

6th June

לזכרון ר' ישראל גודשטיין ז"ל
IN MEMORY OF ISRAEL GOODSTEIN

ר֔ב יִשְׂרָאֵל וִידִיסְקִי
ר֔ב דְּבוֹחָכְמָה נֶבֶת אַהֲרֹן אֶפֶן טְשֻׁלְּסִיא
RABBI JEROME WIDISKY
RABBI AT BETH AARON TEMPLE OF CHELSEA

בעזרת השם

ס פ ר

תורת ישראל

חָלֵק רָאשָׁוֹן

משלחן עורך אורח חיים יורה דעתה חו"מ אה"ע
בתרנום אנגלי ובו י"ב חלקיים וגם בכל חלק וחלק
בסופו שנים עשר דרושים בעברית ואנגלית אשר
דרשתי בקהלות זומנים שונים. בטוב טעם וודעת.
במשלים עבריים הלוקחים מז החים, המושכים את
הלב לאבינו שבשמים.

๑

מאתי הרב
ישראל ירמיזו ב"ר חיים ז"ל ווידעצקי
ארצות הבריות, אטעריקא

שנת תרפ"ז ז לפ"ק

ספ. לואים, מא.

ספר רבי נזון הרחוב אליזו
לט אנגלים, קליפורניה

CONG. BETH ISRAEL

227 N. Olive St. Los Angeles, Cal.

Theology Library
SCHOOL OF THEOLOGY
AT CLAREMONT
California

224

TORAS ISRAEL

Book of Hebrew Law of Knowledge

—BY—

RABBI JEROME WIDISKY
CHELCEA, MASS.

Translator of the *Orach Chaim*

Yore Deoh, Choshen Hamishpot and Eben Ezro in twelve parts, also one hundred and fifty lectures in Hebrew and English. Twelve lectures in each part, delivered by the author at different occasions, touching on various topics of life, specially with worthy and beautiful fables.

PART ONE

1926

קָהָל עֲדָת בֵּית יִשְׂרָאֵל
מִכְּבָר רַבְּצָצָן חַדְרָה אַלְמָנָה
לֹם אֲנִילִים, קְלִיפּוֹרְנִיה

CONG. BETH ISRAEL

227 N. Olive St. Los Angeles, Cal.

והבאתי ספרי "תורת ישראל" על ארבעה חלקי ש"ע על מכッシュ הרפום רק חלק קטן מפני הוצאות הרפום כי נדולים מאה, ואסקה להש"ת כי שוד אונכה לחרפם כל אחד עשר החלקים הנשארים אתי בכתביהם ומה על ש"ע אודר חיים, יורה דעתה, חישו המשפט ואבן העוז.

המחנן

I publish this small book despite the high cost of printing, and I pray to God to enable me to print the eleven books remaining in my possession—ready for publication.

Copyright 1926

—BY—

RABBI JEROME WIDISKY

Rabbi of Chelsea, Mass.

בכחות

אלון

לורך עולם

יהיה צדיק ויכתב בספר היום אשר נלקח

מנני עטרת ראשי מhammad ענייני ענייני היקר

ר' חיים ב"ר יהודא ליב

ביום ג' י"ב מנחם אב תרפ"א

בעיר טשעלסא, מססן.

לורך עולם

יהיה צדיק ויכתב בספר היום אשר נלקח ממנני

עטרת ראשי מhammad ענייני חתני היקר

ר' אהרון הלווי ב"ר יהודא

ביום עש"ק שלשה ימים קודם קבלת התורה

ד' סיון שנת תרפ"א

בעיר פילדלפיה, פ.א.

לורך עולם

יהיה צדיק ויכתב בספר גינוי היקר הצדיק מוה"ר

צבי ב"ר יצחק מאדראוסקי

עיר מאלאט

ואת אחותי הצנעה מרת

מינע בת ר' חיים ז"ל

בעיר מאלאט

תבצב"ה

ברכות וזראות

רבותינו במסכת סוטה מ"ב, למדו אותנו לפתח בברכה,
לכן גמרתי בדעתך בפתחת ספרי, לקבע ברכה לרעתי, לבני
ולבנותי, ככל יעדנו על הברכה.

בראש כולן הנני שולח את ברכתי לרעתי עקרת הבית
היקרה והכבדה הרבנית מרת פעשה בת"ר אהרון הלו ז"ל חיעט,
והנני נוטן את ברכתי שלום לבני יהורה ולבנותי אסתר והעלעו.
לאמי היקרה והכבדה מרת רחל מוסה ואחיה היקר והמורגן מוח"ר
שרנא פיוועל ווידעצקי ש"ב בבאסטאן מאסס. ולנישו היקרים
ה"ה: ר' פנחים קאלעומסאוז, אני ריווקין, מר. מיקעל ווינער.
מר. חיים שנידער, מר. מיקעל קאמינאוז, מר. ראב גארפנין
קעל, מר. מאקס צערניש, כה. יוסף ליעויט, מר. מאקס לעויט.
מר. דושא נאלח, מר. בענע ענטאן, ואחותי היקרות מרת טובע
ענע, בילע, פרידעל, ניטיל, אסתה, עריעט, ואם רעתי האשא
הצנעה מרת שיינע חי', תחיה, ואחות רעתי שרה, בת שבע
לאה ליזעבית וזרוי היקר יוסף ב"ר שראנע שנידער.

ונם אני מחזק טובה לחרב הנאו. הנדוול זכו הרבנימ מ"ה
שלמה הכהן ז"ל מווילנא שנטו לי קבלה על השחיטה ונם לחרב
הנאו הנדוול שמואל וויז ז"ל מוויזאו שנטו לי קבלה על השחיטה,
ונם לחרב הנאו דוב אריה לעזעננטאהל שליט"א מעיר פי'
לאדרעלפיא, פא. שנטו לי קבלה על שחיטה. ונם לחרב הנאו
הndoול ר' שמואל ראנפראט מספרינגעלה, מאסס. שנטו לי
קבלת על שחיטה ונם סמיכה, ונם הרב הנאו הנדוול אליעזר בהרב
ר' משה ווינשטיין שנטו לי סמיכה ונם הרב הנאו איזראליות
מטשלסא, מאסס. והרב הנאו הנדוול יהושע סגל ז"ל שנטו לי
סמיכה. ונם לחרב הנאו אהרון מדרכי הלו אשינסקי ראב"ד
מיפיטסבורג, פא. שנטו לי קבלה.

לפני שם ינון שם

קהל עדת בית ישראל
ספר רבי צפונ הרחוב אליוו
לום אגנילים, קליפורניה

CONG. BETH ISRAEL
227 N. Olive St. Los Angeles, Cal.

תורת ישראל

חַזּוֹק הַדָּת

דרך אמונה בחרתי, טשפטיך שוייחי.

ז. עיקרי האמונה.

יסודי היהדות ועיקרי האמונה, שליליהם דתינו ישראל בנוים, מהה שלשה אשר אבותינו דרשו בשירה החכמה וחקרו עליהם, ובעבודת הרבה ושפידתם הנפלאה ושכלם החד, חצבו לנו שלוש עשרה אבותים האלו ועשאים ליסוד אחד, המאחד את לבות כל ישראל, יסוד נאמנו וחזק, נכו וקם, אשר כל בית ישראל בנו עליון.

וְאֶלְיוֹן הַמָּה הַדְּבָרִים שָׁעַל כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל לִיְדָעַ וְלִהְאמִין :

- (א) במציאות הבורא.
- (ב) באחדות הבורא.
- (ג) שאיןנו גות.
- (ד) שהוא נצחי.
- (ה) שלו לבודו רואוי להתפלל.
- (ו) שכל דבריו הנבנאים אמת.

The Confirmation of the Law

"I have chosen the way of truth; Thy judgements have I laid before me"

The Fundamental Principles of Judaism

The foundations upon which the imperishable structure of Judaism has been reared are the thirteen fundamental principles of truth which form the groundwork upon which the Laws of Israel are firmly established; With more than mortal wisdom, with superhuman strength, with Divine intelligence did our ancestors dig in the quarry of Infinite Science and have hewn out these thirteen basal stones which they have solidified into the foundation of the **Unity**,—that foundation upon which all the hearts of Israel are united, that everlasting foundation upon which the house of Israel was erected to stand for all eternity! The following are the principles which form the very consciousness of every Israelite—the faith inherent to his being—to believe:—

1. In the existence of a Creator;
2. In His Unity;
3. That He is incorporeal;
4. That He is eternal;
5. That to Him alone is it right to pray;
6. That all the words of the Prophets are true;

קדמה

יתברך הבורא לישתבח היזער אשר יצרנו ובחר בנו מכל עם ולשון נתן לנו את תורתו ונטע בנו שכל ובינה להבין ולהשכיל עמקי סודותיה ובכר בנו מימות אברהם אבינו ע"ה מצאתו מאור כשדים וחתם בנו החאות ברית קודש היא מצות טילה אשר נאמרה ונשנית בסיני וקיבלה בשמחה צעדתי צעד על אדמת החופש הזאת המלאה דעת חכמים ונבונים המפקחים לטובת הכלל ומחשבים תחכויות שוניות לפנות את האבניהם מן הפסלה העולה בית אל וכמה שעלהה בידם לעשות תקנות טובות בהעיר ויסדו בתיה חסד טובים אשר מה להשם וلتפארת בקרב כל הארץ. כמו תלמוד תורה, הכנסת אורחים ונגמילת חסדים ובתי חולים, השבתי בדעתתי מודיע לא ידאגו בני ישראל ידעו ויבינו את פירוש המlotot של התפללה היא אשר ילדי בני ישראל ידעו ויבינו את פירוש התורה וכל הדינים הנחוצים כמו חזוק הדת, אור התורה, יסודו התורה והלכות דעתה, החשכמה, טהרת הרות, הנוף והטוקם, הברכות, מצות ציצית, התפילין, הבר מצוה, המוותה, וכו'. ואמרתי אזהה ע"י את נשות אבי היקר ז"ל כי אפיקם בישראל, והיה כל אשר ימצא רפואה לנפשו ויקבל תועלת מספרי יזכיר את אבי היקר ר' חיים בר' יהודה ליב, לזכות את נשותנו, והנה אף כי גם מאבי ז"ל שמעתי כמה דרושים על תנ"ך אשר רואים היו לאומרים ברבים, אך מאשר לא רשותי הדברים בכתב נשכח טמוני ברוב הימים.

והנה ע'פ' הדין היה לו להזכיר בספריו בכל דבר אשר לא מלכי יצא הדברים את שם המחבר, כל להתלבש בטלית שאיןו שלוי, אמן מאשר ישנים הרנה דברים בספריו שאני זוכר את שם מחברם, או אשר שטעתם הדברם ולא הוגד לי מכך מי יצאו הדברים ע'כ כתבות הדברים כתם אף בהמקומות שאני יודע שם מחברם. ובדרך כלל אני אומר כי מטעמים שערכתי בספריו ל��ויים מהם מספרים שונים.

ועתהasha כפי בתפלה לה' כי יגדור את פרצותי בתוך פרצות עם ישראל, ולא אוסיף לדאבה עוד, ויברך את ביתי בברכת שמים מטעל ויאיריך את ימי מורת רחל מוסחה ואת ימי בני ובתוי זוגתי הצנעה הרבנית מרת פעשע לאגע בת המופלג ר' אהרן הלוי ז"ל, ואת אחוי טויבע, ואת אחותי חי' ואת אחותי בילע ואת אחותי פגען (מרת פרידע) ואת אחותי גיטעל ואת אחותי אסתר, ואת אחותי חאשע, הם וצאצאיהם יתברכו טאלקי הברכות, בעתירת המכיד את ערכם.

המחבר

נתנה עיניה בבחורי ישראל, ואם לא תמצא להם עולה, מודיעים להם כוכב על התורה וטורח שיש בשיטתה, כדי שופרשו, ואם נתברר לנו שום רוח אלהים מרחפת עליו, ובשבלו הבהיר את בוראו ואור התורה נגה עליו. ובזה בא לכנס בכלל עם ישראל, או אנו מקבלו אותו באחבה, ומכניסו אותו בבריתו של אברהם אבינו, במילה וטבילה כרת המסורה לחכמי ישראל. והרי הוא כאחד מבני אברהם יצחק ויעקב.

ומכיוו שבא לכל ישראל, איןנו יכול לפזרם מעליו לעולם של התורה והיהדות, מכש"ב שאיש ישראל, ואפילו רך אמו מישראל, איןנו יכול להמיר דתו לעולם, ועל כל מעשיו, והוא חמורות והוא קלות, הוא עתיד ליתן דין וחשבון, כי ישראלי ע"פ שחתא, ישראלי הוא. מכאו חוכחת מוניה לאלו השונים קיבל נרים הבאים להמיר דתם, למלאות תאותם בנשואיו תערובות, וסורם רע. וקשיט מהה לישראל כספרת, ושנואים ומתועבים מהה האנשים האלו המחויקים בדתם למשחק תאותם. והם, והמכניסים אותם, דעתם כזבת, ומעשיהם מנוגנים לכל יודע דת ורעת.

ed not too lightly to assume such a great burden—the heavy yoke of the **Torah**, they are informed of the difficulty involved in the fulfilment of its commandments, all this with a view of causing them to abandon their project of becoming converted to Judaism. However, if it has become manifest that he is moved by the spirit of God, that the true recognition of his Creator at last dawned upon his intellect, that the light of the **Torah** did shine upon him and guided by its rays, he approached the people of Israel to become one of them. It is then that we receive him in our midst with love; It is then that we enter him into the covenant of Abraham our father, by the rites of circumcision and the ceremonial of immersion, in accordance with the Law which was handed down to the Sages of Israel. It is then that he is as one of the children of Abraham, Isaac and Jacob, thenceforth, he can no more lay down the burden that he has assumed, he can no more shake off the yoke of the **Torah** and the obligations of Judaism. If it is thus with the convert, how much more binding is the faith upon the born Israelite, even upon him whose mother alone is of Jewish descent, verily, **he can never change his faith!** for his responsibility as a Jew will never cease (even though he should renounce Judaism) and for all his deeds, for his heinous sins as for his trivial transgressions will he, in the future, give an account and reckoning, for "lo! an Israelite although he hath sinned is yet an Israelite". How severely reprehensible, therefore, is the misguided action of those who accept as proselytes to Judaism such as are renegades to their own faith for the attainment of their sensual desire,— those who would cloy their lust in a mixed marriage, of whose union evil offsprings are begotten, those who are as undesirable for Israel as a scab is for the skin, for there is none more despicable, none more loathsome than they who (presumably) embrace the faith of others, but really make it serve for the play of their passion, they, as well as those who enter them in the faith are

ז) שנבוארת משה רבינו אמיתית ולא קם נביא עוד כמשה.
 ח) שימושה קבל התורה מסיני.
 ט) שלא יחליף האל ולא ימיר דתו.
 י) שהבורה יודע מעשה בני אדם ומחשבותם.
 יא) שיש שכר ועונש לצדיקים ולרשעים.
 יב) שיבוא מישיח ל凱 הימין.
 יג) שהאל יהיה מתים ברוב חסדו.

2. אור התורה.

אור התורה הוא רצון אלוה שוכנה את עמו ישראל, וצום להעלות נר תמיד במקרא היהדות, למען תהיה להם לעדנה שהשכינה שורה בישראל, ובם בחר אל להAIR לכל יושבי תבל באור התורה, למען יראו את דרכי התורה המאשרת את לומדריה ועשיה, וכל מי שבא להדרך עם ד' אלה, בודקיו אותו שמא בכלל ממו. או שמא נתנו עיניו בתה ישראל, ואם אשא היא, בודקיו אחריות, שמא

7. That the prophecy of Moses our teacher is true and that there has never yet arisen a prophet like unto Moses;
 8. That Moses received the Torah on Sinai;
 9. That God will not alter nor change His law;
 10. That the Creator knows the deeds of the children of men and their thoughts;
 11. That there is reward for the righteous and punishment for the wicked.
 12. That the Messiah will come at the end of days;
 13. That God will quicken the dead in His abundance of loving-kindness.

THE LIGHT OF THE TORAH

The will of God is the Light of the Torah whereby He has caused Israel, His people, to become meritorious. It is the perpetual lamp that He has commanded them to light in the temple of Judaism, that it may serve them as testimony that the "schino" (the Divine Presence) rests in the midst of Israel whom He has chosen to enlighten the world with the light of the Torah, so that all the inhabitants of the universe may see the ways of the Torah that leads its votaries to eternal happiness; But the light that attracts is also the light that searches the most hidden recesses of the heart of the man of alien blood who comes to bask in its splendor. Rigid indeed is the investigation that seeks to penetrate the true purpose of him who comes to join the people of God, a most searching examination is made to discover an ulterior motive,—Is it, perchance, for the love of lucre that he embraces Israel's faith? or perchance, because a daughter of Israel has taken his eye? and as the man so the woman who would embrace the faith of Israel, her motives also are searchingly inquired into, perchance a youth of Israel has captivated her fancy? but if their motives are found to be pure, they are warn-

שפטים גם ייחד. וצא ולמד חומר עז זה, שמו שוש חלול השם ביהו, או"ז לו
כח לא בתשובה למלחות, ולא ביום הכפורים לכפר, ולא ביסורים למסר. אלא
כלו חולין, ומיתה מרשת. שנאמר, וננה באזני ה' עצאות אם יכופר העז
זהה לכם עד תמותון. אשר על כן תקנו לנו קדמוניינו, שהבז יקיים מצות
"לסדר שמו ברכבים" בקדיש, ברכו וקדושה, לתקן חטאת הוריו, במצוות של
חלול שמו, שלא נתכופר עד אחר מיתתו.

4. ההשכלה

א) האדם, דבריו וטביו לשעבד רוחו וגופו, כחו ודעתו, להשתמש בהם לצרכו,
לעבד בהם להרחות ביתו, ולרכש בהם הון ועושר. ורוב בני אדם, כאשר תחבק
לهم השעה, או תאותם להו ועדר תאלצם, או לא יבצר מהם לעבד בנופם

"and it was revealed in mine ears by the Lord of Hosts, surely
this iniquity shall not be purged from you till ye die". For this
reason have our Ancient Sages instituted the saying of Kadish
by the son (of the deceased) who, by his fulfilment of the com-
mandment to "to sanctify His Name" amongst the many,
by saying "kadish" also "borchoo" and "kdishu" thereby makes
amend for the sins of his parents in what especially relates to
the commandment "Not to profane His Name", for after death
only, is the transgression thereof pardoned.

REGARDING EARLY RISING

It is the natural inclination of a man to subject his physical and intellectual powers to the supplying of his necessities, to the increase of his possessions and to the accumulation of riches, to these ends will the majority of men bend all their energies to such a degree that when compelled by necessity or goaded by the ambition to become wealthy, they will not hesitate to perform any physical labor no matter how vile it be, or however repugnant to their nature, nothing they come in contact with is so filthy that it can soil them if it but bring them reward for their labor!

And as with their physical so with their mental powers they will make these also subservient to their ends be it ever so opposed to their moral consciousness, be it ever so abhorrent to their human intelligence, for is there any barrier against their perversion when passion misleads? How then can human passion best be curbed?—how can theft, murder and adultery be prevented? Is it through the agency of human intelligence? Man's wisdom and understanding? Are not his intellectual powers, his wisdom and understanding subjected, even as are his physical powers, to the supplying of this loving necessities, his manifold desires and his love for luxuries?—What is then the saving power?—What is that which urges man,—nay even compels him to suppress his passion? It is his belief in God and his fear of him! It is but with one word "osir" (forbidden) (literally: "bound") which, the Law enunciates, that he is "bound" as with chains of iron so that he cannot "transgress any of the commandments of the Lord concerning things which should not

3. יסורי התורה והלכות דעתות.

שים עיניך ולכבר על יסורי המורה והלכות דעתות אשר הצגתם לפניך. כי אם אבנים טובות ופנינים יקרים אשר תשאם על לך, לכבוד ולתפארת. וחוכמה עלייך ללבך לבנין, למען יהו הדברים האלה שנונים בפיהם, וחוקים על לותכם, לטובתם כל ימי חיים. תנו דעתך על יסוד השם "לקרש שמו", המיסוד על הכתוב ונפרשתי בתוך בני ישראל ותבון מושם. על אלו האנשים שאינם באים לבייח"נ להחפלו בצדוק ולממש השם ברבים בקדוש, ברכו וסדורו. טבטים מהם בשאט נפש אחר מיסורי התורה אשר כל בית ישראל נשען עליהם.

הסתכל נא ביסוד השביעי, "שלא לחהל שמו", ותראה שמוזהרים אטו להשמר בכל מעשינו, שלא יהיה עליו שום חשש מכשול ועוז. כי מלבד מה שנגנום רעה לנפשינו עוד אנו פותחים פיות משטיננו לחהל שם ישראל ושם

morally corrupt and by their actions they incur the contempt of all men of conscience and principle.

THE FOUNDATIONS OF THE TORAH AND THE LAWS OF ETHICS

Give your earnest attention to the chapter wherein I have treated of the Foundations of the Torah and the Laws of Ethics, for they are comparable unto precious stones and like costly pearls are they; Place them upon your heart for honor and for glory; Teach them also to your children (as it behooves you to do), that these words may be ever ready on their lips, that they be engraven on the tables of their hearts, that it may be well with them all the days of their lives.

Consider, the sixth foundation "To sanctify His name" and know that it is based upon the verse "but I will be hallowed among the children of Israel". Perceive how culpable is the negligence of the men who come not to the Synagogue to pray with the Congregation and to respond to "kadish," "borchoo" and "kdishu" (prayers of Sanctification) thus to publicly sanctify the Ineffable Name. See how by their scornfully keeping aloof they virtually nullify one of the foundations of the Torah,—the foundations that support the entire House of Israel. Observe also, I pray you, the seventh foundation 'Not to profane His Name' and note how it behooves us to be guarded in all our actions that there be nothing in them to draw upon us the slightest suspicion of evil doing, that we be not a stumbling-block, and an iniquity, in not alone causing evil to befall our own souls, but yet worse in opening the mouths of our adversaries to profane Israel's name and also the name of heaven. You can gauge the enormity of that iniquity by the severity of its punishment, as he who is guilty of the profanation of the Ineffable Name has not the power to suspend judgement by repentance, nor to atone for it by the Atonement-day, nor to expiate it by the chastisements inflicted upon him,—for the power of all these is suspended and Death alone is the expiation thereof, as it is said:

בלתי חטאנו". "יראתי" זו בושת פנים, סיימו טוב באדם שהוא בישון, ומאו מקדם הצעינו עם ישראל במידה זו, בישנים, צנועים. וכל איש ואשה מבני ישראל היו מתחננים בדרכי הצניעות ולכך היו דרכי חיים מאושרים, וכל משפחה משפחה היו רעים ואהובים, דם זד וגופם נקי, ימים ושנים הארכו בחיות של שלום ושלוחה, לכבוד ולתפארת.

אמנם בימים אלו נתרבו ביןינו בניים לא אומן בהם, והמה פרצו נדר הבושה והצניעות, במנהיהם ולכושיהם, בדרכי החיים המה תועים, ומרעה אל רעה יצא, והוא לחרפה ולדראו נבל עזם את ה' ואת תורתו.

לך ראה איד הדת תצוה עליך ללבול ללבוש בגדים יקרים, למען לא תשחית רוחך ומוחתך לבבש נאות. אכן ידרוי! שוה נא לנו עיניך את הרשות הרבות אשר גרמה הלקסוס הלאו, מבית ומחוץ העמיסה עליינו על כבד, וגרמה מכאובים רבים בבית. ומחוץ תבער אש הקנאה והשנאה על עם ישראל.

בא וראה מה עלתה בימינו משבכינו, שונאינו ומנידינו, והדרד הישרה היא המוצעת, שהיא תפארת לעושיה, ותפארת לו מן האדם.

in the ways of modesty, which resulted in lives of happiness for each family who were closely bound together by the strongest ties of love, and they of clear blood and pure bodies, led glorious lives, and spent their long and honorable careers in peace and prosperity; but how different, forsooth, are the lives of many in our days,—these faithless ones, who have broken the barriers of modesty, and whose manners and apparel betoken their lack of shame. Their lives are errors, and as they drift from bad to worse, they become a reproach and an abhorrence to all, inasmuch as they have forsaken the Lord and have abandoned His Torah.

Observe how the Law commands you not to dress extravagantly, in order that the habiliments of pride may not prevent your spirit nor corrupt your morals. Indeed, my beloved friend, consider, the endless amount of evil that this luxurious display of extravagance in dress has caused—from within and without—from within—the heavy burden that is thereby imposed upon us and many other pernicious results; from without—the fierce flames of hatred fanned by the breezes of envy which so oft threatened to consume the people of Israel. How oft have we seen these fires kindled, even in our days, by the neighbors who hate us all the more, because they envy us. It is therefore proper that one should follow the middle course “that which he feels to be honorable to himself, and which also brings him honor from mankind.

In the fifth paragraph it is said: “A man must not walk four paces nor utter a single word of holiness with uncovered head; and the little ones must be accustomed to have their heads covered in order that the fear of the Lord may be upon them”. This law which forbids going about with head uncovered is established in Israel for many generations, venerable as it is in years, essential as it is for the maintenance of one of the foundations of the Torah—“to fear Him it has long since been ac-

מלואות בזיות. ואף בדברים שהמה ננד טבע גוף יעבוזו, וכל טונחת לא תטנחת אם יכיאו להם שכר טוב בעמלם. ואם יעשו כאלו בנופם, מי יעצור בעדרם מעשות כואת אף בrhoחם ודרעתם? ואם יהיה הדר בזוז מכוער ומשוקץ לדעתם ושכלם, האם לא יעשה? ובמה יאמור האיש תאותו, מנוב ורצוח ונאות. האם בשכלו חכמו וביבתו, הלא נגפוכו שכלו, חכמו וביבתו משועברם מה למחיתו ולפרנסתו, לתאותו ולמורתות חייו. אין זה כי אם אמוןתו בד' ויראותו פמנו, זאת היא אשר תכרייחו ותאלצחו לכבוש תאותו, ובמלה אחת "אסור" אשר תאמר לו דתו הנהו כבוי בכבלי ברזל מעבור על אחת מצות ה' אשר לא תעשנה, ואף בחדרי הדרים לא יאמר מי רואני, כתוב, אם יסתיר איש בMASTERIM וANI לא אראנו, נאם ה'. וזה שאמרו: "שוויתי ה' לנגיד תמיד". הוא כל גדוֹל בתורה, אמנים אלו שאין להם אמונה ורת, אי אפשר ליתן אמון לדבריהם, לשבעותם ולא למעשיהם, כי כחיתו יער יחשבו. ורק האמונה והרתו זו מה קיומ העולם ויוישבה.

ב) הכת נא בעין טוכה וישראל על אלה הדברים, גם בהצענו לכת ובשבבו על משכבי, ידע לפני מי הוא שוכב, ובסעיף ב' כשלובש או פושט בגדיו של בשרו, יזהר שלא לנקות גופו, ואל יאמר, הנני בחדרי הדרים מי רואני, כי הקב"ה מלא כל הארץ כבבדו, ומהם תרע ותבון כי האמונה בד' זאת היא יסוד נאמנו למדת האנויות, וכמו שאמרו חז"ל על הכתוב, "ובבעור תהיה יראתו על פניכם

be done". These will he not do even in the utmost privacy of his apartments, for he can not say "who sees me?" as it is written: "Can any hide himself in secret places that I shall not see him? saith the Lord," this is, therefore, what the Sages meant by saying that "I have the Lord always before me" is a great rule in the Torah and verily, those who lack faith and acknowledge not the law, lack reliability and are unworthy of confidence, as it is impossible to place faith either in their words, oaths or deeds, for they are like the veriest beasts of the forests, and it is only by faith and by law that the universe and its inhabitants can be maintained.

Look! I pray you, in the right manner and with a discerning-glance at these matters set forth in the first paragraph: "When alone or in bed let man know in whose presence he is" also at the second paragraph: "When he dresses or undresses himself let him be careful not to expose his body thinking— "Behold, I am in my inner chamber; who sees me?" for the glory of the Holy One, blessed be His Name, filleth the whole earth". Hence you may infer that the belief in God is the true foundation for the virtue of modesty. Thus also have our Sages expounded this verse "That his fear be before your faces, that ye sin not", they say—"His fear" means "shamefacedness" and that "it is a good augury for the general excellence of a man's character if he is shamefaced".

This virtue has been Israel's leading characteristic from ancient times—a shamefaced people! a modest people! for every man and woman of the children of Israel conducted themselves

לא כן דברי בני הנערות מז המצת. נשמתם ושבלם משחתים ומתחубבים. ומיד שיעירו משותם בלי טהרת רוחם, נופם ומשוכם. יאללו את לחם טמא המטemptם את לכם, ומוליך להם מזון רע, רע לשמיים ורע לבריות. זה מהותם ותאותם תנדרל מזים ליום עד אשר שקצים ורמשים מהו לאם למאכל. והזבב על החרומים ומוראים להניד את הילדים מנערות, למול את יריהם בקומים בכנר ואל אמר פסוקים אחרים, להרגnilם בעבודת ד' למען ילכו בדרכ הטעבה והישרה לטוב להם כל ימי חייהם.

6. הברכות

אחד מדררכי התורה והמצוות, לכל איש מישראל יהיה פיו וליבו שווין. ואפ' כאשר ידבר איש אל רעהו, שאינו יודע מה כלבו של חברו, יהיה, כפי לנו. כשב"כ בעמדו לפני פנוי מלכי המלכים, אשר לפניו נגלו כל תעלומות ואין נסתור מנגד עיניו, החוכה עליו, לעבדו בפיו וליבו גם יתה. ובכל ברכה ושבה שיאמר בלו יונה בцеיפזופ הוזיר החומה, ובלו ידע מה, רק בכל מלחה ומלה יכוין פירושה, וכזהזכירו שם "הוהי" בקריאתו "אדוני" יכוין שהוא האל, היה, היה, היה, וכזה, וכזה זכרו שם אלהים, יכוין שהוא תקיף ובבעל היכולת, ובבעל הכוחות כולם.

7. מצות ציצית.

כל נדול מסרה לנו תורהנו הקדושה, כחות נפש הארם מה שוררים

the young from their earliest infancy to wash their hands immediately upon arising in the morning, and also to say some verses of praise in order that they become accustomed to the worship of the Lord, that it may cause them to go in the good and upright way, that it be well with them all their life.

THE BLESSINGS

One of the ways of the Torah and a commandment which it enjoins is, that when one speaks to his neighbor, he should express with his lips what he truly thinks in his heart, if one is enjoined thus to proceed toward his neighbor who knows not what is in his heart, how much more so should he thus act when he stands before his King, the King of Kings, unto whom all secrets are revealed and from whose eyes nothing remains concealed. It is therefore one's duty to worship him with lips and heart in unison so that the blessings and praises one addresses unto Him, shall not be like the whining of a greyhound—sounds without meaning—he should rather have his mind fixed upon the significance of each word that he utters, and when he pronounces the Ineffable Name "howaio" as if it was written "adonoi" he should concentrate his mind upon the thought that He is the Lord of all—that He was, is, and will be, and when pronouncing the Name "eloim" his mind should be centered upon the idea that He is all-powerful Omnipotent and the source whence all power originates.

THE COMMANDMENTS OF "TZITZIS"

Our holy Torah has handed down to us a leading rule that

נ) ואסור לילך ד' אמרות או להוציא מפכו דבר שבקדושה בנלווי הראש, וגם הפטנים צריכים להרגיל נכסות ראשן, כי היכא דתהי עלייוו אימתא דשמייא דע לך אהי, כיוו שחדבר הזה, שלא לילך בנלווי הראש, הוא מוחוץ באומת הירושלמי. לאיסור משנות דור ודור זה שננים ובנות, וטעם הדבר הוא לחתום במחשבת עם ישראל ולהשריש בכלכם אחד מיסודי התורה לירא ממןנו אם כן כבר קבלו אבותינו עליינו ואסור לנו לשנות מנהנם (פסחים דף נ' ע"ב) ובכל דת יהודית הוא אשר מצוים אנו לשמרו.

5. טהרת הרוח, הנוף והמקום.

א) האדם, רוחו, נופו ומקוםו, מהה שכנים זה לזה ופועלים זה על זה, מהרא הרים ואויריו הזה יפעול לטוב על גוף האדם וכבריאתו, נשפטו ושבלו. וכן להיפדר. ולכך נצטינו "מיד שיעיר משנתו, יתרה רעינוו ומחשבותיו, ויאמד מורה אני וכו'". ואח"כ יטהר נופו מזוהמתו, בנקיון נופו, ברחיצת ידיו, פניו ופיו, ואח"כ יתו דעתו על טהרת נפקו מקוםו ואו יעבד את בוראו ברוחו, נופו ומקוםו בקדושה ובטהרה. זאת היא דרך התורה היהודית, הנקייה והזכה,

cepted as law by our parents and thus became obligatory upon us as well, it therefore remains an unalterable law by which we must abide. (Tract. Pesachim 50,2).

SPIRITUAL PURITY, BODILY CLEANLINESS AND CLEANNES OF PLACE

The environments of a man in unison with his spiritual and physical conditions act and react upon each other, thus the cleanliness of his environments, and also the purity of the air he breathes are powerful agents for good in everything affecting man's physical state—the health of his body—as also his spiritual powers, that of his soul and of his intellectual faculties, of the contrary the contrary is true. It is therefore enjoined upon us:—"As soon as he awakes let him say, I acknowledge unto Thee etc." after which he should free his body from all extraneous matter by the purification of his body, the washing of his hands and face and the rinsing of his mouth, his attention should then be directed towards the purity and cleanliness of his place. It is then that he is in a proper state to worship his Creator with holiness and purity both as to his spirit, his body and his place.

These are the ways of the holy Torah and of pure Judaism,—but the ways of the youth who are devoid of the performance of the commandments are not so, their souls are corrupt, their intellectual faculties abandoned to abomination, for immediately they awake, without regard for purity of spirit, bodily cleanliness or cleannes of place, they eat their bread polluted, and thus vitiate their hearts and create in themselves a miasmatic nature which is evil before heaven and baneful to humanity, their vile passions incessantly augmenting until they reach such a stage that the most loathsome of creeping things serves them as food. It is therefore incumbent upon parents and teachers to train up

משקלת לא וניע לשמנית שבשミニת לעומת אחד מבנדי המוותרים, והוֹצָאָה סלה דודשה לזה, ובזה יוכל לקיים מצות אלהיו בכל רגע ורגע, לא יחש בעינו כלה שבכלות מכל בנדוי ולכושיו.

לא כו' אחין, אל תלך בדרך אתם, אל חאבה ואל חשמע להם, בנד בת ד' כנפות לא תסיד מוגוף כל היום, ותמלא חובתך באשר אתה יהודי. נס בעמד לפנוי ד' להתפלל תפלה השחר, תלבוש נא טלית נדול של צמר עם ציצית של צמר. התעטף בו כל גופך, או רוכבו כדרת. ואל תחפה מעשים המעוותים דרכיכי ה', ללבוש טלית קצר של משי, המלא כל סכוביו בחוטיו שזרוינו וקלוינו עד אשר לא יתראו מתוכו הציצית כלל, ולובשין אותן מוקפליין על צוארכן. וכל אלה עצת חטאיהם המה, לעם דרך הישרה ולכשי לקיים מצות ד', אשר בראנן.

8. התפילהין.

התפילין הם אותן שאנו מאמינים באחדות השם והוא הוציאנו ממצרים, לkeh אותנו לו לעם. ואלה הפורקים על הוהדות וمبرזים מצוה זו, ואינם חושבים לקבל עליהם על מלכות שמיים בלבישת תפילין, בקריאת שמע ובתפלה. הנה נקראים פושעי ישראל בוגוףן. פרקפתא דלא מנה תפילין. עליהם פסקו חז"ל

commandments of the Lord by casting on their shoulders a short silken "Talith" entirely bordered with fringes which are so intricately interwoven that the real fringes—the "tzitzis" are hardly discernible, this they wear folded together as if it were a muffler! How illy they are advised thus to pervert the proper fulfilment of the Law by not rightly performing the commandment of the Lord who hath created us.

THE PHYLACTERIES

The Phylacteries serve us as the emblem of our faith in the Unity of the Ineffable Name and that He hath delivered us from Egypt and hath taken us unto Himself as His own people. How rebelious, therefore, is the conduct of those who throw off the yoke of heaven, and by slighting this commandment signify their indifference to accepting the yoke of the Kingdom of heaven which we assume by wearing Phylacteries, by the reading of "shema" and by repetition of the "tfilu" they are called Rebelious Israelites inasmuch as they do not subjugate their body to the Divine will, they are also called "the skull upon which "tfilin" were not placed". Fearful indeed is the judgement rendered against them by our Sages, of blessed memory! Guard your soul O, Brother, walk not in their sinful ways; Let not the fulfilment of your duty to your God be as a burden unto you; Let this sign that you bind upon your arm be the emblem of the faith you have in the principles and foundations of your religion; Let it be a frontlet of glory upon your brow attesting to the world that you are a Jew, true to your God and to His Torah,—in a word, these Phylacteries shall be a faithful testimony of your belief in God and that your heart, your understanding and all the powers of your mind are subjected to the ways of the: Torah, and that Righteousness, Justice and Truth are the honors in which

ואחיזים זה בזו, וכל אחד מושך את חברו עמו. הרדיה, מכיהה ידי זכירה, זכירה מכיהה ידי עשייה, ככתבם וראיהם זוכרתם ועשיהם: וכך צוותה תורה עליינו, לעשות ארבע ציצית בכנגד של ארבע כנפות אשר נלבש בכל יומם ובזה תחיה' מצוה נוררת מצוה, ראה זכירה, ועשה, בדרך הטוב, והוא אשר תנע עליינו מעבריה, שעכירה נוררת עכירה. ג"כ ראה, זכירה, ועשה. וכן אמרו חז"ל שהיא שcolaה כנגד כל המצוות שבתורה ומה מאי ידאב לך כל איש ישראל הנאמן לאלהיו ולתורתו, בכואו לחשוכ החובנו של עולם בדור הזה וכCMDינה זאת, אשר לך תכבד עליהם מללבוש על עצם בגדים מבגדים שונים, קשים וכבדים, ומפוזרים עליהם כסף תועפות, אך למלאות חוקי הלווקסום, אשר בדו מלכם, והבנדי האחד, אשר תצנו דתו, לשאת ציצית בכנגד בת ד' כנפות. אשר

man's intellectual faculties are indissolubly bound together and that where one is inclined the others must turn, thus to see is to be reminded of what one has to do, and once reminded to do it—as it is written "that ye may look—and remember—and do", for this reason hath the Torah commanded us to attach four fringes to a four cornered garment that we are to wear all day for inasmuch as Seeing, Remembering and doing is like unto precept that draws precept in its train, in a good way, so does it guard us against the seeing, remembering and doing that draws transgression in its train. Therefore did our Sages, of blessed memory, say, that the commandments of "tzitzis" outweighs all the commandments of the Torah. How the heart of each Israelite who is true to his God and the Torah must therefore ache when he contemplates the spectacle presented to him by many of this Jewish generation in this country, who, worshiping at Fashion's shrine bedeck themselves with an abundance of garments that is an actual burden upon them, whose weight causes them to stagger, and their fortunes are wasted, and all to conform with the behests of frivolous fashion, while the one garment that he is required to wear in the fulfilment of a precept of his law that commands him to wear a four-cornered fringed garment, whose weight is so inconsiderate as compared with the weight of one of the superfluous garments that he wears at fashion's dictate, and when by the outlay of the merest trifle he is enabled to constantly perform one of the commandments of the Lord, how is it that he should esteem it so lightly? Why should he have a slighter regard for that than for the least valuable of his numerous garments?

This is not right, my brother! Go not in the way with them; Give them not your consent; Give no heed unto them; Discard not the four-fringed garment; Wear it all day in order that you fulfil the duty devolving upon you as a Jew, and in the morning, when you are standing in the presence of the Lord, as you are addressing your morning prayer unto Him, I pray you, array yourself properly in a large woolen "Talith" which possesses fringes of wool, and with that enfold your entire form, or at least the greater part thereof, and do not ape those who pervert the

רכר קפה בתלמוד, וכשהניע ב' או ב' חדרים קודם י"ג שנה, היה אביו טלטש ושוריבו פרוכי היהדות וחובבו כאשר היה נרול, הלבות תפילין היו שערין בפיו, ובתלמוד היה בקי וחרית. ובאים שפהת אביו ואמו, כשהניע הבן לאמת י"ג ויום אחר, היה הבן עזב מטבחו ^{לפנִי} חכמי העיר והראה בקיאתו בתנ"ך וחריפתו בתלמוד, ובחכונות הנוחיצים לידע כל איש מישראל. ומהום ההוא חילאה היה נבנש בכלל עם ישראל, בדור איש היודע חיווכו ועוברתו, לאטם ולתורתו. שווה נא לנויד עיניך את דברי היהדות ההורמת והמדומת אשר ינחו בחת האכוברים נטירונה זו. מהה ינדו את בניהם על ברבי הצעיר ליאצ'ין. ילמורו אותם חכמיה ורעת. כתוב ולשון, דבריו ימי עם ועם פבל עמי הארץ. ואת חכמת דחם, באב ולשונו עברית, ודבריו ימי ישראל תהיה לך תורה. ישבטו דתם ואמונהתם, עמי הארץ וכל מולדתם. וסופה, לא יכוו ולא יקווו את הוריהם, וישם ישראל יהוה לך חורפה ולדראותו.

כימינו אלה, מה יעשה האב ביום שפתוח לבי ? יום שנכנס בנו ליהות בר מצוח, והניע לכלל עונשין, לשנת י"ג שנה ויום אחר. יקרא לאחביינו יטירעיו וידריו, ויאסוף לבני הכנסת בקדיש היהדות. ובנו יעלת הבפטה וירושת בשפה צחה ונעימה לכבוד היום להדור התורה והמצוות שנכנס בברית חארם. יתנו תורה לאבותיו שנדרו אותו בדרכי התורה זה היהות. ידרו יטה

knowledge of Judaism! the knowledge of their own wisdom, of their own chirography of their own tongue — the Hebrew language—and of their own history—the History of Israel!

Ignorant of the tenets of Judaism, it is but little wonder that they become oblivious of their faith—indifferent to their people, forgetful of their country and unappreciative of their glorious descent, and in the natural evolution of these, oft guiltless, victims of parental negligence, they become estranged from their own parents, and learn to despise those who gave them birth, the name of Israel which they bear in spite of themselves is to them but a reproach and an abomination! What a farce is that which is being presented in the Synagogue—that Sanctuary of Judaism—on the day when the confirmant (of the class we are describing) is about to “assume” the sacred obligations of Judaism which are incumbent upon him from this day—now that he has arrived at the age of thirteen years and one day, the “proud and happy parents” having invited all of their kith and kin—their friends and well wishers are all assembled at the Synagogue and are listening in rapture, to the well prepared sentiments that the Confirmant is expressing in the unctuous language most suitable for such a “felicitous” occasion, now he is dramatically swearing allegiance to the Torah and vowing to fulfil its commandments from this day on, from this day—the day of his initiation into the covenant of allegiance, and now he renders thanks unto his parents for raising him “in the ways of the Torah and Judaism”, what a soul-inspiring sight it is to behold him as he thus stands with hands upraised to heaven and swears by the Eternal that he will accept the yoke imposed upon him by the Torah and the Kingdom of heaven. Ah! If this were

דין משה. שמור נפשך מלכט בדור חטאים כאלה, ואל יכבר עלייך כל מלאות חוכתך לאלהיך, קשר על יוריך אותן שאתה מאמין בעמך ויסורי תהר. ויהוא נא לטוטפות ולפאר לך שאתה יהודי נאמנו לאלהיך ולתורתו, והתפילין האלו יתלו לעזרות נאמנה עלייך שאתה מאמין בך, לך רודעך וכל כחות נפשך חטא ותשועדים לך כי תורתה ורך הצדקה היושר והאמת מהה כבודך ותפארתך והואו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עלייך, ויראו מכם יראת הרוממות, יכבהו וירוסמו!

9. הבר מצות.

שים נא לך לדרכי היהדות האמונה, הנהנה בעם ישראל משנות רוח אוור, כשהניעו הבנו לשנת המש או שש, היה אביו או המורה מלמדו מקרין וכשהניע לשנת עשר, היה לומד משנה עם באורים והפרושים המבאים כל

you glory "and all the people of the earth shall see that thou art called by the name of the Lord; and they shall be afraid of thee. They shall revere thee yea, they shall honor and extol thee!"

THE CONFIRMANT "BAR MITZVO"

Consider well, I pray you, what have been the ways of true Judaism from generation to generation; Note the manner in which the Jewish lad was trained from his earliest infancy. When he reached his fifth or sixth year his father or teacher taught him the holy scriptures, when he reached the age of ten he was taught the Mishna (the Rabbinical treatise on the laws of the Torah) with the Talmudical interpretation thereof and commentary thereon, and when he was within two months of his thirteenth year, his father instructed him how to fulfil the obligations of Judaism that would soon devolve upon him, now that he was about to reach man's estate, how well he was versed in the laws concerning "tfilin"! what an adept he became in the study of the Talmud!—How great indeed was the joy of his father and his mother upon that auspicious occasion, the day when he arrived at the age of thirteen years and one day, for it was upon that day that he was put to the test by the wise men of the city and stood it nobly! as he demonstrated his Talmudical erudition as well as his thorough knowledge of the Holy Scriptures and of all those laws the knowledge of which is essential to every Israelite; Thenceforward he was to become a member of the Jewish community, to step in the ranks as one who knows his obligations and the services that he must render for his people and for his Torah.

And now, I pray you, consider the ways of the worthies in this country and see by contrast how hypocritical and inconsistent are their so called practices of Judaism; Nurturing their young at the breast of Civilization, they instill in their mental consciousness the wisdom of the world, a knowledge that embraces everything knowable, the language and history of all the people of the earth—all, in fact, that can be compassed by the human intellect—all—save one branch of knowledge which remains to them as a book that is hermetically sealed—this is the

ובתום לבב ויקים וימלא חובתו לד', לחתורת לו ולאבותיו שחנכו אותו על ברכי התורה והיהדות, או יהיו בנין נאמנים לד', לחתורתו לעמו ולארצו.

10. המזוזה

איתא בזוהר הקדוש: פקודה למקבע בר נש מזווה לתרעה דלא יński בר נש דוכרנה דקב"ה לעלמיון, ודא איהו כגונא דעתית, כד"א וראיתם אותו זוכרטם כו'. כיון דחמא בר נש האי דוכרנה אידרכ' בגרימתה למיעבד פקודה דטאריה, עד כאן לשונו.

וכאשר האדם הוא בעל תנועה תמידיות מצד חומרו ונפשו כאשר תמשל הנפש המשכלה באדם יבחן בדרכי התורה ובמצוותיה, יהפוץ בטוב וימאום ברע, ובועלות לchap החמודה בלבד, ותבער בו אש התאות, אז יפרק מעליו על התורה והיראה, וכל מעשי בני האדם תלוים בתנועה זאת, הנפשיות והחומריות. ולכך צotta התורה להרים קרו ממשלה נפשו, להטות כל תנועותיו אל רצונו

have nurtured him at the breast of the Torah and Judaism, and that they become children who are faithful unto the Lord, unto His Torah, unto His people and unto His land.

THE "MEZUZO"

The Holy Zoahr says as follows: "It is commanded that the son of man fasten a "mezuzo" at his door-post in order that the remembrance of the Holy One, blessed be He, shall never be forgotten by the son of man, in this wise it is virtually like unto the commandments of "tzitzis" of which it is said "that ye may look upon it and remember etc." thus also when the son of man doth look upon this remembrance (the "mezuzo") it recalleth to his mind to do the commandments of his God", thus far have we quoted the Holy Zoahr.

Furthermore as there is an impulsive nature in man upon which his physical temperament and his mental disposition are powerful factors that incessantly change and constantly affect his moral being for good or for evil. Now as his mental faculties are having full sway it is his impulse to choose the ways of the Torah and to fulfil its commandments, to delight in doing good and to despise evil, and again as the fires of passion burn in his heart—behold the yoke of the Torah is cast off—the fear of the Lord is banished! Thus are all the actions of man controlled by the impulse of this ever changing mental and physical movement. It is therefore that the Torah has commanded us to give our spiritual powers full sway by subjugating our every impulse to the will of the soul. How can this best be accomplished? by the Great and Fearful Name being constantly before our eyes, at the very threshold of motion—the door-post, as the section that teaches us the Unity of the Ineffable Name, and that we shall love Him and hearken unto His commandments is contained within the "mezuzo" which we fasten upon our door-posts, so when we look upon it, at our going out or coming in, we are reminded of all the fundamental principles of the Torah, and as

לשם טוב לשבוע ב' קיבל עליו על תורה ומלכות שמיים. אמת, מה נהירד היה המראה הזה, לו היו ההנחות האלה כתום לבב, ומה נכבד היה כל המנהג הזה אם נכנס הנער הזה בחזובי עם ישראל לשומר ולעשות.

אמנם בראותנו כל אלה, יכאנ לבנו בקרבנו, ונפשנו קצה בכבוד מודומה ומרומה כזה. אשר הבן, האב וכל מירודיו יודעים שהבר מצוה לא יהוש ולא ישא על היותו עליון. וכל דבריו אשר דרש בקהל עם, באזני עדרת ישראל, ברית מקדש ה' היו שקר וכזב, מרמה ותרמית. וב膺ודתו ואת הוא נעשה "בר חורין" תחת היותו בר מצוה. ולפי מעתם ידיעתו בהתי ישראל, יצא אח"כ לשפט על חיובי התורה ומצוותיה, שאין האמת יסודם. ונחנך לבודם לקלוז, וענגן לבענש. ואלו הנה רוע מרים בנימם משחיתים. לא כו דרכי היהדות התרבות והאמתיות. מצוה הבן הוא על האב להנכו וללמדו דיננו ישראל, ידיעת התורה, הבנתה, פירושה וחיבורה על כל איש מישראל, וחוכבה מוטלת על ההורם ומוריהם. נסמד את הבן דיני החפילין, חיובם וזכותם, למען יכנס ביום שמחתו באמת

but true! how edifying, how glorious this sight would have been! what a dignified and instructive spectacle it would have been, if there were any sincerity in the fine phrases that he had uttered expressing his determination to assume all the obligations of an Israelite "to guard and to perform", but what a sickening feeling of disgust does it awaken within us, how our hearts do ache when we consider that all this is naught but spectacular clap-trap in which the lad is the leading actor who by the connivance of his parents and friends is really bidding farewell to Judaism, for all present are fully conscious of the lad's utter indifference to the Jewish faith, they well know that the well-learned lesson that he had mechanically repeated in the midst of assembled Israel in the Holy House of God is to him nothing more than a senseless repetition of meaningless phrases—they well know that this is not a ceremony of Confirmation of Judaism, but rather the inauguration of his liberation from Judaism, for as his knowledge of Israel's laws is of the most superficial sort, so is his judgement of the obligations of the Torah and of its commandments, and as he lacks the foundation of truth he makes the glory of the Torah to become a shame and turns its bliss into a curse; these are the seed of the evil doers, the children of the corrupt!

How different are the ways of the Judaism that is pure and true! It is the duty of the father to train his son and teach him the laws of Israel, to initiate him also in the knowledge of the Torah and to cause him to comprehend its interpretation. It is also incumbent upon every Israelite and particularly upon parents and teachers to teach the lad the laws of "tfilin" and of the obligations involved by their fulfilment and of their significance cause in order that upon the day of his joy he may enter into the commandments with sincerity of purpose and wholeness of heart, that he may truly fulfil his obligations to the Lord in a way that will reflect glory upon himself and his parents who

11. שיבת ציון.

כתב כי תבוא אל הארץ, אשר ה' אליהיך נתנו לך. וירושתה וישבתה בא' ואmortהכו'. ואמרו חכמינו ז"ל, שמצויה זאת נוהנת אף בזמנו הזה, שככל אחד טרשראל מצויה מז' התורה, לעלות ולדור בארץ ישראל, אם יש לאל ידו לטפיים זאת, ואף שמושבעים אנו מפני הנבורה לכל לעלות בחומה, או לדוחוק את הפסח, ומצוים אנו לשמר פ' מלך. אשר אנו שוכנים בארץינו, עם כל זה למדו החכמים אותנו דרכ' נאולתנו, והוא כאשר אך חלפה ועברה סכנת הרכבים (עיין תוספות כתובות פ"י, ב'), מצויה על כל אחד מישראל לעלות ולישב בארץינו הקדושה וכאשר יוכנו ה' לראות שמה מושבים רכבות אלפי ישראל, עליינו להשתדל בהקרבת הקרבנות (עדות פ"ח משנה ו') מקרובין אף על פ' שאין בית ואוכלים קדשים אף על פ' שאין קלעים, קדשים קלים ומעשר שני אף על פ' שאין חומה, ואחר כר' מוטל עליינו לבנות בית אליהינו, (כמבואר בירושלמי מע"ש פ"ה שבנו בית המקדש קודם למלכות בית דוד) ואו עליינו להוכיח לביאת נואל זדקהנו, לך הימים, ונחיה עליו רוח ה' בך נס והשנה פרטיה מלאחי עולם.

THE CAPTIVITY OF ZION

It is written, "When thou art come in unto the land which the Lord thy God giveth thee for an inheritance and possessest it and dwellest therein—and thou shalt speak and say etc."—Our Sages, of blessed memory, in expounding the above paragraph have declared that this commandment is ever in force—thus, it applies at the present time, for the Torah has enjoined upon every Israelite, if it is possible for him to do so, to emigrate to the Land of Israel (Palestine), for though the Omnipotent hath adjured us not to array ourselves like a wall and go up to the land (i. e. not to take it by force) nor to desparately force an abortive restoration, and has also commanded us to be loyal to the King in whose country we abide, there yet remains a way of delivery for us, as taught by our Rabbis, who have said that "when the ways that lead to the Land of Israel cease to be dangerous ^{תוספות כתובות ק"ו ב'} it behooves every Israelite to emigrate to and make his home in our Holy Land, and when, by the grace of God, we will merit to behold that land inhabited by the tens of thousands of the thousands of Israel, it will devolve upon us to re-establish the sacrificial offerings see ^{עדות פ"ח משנה ו'} The offerings are made even though the Holy House is not yet built, and the most holy offerings are eaten even though there be no hangings; Sacrifices that are holy in minor degree and tites even though there be no wall, it is then that it becomes our duty to build a house unto our God (as explained by our Rabbins in ^{ירושלמי מע"ש פ"ה} that the building of the Holy Temple is prior to the kingdom of the House of David,) and then we may hope for the coming of our righteous redeemer at the end of days upon whom will rest the spirit of the Lord in a miraculous manner and by the special providence of the God of the universe.

נפשו, במה שנשכחין שם הנכבד והנורא במקומות התנוועה (במזהות הפתח) עם פרשת אהדות השם ושמיות מצותו, ובמה שנשכח המזווה על מזוזות הפתח נראת ונזכור בביאה ויציאה את כל עיקרי ויסודי התורה, נקנה בנפשנו סכישת תמידי להתנהג עפ"י דרכי התורה והמצוות, ולכל באי הבית תהא מצוה זאת אותן תמידי שבית ישראל היא. ובזה יעצינו בתיהם בני ישראל להכירים לטוב. ובבא אחריך לבקש לו איזה עזרה ומשענה, או יחופש לו אח לערחה להציגו ולמלטו מרעה, או יכיר במצוות כי בית ישראל מכילים שניים. כי אם יעשה שום איש דבר בביاته, אשר תהיה למוות רוח, לך ולדרת. והבא אל הבית, ויראה יכיר כי בית ישראל היא, בטה לא ירהייב עז בנפשו, להסת או להדרית בניד ובכנותיך מאחרי ד'.

ומה ה' אלהיך דורש עמוק, לעמודת כל הטוב והחדר שננתן לך, הומו לך בית וכל צרכיה. הצליח לך להפיק כל רצונך בכלים מכלים שניים. כי אם שתשים אותן וחותם על ביתך כי קדוש הוא לך. ומודע לך תמלא רצונך בהזאה קלה של איזה פרוטה, לנקות ולקבוע מזווה, אשר בה תקיים מצוה תמידית? — איזו זה כי אם עוזבר את ה' ואת תורתו, אשר הוא דושט מוכתר כל הימים.

our minds are permanently impressed thereby it results in our impulse ever being after the ways of the Torah and for the fulfillment of his commandments.

Furthermore in fulfilling this commandment we place a permanent sign upon our door-posts whereby all who enter may recognize the abode of the Israelite, and as this characteristic feature of your homes can be happily distinguished by your unfortunate wayfaring brother who seeks your aid and support, he will by means of the "mezuzo" be guided to a heaven of refuge the home of an Israelite in his hour of distress where he can truly find a brother's help!

The "mezuzo" will also guard you against him who would enter your home for the purpose of doing aught antagonistic to you or your religion, for as he will behold the "mezuzo" and recognize the bode of an Israelite, he will surely not dare to entice your sons and your daughters or to withdraw them from the worship of the Lord.

Now what does the Lord thy God require of you in return for all the loving kindness he has bestowed upon you, behold, He has provided you with a dwelling and has supplied you with all the necessities of your home, He has gratified your desire and has furnished you with the various articles contained in your house, and in return for that what does He require? that your fasten the "mezuzo" upon the door-post of your house as a token and seal that it is holy unto the Lord! therefore, why should you not fulfill the will of the Lord! when by the outlay of a few cents to buy a "mezuzo" and by fastening it upon the door-post you can constantly perform that commandment, your negligence thus to do can only be the result of your abandoning the Torah and thus forsaking the Lord who ever seeks your welfare.

דיני ההשכלה

שוויתי ר' לנדרי תמיד.

א) הוא כל גדור בתורה שישום האדם אל ליבו שהקב"ה אשר מלא כל הארץ בכבודו עומד עליו ורואה במעשו במצו שנאמר אם יסתיר איש במטטרים ואני לא אראנו נאם ד' מיד יניע אלו היראה וההכנה מפחד הש"ית וכושתו ממנה חמיד. ולא יתבכש מפני ב"א המלעינים עליו בעבודת הש"ית, נס בהצנע לכת ובשבכו על משבכו ידע לפני מי הוא שוכב, ומיד שיעור משנתו יאמר מורה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת כי נשמתי בחמלת. רבת אמוןתך. ויתגבור כארוי לעמוד בבקר לעבודת הבורא ועכ"פ לא יאחר זמו התפללה שהצBOR מתפללון.

ב) כשלאו שוכב או פושט בנדיו של בשרו יזהר שלא לגלות את גוףו ואל יאמר הנני בחדרי חדרים מי רואני כי הקב"ה מלא כל הארץ בכבודו. ג) לא ילכוש בגדים יקרים, כי דבר זה מביא את האדם לידי נאה, ולא

LAWS OF EARLY RISING.

שוויתי ר' לנדרי תמיד

1—It is a great rule in the Law that man should consider, that the Holy One, blessed be His name, whose glory filleth the whole earth, stands by him and observes his doings, as it is written: "Can any hide himself in secret places that I shall not see him?" (Jerem XXIII. 24). By doing so he will at once be imbued with humility and the fear of the Lord, blessed be His name, and only be ashamed before Him, but disregard the reproach of the sons of man who mock at him in the service of God and in pious walk. When alone or in bed let man know in whose presence he is. As soon as he awakes, let him say: "I acknowledge unto Thee, O, Living and Eternal King, that Thou hast returned my soul by Thy mercy. Thy faith is great." Then let him strengthen himself like a lion and rise early to serve his Creator; and above all he must not come late at the time appointed for prayer when the congregation is worshiping.

2—When he dresses or undresses himself let him be careful not to expose his body: thinking, "Behold, I am in my inner chamber; who sees me?" for the Glory of the Holy One, blessed be His name, filleth the whole earth.

3—Let him not dress extravagantly, for this brings man to pride, neither let him put on mean or soiled garments, to avoid ridicule in the eyes of men, but let him dress in clean garments and of moderate price. Let him also be careful to put them on properly, to avoid reproach. Moreover let a man always sell all that he has if necessary to buy shoes for his feet.

4—Since we find that the right side, in the Law, is the most important in many commandments therefore in dressing and in other matters, a man should always give precedence to the right; but in undressing the left should be taken off first, for the honor of the right. But in fastening, the left side should have the precedence; because there the phylacteries are fastened.

יסודי התורה

א) לידע שיש שם אלוה. ז) שלא לחלל שמו.
 ב) שלא יעלה במחשבה שיש אלוה. ח) שלא לacerb דברים שנקרו שמו
 עליהם.
 ט) לשם מון הנביא המדבר בשמו.
 י) שלא לנטות. (לשון הרמב"ם
 בריש הלכות יסוה"ת. וביאור כל
 המצוות האלו בפרקיהם שם).
 ז) אחר זולת ד'.
 ג) ליחדו.
 ד) לאחובו.
 ה) ליראה ממנה.
 ו) לقدس שמו.

הלכות דעתות

ח) שלא לענות אומללים.
 ט) שלא להלוד רכיב.
 י) שלא לנוקם.
 זא) שלא לנוטר. (לשון הרמב"ם
 בריש הלכות דעתות. וביאור מצות
 אלו בפרקיהם שם).
 א) להדרות בדרכיו.
 ב) להדרך במעשייו.
 ג) לאחוב את ריעים.
 ד) לאחוב את רעים.
 ה) שלא לשנא אחיהם.
 ו) להוכיח.
 ז) שלא להלכין פנים.

THE FOUNDATIONS OF THE LAW

1. To Know the existence of God.
2. That one should not even think that there is another deity besides God.
3. To unify Him.
4. To love Him.
5. To fear Him.
6. To sanctify His name.
7. Not to profane His name.
8. Not to destroy objects which were dedicated to God's name.
9. To listen to that prophet who speaks in His name.
10. Not to tempt Him.

See Maimonide's own words in "The Foundations of the Law" and the Commentary on the above commandments in the first chapter.

LAWS OF ETHICS.

1. To follow in God's paths.
2. To cling to His works (of benevolence).
3. To love our neighbors.
4. To love strangers.
5. Not to hate our brothers.
6. To admonish (those who err).
7. Not to put one to shame.
8. Not to oppress the weak.
9. Not to backbite.
10. Not to be revengeful.
11. Not to cherish hatred.

(See Maimonide's own words in the "Laws of Ethics", and the commentary on the above commandments in the first chapter.

בלילה במקום מטונא, ועוד ישנו טעם על פי הקבלה, אשר ע"כ תיכף בשים שמתו ירחץ ידיו עד פרק הזרוע, באופן זה, ישפוך מים מן הכליל על ימינו החילח והח"כ על שמאלו, ג', פעמיים, וגם ירחץ פניו ופיו, ויזהר לניבם יפה.

ב) לא יטול מים ממי שלא נטל ידיו. ולא יטול ע"ג קרכע אלא לחד כלו. וישפנקם למקום שאין ב"א הולכים, ולא יגע בידיו קודם קדרת שחרית לא בפה ולא בחותם ולא בעיניהם ולא באוניות, ולא בפי הטבעת ולא במטם שקזה, ולא באוכליו.

ג) כתיב ברבי נפשו את ה' וכל קרביו את שם קדשו, וכן אסור לברך עד שינקה א"ע מצואהomi ומי רגלים, וטבע האדם לעשות צרכיו בפומו ממטתו, וכן יברך ענט"י וא"צ בעת נטילה זאת רק לאחר שינקה עצמו ירחץ ידיו בשם שני ויברך ענט"י ואשר יצר.

ד) הניעור בלילה או היישן ביום ציריך ליטול ידיו ג"פ בסירוגין ולא יברך. ה) אלו דברים צריכין נת"ל בימים, הקם ממטתו והיזא מבית הבסא ומבית המרחץ והנטול צפראנו, והמנלא שעורתו, והחולץ מנעליו בידיו, ומשמש מטתו, וחוננו בכנה, והמפלח את בגדיו אפילו לא נגע בכנה, והחופף ראשו, והונע בגופו במקומות המכוסים, והיזא מבית הקברות, והמלוח את המת או שנכנס באחל המת והמקו דם.

דיני טהרת הגוף וטהרת המקום מכל דבר טינות.

א) ירניל א"ע לפנות ערב ובוקר שהוא וריאות ונפיות. והמשחה נטבי

nor his nose, nor his eyes, nor his ears, nor his anus, nor the place where one is bled, neither eatables.

3—It is written "Bless the Lord Oh my soul and all that is within me bless His Holy Name" (Ps. CIII—1) therefore it is forbidden to worship until one has cleaned oneself from ordure and urine. As it is the nature of man to ease himself on arising from his bed, therefore he should not pronounce the blessing of hand washing "al netilas yedoim" while washing but wait until he has cleansed himself and then wash again and pronounce the blessing "asher yotzar".

4—When he awakes during the night or from his daily nap he must wash his hands three times alternately (interruptedly) without blessing.

5—These are the occasions that necessitate hand washing rising from one's bed, or leaving the privy of bath, or paring the nails, or hair cutting, or taking off the shoes with the hand, on copulation, on touching a louse and searching for vermin in one's garments although one does not find a louse, on combing the head, on touching the body in places that are covered, on leaving a cemetery, on accompanying the dead, on entering a death-room, or on bleeding.

The Following Are the Laws of Cleansing the Body and Ridding the House of All Dirt

1—A man should accustom himself to ease himself morning and evening, which are the proper seasons for cleanliness.

בנדים פחותים מאר או מלוכדים. שלא יתכוה בעני הבריות. אלא יתכוו לו בנדים ממצועים ונקיים, נם ידרדק על בנדיו ללבושים כקדםם שלא יתהרכו. לפניו לא יתכוה בעני הבריות, ולעו"ם ימבר אדם כל מה שיש לו ויקח ממעלים לרנילו.

ד) לפי שמצינו שהימין היא השובה בתורה לכמה מצות, וכן בלבישת וכו' בשאר דבריהם לעולם יקרים של ימון. ובחיליצה יקרים של שמאל מפני כבודה של ימין אדר לעוני קירהה השמאלי חשובה יותר מפני שפושרין עליה את התפילין, ואל ילכוש שני בנדים יחד, ואל יטול חלוטו מיד השימוש וילכוש.

ה) אסור לילך בקומה וסופה ונגרו נטו' בעניין שנאמר ותלבנה נתוות גרו. ומ"מ לא יכוף ראשו יותר מראוי אלא במדחה ביןוניות. בכדי שיראה את הכא נבר פניו ונם מדרד כפ' רנלו, ואסור לילך ד' אמות או לחוציא מפיו דבר שבקחו שפנוי הראש. ונם הקטנים צריכין להרנילו ללבשות ראשו כי היכא דתהי עלייהו במלוא הראש. אימתה דשמי.

דיני נתילת ידים שחרית.

א) הארכם, כאשר יקום ממתתו הוא כבריה חרשה, וצריך להכין צפoco לעבודת בוראו, לכו עליו להתקדרש וליטול ידיו מז' הכל'י כמו הכהן שהיה טהורה ידיו בכל יום קודם עבודתנו, ונם לפי שהישראל עסוקיות הן וא"א שלא נגנש.

A man should not put on two garments at once.

In the morning let him not take his shirt from the servant to put on.

Let not a man strut haughtily with stretched out neck neither let him bow his head too low, but keep the medium gait, lest he see not him who approaches, nor how he steps. A man must not walk four yards (paces) nor utter a single word of holiness, with uncovered head; and the little ones must be accustomed to have their heads covered in order that the fear of the Lord may be upon them.

LAWS OF WASHING THE HANDS IN THE MORNING

When a man rises from his bed he is like a new creature, therefore he ought to prepare himself for the service of the Lord; so it is incumbent upon him to sanctify and wash himself out of the vessel, like the priest who purified his hands daily before the service (in the temple). Since the hands also are restless (busy) and it is impossible that during the night they should not come into contact with some unclean place. According to the Kabbalah there is another reason—Therefore immediately he arises from his bed, let him wash his hands up to the wrist as follows: Let him pour the water from the vessel first upon his right and then upon his left hand three times then let him wash his face and be careful to dry them well, also rinse his mouth.

2—Let him not be washed by one who has not cleansed his hands, nor let him wash upon the ground but into a vessel and let him empty the vessel into a place unfrequented by people and before his morning hand washing let him not touch his mouth,

של פעם אחת. ולא יקרא שם עד שיבדק המקום. ואם פשע ולא ברך צריך לחזור ולהתפלל או לקרוות.

ה) בית הכנסת אף שיש לה מחיצות ואינו בה צואה, וכן גדר של רעוי, ועביטת של מי רגילים אם הם של חרם או של עז. וכן ספסל העשוי לפניהם עליון צרכיו לחרחיק מהם. מלפניו כמלא עיניו ומלאחריו או מזו העדרים ד' אמות.

ו) בבית המרחץ גם כן אסור לדבר או להתרה בשום דבר שבקדושה ואסור להזכיר שמות המיחדים להקב"ה אפילו בלשון חול בבית המרחץ או במכבאות המטונפות. וכן אסור ליתן שם שלום לחייבו.

ז) אסור לדבר ד"ת ופרקודה ננד ערוה בינו שלו בינו של אחר ואוליו של קטנים. ולא מהני מה שיעזום עיניו אלא יחוור פניו ונוגנו מכונגהה.

דיני ברכות וברוך הוא וב"ש ואמן.

א) בכל ברכה בשעה שהוא מזכיר את השם ידע מה שיסיים, ואסור לעשות שם דבר בשעת הברכה. ולא יברך במהירות ויכיוון פירוש המלות וווציא הברכה מפיו וישמעו לאנונו וכשהוא מביך והי' פיו נקי כמו הרוק. וכן שאר דבר לא יהיה בתוך פיו שנאמר ימלא פי תחלה.

ב) כל השמות המיחדים לשמו ית', ולא בלה"ק בלבד אלא אפילו בכל לשונו, אסור להזכיר לבטלה, ואפילו ברכה אם היא לבטלה או ברכה שאינה

must be departed from as far as the eyes can see in front and four yards to one side.

6—In the bath no one may talk or think about any holy matter; and it is forbidden to utter names appropriated to the Holy One, blessed be his name!—even in a tongue not holy—either in a bath-house or in dirty alley's. So also salutation of friends is forbidden.

7—It is forbidden to discuss the matters of the Law and holiness in the presence of the male or female private parts when posed of oneself or others, even of infants, and it does not suffice to close one's eyes but the face and body must be turned away.

LAWS OF BLESSINGS, AND BLESSED IS HE AND BLESSED IS HIS NAME, AND AMEN.

1—During every blessing the conclusion of it must be kept in mind; and it is forbidden to do anything while blessing; and it must not be uttered hurriedly; and attention must be paid to the signification of the words; and the ears must hear what the lips utter; and, while blessing, the mouth must be free from saliva and everything else, for it is written: "Let my mouth be filled with Thy praise!"

2—All the names appropriated to His blessed name, not only in the holy tongue, but even in all languages are forbidden to be uttered in vain. It is forbidden to utter even a vain or unnecessary blessing, and if a mistake is made and a blessing uttered in vain, or the name of God spoken in vain, let it be spoken: "Blessed be the name of his glorious kingdom for ever, and ever!" and if a man remembers himself in the middle of

עוכר משומם כל תשקצז ואם משה מלחתיל מים בעת צרכו עוכר גם משומם לא
יהי' בד עקר, וכשיכנס לכיה"כ יהיה צנוע, ולא ילכו שני אנשיים יחד, ולא
ירבדר שם, ולא יפנה בעמידה ולא יתקח עצמו יותר מודאי. וכשמטיל מים
בעמידה יזהר שלא ינתנו על מנגליו ובנדיר, ולא יאחו מילתו בידיו, ויפנה
באניעות בלוליה כמו ביום, ולא יקנח ביד ימין.

ב) בכל פעם שנפנה או מטיל מים, ירוחז אח"כ ידיו במים ויברד
ברכת א"י.

ג) כתיב וכסית את צאתר כי ר' אליהר מטהילד בקרוב מחניך וגנו' והוא
מחניך סדוש ולא יראה בד ערות דבר. מכאו למדו חז"ל שככ"מ אשר ה'
אלחינו מטהילד עמו, היינו כאשרנו עסוקים בדרכך שבקדושה לנו ק"ש ותפלת
וכדומה צריך להיות המחננה קדוש שלא תחא צואה מנוליה שם, ושלא יראה
דבר ערוה בנגד פניו של אדם הקורא או מתבלי.

ד) ואפיו לחרהר בדברי קדושה במקומות צואה או מי רגלים, ואפיו של
תינוק בו שנה אסור עד שיכסה הצואה או יטיל רביעית מים לתוך מי רגלים

Whoso defers defecation is guilty of "bal tashkitzu" and
whoso defers urination at need transgresses the command "lo
yei becho okar" and when he enters the privy let him be modest,
and two men must not enter in company, nor should a man talk
there, nor ease himself while standing, nor overstrain himself, and
when he urinates standing let him take care not to sprinkle his
shoes and robe, and he must not hold his penis, and let him
defecate as modestly as night as by day, and he must not wipe
himself with his right hand.

2—After each defecation or urination let him wash his
hands and pronounce the blessing "asher yotzar".

3—It is written: "Thou shalt cover thy excrement for the
Lord thy God walks in the midst of thy camp etc. therefore
shall thy camp be holy that he see no unclean thing in thee and
turn away from thee," Deut XXIII 14—15. From this our Sages
have concluded that our God walks with us everywhere, for
instance, when we are engaged on a holy matter, such as the
reading of "shema" or prayer, or such like, then the camp must be
holy and no uncovered excrement be found there, so that no-
thing unseemly may be visible to the reader, nor to him who
prays.

4—Even to meditate on holy things in a place where there
is excrement or urine (even of a year-old child) is forbidden
until the excrement is covered, or a quart of water is thrown
into the fluid of one urination; and wherever there is any doubt
whether there is excrement or urine present, it is forbidden to
pray or read until the place is examined and if no examination
is made the prayer or reading must be repeated.

5—A privy, although partitioned off and containing no ex-
crement, and also a vessel for defecation and a pot for urination,
whether of clay or wood, and also a stool for the same purpose,

הברכות נאמרין בכל לשון והוא שיאמר כען שתיקנו חז"ל. אסור לשננות
הברכה להוסיף או לנרטע.

דיני ברכת השחר

א) ברכת הנוטן לשכוי בינה לא יברך עד שיואר היום אם לא שפט טל
תירגנוול, וברכת פוקח עורדים יכול גם סומא לברך, ואם ברך זופף כפופים קחם
טהיר אסורים שב לא יברך מתייר אסורים, ואחר לעסוק בדברי תורה, ואחד
ותונמה מעפעפי אין עונינו אמן.

ב) הניעור כל הלילה מביך בכוקר כל ברכות השחר, חז"ל מברכת ענט"ו
ובברכת אליה נשמה והמעביר שינה, ועל ברכות התורה יש ספק, ולכן ישמע
מאחרים.

ג) אם לא בירך הברכות קודם התפללה יוכל לאומרים אחר התפללה חז"ל
מענט"ו ואליה נשמה, ובברכת התורה אם לא אמרן קודם התפללה ילמוד איזה
דבר מיד לאחר התפללה.

דברים האסורים קודם תפלה השחר

א) משעלה עמוד השחר אסור להתחיל במלאכה או להתעס בעסקי או
לייל בדרכך, ולא לאכול ולא לשנות עד שיתפלל. ומשום רפואה מותר לשחות
טי או קפפער עם צוקער וחלב.

wise men, their memory be blessed. It is forbidden to change,
to add to, or to take aught from the blessings.

LAWS OF MORNING BLESSINGS

1—The blessing He that gives to the cock understanding, should not be uttered till the dawn, unless the cockcrow is heard. The blessing "He that open the eyes of the blind" even a blind man can offer. If one puts the blessing "He that raises the bowed down" before "He that frees the captives" he need not repeat the latter. And after the blessing "To occupy ourselves with matters of the Law" and "Slumber from my eyelids", he need not respond "Amen".

2—He who is awake the whole night, in the morning should offer all the morning blessings with the exception of the hand-washing blessing "al netilas yedaim" and the blessing "My God, the Soul" and "He who takes sleep away". Concerning the blessings of the Law there is a doubt, he should therefore listen to it from others.

3—If he does not utter the blessings before prayer he can do so afterwards with the exception of the hand-washing blessing "al netilas yedaim" and "My God the Soul", and if he omitted the blessing of the Law before prayer, let him study (the Law) immediately afterwards.

THINGS THAT ARE PROHIBITED BEFORE MORNING PRAYER

1—At daybreak it is forbidden to engage in work or business, or to travel, or to eat and drink before prayer. As a remedy for illness, tea or coffee with sugar and milk are allowed.

צricaת אסור לאותה. ואם נכשל וברד ברכיה לבללה או הוציא ש"ש לכתלה. יאמר ברור שם כמל"ו. ואם נבור באמצע הברכה אחר שאמר שם יסיטים למדני חקיך. ואחר שאמר אלהי יסיטים ישראל אבינו מעולם ועד עולם.

ג) כל ברכה שאדם שומע מהבורי כמשמעות השם יאמר ברור הוא ובחד שמו וכשהוא נזכר הברכה יאמר אמן. אכן אם הוא עומד במקום שאסור להפסיך וכן בברכה שהוא ציריך לצאת אותה ברכה כמו ברכות שופר וברכת מנילה וכדומה לא יאמר ב"ה וב"ש.

ד) איו עוני אמו על ברכות עצמו. ואפילו מיטים ברכה אחת בשווה עם הש"ץ לא עינה אמו ואם הוא ברך ברכה אחת והש"ץ ברכה אחרת וסימנו בשווה עינה אמו. מלבד ברכות ישתחב וברכת שומר ע"י לעדר וברכות הילוד אחר היל אפילו מיטים בשווה עם הש"ץ עינה אמו. וכשהוא עינה אמו יותר לאומת צחיקונו שלא יחתוף האל"ה ולא יבליע הנו". ולא ינבהה קולו יותר מן חמדת. ולא יקרום ולא יאהר. רם תיכף כמשמעות השברך את הברכה עינה אמו ויכוין כלבו אמת הוא הברכה ואני מאמון בזה.

ה) כל הברכות אם נשתקם אם אמרם אם לא אינו חור ומבוד. וכן

the blessing or after he has spoken the name let him conclude: with "Teach me Thy Statutes"; and after he has said "Eloai (the God of) let him conclude with "Israel our Father from Ever lasting to Everlasting".

3—At every blessing that a man hears from his neighbor let him respond at the utterance of the name "Blessed be He and blessed be His name" and when he ends the blessing let him say "Amen".

But if it is at a place where interruption is not permitted and also in blessing in which he shares, such as the blessing of the "Shophar" (horn) and the "Megilah" (scroll of Esther), and similar ones, then he need not respond "Blessed is He and blessed be His name".

4—The response "Amen need not be made to man's own blessing, or even if he terminates a blessing together with the reader; but if he is uttering one blessing and the reader another and both terminate together, then let him respond 'Amen.' The blessing "Let him be praised" is an exception so also are the blessings "He guards His people Israel for ever", and the blessing "Let them praise thee" after "Halel"; even if he terminates them together with the reader let him respond Amen, and when he responds Amen let him be careful to say it correctly and not snatch the "a" and swallow the "n"; and let him not shout louder than the reader nor get in front, nor fall behind his words, but immediately the reader ends the blessing let him say Amen and keep in his mind that: "The blessing is true and I believe in it".

5—When in doubt whether a blessing has been said or not, a man need not repeat it; and all blessings may be uttered in all languages provided they are uttered as prescribed by the

ב) אם א"א לו בהדרור מצوها לעשות הטלחות של צמר, או יכול לעשות מצמר נפנו או כנbow או משי, והציציות יהיו או או צמר או טמינו הטלית דוקא של משי למשי וכדומה ואם יעשה הטלית של פשתן יעשה הציצית של פשתן דוקא.

ג) נקב הציצית לא יהיה למעלה מ"נ' אנדולין ולא למטה משיעור קשר אנדול, ואם ע"י פשירת הציצית בהחנפ' נתקunct כנוף הטלית אינו מעלה ולא מורד לשיעור הכנפה, והחוטין התלויין סביב הטלית ציריך לחתכו כל סכיבי הכנפה. והכנפים יהיו מרווחות דוקא, ואם בשעת קשורת הציצית היה הנבס כשיוער אנדול מהשפה, ואח"כ נקרע הנקב או השפה ונחתמעט מכשיוער, כשר. ולכתהילה יעשה אימרא סביב הנקב והשפה שלא יופחת מכשיוער.

ד) יזהר לחתוך ראשיו הד' חוטים ויתחכטם בכנף ויבכפלם, ואו יהי' ח', ויעשה חמשה קשרים כפולים שיש ביניהם ארבע חוליות. בחוליה הראשונה יהי' ז' כריכות, ובשניה ח' כריכות, ובשלישית י"א כריכות, וברבעית י"ג כריכות. ומשום נוי הציצית יסדר שיהי' החוליות שותה, כל חוליה א' גודל, והחוטין התלויין יהי' שמונה גודלן.

4—Be careful to cut the ends of the four threads, and put them through the hole and double them, when they will become right, and then tie them in five double knots leaving four spaces between them. The first space must be coiled seven times, the second—eight, the third—eleven, and the fourth—thirteen. For the beauty of the fringe be careful to keep the spaces all of the same size,—a thumb's breadth,—and the hanging threads below should measure eight thumbs.

5—Before blessing let a man examine the threads of his fringes to see if they are Kosher and separate them one from another, and if this examination would make him lose the time of prayer of the congregation, then he need not examine nor separate them.

He must take the Talith in his hands and while standing bless "leishatef batzitzis" (To dress with fringes) and then let him wrap himself up and stand thus the time it would take to walk four yards. After that he may unwrap his head, but he must take care not to let the fringes trail on the ground. He must not enter the privy in a great Talith but only in a small Talith; moreover he must not come into a burial ground, nor within four yards of the dead, with fringes displayed, either of the great Talith or of the small one.

6—One should only bless on the fringes during the day when one can distinguish blue from white, and if a man had put on the small Talith while it was still night, or while his hands were not clean and he did not bless, then, when he blesses upon the great Talith he should also include the small one in his thoughts; but if he does not possess a great Talith then let him handle his fringes (of the small one) and pronounce the blessing "al mitzvas tzitzis" (The commandments of the fringes) and after the evening prayer, although it is still day, he need not offer the

ב) אסור לך רחים לפתח חבירו לקבול פניו וליתן לו שלום פורם שיטטלן
ואם פנו דוד מקרה מותר ליתן לו שלום.

דיני ציצית

א) נדולה מצות ציצית שהרי הכתוב שאלת ותלה בה כל המצוות כלן
שנאמר וראיתם אותו זכרתם את כל כל מצות ד'. וכן ציריך כל איש מישראל
להיות נזהר שיהיה לו טלית קoton שהוא מלבש בו כל היום. ויהי' של צמר
רחלים לבן, ונדרול בשערו רהינו ג' רבע אמה באורך. ורוחב הציצית
ויהיה פתוח משני צדדיו רוב הנראה לעיניהם. גם יהא כל אדם נזהר שיהי'
לו טלית נדרול בציצית. שיתעכוף בו בשעת התפללה. ויהדר שיהיה לו טליתים
נאום. וודרך לנקנות ציצית מאיש מהימן שהוא בטוח שנעשו בטוויה ובשרויה
בפירותו לשם ומצוותן. ואם איזה חוט מהציצית נפרד משויותו, או כי כל
הפרור נחשב כאלו נקצין.

2—A man is not permitted to go to his neighbor's door to greet or salute him before praying, but, if they meet, salutation is permitted.

LAWS OF "TZITZIS"

1—The command respecting fringes is so important because the scriptures weighed and attached to it all the commandments as it said (Numb.XV. 39): "That ye may look upon it, and remember all the commandments of the Lord", therefore every Jew must be careful to have a "talis koton" (a small fringed garment) and wear it all day and the fringes must be of white lamb's wool and its length must be about three fourths of a yard and its width half a yead, and open on both sides, the greater part being visible. Every man should also possess a great Talith with fringes, to wrap himself in while praying and should be particular to posses handsome talithim and be most particular to buy his fringes from a trustworthy man so as to be sure that they are specially twined and corded for the purpose according to the commandment, for if one of the strand is separated from the others it counts as though it were cut off.

2—If it is impossible for the embellishment of the commandment for the Talithim to be of wool then it may be of cotton, or hemp, or silk, and the fringes must be of wool or the same material as the Talith, e. g. silk on silk etc. and if the Talith is of linen, the fringes must also be of linen.

3—The hole in the fringe should not be more than three thumb's (breadth) nor less than that of the first phalanx of the thumb, and if in tying the fringe in the corner the space is lessened it does not matter; and the threads that fringe the whole Talith must be cut away at the corners and these corners must be quadrangular, and if when tying the fringe the hole is brought a thumb's breadth nearer to the edge and the hole tears out and is less than required, it is still Kosher (all right). but above all let a seam be made around the hole and border in order that the requisite size may not be diminished .

פסולה, כי אלו הוו מחותט א' ולא נשתייר בו כדי עניבה. שיעור כדי עניבה הוא ד' אנדרו.

ח) מותר ליקח טלית של חברו באקראי בעלמא נם שלא מדרעתו להתחפְּלֵל בו ולברך עליו, אבל לא יוציאו מזו הבית שמנוח בו, ואם הוא מפושל יוחזר וויפושל, ובשבת לא יקפלו. ואם שאל לחברו טלית לעלות לתחור איזו לבדה, אבל אם לפקת טלית הכהל אפי' רשות לעלות לתורה צריך לבדה, וטלית של שותפיו חייבת במצוות.

ט) הפטוש טליתו ודרעתו לוחזר וללבשו מיר, אפי' הילך לבית הנסא, כשחזר וללבשו לא יברך עליו, אבל אם היה דעתו שלא ללבשו ונמלך ללבשו. צריך לבדה. ואם פשט סתם, אם נשאר עליו ט"ק, איזו לבדה, ואם לא נשאר עליו ט"ק צריך לבדה. ואם נפלה טליתו כלו מעליו, אף שנשאר בידו, צריך לבדה.

י) מותר להתריר ציצית מטליות זו לתרנס בטליות אחרות, ומיד להתריר הציצית מהטליות אם ירצה לעשות במקומות יותר יפים או שלמים, והוא נזהר שלא ישליך את הראשונות במקומות בזווון, ואפי' ציצית שנפלו לא יזרקם לאשנת נם בטליות ישן לא יעשה בו תשמש מנונה.

יא) לא יلد ר' אמות בלא ציצית, ומוצאה לאחزو במצוות בזיד שמאלית כנגד לבו בשעת פריאת שמע, וכשוניע לפסום וראיתם אותו יסתכל בהם ויתרנס על עיניו וינשא אותו משום חבוּב מזאה, והזהיר במצוות ציצית זוכה ורואם פנוי השכינה.

9—He that takes off his Talith intending to put it on again soon, even if he goes to the privy, need not say a blessing on his return, but if he intended not to resume wearing it, but, on reflection, changed his mind and did so, then he must offer a blessing, and if he simply took it off and left the small Talith on, then he need not bless; but if he had no small one on he must do so; and if his Talith fell off, even though it remained in his hand, he must offer a blessing.

10—It is permissible to take the fringes off one Talith and put them on another, and to take off the fringes for the purpose of substituting perfect or better ones but care must be taken not to cast the old ones away in an unsseemly place and, even fringes that been pronounced unfit must not be cast out on the garbage heap. Moreover an old Talith must not be put to unworthy use.

11—It is not permissible to walk four yards without fringes and they must be carried to the heart with the left hand on reading "shema" (hear) and at the verse "Ye shall see them" he must look at them and place them on his eyes and kiss them because of his love for the commandments and whoever is careful about precept of the fringes shall attain and see the face of the "Shechina".

ה) כולם שיבורד יעין בחותמי הצעית אם הם כשרים, וצריך להפריד חוטי הצעית זה מזה, ואם ע"י הבדיקה יאחות זמנו תפלה הצבור, אינו צריך לבודדו ולהפרידו. יאחווז הטלית בידיו ויברד מעומד להעתפה בצעית ויתעוף ויעמוד כר' מעומס' כדי הלו' ד' אמות. ואח"כ יוכל להסירו מעל ראשו, ויזהר לכל לנורו הצעית על הארץ. ואינו יוכל בטלית גדור לבית הכסא, אבל בטלית סטו מותר, ולכית הקברות או בר' אמות של מת אסור לכנס בצעית מגולו' לא של טלית גדור ולא של טלית קטן.

ו) אינו מברכין על הצעית אלא ביום, משיכור ביו תבלת ללבנו. ואם לבש את החט"ס בעוד לילה או שלא היו ידיו נקיות ולא בירך עליו, איזו שהוא מברך על הטל"ג יכיוון בברכה זו גם על החט"ס, ואם אין לו טל"ג ימשמש בצעית ויברד על מצות ציצית. ולאחר תפלה ערבית אף שהוא ערין יום לא יברך על ציצית, וביל' יוחכ"ב יברך בעוד יום.

ז) נפסקו החוטין ולא נשתייר רק שני חוטים שלמים והשאר לא נשתיירו מהו רך כדי עניבת, כאשר, לכן אם נפסק חוט א' במקום שהוא תלוין בנקב, פטולה, שלא נשתייר מהחוט כדי עניבת, ואם נפסק חוט אחד סמוך לנורל, כשרה, שהרי נשתייר מהחוט הזה בצד השני. ואם נפסקו שני חוטין סמוך לנורל, או אם דקם בעשיותו לעשות הר' חוטין תמיד אחד, באופןו שאם נפסקו שני חוטין סמוך לנורל מהה בודאי שני חוטים נפרדים, כשרה, שהרי נשתיירו צד השני. ואם לא דקם בעשיותם לעשות הר' קצוזות תמיד בצד אחד.

blessing of the fringes, but on the Eve of Atonement let him bless while it is still day.

7—If the threads of the fringes are torn off and only two perfect ones remain and of the others only enough remain to make a loop, then it is Kosher, therefore if a thread is broken where it is inserted in the hole, then it is Pasul (unfit) because not enough of it remains to make a loop but if the thread is cut near the first knot it is Kosher, because enough remains on the other side to make a loop; and if both threads are broken near the knot, then, if in the making care has been taken to have the four threads always on the side so that if two are cut near the knot they are certainly two different threads then it is Kosher, because the second side still remains. But if care has not been taken to keep the four threads always on the same side, then if two are broken near the knot it is Pasul, because perhaps they are the same thread and not enough remains to make a loop. The measure of a loop is four thumbs.

8—It is permissible to use a Talith of one's friend on occasion (even without his knowledge) to pray in and bless upon it, but it must not be taken out of the house where it is, and if it was found folded so it must be left and it must not be folded on Saturday, and if a Talith is borrowed from a neighbor to go up to the Law, one must not bless in it, but if a Talith belonging to the congregation is taken when called to the Law then a blessing must be said and a Talith of partners must have fringes.

יפסיך בזו ש"ו לש"ר, אבל לאמן יהא ש"ר וקדושת מפטיס כחוה"ם או בשעת הנחיה תפילין דר"ת. ואם הפסיך לאזרך תפילין אין ציריך לזכור שנית להנית. ג) מניחו את התפילין מעומת, ולאחר שפשר הש"י ששה ז' כריכות על ידו ואח"כ מניח הש"ר, ולבסוף עושה הנ' ברכות על אצבעו האמצועיה א' בפרק אמצעי וכ' בפרק התחתון, ולא יהא דבר חוץ בין התפילין לביןו לא שנא ש"ו לא שנא ש"ר. ושורות פצרות אין חוץים. אבל ארוכות חוץים. ד) מפטום הש"ר היא מקום שהשערות מתחילין לצמות. ומנשך מקוםה למלعلا עד סוף המפטום שמוחו של תינוק רופם. וסעה התיתורה מלמטה וקצתה העוברתא מלמעלה לא יעברו הנבולין האלו, ומפטום הקשר מהחורי הראש למלعلا בעבה העורף. ובתפלת ש"י יזהר שלא יוזו הקשר מון הבית חמיר והעוברתא יהיה לצע מלמעלה והבית לצע מטה, ויזהר שלא יתהפקו הרצועות, ואם נפלו התפילין בלא נרתיקו לארץ, ואם נפלו בנתיקין יתו איה דבר לצדקה.

3—The phylacteries must be put on in a standing posture, and having fastened that of the hand he must make seven coils upon his forearm; then let him put on the frontlet (head-phylactery) and finally make three coils upon the middle finger—one round the middle phalanx and two upon the lower phalanx. There should be nothing between the phylacteries and the flesh either on the hand or head, short hairs make no difference but long ones must be shortened.

4—The place for the frontlet begins from the margin where the hair begins and upward to the frontal foramen, where the child's skull is soft, neither the end of the frontlet where the straps are inserted nor the bridge above it must overlap the prescribed limits, and the knot in the rear should be placed above the nape of the neck, and when fastening the phylactery of the hand care should be taken not to separate the knot from the box; the bridge (the part where the strap is inserted) should be above the box below. Care should be taken not to invert the straps. Should one accidentally invert them, then let him fast or redeem himself with alms giving. If the phylacteries without their bag fall down to the ground one must likewise fast. But if they fall down whilst in the bag, some alms must be given.

5—The time for putting them on in the morning begins from when one can recognize his neighbor, of short acquaintance at a distance of four yards. As long as the phylacteries are on, he must not let them out of his mind even for a moment, except during "shemonat esra" and the study of the Law "Talmud Torah". No substantial meal should be eaten whilst wearing them, but a little may be eaten. But sleeping even for a little while is prohibited.

Whilst wearing the phylacteries one must keep the body clean, be careful not to break wind. Therefore one who suffers from indigestion (Diarhea ect.) is exempt from "Tfilin" but if he is able to restrain himself long enough for "krias shma" and

דיני התפילין.

א) מ"ע מה"ת לקשר תפילין ביד ובראש כמש"כ וקשרתם לאות כ' והיו לפוטפות, ולכו אחר שלבש טלית יניח תפילין שמעלים בסודש. וינויה תחלה של יד ואה"כ של ראש. וסדרו כר בטור כיסו. המלית יהיה מוצמן לפני ואחריו הצל ד' ואחריו הצל ראש. ואם נורמו לו התפילין לפני המלית יסדר התפילין. אבל סדרת הש"י לש"ד לא ישונה בשום אופן.

ב) אחר שהניח התפלה של יד על ידו השמאלית על הבשר הנבואה שכורע כודם שמהרס השער, יברך להניח תפילין. והתפלה של ראש. אחר שהניחה על ראשו. כודם ההידוק. יברך על מצות תפילין. ואחר ההידוק יאמר ב"ש כ"ט ל"ז. ואסור להפסיק בין תפלה של ראש לתפלה של יד. ואם הפסיק בנתים אפילו קאמו יהא ש"ר וקדושה. חורר ומכורע על של ראש להניח ונמ על מצות. ואפילו בחוה"ט או בשעת הנחת תפילין דר"ת שאין מברכין על התפילין. לא

LAWS OF "T'FILIN" (PHYLACTERIES)

1—It is a positive command, according to the written Law of the Torah, to fasten the Phylacteries upon the hand of head as it is written (Deut VI. 8):: "And thou shalt bind them for a sign upon thy hand and they shall be as frontlets between thine eyes," therefore after he has clothed himself with the Talith let him put on the phylactery for a man must progress in things holy, and let him first fasten the phylactery upon the hand and then upon the head, and so place them in the bag that the Talith comes first and the phylactery of the hand shall come before that of the head, and if it happens that he first touches the phylactery before the Talith, then he must put on the phylactery first, but the order of the phylacteries of the hand and head must not be altered on any account.

2—After putting the hand phylactery on the elevated part of the left biceps, before tying it let him bless "leuniach tfillin" (to put on phylacteries), and after putting on the head-phylactery, before fitting it, let him bless "al mitzvas tfillin" (the commandment of the Phylacteries), and after fitting it let him say: "Blessed be His glorious Kingdom from Everlasting to Everlasting", and there must be no interruption between putting on the phylactery of the hand and that of the head, but if there is an interruption, even by the prayer "amen eiay shemo rabu" and "kedooshu" then the blessing "leuniach" for the hand phylacteries must be offered on the head-phylactery in addition to "al mitzvas" and even on the semi-feast day "choil amoed" and when the phylacteries according to "Rabeinoo Tam" are put on, which are not blessed upon, there must be no interruption between the hand and head phylacteries, but it is permissible to interrupt with "amen eiay shemo rabu" and "kedooshu" on the semi-feast day, or when he puts on the phylacteries of Rabeinu Tam and if the interruption occurs on account of the needs of the phylactery, he need not again bless "leuniach" of the hand-phylactery.

וירא שמים, וכן הרצוות יקנה מאיש מהימן, שנתעכדו לשמה מעורות תהוות, וידרך שיחי' הכתים מרובעות ושהורות, והתפירות שלומות, והרצוות שחרות, ורוחב הרצוות לא פחות מאוור שערה, ושיעור ארכו של ראש מימין עד הטבור, ומשמאל עד החזה, ושל יד כdry שיחרשה ויעשה בה ז' כריכות ו' כריכות, ובאים נפסקו ישאל לחכם.

ח) התפילין שי"ר שתין מצות זו ואין מעכבות זו את זו, ואם אין יכול להניח אלא אחת, יניח אחת, ויברך על של יד להניח, ועל שי"ר להניח ועל מצות, ויאמר ב"ש ב"מ ל"ו, ואם הוא איתר יד, אפי' נעשה איתר מחתם הרגלו, יניח תפילין על ידו הימנית, ואם עושה כל מלאתו בידו אחת וכותב בשנייה, יד הכותב היא ימין, ואם הוא שולט בשתי ידיים, הרי הוא בכל אדם, ואם איתר ישאל תפילין מפי שאין איתר והוא אינו יכול לשנות הפשר. יניח המعتبرתא למטה והקצתה למעלה כdry שיחי' הירוד והקשר לצד הלב.
 ט) אם הסר את התפילין מפני שערכך ליקת לבית הכסא, בשחוור ומניחו

blessing for the phylactery of the hand "leuniach", and for that of the head "leuniach" and "al mitzvas"; then let him say "burooch shem k'void malchisoi leoilum vooed" (Blessed be the name of His glorious Kingdom for ever and ever". If he is lefthanded, even if he became so by habit, let him put the phylacteries upon his right hand. But if he performs all his work with one hand and only writes with the other, the hand which does the writing is considered the right. But if he works with both hands equally well, he is considered like everybody else. If he is not lefthanded, but got accustomed to write with the left, he is considered like anybody else. If a lefthanded man borrows phylacteries from a right-handed man and is not able to change the "kesher" (knot), then let him place the bridge (the "meuvartoo", place where the strap is inserted) below, and the box—above, so that the "yod" (letter yod) and the "kesher" (knot), should be on the side where the heart is.

9—If he has taken off the phylacteries in order to go to the toilet, when he returns and puts them on again he must offer a blessing, but if he left off at a point in his prayer where interruption is not allowed, for instance at the blessing "yoitzer oir" (He who forms the light) and further, he must not interrupt with the blessings for the phylacteries when he puts them on again, but let him wait until after the blessing of "shemona esra" then he should feel them and pronounce the proper blessings for phylacteries.

10—A man is obliged to feel his phylacteries whenever he thinks about them. This action will prevent his attention wandering from them; he should first touch the "tefilo" on his hand, then that of the head. When he says: "And thou shalt bind them for a sign upon thine hand" (Deut. IV.10) he must touch the "tefilo" on his hand and kiss his fingers; and when he says: "And they shall be for frontlets between thine eyes", let him touch the frontlet on his head and kiss. He must be care-

ה) זמו הנחתן בכורה, משיראה את חכיריו הרנייל עמו פצת, ברחוב ד' אמותה, ויכרנו, וכן זמו שהתפילין עליו לא יסיח דעתו מהו כל, חוץ מבשעת ש"ע ות"ת. ואסור לאכול בהזו סעודות סכע. אבל אכילת עראי מותר. ושינה, אפילו עראי, אסור. ותפילין צריכין נוף נפי, ויזהר של יפהich בהם, ולכון חוליה מעיים פטורי מתפילין, ואם יוכל להזהר בהם בשעת ק"ש וש"ע יניחם אז, אבל שאור חוליה אם מצער ואו רעתו מתישבת עליו, אז פטור.

ו) מעליון בקדוש ולא מוריידין ותפלה ש"ר קדושתה נדולה מש"י, ולכון אסור לשנות רצועות של ראש לש"י, אבל מש"ו לש"ר מותר. ואם נספחה רצועה ש"י במקומות הקשר ורוצחה להפוך פיצה הרצועה מלמטה למעלה, אסור, וכן ברכזועה ש"ר אסור להפוך מה שהיתה בתוך הקשר להצעה לה, וכן כיס התפילין שהזמיןו לתפילין וצר בו, אסור לשנותו להشمיש חול.

ז) כתו היודע לשמר תפילין, אביו חייב לנקות לו תפילין שניים, והוא ב' או נ' חדשים קודם שנעשה בו י"ג שנה. וידקם לנקותם מסופר מומחה

"shemonat esra" (The prayer containing eighteen blessings), then let him put them on. But a patient who is troubled and his mind is disturbed, is exempted.

6—Concerning holiness one must progress; and as the sanctify of the "tefilo" of the head is greater than that of the hand, is therefore forbidden to change the strap belonging to the frontlet to that of the "tefiloo" of the hand, but from the hand to that of the head is allowed, and if the strap of the hand is broken near the knot (above) and he wishes to repair it by reversing the lower end to above, it is not permissible. So also the portion of the strap which forms the "kesher" (knot) must not be shifted downward. Also the bag which has contained "tfilin" (phylacteries), must not be used for other purposes.

7—The father of a minor who knows how to take care of phylacteries, must provide him with the same so that he may put them on, this refers to one who has only to wait two or three months to become "bar mitzvo" (13 years of age). One must be very careful to purchase them from a pious and an approved "soifer" (scribe). The straps must also be bought from a trustworthy man, they must be made from skins of clean animals, which were tanned for that purpose. Great care should be taken to make the boxes of the phylacteries square, colored black, and the stitches must be perfect, the straps must also be black, and the width of the straps should be no less than the length of a barely corn. The right strap of the head phylactery should reach to the navel, and the left to the chest. The strap of the phylactery of the hand should be long enough for the fastening around the arm, for the seven coils around the forearm and the three coils around the middle finger, if they are broken let him consult the wise.

8—The phylacteries commands of the hand and head are two and they do not interfere with one another. Consequently if a man can only put on one, let him do so, and let him say the

אחר ובא למצוון. אין חולצין התפילין עד שיכניסו הס"ת להיכל, ואם יש מילא בביבה"נ אין חולצין התפילין עד אחר המלה, בר"ח חולצין קודם מוסף, בחוה"ט סוכות قولם חולצין קודם הלל, ובבחוה"ט פסח הציבור חולצין קודם הלל והש"ז אחר הלל, ורק חליצתו כר הו. תחילת מסיר הכריכות מעצבם האמצעית, ואח"כ יחולץ ש"ר בידו השמאלית, ואח"כ יחולץ הש"י, ואח"כ הטלית, ולא יחולץ התפילין לא בפני ס"ת ולא בפני רבו, אלא יסתלק לצדיו ויחלוץ התפילין מעומד וינשך אותו.

יג) מי שאינו לו תפילין והציבור מתפלליין, ימתין על התפילין ויתפלל ביחיד, ואם מתריא שיעבור זמו ק"ש. יקרה ק"ש בלבד תפילין. ואם מתריא שיעבור נס זמו תפילה, יתפלל ~~ב~~ כו בלבד תפילין. ואח"כ כשישיג התפילין יניחם ברכבות ואמר בהם איזה מומור או יתפלל בהם מנחה. אבל לילת לאו זמו תפילין ואסור להניחו בלילה. ומותר ליקח תפילין של חבירו אפילו שלא בידיעתו להניחו ולכדר עלייהו, וכਮבוואר לעיל בדרני הטלית.

יד) נכו לבודק התפילין ב' פעמים בשבע שנים, ואם נתקללו הbatis יבדוק נס הפרשיות, וכן אם נשרו מהם צרכינו בדיקת.

דיני מזוזה

א) מ"ע לנקב עוזה בכל הפתחים שיש בכל החדרים אם הם עשויים לכנייה ויציאה. ואם יש פתח העשו רק להכנס איזה משא לפרקם ויש פתח אחר

cover, the Congregation should take off the "tfilin" before "halel" and the Reader after "halel".

The "tfilin" should be taken off in the following manner: Let him first unwind the coils from his middle finger, then let him take of the "tfilin" from his head with his left hand, then that of his hand, then the Talith. He should not take off the "tfilin" in the presence of the Holy scroll, nor before his Rabbi but let him turn aside. They should be taken off whilst he is standing and then let him kiss them.

13—He who has no "tfilin" and the congregation is praying, let him wait until their prayer is finished and then procure "tfilin" and pray by himself. But if waiting he runs the risk of missing the time of "krias shma" let him say "krias shma" without "tfilin", and when he obtains "tfilin" let him put them on and say "broochois" (blessings) on the "tfilin", then recite some Psalm, or have them on at the "minchu" (afternoon prayer). As the night is not the appropriate time for "tfilin" it is therefore forbidden to put them on during the night time.

It is permissible to take another man's "tfilin", without his knowledge, put them on and say the blessing. (Compare the Rules for the Talith).

14—It is proper to examine the "tfilin" twice in seven years. If the boxes are dilapidated, he must also examine the written sections within them. He must also examine them ~~ב~~ if they happen to be wet.

LAWS OF THE "MEZUZA"

1—It is a command to fasten "mezuzas" at all the door

צידר לכרך. ואם עומד במקום שאסור להפסיק, דהיינו מברכת יוצר אור ולהלו. לא יפסיק בברכות של התפילין אלא יניחם בלא ברכות, ואחר ש"ע ימשמש בהם ויברך עליהם.

ו) חייב אדם למשמש בתפיליון כל שעה שנזכר בהם, שע"ז לא יבוא לידי ה исיח הרעת, ויממש תחלה בש"ז ואח"כ בש"ר. נshawmr וקשותם לאות על יד ימשמש בש"ז ונושם, וכשהואمر ויהו לנטופות בין עיניך ימשמש בש"ד ויזהר שלא יתכסה הש"ר מהטלית. והש"ר יהיו נטווי מעט לצד הנזוף.

יא) יכוו בהנחת תפיליון שצונו הקב"ה להניח תפיליון שיש בהם ארבע פרשיות שבתוכה בהן יחוּד שמו ית' ויצ"מ, על הזרע בnder הלב, ועל הראש בnder המה. כרי שנזכר תמיד נסים ונפלאות שעשה עמןיהם מורים על יחוּדו. ואשר לו הכח והמשלה בעליונים ובתחתונים לעשות בהם כרצונו. ויזהר לו את הנשמה שהיא במתה. וכן הלב שהוא עיקר התאותה והמחשבות, ובזה יוכור את הבורא וימעיט הנאותיו ויקיים ולא תחוּרו אחריו ללבבם ואחריו עיניהם. וכן כתיב בתפיליון בין עיניך.

יב) אין לחלוא התפיליון עד אחר פרושת ובא לציוו כשהואmr יהי רצון שנשמור חקיך.. ובמקומות שונים שביום פה"ת אין מוחזרים את הס"ת עד

ful not to cover the frontlet on his head with his Talith. The "tfilin" on his hand must be somewhat inclined towards the body

11—When he puts on the phylacteries, he must reflect that the Holy One, blessed be His name, commanded us to lay "tfilin" which contain four sections wherein is written His blessed name's unity and the Exodus from Egypt The "tfilin" upon his arm near the heart, and that upon the head near the brain in order that we should always remember the miracles and wonders which He has wrought us and which teach His unity also that to Him belongs power and dominion over those above and below who can do with them as he pleases; he shall submit to him his soul which is in his brain, and his heart which is the root of all desires and thoughts. By these means he will be mindful of the Creator and restrict his pleasures, and he will fulfill that which is written: "And that ye go not about after your own heart and your own eyes" (Numb. XV,39). This is the reason why it is written in the "tfilin" "between thine eyes" "bein einechu"

12—The phylacteries should not be taken off until after the "kedushu" of "And a redeemer shall come to Zion", when he says "May it be the will O Lord... that we may keep thy statutes". But in such places where the Holy scroll is not replaced in the Ark, on days when the Law is read, until after "evoo letzion" the "tfilin" should not be taken off before the Holy Law is returned to the Ark. If there is a circumcision in the Synagogue, the "tfilin" must be kept on until the circumcision is over. The "tfilin" should be taken off before the additional service on "rosh choidesh" (new-moon-day). Everybody must take off the "tfilin before "halel" on the semi-holidays "choil amoed" of the feast of Tabernacles; but on "choil amoed" of the feast of Pas-

והוא שירחיקנה מזו המשקוף טפח. קבועה למטה משליש העליון, יסירה ויקבענה כראוי בלא ברכה. כראוי בברכה, ואם קבועה בטפח העליון, יסירה נ"ב ויקבענה כראוי בלא ברכה. יש לקבעה בטפח הסמוך לחרוז. ובמקרים שיש לחוש שם יגנבו אותה, יחקס במזוזות הבית ויקבענה מבפנים, תור המזוזה, אבל לא יעמיק טפח, ויעשה איזה היכר למקומות המזוזה, ואם א"א לחקס במזוזות הפתח, יקבענה בפנים, אחריו הדלת, ודוקא במזוזה עצמה ולא בכוטל. ולא ירחיקנה מחלל הפתח טפח, כי אzo פסולת.

ה) קודם שקובעה יברך א"ק ב"ו לקבוע מזוזה, ואם קבועה כמתה מזוזות, די בברכה אחת לכולו. ואם נפלת המזוזה וחור וקבעה, ציריך לברך, ואם הסירה כדי לבדוק וחור וקובעה, א"צ בלבד. בית שאין בו ד"א על ד"א אבל יש בו לרביע ד"א על ד"א, כמו שהוא עגולה, או ארוכה יתר על רוחבה, יקבע בה מזוזה בלבד ברכה. פתח שאין בה דלת יקבע בה מזוזה בלבד ברכה, ובכל אלה אם יש לו

כעת פתח הרואין למזוזה, יברך עליה וויפטור נס את זאת.
איו הפתח חייב במזוזה אלא אם יש לה שתי מזוזות נבותות לכיה"ב עשרה טפחים ומשפוף על נביהם, ואפיו איו המזוזות מיוחדות, רק שכותלי הבית בעצםם הם מזוזות והתקירה עליהם, גם חייבות. ואם איו להבית רף מזוזה אחת, כמו שמצר האחד עבר הכותל להלו כוה אם המזוזה מצד ימין, יקבע לה מזוזה בלבד ברכה.

the door outside the door-post let him fix it upon the door-post inside behind the door, but never upon the wall. It must not be placed beyond a hand-breadth from the door, otherwise it is unfit "posil".

5—Before fixing the "mezusa" let him say the blessing:— "Blessed art Thou. . . who hast commanded us to place the mezusa". One blessing is sufficient for the fixing of many "mezuzas".

If the Mezusa fell down and he picked it up to fix it again, he must say a blessing. But if he removed it for examination purposes and then replaces it, no blessing is necessary. A house whose dimensions are less than regular 4x4 square yards, but is 4x4 mathematically squared, (in case the room is circular or oblong shaped) must have a "mezusa" fixed there but without saying the blessing. An entrance without the door (panel) requires a "mezusa" without a blessing. But if there is a door in those rooms mentioned above fit for a "mezusa" let him say a blessing over it and the other will thereby be included and exempted from a separate blessing.

6—Only such doors need a "mezusa" which have two door-posts at least 10 hand-breadths high and an upper door-post above them, and even if there are no door-posts but the walls and ceiling form the door frame, a "mezusa" must there be fixed. But if the room has only one door-post, for instance that on one side the wall extending beyond the door, like this then, if the door-post is to the left side of the entrance a "mezusa" is not needed, but a "mezusa" is needed if the door-post is at the right side, but no blessing is necessary.

לכניתה ויציאה, או כי הפתח שנעשה להכנים משאות פטורה. ואינו הבית חייב במצוות א"כ יש בה ד"א על ד"א. וגם שעריו חצירות ומכאות וערות ומדינות חיבות במצוות בלבד שייהו מיעודם לישראל, ואם נס עכו"ם דר שם פטור. ב) כיצד קבעה, כורכה מסופה לראשה, דהיינו מאחד כלפי שמע, ומnitah בשופורת או בשאר דבר, ויקבעה במסמרות מלמעלה ומלמטה על מזוזות הפתח טמיון הנכנס, ואם קבעה בשמאלו פסולה, ואינו חילוס בין איתר לאינו איתר, וימיד המוזה באלאנסו, דהיינו שמע אל הבית ושינה אחרונה לעד חוץ, ואם מזוזות הפתח אינה רבתה, יקבענה זקופה.

ג) הפתחים הפנימיים שבבירות ציריך ללבושים בחוץ מזוזה בימין הנכנס לחדר שרוב תושביו שם, ואם תשמשי החדרים שווים. אולין בתר היכר ציר, הינו הצד שהדלת נפתח לתוכו הוא עיר הבית, ובימין שנכנסין לו ציריך ללבושים. ד) מקומה מתחילה שלוש העליון של נוכת השער, סבעה למעלה מזה, כשתה,

posts in every chamber, whether the doors are made for entering or exit. But if there is one door for temporary usage for bringing in some articles, and there is another door for entering and egress then that door for other purposes needs no "mezusa", than A room whose dimensions is less than 4x4 yards needs no "mezusa". The gates of courts, alleys, cities and provinces must be provided with "mezuzas", if they are the special property of Israel, but if Gentiles also live there, there need be no "mezusa".

2—How the "mezusa" should be placed:—Let him roll it in from the bottom to the top; i. e., from the last word "ahad" towards the first word "shma", then let him put it in a tube or something else and fasten it with nails, above and below, upon the right side of the entrance, on the door post. But if he place it on on the left side, it is "posil" (unfit). There is no difference whether the owner is lefthanded or not. The "mezusa" should be placed diagonally, i. e. the first word "shma" should be towards the inside and the last line towards the outside. But if one door-post is not wide enough let him place it perpendicular.

3—The "mezuzas" for the door of inner rooms should be placed on the right side of the door which leads to the room that is mostly used; but if the rooms are equally in use, he must be guided by the hinges of the door, i. e. the room into which the door is pushed is the more important, and the "mezusa" must therefore be fixed upon the right door-post at the entrance.

4—The right place for the "mezusa" upon the door-post is the beginning of the upper third of the height of the door. If it is placed above that limit, it is "kosher", provided it is separated from the upper door-post the space of one hand-breadth. If it is placed properly, and a blessing said, but if it is placed above the hand-breadth limit, it must be removed and fixed in the proper place without saying a blessing. It is proper to fix it in outside hand-breadth space of the door-post. But where there is danger of thieves, then dig in the inside of the door-post and fix the "mezusa" in the cavity, which should be less than one hand-breadth deep, and make some mark to indicate the place where the "mezusa" is. But if a cavity cannot be made in

ויטו בניםם. כשנכנם וכש יוצא מפתח ביתו, ינשך המזווה, וכש יוצא מביתו יניח ידו על המזווה ויאמר: ד' שומרו, ד' צלוי על יד ימוני, ד' ישטור צאתי ובואי מעה ועד עולם.

דיני הבנת התפלה ומקומות שראו לחתפלל שם.

א) כתיב הכוון לקראת אליהו ישראלי. פירושו שיכין את עצמן וילכוש מלוביש כבוד כשלול לחתפלל לפני הש"ת. ואפיו כשמתפלל בכיתו ביהדות, ילכש א"ע כראוי, ובמקומות שהולכין בחגורה, יהנו א"ע ויתנו צדקה קומה התפלה נם יקבל על עצמו מצות אהבת לרעך כבוד.

zuza" and say: "The Lord is my keeper, the Lord is my shade upon my right hand; the Lord shall preserve my going out and my coming in from this time forth and even for ever more". (Ps. CXXI. 4, 5, 8).

LAWS OF THE PREPARATION FOR PRAYER.

1.—It is written: "Prepare to meet thy God, O, Israel". (Amos IV, 12) of which the interpretation is: that every man must prepare and put on a decent garment when he is to present himself in prayer before Him, blessed be His name. Even when he prays in his closet by himself he must put on proper apparel. And where it is customary to wear girdles (sashes), let him gird himself and give alms before prayer. Let him also take upon himself the command: "Thou shalt love thy neighbor as thyself" (Lev. XIX, 18).

2.—Let him examine himself before prayer whether he needs to ease himself. If he need, he cannot pray, neither study the Law. Even if he has performed the necessary ablutions and has not eased himself in the morning, nevertheless, he must wash his hands before prayer, because his attention has been diverted, he is obliged to wash his hands before prayer. If there is no water ready and if by his endeavours to get some he will miss the prayer with the congregation, in such a case let him clean his hands with any other substance for cleaning and pray with the congregation.

3.—He must always endeavor to pray with the congregation. If he is on the road and arrives at an inn where ten male adults fit for public prayer cannot be found, but such might be found farther on or in some place in the rear, then let him advance, four miles to the front or go one mile to the rear to find the proper number constituting a quorum fit for public worship. It is a command of great merit to pray in the "Beth Amedrosh" the house where the Law is expounded, or "Beth Achneses" (the Synagogue), even if he has missed the hour for prayer with the congregation, let him pray in the "Beth Amedrosh" or "Beth Achneses". But if there are two Synagogues let him go to the farthest, so that he may merit the reward for extra walk. Let him always strive to be one of the first ten arrivals; and let him settle on a permanent Synagogue, and a place within it for worship;

ז) בית המרחץ ובורסקו ובית הטבילה פטורי ממצוות אבל ברפת בבר ומוקם שטנדים שם עופות. ובית התכו ובית העצים ובית אוצרות משקין. יקבע שם מזווה ללא ברכתה. חנויות העשויות לכל השנה, חייבות במצוות, וחנויות העשויות ליום פ cedar וכן סוכת החנ בחת. פטורה.

ח) במקום שתינוקות מצויין, או שלפעמים רוחצים שם. או משתנים שם. יכסה המזווה, ודרוקא בדרכ עראי סומכין על היכיסוי. אבל לקבוע חשמיש בכוון סמור למצוות, אוו סומכין על היכיסוי.

ט) מרתף שהמווה והפתח שוכבים בארץ. פטור מצוותה, והשוכר בית בחוץ פטור מצוותה שלשים יום.

י) היוצא מנו חבית וישראל אחר יכנס לדור שם. לא יטול הראשו אוותמצוות אלא יניחם, והשני ישלם לו עבורם.

יא) מזות היחיד נבדקה שתי פעמים בשבוע שנים, ישן רבים. נבדקת שתי פעמים בימי.

יב) חייב אדם להזהר מעד במצוות מזווה, ואמרו ז"ל: בעו מזווה בינוי ובנותיו מתים קטנים וכל הזהיר במצוות יאריכו ימיו. שנאמר למן ירכו יטיכם.

7—Bath-houses, tanneries and "Beth Hattebiloth" (immersion houses containing tanks for purification) are exempt from "mezusa". But in stables where cattle are raised, chicken-houses, barns, wood-bins and wine-cellars there a "mezusa" is to be fixed but without saying a blessing. Stores made for constant use (for the whole year) are to have a "mezusa", but those for temporary use need none, and the Booth "sookoh" during the Feasts of Tabernacles need no "mezusa".

8—In places frequented by children, or in such places where at times they wash themselves or urinate, let the "mezusa" be covered. Covering is only available if the above practices are only occasional, but to establish a place for disgraceful usage near the "mezusa", covering is not enough (unreliable).

9—A bath-house whose door and posts lie in the ground needs no "mezusa"; also if a man hires a house not in Palestine it needs no "mezusa" for the period of 30 days.

10—If an Israelite moves from a house and another Israelite moves in his place to live there, the former should not remove the "mezuzas" but the latter must pay for them.

11—"Mezuzas" belonging to individuals should be examined twice in seven years, and those that belong to many need only be examined twice in a "yoivel" (50 years).

12—It is incumbent upon every man to be particularly careful with the command of a "mezusa". The Wise, blessed be their memory, in reference to the "mezusa" have declared, "That whoever is careless about the "mezusa" loses his children in their infancy"; for it is written: "That your days may be multiplied, and the days of your children" (Deut. XI, 21).

On entering and on leaving his door, let him kiss the "mezusa". Upon leaving his house, let him put his hand on the "me-

ה) פרושת ביהכ"נ וביחמ"ד נדולה מאה, ומזהרים עליהם לירא מפני שהוא שוכן בהם ית"ש. ולכון אסור לדבר בהם דברים בטלים, ואינו מחשבין בהם אלא חשבונות של מצוה, ונוהגין בהם כבוד לכתבם ולרכצם, ומודיקין בהם נרות לכבור. ואינו ל nephesh בהם אפילו בינוי הקטנים. שאינו ראוי להראות שם אהבה אחרת זולת אהבת השו"ת. וראוי למחות באלו הנוהגין בחיבור ונישוק תיכף אחר החופה הנעשה ביהכ"נ, ואוי לעיניהם שבד רוואות. ופודם שיכנס לתוכם. יקנח הטיט מעל רגלו, ווישנich שלא יהא עליו או על בגדיו שום לכלוד, ומותר לזרום בהם. אך ישפש תיכף ברגלו.

ו) אין נכנסין בהם לא בחמה מפני החמה, ולא בנשימים מפני הנשימים. ואם יכנס לקרווא את חברו, יאמר איזה פסוק, או משנה או תפלה, או ישמע מהארים איזה למוד, או לכה"פ ישב שם מעט. כי זה גם כן מצוה. ולא יאכל שם, ולא ישתח שם, ולא ישן שם אפילו שינת ארעי, ולצורך מצוה מותר, כגון בלילה יוחכ"פ מותר לישן, אך יתרחק מהה"ק. וכן לא יכול שם סעודת מצוה מותר, ואנשים הולמים שם מותרים לאכול ולישן שלא יתבטלו מיזמודם.

ז) כופין בני העיר זא"ז לבנות ביהכ"נ או ביחמ"ד, או לכתנות ספרדים ללמוד בהם. ובמקומות שאין מניין בקביעות, כופין זא"ז שיבואו תמיד למןין, שלא יתבטל התמודר.

דיני פסוקי דזמרה

א) מון הודה עד גמר או ישור המה פסוקי דזמרה, וברור שאמור היא ברכה שלפניהם, וישתבח היא ברכה שלאחריהם. משחתהויל ברוד שאמר עד לאחר

from the heat in summer time and rain etc. in the winter. If a man goes there to call his friend, let him recite some verse of Scripture, or a Mishna, or a prayer; or, let him hear some religious discussion from others, at least let him sit down for a while, even that is considered meritorious.

Eating, drinking or sleeping, even a short nap, is not allowed in the Synagogue, but if it is a meritorious act, for instance the eve of the day of Atonement "leil yom hakipurim" if sleep overtakes him (who spends that night in the Synagogue) but let it be as far as possible from the holy Ark. One is allowed to eat there a "seudas mitzvo" (Banquet of the commandment). Those who are habitually studying there may eat and sleep there, in order that they may not interrupt their studies.

7.—Citizens may compel one another to build Colleges a "Beth Amedrosh" or Synagogues a "Beth Achneses", or to purchase books to study therein. In places where there is not a regular "minyan" for public prayer (10 adults) they should compel (urge) one another to come to prayer, so that the regular daily prayers should not be interrupted.

LAWS OF THE VERSES OF SONG IN PRAYER.

1.—From "oidoo", (Praise ye...) until the end of "uz yosheir" (Then sang Moses), are called "pesukei dezimroo" (verses of song). The blessing preceding them, is "boruch sheumar", and the following blessing is "ishtabach". That part of the pray-

ב) יבדוק א"ע קודם התפלה אם אין צורך לנקיון, ואם הוא מוניש בעצמו שהוא צורך לנקיון, אסור לו להתפלל, ואפילו לŁלמוד תורה אסור, ואפילו לא עשה צרכיו, ואפילו רחץ ידיו בבורקה, מ"ט כיון שהחסich דעתו, ורוחץ ידיו קודם התפלה במים, ואם אין לו מים מזומנים, ובאשר יחוור אחריהם יאחר תפלה הציבור, ינקה ידיו בכל מידי דמנקה, ויתפלל עם הציבור.

ג) ישתול ויתאמץ להתפלל עם הציבור, ואם הוא הולך בדרך ובא ללון מקום שאינו שם עשרה להתפלל הציבור או יש לפניו או לאחריו, ילך לפניו עד ד' מילון, ולאחריו עד מיל להתפלל הציבור. ומצוה נדולה להתפלל בביהכ"נ או בביהמ"ד, ואפילו אם אחר זמנו התפלה ומתפלל ביחידות, יתפלל בביהכ"נ או בביהמ"ד. ואם יש לפניו שתי בתים ננסיות, ילך להרוחקה, שהיהה לו שבר פסעות. ולעתים ישכים לכוון לבייהכ"נ כדי שימנה עם עשרה הראשונים, ויסכע לו בבייהכ"נ שיתפלל שם בקביעות, ובחוור הביב"נ יקבע לו נם כו מסום, ותוור הד' אמות של אותו מקום יתפלל תמיד, ויהדר שהיהה מקומו אצל הסיר. ולא יעתור בתפלה אצל רשות, ואף כשמתפלל בביתו, יקבע לו מוקם שלא יבללווה בני ביתו. ד) אם מחתמת איזה אנשים לא יוכל ילך לבייהכ"נ, או לבייהם"ד, או למןין קבוע, יקבע עשרה אנשים בביתו להתפלל הציבור, ואם א"א לו, יתפלל בשעה שהציבור מתפללים.

and always pray within four yards of his appointed place, and that place should be near the wall, and whilst praying let him not be near a wicked man "roshe". Also when praying at home let him choose an appropriate place there, so that he be not interrupted by the members of his household.

4.—If he is compelled to stay at home and cannot possibly go to the Synagogue or where are the proper number (10) for public worship, then let him call together ten persons to his house so that he may worship in a congregation, and if that is impossible, let him pray at the fixed hour for worship appointed by the congregation. So also in places where ten people cannot be gathered together, let him pray at the time when the congregation is worshiping.

5.—The sanctity of the "Beth Amedrosh" and "Beth Achneses" is very great and he should be mindful to fear Him who dwells there. Therefore it is forbidden to engage there in common conversation, and only calculations of merit "mitzvo" are allowed there. They must be honored and kept clean and provided with light. It is not permissible there for a man to kiss even his own little children, for men must not show there any other love, but the love of God, blessed be His name. It is meet to remonstrate against the customs of men and women embracing and kissing each other immediately after the nuptial ceremonies in the Synagogue. Woe to the eyes that behold such sacrilegious!

Care should be taken to wipe the feet before entering a place of worship. His garments must be perfectly clean. Spitting upon the floor is permitted, but it must be effaced with the feet.

6.—It is forbidden to enter there merely to take shelter

עד אתה היה ר' האלוהים, יאמר בעמידה, מז או ישר עד אחר ישתחן נס כו יאמר בעמידה.

ג) עיסר תפלה ביציבור הוא שיתפלל ש"ע עם הצבא, ולכון אם בא לכיתת הכנסת ומצא שהצבא מתפללן, אם בעור שינויו טו"ת יאמרו הפה ברכת יוצר, יתחיל ברכת יוצר אוור ויתפלל עמהם יתרה, ופס"ז בלי ברכת ב"ש ווישתבח, יאמר אחר התפלה, ואם יש לו ומנו יותר, יאמר ב"ש ותלה לדוד עד סופו ווישתבח, ואם יש לו עוד זמו, יאמר נס הלויה הלו' אל בקדשו עד כ"ה ת"י... יש לו עוד זמו, יאמר נס הלויה הלו' את מן ר' מן השמים, יש לו עוד זמן, יאמר נס נס שאור הלויה, יש לו עוד זמו, יאמר נס ויברך דוד עד לשם תפארתך, ואם יש לו עוד זמו, יאמר נס הדור עד והוא רחום, וידרג עד והוא רחום שקדום אשר ושם יתחיל, ובשבת ויו"ט המזומנים שבכל יום קדומים למומורי שבת ויו"ט, וכל אלו המזומנים יאמרם קודם קדום ישתבח, ולאחר התפלה ישלים מה שלג, רס ב"ש ווישתבח אין אמורים אחר התפלה, וברכת ענט"י וברכות התורה ואלקי נשמה לשלם צריך לאומרים קודם הרכבות, אבל שאר הרכבות, יכול לאומרים נס אחר התפלה.

yoshir" (Then sang) until "ishtabach" (Thy name be praised) these prayers should be said while standing.

3.—The principle reason for praying with the congregation is that he may say the "shemona esra" (18 blessings) with the congregation, therefore, if on arriving at the Synagogue he finds the congregation praying, and are about to begin the blessing "yoitzer" (He who forms) during the time that he dons his "talith" and "tfilin", he should begin the blessing "yoitzer oir" (He who forms the light) and pray with them in unison, and after the prayers he can say the "Verses of Song" omitting the blessings "boruch sheumar and ishtabach", however if he have more time before the congregation begin "yoitzer" he should say "boruch sheumar" and "tehiloh ledavid" until its conclusion, also "ishtabach", and if there be yet more he should say also "aliloyu alelu el bekodshoi" and conclude with "kol anshomu tealel yoh" Time permitting still more, let him say also "הלויה הלו' את ה' וגוי". If more time be left, he shold also say the rest at the "Halleluhs. If time permits let him also say "vaivrach David" until "leshem tifurashchu oido" until "vehoo rachim" and omit all that intervenes until the "vehoo rachim" preceeding "ashrei" whence he shall resume.

On Saturday and holidays the daily "Verse of Song" take the precedence of the especial ones for these occasions, all the foregoing "Verses of Song" should be said before "ishtabach" and on conclusion of the service let him complete the omitted parts; However "boruch sheumar and ishtabach (if previously omitted) should not be said after the service. The blessing "al netilas yodaim and b'ruchois atorah and eloai neshumoo" must invariably be said only before the "tefiloh" (18 blessings) but the rest of the blessings may be said also after the "tefiloh".

4.—The worshiper must be careful not to touch with his hands any part of the body that is covered, or his head, during

ש"ע אסור להפסיק ברכור אפילו בלה"ס. אך לענינו הפסיק לדבר מצוה יש הילוק בין פסוקי דזמרה וברכותיה לפק"ש וברכותיה. בפס"ד ז' אפילו במאצע ב"ש וישתבח אם שומע איזה ברכה, מותר לענות אמו... וכן כשהקהל אומרם ק"ש אומר עליהם פסוק שמע ישראל וכו'. ומכש"כ לא"ז ש"ר ולקדושה וברכו מותר להפסיק, אבל ב"ה וב"ש וכן הנוסח יתברך וישתבח شبשעת ברכו, וכן אם עשה צדקה ורוחץ ידיו וציריך לומר אשר יצר, לאלו אין מפסיקין אפילו תוד פסוקי דזמרה.

ב) יאחו שני היצירות שלפנינו ויאמר ברוד שאמר עד מחולל בתשבחות בעמידה. ואח"כ ינסק היצירות ויניחם. ויאמר כל פסוקי דזמרה בנהחת ובנעימתו, וירדק בכל התיבות. ויכוין פירוש המלות. בין אלקים וד' שמים עשה ציריך להפסיק קצת. מזמור לזהורה אומרים בעמידה בחול, ולא בשחת וו"ט ולא בע"פ ולא בחוחט"פ, ולא בעיה"ב. בפסוק פותח את יידך ומשביע לכל תי רצון ציריך לכוין פירוש המלות, ואם לא כיוון, ציריך לחזור ולאומרו בכוונה. מז' וירבד רוד

er between "boruch sheumar" and "k'rias shma" must not be interrupted with talk even in the Holy tongue (Hebrew). But in the talking of matters concerning meritorious acts, there is a difference between that part of the "Verses of Song" and their "Blessings", and "k'rias shma" and its "Blessings". Thus, in the "Verses of Song", even if he is in the midst of "boruch sheumar" and between that and "ishtabach" and he hears some blessing he may respond Amen, he may also say with the congregation the first verse of "k'rias shma" when they recite the same. More yet he may interrupt his prayer and respond "amen yei shema rabu, kedushu and borchu". But he must not interrupt his prayer even whilst saying the "Verses of Praise", with the response of "boruch hi boruch shemo" (Blessed is He and blessed is His name), or the version "isboruch veishtabach" (Let Him be blessed and praised), at "borchoo" (Blessed ye), nor at the ablution after necessities, when the blessing "asher yootzar" not said.

2.—Whilst reciting "boruch sheumar" let him stand up and take hold of the front fringes until he reaches the words "meiloh batishbochois" then kiss the "tzitzis" and drop them. Then the "Verses of Praise" should be recited in a slow and gentle voice; and particular attention should be paid to veery word and he should bear in mind the signification of the words, he must pause slightly between the words "Idols" and "God made the Heavens" "mizmoir lesoidoo" (A psalm of praise) is said while standing, and only in the week days, but not on the Sabbath nor Holidays, nor on the Eve of Passover, nor during its semi-holiday nor on the Eve of Atonement day.

When saying the words "Thou openest thine hand, and satisfiest the desire of every living thing" he must reflect upon their signification; if he did not thus reflect, he must repeat them with the proper reflection. From "vaivoorech David" (And David blessed) until "Thou art the Lord etc.) also from "uz

בתורה בעשרה ויצאו מעתנו, נומרוין את הקריאת, אבל אין מוסיפין ואין קורין

מפטיר, אלא האחדון שבמנין הקרואים קורא את ההפטורה בלבד ברכות.

ב) אחר ישתחבה אומר הש"ץ חצי קדיש, ואין אמרים קדיש אלא אחר דבר שנאמר בעשרה, וכך אם לא כי עשרה בתקלה ישתחבה, ימתינו עד שיבאו עשרה. וצריכין להזכיר מאר בכל דבר שבקדושה היועצא מפי הש"ץ, ולענות אחורי בכוונה, וממש"כ בא"י יש"ר שציריך לכוון הימב. ואם אפשר לו לערמוד בא"י יש"ר, יערמוד, ואם אין ט' שומעין להש"ץ, לא יאמר כל קדיש, כי כל דבר שבקדושה א"א אבפחות מעשרה, רהינו א' אמר וט' שומעין ועוני, ומ"מ אם א' מתפלל ש"ע, וה"ה ב' או ג' או ד', כל שנשאר רוב מנתן העוני מצטרפיו, אבל היישן אינו מצטרף.

ג) אף מי שלא שמע מון הש"ץ שאמר ברכו, אלא שומע שהצבור עוני ברוד וכו', יכול נס להענות עליהם, וקדושה שביווצר יש להדר לאמרה בצלב, ואם אי אפשר, אומרה נס ביחיד.

ד) הש"ץ ציריך שייהי עני ומרוצה לקהל, ויש לו נועימה וקול ערבי שמושד הרבים, ורניל בתורה, נבאים וכתובים, ושלא יצא עליו שם רע אפילו בילדותו, ואם אין מוצאים מי שייהי' בו כל המודות הללו, יבהיר הטוב שבחכם ובמעשים טובים. ואין מנתן לש"ץ קבוע אלא מי שנחתמלא זקנו, אבל באקרים

assemble before they say "ishtabach". It is incumbent upon them to listen attentively to every holy word uttered by the Reader, and to make the response with due deliberation, especially should this be the case when responding "amen eyei shema rabu" and if possible let him respond "amen eyei shmu rabu" while standing. If there be not nine persons who hearken to the Reader, the latter should not say "kaddish" at all, because any matter of holiness cannot be solemnized with less than ten persons, i. e. one to read and nine to listen and respond. Nevertheless if one is at silent prayer (18 blessings) even if two, three or four of them, so long as there remains a majority of the "minyan" (10 male adults) to respond, the former should also be counted in but if one of them sleeps he cannot be counted in.

3.—One who did not hear the Reader say "borchu" but hears the congregation responding "boruch" etc. he may likewise respond. It is proper to say the "k'dooshu" (Holy, Holy, etc.) in "yoitzer" with the congregation, but if that is not possible, he can say it privately.

4.—The Reader should be possessed of humility, and popular with the congregation endowed with a pleasantly modulated and sweet voice that can stir the heart. One accustomed to reading in the Law, the Prophets and the Scriptures, one whose name is above the reproach of even youthful misdeeds, if however they cannot find one possessing all these qualifications, they should select the best amongst them—best in wisdom and in good deeds. None should be appointed as permanent Reader whose beard is not fully grown, but at haphazard any male adult of the age of thirteen years and one day may descend to the

ד) יהוד שלא יגע בכל התפלה, בידיו, במקומות המכוונים, בגופו או בראשו
ואם נגע, ירחו ידיו במים, ואם א"א לו ללבש מים, דהיינו בנקיו צורר או מהכר
ידיו בכותל.

דיני קדיש וברכו, וצירוף עשרה ואם יצאו מקטן, ודיני הש"ץ

א) אין אומרים קדוש או ברכו או קדושה, ואין קורין בתורה אלא אם יש שם, באוטו החדר, מניין של עשרה אנשים נדולים בני י"ג שנה ויום אחד, אבל אם מקטן בחדר זה ומקטן בחדר אחר, אין מctrפין. ואין מוניין ישראל לנגלותם, ונוהני באמירת החשיה את עמד וגנו, ואם אין שם אלא עשרה אנשים, אסור לכל אחד מהם לצעת. ובדיעד אם יצאו מקטן ונשארו רוב מניין, יכולין לנמור העניין שהתחילה, ואם התהיל הש"ץ לחזור התפלה, נומר התפלה ואומרים קדושה, גם א"א ברכנו בברכה אומר הש"ץ, אבל הכהנים אין נשאים כפיהם, וגם אין אומרים קדיש לאחר הש"ע, כי מה עניינים אחרים. ואם התהילו ל��רות

the entire service, if he did so touch he must wash his hands with water, if at hand, but if he cannot look for water, he may cleanse the hands with another substance or may rub them upon the wall.

LAWS OF "KADDISH" AND "BORCHOO (Bless Ye), AND WHOM TO COUNT IN THE TEN, AND IF ANY (of the 10) HAD LEFT, ALSO LAWS OF THE READER

1.—Neither "kaddish nor borchoo nor k'dooshu" may be said, nor may the "Torah" (Law) be read unless there be assembled—in one room—ten male adults, aged at least thirteen years and one day, however if a part are in one room and another part in another; they cannot count as ten; Jews, however, must not be counted by their polls, it is therefore customary to count them by saying the verse "oisheu es amchu etc" (containing 10 words). If no more than ten be assembled, it is forbidden for any of them to go out, nevertheless if a part of them left and the larger part remained, they may finish the prayer that was begun, also, if the reader had begun to repeat the "tefiloh" (aloud) he shall conclude same and they may also say "k'dooshu", the Reader also says אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בְּכָרְכָה (Our God and the God of our fathers, bless us with the three-fold blessing), but the priests do not raise their hands (in prayer) nor is the "kaddish" said on conclusion of "shmona esra", as these are different matters, if they (ten persons) had begun to read in the "Torah" and in the meantime some of them went out, the reading should be concluded; but nothing additional (to the seven portions) should be allotted. None should be called for "Maftir", but the last of those (the 7th) called should read the "aftorah" (a section of the prophets) without saying the blessings.

2.—After "ishtabach" the Reader says "chatzi kaddish" (half Kaddish). It is forbidden to say Kaddish after any prayer that was not said in an assembly of ten, therefore if ten were not present at the beginning of the service they should wait until ten

אם שפטו יוציא על הארץ ליאמד. בין המהומות לשבט ישראל, אין ובשיטין
לזהו אם שפטו יוציא על הארץ ליאמד. בין מהומות הארץ מודה לענות הארץ
על כל דבר שפצע הארץ שפטו. ומכאן רשות לטעות א' ש"ד. ברוט יקחוט
אלו ב' ש"ד וב' ש"ט יוציא שפט ישראל לא ייאמד על הארץ. ובאמת רשות לא יטענה
אנו ר' ר' אמר באיל בגדוד: אחר שפט הארץ ובגדוד לא יטענה ר' ר' א' ש"ד
עד פלמיא, ואיל ראמילן בפלמיא ואילן יטע הארץ, ובקדושת לא יטענה ר' ר'
קדוש קדוש ר' קדוש מילא כל הארץ בקדוש, וברוך בבוד ד' טמפלו.
בשיטין ברוט בין מ' ש"ט א' ובין מ' הדעת לדורות, יטענה ברוך ד' הסכדר
תשלום וער, ובן און שאיל ברכת הדעת לדורות, ואם הפל עניות מודים, יטענה
בג' ייאמר מoidim אונתנו לך ולא עזב.

ג) נפסום שפטן ישראל וב' ש' ב'ם ל'ו ובין אני ד' אלהיכם לאמת ויציב
אנו ישבביך כל צוינו, ואפיין המלך שיאל בשיטין, לא יפסיק להשיבו.
ד) גודת ק' ש' בזאתנו ובזאנו, יכרצ' הצעית ואוהנו בצעית ק' ש' בזאתנו
בין פטירת לזרת בוגר לך ובצמחיות לזרמת ציעית, איזהו נם בזיטנו ובצמחיות
וואריהם איזהו, מוהנו על העין וטהורל בון זונשין, וננהנו צביב פעם צואטן
חיבת ציון וצער, ואוהנו עד גדרתיהם לאז, צאו טשנו וטביהם פידי, וקדוש

ed be the Glory of the Lord from His place", and if he hears "borchu" either from the Reader or from one who goes up to the Torah, he must answer "boruch Hu amvoiroch leoilom voed" also on hearing the blessing of the one who goes up to the Torah he should likewise answer "Amen", and if the congregation responds "moidim", he should bow as well and simply say "moidim anachno loch" without continuing.

3.—Under no circumstances must one interrupt himself whilst saying the verses "shema isroel" and boruch shem k'voidoi malchisoi leoilom voed" nor between the words "ani Hu aloihem and emeth veyatzi", even if a King greets him, he should not then respond.

4.—Before "k'rias shema" when he says "veavienu" he should gather the "tzitzis" together and hold them with his left hand between ring-finger and the little finger towards his heart whilst he is saying "k'rias shema", and when he comes to the section of "tzitzis" (Numbers XV, 37—41) he should hold them with his right hand also, and when he says "that you may look upon it" he should lay them on his eyes, look at them, and kiss them. It is customary to kiss them whenever he mentions the word "tzitzis", should hold them until the words "hanechmodim luhad" when he again kisses them and lets them fall out of his hands. Before beginning "k'rias shema" he should bear in mind that he is about to perform the commandment of "k'rias shema" which the creator, blessed be He, commanded us, he should then say "shema isroel" with a loud voice, placing his right hand upon his eyes, and he should bear in mind the signification of the words, taking care to say the word "echod" properly, not to draw out the "aleph" (a) nor to snatch away the "Heth" (aei) and to accentuate the "Daleth" (d), he should bear in mind and let him

בכל מקום כל שהוא בן י"ג שנה ויום א' יכול לירוד לפני התيبة, ואינו לאדם לסתור לו לפני התיבה שלא ברצו חפה, וכל חמתבָּל באלומות ונאות אין ענינו אלא אחריו.

דיני קריית שמע.

א)azon פ"ש התחלת בכפר משיראה את חבריו הרצל עמו פאת ברחות ד"א ויברגנו, ונמשר זמנה עד רביעית היום, בין שהו ארוד ובין שהוא שער. ונחשב היום מון עלות השחר עד צ"ה, ומזהה מון המיבור לסתות כתישון. חמיינו פ"ש וכרכותיה מעת פודם נז החמה, ותפלת מיד לאחר נז החמה, ועכ"ג אדריכו פלאhor מארד שלא לאחר הום מרביית היום. ומ"ט בדיעכה, אם עבר הום, מותר לשוחת פ"ש וברכותיה עד שלישי היום.

ב) פ"ש וברכותיה נחלקים לסדרים, ואלו הם בין הדרקים: בין יוצר המאורות לאנאה רבת, בין הבוחר בעמו ישראל באהבה לשמע ישראל, בין ובשעריו לאותה

"teivoh" (Reader's desk) but no man should pray before the "desk" without the consent of the congregation, he, however, who does so pray by sheer force and pride, none shall respond "Amen" to his prayers.

THE LAWS OF "K'RIAS SHEMA" (THE READING OF "HEAR O ISRAEL!").

1.—The time for reading "shema" begins in the morning when light enough to recognize his neighbor of short acquaintance, at a distance of four yards, and ends at the end of the first quarter reckoned from the morning dawn until the stars appear. It is most meritorious to read it as the "vesikin" (celebrated for piety) do, i. e. (k'rias shema" and its blessings slightly preceding the morning-dawn, and "tefiloh" immediately following the morning-dawn. In any event, care should be taken not to delay it longer than a quarter of the day. Nevertheless, if it was so delayed it is permissible to read "k'rias shema" and its blessings until a third of the day.

2.—"K'rias shema" and its blessings are divided into sections, the following is termed "between the sections" viz.—between "yoitzer amoirois and hahavu rabu" between aboicher beamoi isroel behahavu and shema isroel", between יבערין between "al hohoretz and vayomer".

Between the foregoing sections one may respond "Amen" to every blessing that he hears, even more permissible is it to answer "Amen eyei shemuh rabu, borchoo and k'dooshu" but

"ברוך הוא וכבוד שם ים ישראל" he need not say with the congregation, but in the middle of a section he should not respond "Amen" excepting after "Hoel akodosh" and after "shumeah tphiloh" and in the "kaddish" he should only respond from "amen eyei shemuh rabu" until olmayou" and on hearing "daahmiron behulmuoo veumroo" he must answer "amen", and in "k'dooshu he should only respond "Holy, holy, holy is the Lord of hosts: the whole earth is full of His Glory", also "Bless-

ו) לעולם אל יפירוש מון הצבור. לכן אפילו אם קרא ק"ש ובא לבייחב"ע ומצא צבור שקורינו שמע, יקרא עליהם כל הק"ש. וזה באשרו ועלינו, ואפילו בפיוטים.

דיני שמונה עשרה

א. תפלת השחר ומינה מהנץ החמה עד שלישי היום, ובדיעדר אם התפלל משעה ע"ה, יצא. ואם התאחר בתפלתו, יוכל להתפלל עד חצות היום. עבר נס חצות, אם במויד, אין לו תשומין, ואם בשוגן או באונס, ישלמינה בתפלה הסמוכה לה. וכן מי שטעה בתפלתו, בדבר שצrido לחזור ולהתפלל, ונזכר בתפלה הסמוכה לה, וכן מי שהיה חושב שעדרין יש לו זמו וביו כר עבר זמו תפלה.

necessaries, or if something unclean was found in that room,—if the interruption lasted long enough for one to say the entire "k'rias shema" he must repeat the "k'rias shema" from its beginning.

6.—A man should never be segregated from the congregation, therefore, if he arrives at the Synagogue and finds the congregation reading "shema" he should read the entire "k'rias shema" with them, even if he had read it already. This law applies also to "hooleinu, ashrei" and even to "piyoutim" (special festival compositions).

LAWS OF "SHEMOINO ESRO" (EIGHTEEN BLESSINGS)

1.—The time for the Morning Prayers begins at sunrise and ends at a third of the day, nevertheless if he said his prayers at morning dawn—his duty is done, and if he delayed saying his prayers (after a third of the day had passed) he has until noon to say them, if noon-time had passed and he did not pray if he wilfully neglected his prayers, he cannot make up for it, but if by error or through necessity, he may make up for it in the prayers immediately following (the omitted ones) this also applies to him who had erred in his prayers, in a part where he is required to say them over again and he just recalled (the error) when saying the prayers which followed,—also to him who thought he had ample time for praying, and in the meanwhile the time for those prayers had passed, also to him who was preoccupied in his money affairs to save himself from loss, and through that he was compelled to delay his prayers until the proper time had passed, or if he was intoxicated and thus compelled to delay them, (all the above mentioned can make up for it after the prayers immediately following) thus, if he did not say the evening-prayers, he should, on completion of the "tefilo" (eighteen blessings) in the morning, say "tachnun and ashrei" and then say the "tefilas atashlumin" (which means) the "shemoino esro" of the prayers which he had omitted. And if he did not say the morning prayers should make up for it during the afternoon prayers, in the following manner: On completion of the "tefilo" of the afternoon prayers, "tachnun and ashrei" is to be said and the "tefilas atashlumin" follows. If he

שיתחילה ק"ש יכוין לצאת מצוות ק"ש שצונו הכרוא ית"ש. ויאמר שמע ישראל בקול רם, ומשימין יד ימיין על העינים, ויכוין פירוש המלhot, ויזהר לאמר תיבת אחד כראוי, שלא יارد באל"ג ולא יחתוף בח"ת, וירדניש הדרל"ת, ויכוין שהוא יחיד בשמות ובארץ ובבר' רוחות, ושוחה מעט ויאמר בשכ"מ ל"ז בלחש, וכובוה"ב יאמר בקול רם, ויכוין פירוש המלhot, וישמיין לאונינו מה שהוא מוציא מפיו, וידקדים שלא ירפא החזק ולא יחזק הרפה, ולא יניח הנר ולא יניד הנח, וירדניש תיבת נשבע בעי"ז, נם הויי"ז של תוכרו ושל זכרותם, ואחר אני ד' אלהיכם יאמר מיד גם תיבת אמרת, ולא יאמר עוד הפעם אמרת, ויכוין לשמעו מהש"ז ג' תיבות ד' אלהיכם אמרת. והמתפלל ביחיד יאמיר אל מלך נאמנו. ומותר לסרות ס"ש ביז עומדה, בין יישב ובין שוכב, רק כשהוא שוכב יטה א"ע על צדו ממש, ואם הוא חולת קצת וקשה לו לשכב על צדו ממש, יטה א"ע קצת על צדו, ובשעת ס"ש לא ירמו בעיניו, ולא יקרז בשפתיו, ולא יראה באצבעתו, אך לזרד מצווה מותר לרמו בפרשׂה שנייה, ובפ' ויאמר יכוין לקיים מ"ע זכירת יציאת מצרים.

אם מלחמת אונס היה מוכחה להפסים באמצעות ק"ש, כגון שהוא צריך לנקיין, או אם נמצא שאין נקי בבית, אם שהה משדר זמנו שהוא יכול לאמר כל הק"ש. צריך לחזור לתחלה ק"ש.

concentrate his thought on the fact that He is One in heaven and on the earth, and in the four quarters (of the universe). After a slight pause he should say "boruch shem k'void malchisoil le-oilom voed" in an undertone, but on Atonement day he should say it aloud, and he should bear in mind the signification of the words, and also bear the words he utters. He should also be particular not to pronounce a "hard letter" (with Dagesh) softly, nor give the hard pronunciation to a soft letter (without Dagesh) neither should he pronounce a movable "Sh'va" as if quiescent, nor pronounce "movable" a quiescent "Sh'va. He should also accentuate the "Ayin" (e) of the word "nishba" also the "Zayin" (z) of "tizkeruh" and of "hoozkartem" and after "ani He eloiaichem" he should immediately say the word "emeth", he should not repeat the word "emeth" and he should be intent upon hearing from the Reader the three words "adoinoi eloiechem emeth. He who prays privately should say before "shema isroel" el melech nehemun. It is permitted to read "k'rias shema" in a standing, sitting or laying position, only that when he lays, he should lean on a side, but if he be ill and unable to lean on side, he should merely incline to one side. During "k'rias shema" he should not wink his eyes, nor pucker up his lips, nor point with his fingers but if the observance of a commandment makes it necessary for him to wink, it is permitted in the second section "vehuyou im shemuah". He should bear in mind while saying the section "vayomer" that he is obeying a positive commandment, i. e. "to remember the departure from Egypt".

5.—If, for some reason, he was compelled to interrupt his reading in the middle of "k'rias shema", such as, for his bodily

או בערב ר"ח, יתפלל בלילה שתים, של שבת, או יו"ט או ר"ת. וה"ה בחנוכה או פורים. וכן במצו"ש או יו"ט, או ר"ח, או חנוכה, או פורים, יתפלל שתים של חול, מלבד באחת חוננתנו במצו"ש או יו"ט, אומרים רק בתפלת החוכה ולא בתפלת התשלומיין, ואם לא התפלל ערבית במצו"ש או יו"ט, יאמר למחר בכור בתפלת התשלומיין אחת חוננתנו. ובזמן שר"ח ב' ימים והוא שבח עלה ויבא במנחה יום ראשון, יתפלל ערבית שתים ויאמר עלה ויבא בשניהם. ואם שבח עלה ויבא אף בתפלת התשלומיין שהוא במקום תפלה המנחה, איןנו חור, כיון שעכשיו הוא לילה, ואין חורין אם שבח עלה ויבא בלילה בר"ח. אבל אם שבח עלה ויבא במנחה, ובערבית איןנו ר"ת, אז לא יתפלל תפלה התשלומיין כלל, כיון דכל מה שהוא חור, הוא משום עלה ויבא, וכאנו לא יאמר עלה ויבא ולא ירואה כלל.

of "rosh chodesh" and recalled his error at the time of Evening prayer he should say two "tefilos" in the evening prayer and say "yahale veyuvo" in both, if however, in the "tefilas atashlumin" with which it was intended to make up for the Afternoon prayer, he also forgot to say "yahale veyovo" he is not obliged to repeat the "shemoino esro" for the reason that as it is night it is comprised in the law making it unnecessary for one who had forgotten to say "yahale veyovo" on rosh chodesh" night to say the "shemono esro" over again.

If "yahale Veyovo" was omitted in the Afternoon prayers it is unnecessary to make up for it in the Evening prayer of the termination of "rosh chodesh" (when "yahale veyovo" is not said) for the reason that he cannot say "yahale veyovo" anyway and gains nothing by the "tefilas atashlumin".

3.—If the "musaf" prayer was omitted it cannot be made up for after the day passed by, but if omitted by the Reader in his "silent prayers" the latters repetition of the "musaf" aloud is considered his "tefilas atashlumin".

4.—One should carefully prepare himself to say the "shemoino esro" in the following manner:—He should on saying תחלה לא עליון stand erect, and remove any thing that might cause him to divert his thoughts from his prayers, for instance, his phlegm and saliva, and previous to saying "tzur israel" he should walk three steps backwards, then say tzur israel" after which he should advance three steps in the manner of one approaching a King, with the consciousness that he is standing in the presence of the "shechino" (Divine Presence), as it is written (Law II, 19) "Pour out thine heart like water Before the face of the Lord", he should then concentrate all his thoughts on his prayers and in his heart meditate the signification of the words he utters, between the words "goal israel" and "shemoino esro" he should not interrupt himself, even to respond "amen eyei shemo rabo, kedusho and borchu" taking care to say the words "goal israel" simultaneously with the Reader and immediately thereafter beginning the "shemoino esro" with the words ד' שפתינו חפתה however the "shemoino

וכו מי שהיה טרוד ל咒וד ממונו, שלא יבוא לזרוי הפסר, ועי"ב נאנס ולא התפלל בזמנו, וכן אם היה שכור ונאנס ולא התפלל בזמןו ישלימנה אחר תפלה הסמוכה לה, וכן אם לא התפלל ערבית, אויל אחר תפלה השחר יאמר תחנוו ואשרי, ואח"ב תפלת התשלומין, ואם לא התפלל שחרית, ישלימנה במנחה, דהיינו אחר תפלה המנחה יאמר תחנוו ואשרי ויתפלל תפלה התשלומין, ואם לא התפלל מנחה, אויל ישנה אחר תפלה ערבית כדי הלוד ר' אמות ויתפלל תפלה התשלומין.

ב. אין תשלומין לתפלה אלא בתפלה הסמוכה לה, וכן אם לא התפלל שחרית ומנחה, אויל יוכל להשלים תפלה המנחה אחר תפלה ערבית. ושהרי אין לה תשלומין עוד, וביום שיש בו מוסף, והוא לא התפלל שחרית, ישלימנה במנחה ולא במוסוף. ואין תשלומין לתפלה שהפסיד אלא בזמנו תפלה הסמוכה לה, ולא אחר זמנה. וכשהוא מתפלל תפלה התשלומין בתפלה הסמוכה, יהי נסחה כנוסה תפלה החובה, וכן אם לא התפלל מנחה בערב שבת, או בעי"ט

failed to say the afternoon prayers he should, after saying the evening prayers, wait as long as it takes a person to walk four yeards, then say the "tefilas atashlumin".

2.—Prayers that were omitted can only be made up for in those immediately following, thus if both Morning and Afternoon prayers were omitted, he can make up for the Afternoon prayers on concluding the Evening prayers, but he can no more make up for the Morning prayers. On a day that "musaf" (Additional service) is said, one who had omitted the Morning prayers cannot make up for it in the "musaf" but must make up for it in the Afternoon prayers. "Tefilas atashlumin" can only be said if the prayers which follow those omitted are said in their proper time, but not after their time has passed.

The same version that is used in the "tefilas choivo" (the shemoino esro" of each prayer said in its proper time) should likewise be used in the "tefilas tashlumin" when same is said in the prayer that follows the omitted one, thus if he did not say the Afternoon prayers on the Eve of the Sabbath or on the Eve of a holiday or on the Eve of the New-moon, he should say two "tefilos" (i. e. repeat the "shemoino esro" twice) saying the same version; whether of Sabbath, holiday, or New-moon, both times. The same law applies to "chanuka or purim". On the termination of the Sabbath, Holiday, New-moon, "chanuka or purim", (one who makes up for the prayers omitted on the day—above-mentioned) should say both "tefilois" in the version of the weekdays, with this exception however than on the termination of the Sabbath or Holiday he should say "hato chonantonu" in the "tefilas choivo" only and not in the "tefilas atashlumin".

Having failed to say the Eveing prayers on the termination of the Sabbath or Holiday, he should say "hato chonantonu" when saying the "tefilas atashlumin" on the following morning, when "rosh chodesh" (the New-moon) is two days, and he forgot to say "yahale veyuvo" in the Afternoon prayers of the first day

מפניו וחייבו לא ישמע, ויתפלל כפי נסח התפלה של אבותיו, אם אשכנו ואם ספרד.

ה. לא יסמוד עצמו על שם דבר, אפילו סמיכת כל דחו ואם הוא חולת כאמת, יוכל לחתפל אפילו יושב או שוכב, והוא שוכן לכוון דעתו ואם אי אפשר לו לחתפל בפיו, מ"מ יתרהו בלבו.

ו. לא יאחז בידו בשעת תפלה ש"ע רק הסידור או המחוזר, ולא יהיה דבר החוצץ בינו ובין הקייר, ודבר קבוע כנו ארצו ותיבה לא חשוב חיצתה, ואדם אינו חוצץ נ"כ. ולא יתפלל כננד איזה ציור, אא"כ יסגור עיניו, וככגד שפיעעלן לא יתפלל אפילו בעינים סנורות. ולא ינתק ולא יפהק תור התפלה, ואם נאנם לכדר, יניח ידו על פיו, ואם בא לו רוק תור פיו, יבליע במטבחתו, ואם א"א לו לעשות כזאת, יטה לשמאלו וירק לאחורי, ואם א"א לאחורי, יירק לשמאלו, ואם א"א לשמאלו, יירק לימינו. ואם נפלת הטלית מעלו, אפילו רוכת, יחוירנה, אבל אם נפלת כולה לא יתעטף בה משום הפסק, ואם נפל ספר לפניו על הארץ ומבלבלו, יגבהו אותו בין ברכה לברכה.

therein, but if a "sefar" fell on the floor in front of him and it causes his mind to wander from his prayers he may pick it up between one of the eighteen blessings.

7.—When saying "shemoino esro" he should stand (towards the East) facing "eretz isroel" (Palestine) his heart should breathe the thought that he is confronting Jerusalem, the Holy Temple and the Holy of Holies, if, however, he cannot meditate that he is standing towards "eretz isroel" he should meditate in his heart that he is praying to his Father in heaven.

If he began "shemoino esro" with his face towards another side (than the East) and only became aware of it it when in the middle of the "shemoino esro", if possible, he should turn his face towards "eretz isroel", but if he cannot do that, he may retain the same position without even moving his feet until the end of "shemoino esro" for it is sufficient if he centers his thoughts towards the Holy of Holies. If in the room where he prays there are images on the Eastern wall, he should face another side and pray.

8.—He should bend the knees and bow himself at the beginning of the first blessing and at the end thereof, also, at the beginning and ending of "moidim"—the genuflexions—should be performed in the following manner:—On saying "boruch" he should bend the knees and on saying "atoh" the body should be bowed so low as to cause the spinal joints to protrude, and the head should also be inclined, then, before saying "hashem" he should gently raise himself to an erect position, when saying "moidim" he should likewise bend the knees and bow and regain his erect position before saying "hashem". One whose old age or illness makes it difficult for him to perform the genuflexions, is permitted to merely bow his head. In all the other blessings it is forbidden to make any genuflexions either when beginning or ending them. On conclusion of the

ג. עבר כל היום ולא התפלל מוסף אין לו עוד תשלומיין, וש"ז יוכל להשלים בחורת הש"ז בפסום תפלה התשלומיין.

ד. כשמגיע לתחנות לאל עליון, יעמוד ויכין א"ע לתפלת ש"ע. ויסיר ביו וניעו וכל דבר המבלבל את מהשנתו. וכשהגיע לזרע ישראל, יהוור ב' פסיעות לאחורייו ויאמר צור ישראל, וילך לפניו ג' פסיעות חדד סירוב והנשה למלה. וידע שהשכינה כנרו, כט"ש : שפכו כמים לכד נוכח פני ד', ויסוד דבריו, ויכין לבכו פירוש המלות, ולא יפסיק בין נאל ישראל לש"ע, אפילו לאמו יש"ד, קדושה וברכו. ויצמץם לסיים בשוה עם הש"ז ברכת נאל ישראל. ויתחיל תיכף ד' שפתית תפחת, ולא יאמר כי שם ד' אקרא כ"א במוסף ובמנחה. ויכין רגלו זה אצל זה, ויכוף ראשו מעט ויסגור עיניו. ואם מתפלל מז הסידור, לא יסיר עיניו מז הסידור, ויניח ידיו על לבו, ימינו על שמאלו, ויתפלל לב שלם, באימה וביראה ובכחנה, ויתפלל בלחש, וישמע לאזנו מה שהוא מוציאו

esro of musaf and mincho" should be begun with the words ני שם ד' אקרא Then with his feet close together, his head slightly bowed, his eyes closed (unless he reads his prayers from a "sidur" in which event he should not look up from the "sidur" during the entire "shemoino esro") his hands placed over his heart, (the right above the left he should say the "shemoino esro" with heartfelt devotion, inspired with awe fear and humility, the prayers should be said in an undertone yet should his ears hear what his lips are uttering, but his neighbor should not overhear him. Every man should pray according to the ritual of his father whether "asheknaz or sfard".

5.—He should not support himself, even slightly, against anything whatever, unless he be ill when he is permitted to say the "shemoino esro" even in a sitting or lying position so long as he can concentrate his thoughts on his prayers, when one is too ill to articulate the words he may meditate the prayers in his heart.

6.—While saying the prayers of "shemoino esro" he should have nothing in his hand but the "sidur or machzur" and there should not be any barrier between himself and the wall, but the regular furniture of the room such as ark or desk is not considered a barrier, nor is a person considered barrier, he should not pray in front of any picture, unless with his eyes closed, but in front of a looking-glass it is forbidden to pray even with closed eyes; he should neither yawn nor hiccup during the "tefilo" and when compelled so to do, he should put his hand on his mouth; he should not expectorate, but if there was spittle in his mouth he should eject it in his handkerchief and if he cannot do that, he should incline towards the left hand side and spit behind him, being unable to spit behind him he should at least turn to the left; that being also inconvenient he may spit on the right hand side, he may replace his "talit" even if the greater part of it fell off his shoulders, but if it fell off entirely he is not allowed to interrupt the "shemoino esro" in order to wrap himself

בשיעור זה, ואם אין לו מקום לעמור, או בשאומרים פיטרים, יחוור למיטמו בתחילת חורת הש"ץ.

ט. בchaplet ש"ע לא ירמו בעיניו, ולא יקוץ בשפטיו, ולא יראה באצבעתו, ולא יפסים אפיו לאייש"ר או ברכו או קדושה, אלא ישתחוו ויכוון למה שאומרים אש"ז והצבור, ולאחר שאמיר יהיו לרצין קודם אלהי נזור, מותר להפסיק לענות כל דבר שבסדרה או אמו.

י. אסור לישב תור ד' אמות של המטהל ש"ע בין מלפניו, בין מללאחיו ובין מזו הצדדים, ואם היושב עוסק בתורה, מותר מללאחיו או מזו הצדדים, ואם היושב הוא אדם חלש אוון למחות בידו, ואסור לעבור בתור ד"א של המטהל אש"ע אבל מזו הצדדים או לאהריו, מותר.

יא. שכור אם אינו יכול לדבר לפניו אדם נדול ונכבר, אסור לו לחתול, אם עבר והחתול, חפלתו תועבה, וכשיסור יינו מעליו יחוור ויתפלל.

דיני משיב הרוח, טל ומטר, יعلاה ויבא, ועננו.

א. קודם טסוף של שmini עצרת מכיריו המשמש משיב הרוח ומוריד הנשムה מתחילה הצבור לאמד בש"ע משיב הרוח ומוריד הנשムה, ואם לא הכריזו

the one saying "shemoino esro" whether it be in the front, behind, or on any side of him, however one who is occupied in studying the Law may remain seated, but only behind or at the side of the worshipper, and a feeble man should not be prevented from sitting near the one saying "shemoino esro". It is likewise forbidden to pass within four yards in front of the one saying "shemoino esro", one may however pass by his side or behind him.

11.—One who is so intoxicated that he would be unable to speak with the proper deference due to a great and respected personage, is forbidden to say the "shemoino esro" and if he transgressed and did say it, his "tefilo" is counted an obomination, and he is obliged to repeat the "shemoino esro" on becoming sober.

LAWS CONCERNING "MASHIV ORUACH AND TAL UMUTOR, ANEINU AND YAHAHLE VEYOVO"

משיב ורוח, טל ומטר, יعلاה ויבא

1.—On the eighth day of Solemn Assembly "shemini atzeres" before the "musaf" prayers are said, the saying of "shemoino esro" is announced by the "shames" (beadle) whereupon the Congregation inaugurate the saying of משיב הרוח ומוריד הנשムה in the "shemoino esro" but if the announcement was not made משיב הרוח ומוריד הנשムה is not said in the silent "tefilo". He who prays privately (on that day) should take care to say the "musaf" prayers at a time when he may be reasonably sure that the Congregation had already said them, so that he may then say "mashiv oruach". "Mashiv oruach" is to be said (in the "shemoino esro" in the entire winter season and is to be discontinued from the time that the Reader repeats the "musaf".

ן. יעמוד בש"ע פניו לצד ארי". יכובו בוגר ירושלים ובבית המקדש וסדרי הפליטים, ואם אינו יוכל לעמוד בוגר ארי", יכובו לבו לאכיו שבשטים. אום לא ירע ועמר פניו לצד אחר ונזכר באמצע ש"ע. אום אפשר, יפה פניו לצד ארי", אום אי אפשר לו. יגטור תפלו כר, ולא יעסור רגלו, רס יכובו לבו לבית ק"מ ואם הוא מתחלל במקומות שיש צורות יפהן לצד אחר ויתפלל.

ת. יכרע וישתחוו בברכה ראשונה תחלה וסוף, ובמודים תחלה וסוף, כאשר מברך יכרע בברכו, וכשאומר אתה, ישתחוו עד שההשורים של חוליות השדרה בולטים, ונם ראשו יכוף, וקופת שמו שיאמר השם יזקוף בנתה. וכן כמודים בועט ומשתחוו וווקף מודם שיאמר השם, זקוף וחוליה שסחה להם חכירה, ירבעו ראשו ודיוו. ואסור להוציא כריעות והשתחוויות בשאר הברכות לא בתחלתו ולא בסופו. לאחר הש"ע יאמר יהיו לרצון קודם אלהי נצור, וסדרם עשה שלום כורע ופומע נ' פסיעות נעכד הנפטר מרבו, ולא יפמע פסיעות נסות, ולא יותר על שלשה, ותחלה יפמע ברגל שמאל, ואח"כ בימין, וכשינמנור פסיעותיו וערדו בכריעה, יפנה לשמאן ויאסן עשה שלום במרזמיין, ופנה לימין ויאסן הח' ישעה שלום עלינו, ושתחוות לפניו ויאסן ועל כל ישראל ואמרנו אמן, אח"כ יזקוף ויאסן יה"ד שיבנה בהם"ם. ובמקומות שכלו הפסיעות, יעמוד ברגלים מכובנות ולא יפנה לשום עד שיגיע הש"ז לכהזהה. וכשהוא מתחלל ביהודי יעמדו נ"ב

eighteen blessings he should say "eyeu lerotzon" before saying "eloai netzor", and before saying "oise sholom" he should bow and walk three steps backwards after the manner of a servant who takes leave of his master, he should neither make big strides nor take more than three steps, taking the first step with the left foot, the second with he right, after the steps are taken, while he is still bowing, he should turn to the left and say "oise sholom bimroimov" then turning to the right he should say "hu yahase sholom oleinu" then he should bow in front of him and say "vehal kol isroel veomru amen" after which he should stand erect and say "eyi rotzon sheivno bes hamikdosh" and should thus remain standing with his feet close together in the place where his steps ended until the Reader reaches "k'dusho" (then return to his place). One who prays privately should also stand in that position the length of time it would take before a Reader reaches "k'dusho). If there is no room for him to remain standing in that position, or when "payotim" are said (before "k'dusho") he should return to his place as soon as the Reader begins the repetition of the "shemoino esro.

9.—While saying the "shemoino esro" he should not wink his eyes nor pucker up his lips, nor point with his fingers, and he should not interrupt himself even to respond "amen yeei shemo rabo or borchu or k'dusho" but should silently listen when the foregoing is said by the Reader and Congregation, but after saying "eyei lerotzoin before eloai netzor" he is permitted to interrupt himself in order to make any of the sacred responses also to respond "amen".

10.—It is forbidden for any one to sit within four yards of

ג. בתקפת ערבית של יום ששים לאחר תקופת תשרי, מתחילו לאמרazon טל ומטר, ואומרים עד חג הפסח, ואם טעה ולא אמר טל ומטר, ונזכר סודם שסויים הברכה מביך השניים, מתחיל ותו טל ומטר לברכה על פני הארטה וכו', ואם לא נזכר עד לאחר שסויים מביך השניים, יתפלל להלו ויאמר בברכת שומע תפלה ותו טל ומטר לברכה, כי אתה שומע וכו', ואם לא נזכר עד לאחר שסויים הברכה שומע תפלה, חוזר ומתחיל ברך עליינו, ואם לא נזכר עד לאחר ש"ע ונם הפסוק יהי לרצון, חוזר לראש התפלה. ואם טעה בקי"ז ואמר טו"מ, חוזר ומתחיל ברך עליינו, ואם לא נזכר עד לאחר שאמר הפסוק יהי לרצון, חוזר לראש התפלה.

ד. שלשים יום אחר שמיני עצרת, וכן שלשים יום לאחר התחלת ותו טל ומטר, וכן שלשים יום אחר יום ראשון של פסח, אם נסתפק לו אם אמר משיב הרוח ומורייד הנשム או ותו טל ומטר, או לא אמר, חזקה מה שהוא למד והוא אומר, ועד שלשים יום אחר שמיני עצרת, או אחר התחלת ותו טל ומטר עידיו לא הורגל לומר, וכן חוזר תפלהו. ושלשים יום אחר יום ראשון של פסח ג"כ עידיו הוא רגיל לומר משה"ר ומוה"ג, נם ותו טו"מ. וכן חוזר תפלהו. וכן במקומות שאומרים בקי"ז משיב הרוח ומורייד הטל. לא יחוור אם נסתפק

etc., but if he did not become aware of his omission until after he concluded the blessing "shomeah tefilo" he should turn to "boruch oleinu" and from there say the "shemoino esro" over again, but if he did not become aware of his error until after he had finished the entire "shemoino esro" also the verse ג"כ עידיו לרצון he must say the entire "shemoino esro" over again.

If in the summer season he, by error, said "tal umutor" he must repeat the "shemoino esro" beginning from "boruch oleinu" but if he did not become aware of his error until after he had said the verse ג"כ עידיו לרצון he must repeat the "shemoino esro" from the beginning.

4.—When one is doubt whether he did or did not say "tal umutor or mashiv oruach" if that occurred thirty days after "shemini atzeres" (concerning "mashiv oruach" of thirty days after was begun to be said, or thirty days from the first day of Passover (concerning the needless saying by any one of both "tal umutor" and "mashiv oruach" but for granted that a person says what he has been wont to say (and for that reason he need not repeat the "shemoino esro" if in doubt about having said "tal umutor or mashiv oruach" but before the thirty days have elapsed he is not yet wont to say it, therefore must repeat the "shemoino esro", but he must repeat the "shemoino esro" if he thinks he said "tal umutor or mashiv oruach" thirty days after Passover unless he is in a place where it is customary to say in the summer season when he need not say the "shemoino esro" again, for the law is that if he is in doubt whether he said thirty days after "shemini atzeres" but instead of that said משיב הרוח ומורייד הטל he has also done his duty.

א"א בתפלה בלחש.ומי שמתפלל ביחיד, ימתין עד שעה שבבודאי התפללן החזיבור מוספ. ויאמר משיב הרוח. ואומרים משה"ר כל החורף עד חזרת הש"ץ של מוספ יום ראשון של פסח, והמתפלל מוספ ביום ראשון של פסח ביהיר, יסודים תפלה לתפלה הצבור, ואם אחר, לא יאמר משה"ר בתפלהו. ובמסמות שאומרים משה"ר ומוריד הטל בקץ, יבראו המשמש קודם מוספ של יום ראשון של פסח כמו שעשוו במוספ שם"ע למה"ר ומה"ג.

ב. אם טעה בחורף ולא אמר משיב הרוח ומוריד הנשם, או אם טעה בקיץ ואמר משיב הרוח ומוריד הנשם, אם נזכר קודם קודם שפויים ברכבת מהוה המתים, או בחורף יתחיל משיב הרוח ומוריד הנשם, מכלל חיים וכו'. ובקיץ יתחיל אתה נבור וכו', מכלל חיים וכו', ואם לא נזכר עד שפויים הברכה, יתחיל מראש ש"ע. ואם טעה במעריב יום ראשון של פסח, או בשחרית, או במוספ. ולא אמר משה"ר ומורה"ג, או אם טעה במעריב או שחרית של שם"ע ואמר משה"ר ומורה"ג, א"צ להזור בראש.

prayers on the first day of Passover. He who prays privately on the first day of Passover should make his "musaf" prayer precede that of the Congregation, (so that he may yet be able to say "mashiv oruach") but if he delays saying his "musaf" prayers until after the Congregation had said theirs, he must not say "mashiv oruach" in his "tefilo".

Where it is customary to say **משיב הרוח ומוריד הטל** in the summer season, it should be announced by the beadle before the "musaf" prayers of the first day of Passover, are said, the same as is done for **משיב הרוח ומוריד הנשם** in the "musaf" prayers of **שמיני עצרת**.

2.—If one had omitted to say **משיב הרוח ומוריד הנשם** in the "shemino esro" during the winter or, by error did say it during the summer, if he became aware of his error previous to concluding the blessing "mechaye meisim" he should in the winter say "mashiv oruach" then "mechalkel chaim" etc. however, if he did not become aware of his error until after he had finished the blessing "mechaye hameisim" he must repeat the "shemino esro" from the beginning. If he erred in the "shemino esro" of the evening, morning, or additional prayers of the first day of Passover, and did not say "mashiv oruach" or if he, by error, did say "mashiv oruach" in the evening or morning prayers of "shemini atzeres" he need not say the "shemino esro" over again.

3.—In the "shemino esro" of the evening prayer of the sixtieth day after "tekufas tishre" (on or about the 4th of December) "tal umutor" is begun to be said and continued until after the first day of Passover. If by error, one had omitted to say "tal umutor" and became aware of it before he had concluded the blessing "mevorach hashonim" he should begin **וthon tal ומטר לברכה על פני האarmaה** etc., but if he only became aware of it on the concluding "mevorach hashonim" he should continue his prayers and when he reaches the blessing "shomeah tefilo" he should say **כיאת שומע ומטר לברכה previous to saying**

שומע תפלה, ואם שבח ולא נזכר עד שאמר ברור אתה ה', אינו חור, ואומר עננו
בלא חתימה אחר אלהי נצור קודם יהיה לרצונו. ואם עקר רגלו, שוב אינו
אומרו עוד.

דיני חזורת התפלה

א. לאחר שפמע הש"ץ נ' פסיעות מתפלתו בלחש, יעמוד במקומו כשייעור
הלוד ד"א, ויחזר למקומו, ואומר בלחש ד' שפטין תפחה וגנו', ומתייל בקהל ברוד
אתה וכו', וכל אחד ישתחם וישמע הוטב ויכoon לתפלה הש"ץ, וענה ב"ח וב"ש
ואמו כראוי, ואפילו ללימוד אסור, ומכש"ב שיחה בטלת, מי שיוכל לעמודה,
יעמוד. ולכה"פ ויהי" תמיד תשעה אנשים שיישמעו ויכוונו לתפלה הש"ץ שלא
זהא ברכותיו לבטלת.

ב. לאחר שסיטים ברכה אחת, לא יתחיל בשניה עד לאחר שאמרו רוב
הציבור אמן, ואם התחל ברכה שנייה תיכוף וסמוד לראשונה, שוב אין אומרים
אמן, ועונש ביטול אמו אז הוא עליון. ואין אומרים חפלת ש"ע בקהל אלא א"ב

it and did not become aware of that omission after he had said "boruch atoh adonoi" he need not repeat the "shemoino esro" but he can say "haneinu" (without concluding with the words "Blessed art thou, O Lord who answerest in time of trouble") after "eloah netzor" before saying "yehu lerotzon" however if he had already left his position he need not return to say it.

LAWS CONCERNING THE READER'S REPETITION OF THE EIGHTEEN BLESSINGS.

1.—After the Reader had concluded the silent "shemoino esro" and had walked three steps backwards he should thus remain standing as long as it ought to take one to walk four yards and then return to his place and say in an undertone ד' שפטין תפחה
then beginning with "boruch atoh" he should repeat the "shemoino esro" in a loud tone, whilst the entire Congregation, maintaining profound silence, should pay rapt attention, and closely follow the Reader's prayers, responding "boruch hu uboruch shemo" and "amen" where appropriate. During the Reader's repetition it is forbidden for one to learn, how much more so then should idle conversation be avoided at that time. All that are able to stand during the repetition should stand, but there should always be at least nine men who are paying attention and closely following the Reader's prayers so that they be not uttered in vain.

2.—When the Reader is done with one blessing he should not begin another before most of the Congregation had responded "amen" and, if on ending one blessing he immediately began another, the Congregation cannot respond "amen", and he will bear the punishment for depriving them from responding "amen".

The "shemoino esro" is not repeated aloud unless there are at least six men present (which constitutes the majority of a "minyan") who had just said their prayers, but if there are not

לו על משה"ר ומורה"ן אם אמר באלו השלשים יום אחד שפנוי עצרת, כי אם לא אמר משה"ר ומורה"ן הנשם ואמר פרטנו בקי"מ שיבר הרוח ומורה"ן חסן. נ"ב יוצא.

ה. שכח יעלה ויבא בר"ה בשחרית או במנחה, ובחו"מ בשחרית או במנחה או בערבית, אם נזכר קודם ברכת המחזר שכינתו לציון, חורר ואומר יעלה ויבא כו', ותחינה כו', ואם נזכר אחר שסימן ברכת המחזר שכינתו לציון, וה"ה אם נזכר אה"כ קודם שאמר יהיו לרצוץ, חורר ומתחיל רצעה, ואם לא נזכר ערד אחר יהיו לרצוץ, חורר לראש התפלה, ובר"ה בערבית, בין שר"ח יום א' ובין בשחוא שני ימים, כיון שאמר ברוך אתה ה' והזכיר השם, אף שלא סיים המחזר שכינתו לציון, שוב אינו חורר. ובכל מקום שהוא חורר ומתחיל, צריך להמתינו כדי הלו"ד' אמות.

ו. ש"ץ שטעה בתפלה הלחש. אם טעה בנו' ברכות הראשונות ונזכר בעניין שלא והא בחזרתו טורה העיבור, יחזיר, ואם יהיה טורה העיבור, יסמוד על התפלה שיתפלל בקול רם, ואו' יאמר, אחר חזרת התפלה אלהו נצור, ויפסע כ' פסיעות.

ז. ביום התענית, בין ת"צ בין תענית יהיר, יאמר במנחה עננו ברכבת

5.—If one had omitted to say "yahale veyovo in the morning, afternoon or evening prayers of (the Intermediate days of a holiday) if he became aware of that omission before saying the blessing *המחזר שכינתו לציון* he should turn to say "yahale veyovo," then say "vesichzeno" etc. but if he became aware of it after having concluded the blessing *המחזר שכינתו לציון* or before he said "yehu lerutzon" he should begin from "i'zei" and repeat the prayers, but if when he became aware of his omission, he had already concluded "yehu lerotzon" he should say the "shemoino esro" over again. In the evening prayers of a New-moon whether of one or two days, if he became aware of his omission after he had said "boruch hato adonoi" having pronounced "hashem" even if he did not yet conclude with the words "amachzir shechinusoi letzion" he is not obliged to repeat the "shemoino esro", he must wait as long as it would take one to walk four yards (paces) before doing so.

6.—If the Reader had made an error whilst saying the "shemoino esro" in an undertone, if the error was made in the three first blessings and the Reader became aware of it while yet time to rectify it without causing any inconvenience to the Congregation (by a tedious delay) he should say the "shemoino esro" over again, but if by so doing he would cause the Congregation to wait too long, he should rather depend on his repetition of the "shemoino esro" in a loud tone (to make up for his error) and in that case he must also say "eloah netzor" and walk three steps backwards after his repetition of the "tefilo".

7.—On a Fast day, whether public or private "aneinu" should be said in the Afternoon prayers, it should be inserted in the blessings "shomeah tefilo". If one had forgotten to say

בודם שאמר השם צו הברכה רופא חולין, חזר ואומר עננו ורפואה, ואם לא נזכר עד לאחר שאמר השם, גומר הברכה ואומר ענני בשומע תפלה כייחיה, ואם שכח שם, אומרו לאחר סיום התפלה בלבד חתימתה.

ה. ייחוד המתפלל ש"ע בשוה עם הש"ץ, וה"ה אם הוא מתפלל שחרית והש"ץ מוסת, או לחדיפה, והণיעו למחיה המתים, יענה קדושה עם הצבור, אבל בשחכבר אומרים קדושת יוצר או סדרות ובא לציון, לא יענה עם הצבור בשמניע למחיה המתים, לפי שאין הקדושים שות.

ו. כל מטעם שהיחיד אם טעה, חוזר ומתפלל, כמו כן הש"ץ בחזרת התפלה אם טעה, חוזר ומתפלל, חוץ מחרית ר"ה וחוה"מ אם שכח יעלה ויבא ולא נזכר עד שהשלים תפלהו, אז מחוירין אותן, וסמכינו על תפלה המוסת, אבל אם נזכר שדם שהשלים תפלהו, חוזר לרצח.

ז) חיוב נдол לענות קדושה ואמן שלאחר האל הקדוש ואחר שומע תפלה, וכן הקדושים שאומר הש"ץ, וכן מודים, וכך אם מתפלל ביחיד בבייח"נ בשעה שהציבור מתפללן, אם אין השעה עכברת, יזהר להמתין במקומות שנותר לסתמי שיווכל לענות קדושה ואמן ומודים עם הצבור.

blessing and may say "anenu" in the blessing "shomah tefilah" the same as a private worshiper, but if at that blessing he also omitted "anenu" he should say it concluding the "shemiono esra" without ending it with the benediction.

5.—An individual who is saying the 'shemoino esro' together with the Reader, when "mechiae hamassim" is reached should respond the "kdusho" with the Congregation, this law also applies when the individual says the "shemiono esra" of the Morning prayers and the Reader—the Additional prayers, or vice-versa. If when the individual reaches "mechiae hamassim" the Congregation is saying the "kedusho" of "yotzer" or of "uvo letzion" he need not respond with them as these "kedusoth" are not similar to the other.

6.—Wherever a private worshiper who had erred in this prayers is obliged to say them over again, there also must be the Reader who had erred in the Repetition prayer, say them over again, with the exception of the Morning prayers of "rosh choi-desh" and "choil amoed" when if the Reader had forgotten to say "yaale veoyove" and only became aware of it on concluding the "shemoino esra" he is not compelled to repeat it, as we rely on the Additional prayers to make up for it. If however, he became aware of it before he had finished the "shemoino esro" he should turn to "retzei".

7.—It is the bounden duty of all to respond "kedusho" and then "omen" after "hoel hakodoish" and after shomea tefilo" and also make the responses to the "kadishim" which the Reader says and "moidim" also. Therefore one who is in the Synagogue but prays privately during the time the Congregation is praying, he must be careful to wait in such parts of the prayers where he is allowed to interrupt himself (if by so doing he does not lose the time proper for those prayers) in order that he may respond "k'dusho, amen" and "moidim" with the Congregation.

יש לך"פ ששה אנשים שהם רוב מני שהתפללו שתה, ועם אין ששה נשים שהתפללו עתה בלחש, אין אמרדים כל הש"ע בסול, אלא אחד אומר עד האל הקדוש בסול, ואומרם פרושה, ונומר תפלו בלחש.

ג. בקדושה יכינו רגלו שיהיו שתייה ביהה, וכשאומרים קדוש קדוש וכו' ברוך וימלוך, סרים נפו ועטבו למעלה, ונוהנו לישא העינים לטרום, וטוב שתהיינה פנורות, וכשמניע הש"ץ למודרים, משתוחים כל הקהל ואומרם מודרים דרבנו כלו בהשתחויה.ומי שמתפלל אז ש"ע, אם באמצע ברכה ישתחווה נ"כ, אבל בתחילת הברכה או בסופה לא ישתחוו, וכשמניע הש"ץ בשחרית או במוסף לברכת שים שלום אומר א"א ברכנו כו'. ואחר וישمرך, ויחונך, שלום, עוני פקהל "כו יחי רצון", ובתענית צבור אומרם נם במנחה שים שלום ואומר אש"ץ או"א ברכנו כו'. ואין אומרם אותו בכית האבל ולא בתשעה באב, ואחר שנמר הש"ץ התפללה יאמר בלחש יחי רצון, ואין צידק לפסוע נ' פסיעות. ד. בתענית צבור אם יש בבית הכנסת עשרה שמתענים ומטליכין, אומר גש"ץ בשחרית ובמנחה עננו ביו גואל לרופא, ואם שכח ולא אמרו, אם נזכר

present six men who had just said the silent "shemoino esro", the entire "shemoino esro" is not repeated aloud but one says the "shemoino esro" from the beginning to "hoel hakodosh" aloud "k'dusho" being also said, and the balance of the "shemoino esro" is said in an undertone.

3.—When one says "k'dusho" he should stand with his feet close together and on saying "kodush, kodush, kodush" also "boruch and imloch" he should raise himself on his toes, his eyes should be uplifted, and it is proper that they be closed. When the Reader say "moidim" the entire Congregation should bow and say the 'moidim' of the Rabbins (saying it entirely while in a bowing posture) he who at that time says the 'shemoino esro' if he just saying the middle of the blessing he should also bow, but if he is just beginning or ending a blessing he should not bow.

In the "shemoino esro" of the Morning or of the Additional prayers before the Reader says the blessing "shim sholom" he should say אלהינו ואלהינו אבותינו ברכנו אלהינו ואלהינו אבותינו ברכנו respectively after each of these words: On a public fast-day when "shim sholom" is said also in the Afternoon prayers the Reader should also say אלהינו ואלהינו אבותינו ברכנו but it is not to be said in the house of a mourner nor on the Ninth of Ab.

After the Reader had finished the loud repetition of the "shemoino esro" he should say "yehu lerotzon" in an undertone, and he need not recede three steps.

4.—On a public fast day the Reader must say "anenu" in both the Morning and afternoon prayers between the blessings "goel" and "rofe" providing there are ten men in the Synagogue who intend to fast the whole day, however if he forgot to say it and became aware of the omission before he pronounced the "Shem" of the blessing "rofe choleem" he should turn to "anenu", say that and also "refoanu" but if he only became aware of it after he had pronounced the "Shem" he can conclude the

מנחה בבית המילה טודם הסעודה, או באנצע הסעודה, לא יאמרו תחנוו, אבל אם מתפלליין אחר ברחת"ז, או מורים הקהיל, אבל לא הבע בירית והטלה והטנה. וכן אין אומרים תחנוו בבייחכ"ג שוש שם חתנו, אם הוא בחור או היה בתולת, אין אומרים תחנוו כל שבעת הימים, ואם המה אלמן ואלמנה, או גירוש ונירושת. אין אומרים תחנוו כל שלשת הימים, ובמנחה שהוא ספוד לחופה, נ"ב א"ג תחנוו. וכן אם מתפלליין בבאות האבל, או בבית שמת שם כת, אף על פי שאין שם אבל, לא יאמרו תחנוו כל שבעת ימי אבלות, ואם האבל מתפלל בבייחכ"ג הצבור אומרים תחנוו והאבל לא יאמר.

דיני קריית התורה

א) המוציא את הפס"ת מארון הקודש, יחזיקנה בימינו, וכשנושא אותה אל מקום הקרייה, ילך מצד צפון שהוא לימינו, וכן בחזירתו אותה אל ארון הקודש, ילך לימינו מצד דרום, ומוצאה על כל אדם שהפס"ת עוכרת לפניו, שילוח אותה עד מקום הנקה.

ב) העולה לתורה יתעטף בטלית ויעלה בדרך קצרה לו, וירד בדרך ארוכה לו, ואם שניהם שווים, עולה בזיטין וירד בשמאלי, ונוהגנו להמתו עד אחר קריית השני, וירד בזון גברא לנברא.

meals) all present should say "tachnun" with the exception of the "baal brith, the "mohel" and the "sandek", nor should "tachnun" be said in a Synagogue where a "choson" is present, if these be the first espousals of the bride and groom "tachnun" should not be said the entire seven days of their nuptials, but if thay be widow and widower or had been divorced, 'tachnun' is not said only in the first three days. In the Afternoon prayers preceding the Wedding Ceremony "tachnun" should not be said. In the house of a Mourner or where a death had occured even if there be no mourner, "tachnun" should not be said during the seven days of mourning, and if the mourner prays in the Synagogue, the Congregation should say "tachnun" and the mourner should not say it.

LAWS CONCERNING THE READING OF THE LAW

1.—One who takes the "safer torah" from the Holy Ark should carry it in his right hand, and when he is carrying it to the place where it will be read he should walk in a notherly direction i. e. at his right hand side and when returning it to the Holy Ark he should walk in a southerly direction, also at his right hand side. Those past whom the 'safer torah' is carried are enjoined to accompany it to the place where it is deposited.

2.—He who "goes up to the Law" should wrap a "Talith" about him and take the shortest way for "going up" (to the "Bimah") and the longest way for going down (from the "Bimah") if the distance is equal both ways, he shoud ascend at right hand side and descend at his left hand side, however he should not descend until after a section of the Law had been read for the person following.

דיני תחנון

א) לאחר הש"ע אומרים תחנון, ואין לדבר שיחת חולין בין ש"ע לתחנו, ואם הוא בטוקום שיש שם ס"ת, יטה ראשו באמירת תחנו, בשחרית לפחות ימינו ובמנחה לפחות שmailto. וטוב לישב באמירת תחנו, וכשמניע לתייבת מה נעשה, יעמוד. ואחר תחנו אומר הש"ץ ח"ק. ובשניהם בחמיishi אומרים והוא רחום מעומד קודם תחנו, ואחר ח"ק אומרים מעומד אל ארך אפים.

ב) אלו ימים שאין אומרים בהם תחנו: כל חודש ניסן, ראש חדרש, ל"ג בעומר, מר"ח סיון עד אחר שבוטה, ט' באב, ט"ו באב, ד' ימים שבין יהוכ"ט לסוכות, א"ח סוכות, חנוכה, ט"ו בשכט, פורים סטו ב' ימים, פורים גדרול ב' ימים. בכל אלו א"א תחנו נס במנחה שלפניהם, וער"ה ועיו"ב אף על פי שאין אומרים בהם, אבל במנחה שלפניהם אומרים, וער"ה בסליות אומרים תחנו, אבל לא בתפללה.

ג) אין אומרים תחנו בכיבחכ"נ שיש שם מילה באותו יום, או שהבעל ברית, או המוחל, או הסנדק מתפללים שם, אף שהמלחין אינו שם, ואם מתפלליין

LAWS CONCERNING "TACHNUN" (SUPPLICATIONS).

1.—After "semoino esra" idle conversation should not be indulged in but immediately thereafter "tachnun" ahould be said "vayoimer dovid" etc.. In a room containing a "safer torah" one should incline his head during the recital of "tachnun" on the right hand during the Morning prayer and on the left hand side during the Afternoon prayers, and it is proper to be seated whilst saying "tachnun" and when he reaches the words "ma naase" he should rise. On conclusion of "tachnun" the Reader says "chatzee kadish". On Mondays and Thursdays he must stand and say "vehoo rachum" before "tachnun" then the Reader says "chatzi kaddish" after which "all erech apaim" is said, standing.

2.—The "tachnun" prayers are omitted in the following days:— during the whole month of Nisan, on "rosh choidesh", on "lag boimer", from "rosh choidesh sivan" until after "easru chag shavuoth", on the ninth and fifteenth of Ab, the four days betwwen the Day of Atonement and Tabernacles. On "Chanuke", on the 15th day of "Shvath", on the two days of "Purim Katan" also of "Purim Gadol", nor is "tachnun" said in the Afternoon services preceding those days, but on New Year's eve also on the Eve of the Day of Atonement although "tachnun" is not said on these days yet is said in the Afternoon prayers which precede them. On New Year's Eve "tachnun is said in the "selichos" but not in the "tefilo".

3.—"Tachnun" is not said in a Synagogue when a Circumcision is to take place on that day or when the "baal brit" (father of the child to be circumcised) or the "Mohel" or the "Sandek" are praying, even if the circumcision does not take place there. If the Afternoon prayers are said in the house where a cirnmcision is to be performed "tachnun" is not to be said if the prayers are offerd before or in the middle of the Feast, but if the prayers are said after the "birchat hamosoin (Grace after

ל) בשיש כהן בבייחכ"ג אפי"ו הוא ג"ה אם הוא אדם כהן הוא פורט אפי"ו ליה. וקורינו אותו תחלה ואפסטו אם רוצח למתו לא מותני. ואחר חכמו פורו לוי. ואם אין שם לוי, פורו הכהן שעתה. במקומות לוי, ואם אין כהן בבית הבנשת, קורין לוי או ישראל במקומיו. ואופירם אין כאן כהן לוי או ישראל במקומות נחון. ואם לא היה בבייחכ"ג כהן, או שותה ולא ידע טבנה. וקראו לוי או ישראל במקומיו. וכשהתחייב לברך בא הכהן, או נבורו טבנה. אם עדרו לוי המכיר את השם מ"נ ברכת אשר כהן בנו. יפסיך ויעלה הכהן ויתחיל מ"נ ברכבי. ותני ימתח שם ויעלה אחריו. ואם היה ישראל. ימתין עד שיקראו הכהן והלו"ו ויעלה ושלישי. וכן הירין בלו"ו. אם לא היה בבייחכ"ג או לא ידע טבנה. וקראו להכהן במקומות לוי. אם בא הלו"ו ונבורו טבנה פורט שוחביר הכהן את השם של אשר בחר בנו. יפסיך הכהן ויעלה הלו"ו. ולשולם אין פורו לכהן אחר לוי או לכהן ולוי אחר ישראל. רק לאחריו או למתיר בשאת וו"ט. יוכל לצלות כהן

או לוי.

4.—If there be a "Cohen" in the Synagogue even if he be unlettered in the Law providing he be a person of respectability he should take the precedence of even one proficient in the Law (but not a "Cohen") and be the first one called up to the Law and even if he desires to abrogate this honor it is of no avail. After the "Cohen", the "Leivy" is called up, but if a "Leivy" is not present the "Cohen" is called up again in place of the "Leivy", and if there be no "Cohen" in the Synagogue a "Leivy" or a "Israel" is called up instead, (the one calling up) saying אין כהן ביה"ן או ישראל במקומות כהן but if the "Cohen" was temporarily absent or was present and they were not aware of his presence, and meanwhile they called up a "Leivy" or an "Israel" in his stead, and as the latter began the blessing the "Cohen" returned, or they became aware of his presence, if he (the "Leivy" or "Israel") had not yet pronounced the "Shem" of the blessing "asher bochar bonu" he should leave off saying it, and the "Cohen" should go up and say the blessing beginning with "borchu" and the "Leivy" should stand there and wait until after the section of the "Cohen" is read and then go up to the Law, but if the substitute is an "Israel" he should wait until after the portions of the "Cohen" and the "Leivy" had been read and should go up to "shelishi" (the third portion), this law also applies to a "Leivy" who was temporarily absent from the Synagogue or of whose presence none were aware. If a "Cohen" was called up as a substitute for the "Leivy", and as the former began to say the blessing and had not as yet pronounced the "Shem" of "asher bchar banu" the latter appeared or they became aware of his presence, the "Cohen" should leave off saying any further and the "Leivy" should go up. A "Cohen" should never be called up after a "Leivy" nor should a "Cohen" or a "Leivy" ever be called up after an "Israel" with the following exceptions:—both the "Cohen" and the "Leivy" may go up to "achron" (the last portion) and "maftir" (the portion on preceding the reading of the prophets) on a Sabbath or Holiday.

ג) כשעליה לתקות פתוחה המפר וזרען בתרות סדרם ותפקידו מודע
בשניהם העומדים וסודר עיניו וויכל בטל ברכו את ה' חביבות. ועם עיניו כהן
ה' חביבות לשלום וורה. אם לא שמעו מון חביבות וט מון חעוניים לא ימענו כהן
ויאמר נ"כ ב"ת חל"א ואישר בברכת אשר בחר בנו וכו'. ועוני הפלג אמן. ונו
מפלג את ידו וטביבות מון פולח חס"ת. והפורה איזהו וטמינו עד שיכלה אמן
סמי האבורה. ונו יתחל לארח ותפלג יסרא עמו בלחש. וטכל יתהלך וטבב
מי פורה וכששים פיראטה. וויש תפלג בשני ידו בשני עמודי הפלג וטבב
ומפלג אשר נתנו וכו'. ותפלג נט פודו יסרא. ואישר לפולח על שם רבד אמן
לשם. אבל האבורה ירמץ וט בעת כהן שאסיד תפלג ובעת נסיבות. אבל איזה
מחרת למם לישב. וטטמיה יעדן נט בעת ח"ת. אבל בין נבואה לנבואה אין
לחתמי. ולזבוח אסוד או בדרכו תורה כל ומן ח"ת אפלו בין נבואה לנבואה
ולזאת מון היברכ"ע בשעת סד"ג אשה. וט בין נבואה לנבואה מחר לפולד
ונסיב.

3.—He who "goes up to the Law" should open the "safer torah" and look at the lines which begin the section about to be read, then taking hold of the two "pillars" of the Law, and closing his eyes, he should say in a loud voice "Borchu esse adoinoi hamevorach", the Congregation responding "boruch adoinoi hamevorach leolom voed", (one who did not hear the blessing from the person "called up" but did hear the response of the Congregation should not say with them "boruch adoinoi hamevoiroch leolom voed" but simply respond Amen). After the Congregation had responded "boruch adoinoi hamevoiroch leolom voed" the person "called up" says also "boruch adoinoi hamevoiroch leolom voed" and then the blessing "asher bochar bonu" to which the Congregation respond Amen he then removes the left hand from the "pillar" of the Law which is taken hold of by the Reader who waits until after the Congregation had responded Amen and then begins the Reading of the Law in which the person "called up" must also join, but in an undertone, the Congregation listening in silence to every word the Reader utters. On conclusion of the reading the person "called up" should with both hands take hold of the two pillars of the Law and roll them together and then say the blessing "asher nosan" etc. and he as well as the Reader should stand, and they are forbidden to even lean on anything, but the Congregation need only stand when the person called up says "borchu" and after they had made the response, they are permitted to be seated, but there are some who scrupulously remain standing while the Law is being read, these may be seated "between the calling of person" (i. e. after one section had been read and another person was called up) but it is forbidden to carry on any conversation not alone during the reading of the Law but even "between the calling of persons". It is also forbidden to leave the Synagogue whilst the Law is being read, but "between the calling of persons" it is permitted to leave if very necessary.

ישראל ואין שם בבייח"ג, או אפילו כהן או לוי אם קראו אותו לאחרו או למפטיר בשבת וו"ט ואינם שם בבייח"ג, יכולו לסרוא לאחר שם.) אין קוראי שני אחים בין מו האב ובין מו האם, וכן האב עם בנו או בןנו זא", ואפילו האחד אחרון והשני מפטיר, וחזקא בשבת שאין מוציאין ס"ת אחרת למפטיר, אבל אם מוציאין ס"ת אחרת למפטיר, מותר. ואם המפטיר אינו בר מצוה מותר בכל עניין. ובידיעך אם קראו זא"ן שני אחים מו האם, או האב עם בנו, לא יעלה, ואם עלה, לא ירד, אבל אם קראו שני אחים מו האם, או האב עם בנו, אפילו עדיון לא עלה, יעלה, ובמקומות הצורך יש להתיר לכתילה בשני אחים מו האם, או האב עם בנו.) בתענית צבור אין קוראי לעלות ל תורה אלא המתענה, ואם הכהן אין בדרתו להשלים כל היום תעניתו, ואין שם כהן אחר, יצא מבייח"ג, ואם לא יצא וקוראוו, אם הוא בכ' או בה' בשחרור, יעלה, ואם הוא בשאר הימים, או אפילו בכ' וה' במנחה, לא יעלה.) כל העולה ל תורה ציריך לקרות לא פחות מג' פסוקים, וכיוין להתחיל תמיד בברבר טוב לישראל, ויסיים בדבר טוב לישראל. ולא יסיים במי שעשה מעשה

that they were absent, the one who is "called up" instead may be "called up" by his name.

7.—Two brothers (even of half-blood, whether from one father or from one mother) also a father and his son or grandson should not be "called up" in succession, even if one be called to "achron" and the other to "mafteer" however this is permitted when an additional "safer torah" is taken out for the reading of "maftir", it is also permitted in any case to call up for "maftir" one who is not yet "bar mitzvo".

If two brothers from one father or a father and son were inadvertently called up in succession, the last should not "go up", but if he did go up he need not go down, but if those called were two brothers from one mother, or a grand father and grandson, the last may "go up" without hesitation, where the occasion requires it is even allowed to originally call up two brothers from one mother, or a grand-father and a grand-son in succession.

8.—On a public fast day only those who fast are to be called up to the Law, therefore if the "Cohen" who is present has no intention of "completing the fast" (fasting until night fall) and there be no other "Cohen" present, the former should leave the Synagogue, — however if he remained and was called up, if that occurred during the Morning service of a Monday or a Thursday, he should "go up" but if that occurred on other days, or during the Afternoon service of Mondays or Thursdays he should not go up when called.

9.—No less than three verses should be read to each one who goes up to the Law, these should both begin and end with a subject favorable to Israel, and the reading should not be ended at a place where the name of one who did evil is mentioned. The reading should be neither begun nor terminated two verses

ח) אם הכהן או הלוי עוסק בתפלה, אם הוא שומר בפסוקי זומרה, אם יש שם כהן או לוי אחר, יקראו להאהר, ואם אין שם אחר, יקראו אותו ויעלה ויברד, אבל לא יקראו עם הקורא, רק ישמע הקוראה ויברד, ואם הוא שומר בס"ש וברכותיה, אפילו אין שם אחר, אין קורין אותו למתוחלה, ואין צרכינו להמתין עליו, רק קורינו לוי או ישראל במקומות כהן, או הכהן שעלה, במקומות לוי. ובודיעבד אם קוראחו, עלה ויברד לפניה ולאחרית, אבל לא יקרא עם הקורא, ואם הוא שומר בתפלה, היינו מברכת נאל ישראל עד אחר יהע לרצונו. אפילו אם קוראחו לא עלה, ובאלו האופנים שהכהן בביהכ"ג, וקורינו לוי או לישראל במקומות אין אומרים אין כאן רק אומרים לוי או ישראל במקומות כהן.

ו) אם קראו לכהן או לוי, ואיןו שם בביהכ"ג, לא יקראו לאחר בשמו, אלא יאמרו לאחר אחר אותה, אבל בנו יכולין לקרוא לאחר בשמו. ואם קראו להכהן או להלוי, והוא אינו יכול להפסיק בתפלהו, מותר לקרוא בשמו. ואם קראו

5.—If the "Cohen" or the "Leivy" is occupied in his prayers, if he is saying "Verses of song" he should not be "called up" if another "Cohen" or "Leivy" be present, but if he be the only "Cohen or "Leivy" in the Synagogue, he should be "called up" and he should go up and say the blessing, but he should not join the Reader in the Law, he should merely listen to the reading and say the blessing, but if he be engagaed in reading the "shmah" and its blessing, he should not be "called up" even if there will be no other and the Congregation is not obliged to wait until he concludes his prayers but they may "call up" "Leivy" or "Israel" in the place of the "Cohen", or the "Cohen" who "went up" in place of the "Leivy". If, however, a "Cohen" or "Leivy" while occupied in reading "shema" had been "called up" he should "go up" and say the blessing before and after the reading, but he should not join in the reading, but if he be standing and saying the "tefilah", i. e. from the blessing "goal israel" until after "yehu lrotzon" he should not "go up" even if he was "called up". In such cases where the "Cohen" is in the Synagogue, and it is yet necessary to ceall up a "Leivy" or an "Israel" in his place, it should not be said "ain kan cohen" (a "Cohen" not being present) it should merely be said "Leivy oi Israel bimkom Cohen" (a "Leivy" or an "Israel" in the place of a "Cohen").

6.—If after an absent "Cohen" or "Leivy" was inadverttently "called up" it was required to call some one else instead, that other person should not be "called up" by his name, he should simply be requested to "go up", but if they "call up" the son of the absent one, they may call him by his name, but if they called a "Cohen or a "Leivy" who were engaged in prayer, at a part where no interruption is permitted, it is allowed to call the substitute by his name. If an "Israel" was "called up" or even if a "Cohen" or "Leivy" were called up to "achron" or "mafteer" on a Sabbath or Holiday, and it was discovered

פסוקים, ובידיעך אם לא פראו אלא ט' פסוקים, ג' לכל אחת, יצאו, ובפניהם שאיו קוריו לכולם אלא ט' פסוקים, וזה משום דסליים עניינה.

יב) אם הראו להשולח המקום שיקרא, וכבר, ואח"כ נזכרו שאיו זה המפטום, בין שכבר התחיל לפירות, ובו שעריו לא התחיל, אם המקום שחראו לו, א"צ לברך הים גליו לפניו, ואפילו בעמוד אחר, ונם הוא לאחר המקום שחראו לו, א"צ לברך שנים, ויתחיל מקום הראו, אבל אם המקום הראו לא היה גליו לפניו, או אפילו היה גליו לפניו, רק הוא כורם למקום שחראו לו, צריך לברך שנית אשר בחר בנו, אבל ברכו לא יאמר שנית, ואם המפטום שחראו לו, הוא סטוד למסום הראו, אף שהוא כורם לו, יקרא במקום שחראו לו עד מסום הראו, ועוד ג' פסוקים בקריאת היום.

יג) בכל עת שפוריין בתורה, אומרים ח"ס לאחר הקריאה, לבד במנחת שבת ומנחה בתענית, שאיו אומרים, ואח"כ יפתח מנחית את הספר שיתהית שלשה עמודים מן הכתב גליו, ויראה לימינו ולשמאלו, לפניו ולאחריו, ואומרים זואות התורה, ונולא את הס"ת, שיתהיה התפר באמצעות העמודים. ובשני וב חמישית אומר הש"ץ יחי רצון כו' והצבור שומעינו ועוניו אמן, וכשאיו אומרים תחנון, א"א נ"כ יחי רצון כו'.

on Purim, it is owing to the fact that these alone embrace the topic of that day.

12.—If the one called up had been shown the place whence the reading was to begin and he thereupon said the blessing, after which they became aware that it was not the place, if the place here it was necessary to begin the reading was also revealed before him (even in another column) and also followed the place shown to him, then (whether the improper reading was already begun or not) the reading should be begun from the proper place and he is not required to repeat the blessing, but if the proper place was not disclosed before him or even though it was so disclosed it preceded the place shown to him, he is required to repeat the blessing "asher bochar bonu", but "borchu" he need not repeat; but if the place improperly shown to him adjoined the proper place even though it precedes it, the reading should be begun from the place shown and continued to the proper place when three more verses of the order of reading for the day should be added.

13.—On concluding the reading the Torah, "catzee kadish" is said, excepting after the reading during the Sabbath Afternoon Service in a Fast day when it is not said. Then the one called up to raise the "sefer Torah" unrolls it sufficiently to make visible three columns of the writing, then holding it aloft he turns the written side to his right and to his left, in front of him and behind him, the Congregation saying "vezos hatorah", then the one called up to roll together the "sefer Torah", rolls it in such a manner that its seam should come between the two "pillars". On a Monday or a Thursday the Reader then says "yehi rotzoin" the Congregation listening and responding Amen, but when "tachnun" is said, "yei rotzon" should not be said.

רע ולא יתחל ולא יסימן שני פסוקים סמור לפתחה או סתום, בין מלפניות ובין מלאחרית, אם הם באמצע פסוק, מותר להתחיל ולסימן סמור לה, אם שניים בהם אלא שני פסוקים, מותר להפסיק שם, ובידיעבד אם פסק הראשון ב' פסוקים סמור לפרשנה ובידיעבד, אז א"צ השני לתחילה רם מילים שהפסיק הראשון, ויקרא אלו הב' פסוקים ועוד לכל הפחות שלשה פסוקים בפרשנה ב'.

אם קראו אחד ב' פסוקים ובירך ברכיה אחרונה, יחוור ויאמר ברכו, ויבירך, ויקרא אלו הב' פסוקים עם עוד פסוק נ' ויבירך, ואם קרא אחד ב' פסוקים ויבירך, ונס עליה השני אחריו, וכבר הזכיר השם בברכת אשר בחר בנו, או אם הראשו דוחה כהו, יתחילה השני ממקום שפסק הראשון, ואם לא היה כהו, אז יתחילה השני מתחילה הב' פסוקים וויסוף פסוק אחד לכל הפחות, ומילא קרא נ' פסוקים, אינו נחשב למנין הקרים, וציריך להשלים אחר במקומו.

(א) בשני וב חמישין, ובשמת במנחה, לא יפתחו הנ' קרואים מעשרה

adjoining the begining or ending of a paragraph, it matters not whether the paragraph be "psucho" open (a proper space being left open in the 'safer torah' between one paragraph and the other) or "stumo" closed (where there is no open space between two paragraphs) it is permitted to begin or end the reading adjoining a paragraph which ends in the middle of a verse, it is also permitted to terminate the reading adjoining a paragraph consisting of only two verses. If the reading was inadvertently left off at two verses adjoining a paragraph and the one called up had said the blessing, the one who follows need only begin from the place where the former left off, when the two concluding verses should be read and also at least three additional verses of the paragraph which follows.

10.—If only two verses were read and the one "called up" had already said the "brocoh achroino," (the blessing which is said after the reading is terminated) he must agan say "borchu" also the blessing "asher bochar bonu", the two verses should then be read over again and a third verse be added, after which he should say the "brocho achroino". If only two verses were read and the one called up had already said the "concluding" blessing, and was in turn followed by another who had already pronounced the "Sham" in the blessing "asher bochar bonu" if the former was a "Cohen" the latter should begin from the place where the former left off, but if the former was not a "Cohen" then the two verses should be read over again (for the latter) and at least one more verse be added. One for whom three verses had not been read cannot be counted in the requisite number of those that are to be called up, and another must be called in his stead.

11.—On Monday and Thursday, also during the Afternoon service of a Sabbath, no less than ten verses altogether should be read to the three who are called up, nevertheless if only nine verses altogether had been read for the three, (three for each), their duty is done. Although only nine verses are originally read

אל ארד אפים. ואומרים קדושת ובא לציון עם התרנגולים. ויבנו בה. והתרנגולים יאמר בלחש. ויהדר לאמר קדושת זו בចבוד. ולכו אם בא לבייחכ"ג בשעה שהצבוד אומרים אותה. יאמר עמהם. וה"ה אם עומד באשרי והצבוד הגינו לקדושה זאת. ידלג ויאמר קדושה. וישלים אח"כ מה שרלג. ואין לצתת מביהכ"ג קודם קדושה זאת. ואחר ובא לציון נואל אומר הש"ג קדיש תחביב. ב) אומרים עליינו. ויש לכו בו כי יהושע תקנו. ואח"כ אומרים קדוש יתום ומזמור של יום. וכשיצא מהבייחכ"ג. אומר הפסוק ה' נהני כו'. ומשתוחה מול ארון הקודש ויצא. ואל יהפוך אחוריו אל הקודש. אלא יצדר. וכשיצא מבית הכנסת. אסור לרוץ. או לפסוע פסיעה נשאה. אבל אם הולך מביהכ"ג לבייחמד"ה. מצוח לרוץ.

דיני קדיש יתום

א) ידוע במדרשים של ידי שהבו אמר דבר שבקדושה ברובים. מוכת בום את אביו או אמו. ולכו נהנו לאמיר קדיש ולהתפלל לפני התיבה. גם לחדד

with them, this law also applies to one who was saying "ashre" and in the meantime the Congregation reached this "kdusho" when he should omit all that intervenes, and say the "kdusho" with them, after which he can complete that which he left out. It is improper to leave the Synagogue before this "kdusho" is said. On conclusion of "uvo letzion" the Reader must say "kadish tiskabal".

2.—Then "olalu" is said with careful attention to each word, as the saying of it was instituted by Joshua after that "kadish" is said by mourner, which is in turn followed by the psalm for the day.

On leaving the Synagogue one should say the verse "adoinoi nachani etc. and should bow towards the Holy Ark, he should not when going out turn his back to the Holy Ark, but should walk sideways. When going out from the Synagogue on the way to his house, he is forbidden to run or even to take long strides, but if he goes from the Synagogue to the "beth hamedrash" he obeys a Commandment by running towards it.

LAWS OF "KADDISH YOSOIM" (THE ORPHAN'S KADDISH)

1.—The Medrash teaches us that when the son discourses on sacred matters in public he thereby causes his father or mother to become meritorious (of reward in the Eternal Life), it is therefore the custom for a son, during the first eleven months of the demise of either his father or mother, to say "kaddish" also to officiate as Reader and to seek to be called up for "maftir". This period begins from the day of burial, i. e. if his father or mother was interred on the tenth of "elul" (August 16), he should say "kaddish" and pray "before the desk" until the ninth (that day included) of "menachem ab" (July 15) it being discontinued from that night. On Jewish leap year it should be discontinued from the night of the tenth of "tamus" (June 17). It is incumbent upon a father to command his sons to go

יד) עשרה שמתפללו ואוין להם ס"ת, אין מביאין להם ס"ת לצורך הקוריאת, ואפלו הם בכית האסורים, ואפלו בר"ה יו"ב, אך אם מכינוי יום או יומים מוקדם ארנו או תיבח ועשין מקום קבוע לס"ת, ולצורך אדם חשוב וחולה, מותר להביא לצורך הקוריאת, ואם הוא אדם חשוב ולא חולה, או חולה ואין אדם חשוב, מותר רך לפ' זכור ופ' פרה. ובמקרים שאין ס"ת, קורא אחד מתוד חומש בקול רם, והציבור ישמעו, שלא תשתחה תורה קוריאת. טו) אם נמצא טעות ופסול בספר תורה, בעת הקוריאת, ישאלו לחכם.

דינוי אשורי ובא לציון עד גמר התפלה

א) אומרים אשורי, ויכו בפסוק פותח את יידך, ואח"כ אומרים למנצ'ת, ואלו ימים שא"א אומנו: ר"ח, חנוכה, פורים סטו ב' ימים, פורים גדו' ב' ימים, ערב פסח, תשעה באב, ערב יוחכ"פ, וবביהַה האבל. וכיוון שא"א למנצ'ת, א"א

14.—Ten who pray together and have no "safer torah" one should not be brought to them to read from, even if they be in confinement or even on New Years-day, or on the day of Atonement, excepting when a day or two previously, preparation had been made by providing an ark or desk for the "safer torah" as its regular place.

It is permitted to bring the "safer torah" to the house of a prominent man who is sick when necessary to read therefrom. In the case of a prominent man who is not sick, or of a sick man who is not prominent, the "safer torah" is permitted to be brought to them only when "parshet zachor" or "parshet poro" is to be read. When the Congregation is without a "safer torah" one of them should read out of a "chumish" in a loud tone and the Congregation should listen in order that the law of reading the "torah" should not be forgotten.

15.—If an error or "psul" (something which causes it to become invalid) was discovered in the "safer torah", during the reading, the wise should be consulted.

LAWS OF "ASHRE" AND "UVO LETZION" UNTIL THE CONCLUSION OF THE PRAYERS

1.—The next prayer to be said is "ashre"; when saying the verse "poseach es yodecho" (thou openest thine hand), he should ponder well on the singnification of these words, after which he should say "laminatzeach", this however is omitted on the following days:— On a New-moon, on a Hanuka, on both days of Purim Katan, on Purim Godol, on the Eve of Passover, on the Ninth of Ab, on the Eve of Atonement day, nor is it said in the house of a Mourner.

On that day that "laminatzeach" is not said "al erech apaim" is also omitted, the "kdusho" of "uvo letzion" should be said with the "targum" paraphrase his attention should be fixed on it as he says the "k'dusho" but the "targum" paraphrase should be said in an undertone, one should be particular to say this "kdusho" with the Congregation, therfore if one came to the Synagogue as the Congregation was saying it, he should say it

שבועה קטן, שהולד כל שבעה לבייח"ג, יש לו ג"כ כל הקדושים חמידין, אםיו ננד בו שלשים, רק ליא"צ יש לו קדיש אחד, ואם יש הרבה יא"צ ננד כל הקדושים, נרחה הבנו ו' קטנו לנMRI, ולענין קדיש תור שבעה, אין חילוק בין אוורה לתושב, ולענין קדיש לא אמרנו מכתת היום בכלו, ואתם ביום השבעה למןחאת, יש לו דין בן שבעה.

ג) אם נתבטל ממנה אבירות של שבעה מחמת הרגל, מ"מ כל שבעה ימים הראשונים מיום הקבורה, יש לו דין בן שבעה עד כיוון שהולד לבייח"ג יש לו דין בן ז' קטנו. וכן אם מות אביו ברגל, יש לו דין בן ז' קטנו לענין קדיש. ולאחר הרגל, אף שנוהג אבירות, מ"מ אין לו דין שבעה לענין קדיש. רק שבעה ימים הראשונים מיום הקבורה, ואח"כ אין לו רק דין בן שלשים. וכן מי שלא שמע שמת אביו או אמו, רק אחר כמה ימים, אף שהוא נותן אבירות, אין לו דין בן ז' רק ז' ימים הראשונים.

ד) בן ז' קטנו ובו ז' נדול, שניהם שווים. רק אם יש בן ז' נדול ובו ז' קטנו ונם יאזרצ'יט, ויש נ' קדושים. אין היא"צ אומר כלום, ואומר הבנו ז' נדול ב'

But if there be present as many "yahrtzeits" as there are "kaddishim", the minor "ben sheevha" is altogether debarred from saying any "kaddish".

During "sheevha" no distinction is made between a "guest" and a "sojourner" relative to the saying of "kaddish" nor do we then apply the rule "a part of the day is counted as the entire day" for even at the Afternoon service of the seventh day, he is governed by all the laws of a "ben shivoh".

3.—If owing to the intervention of a holiday during "sheevha" one had to forego his mourning he is nevertheless governed by all the laws of a "ben sheevha" during the entire first seven days beginning from the day of interment, only owing to the fact that he attends the Synagogue he is governed by the laws relating to a Minor "ben sheevha", and if his father died on a holiday he is also under the laws of a Minor "ben sheevha" as far as "kaddish" is concerned, and even though he resumes his mourning on the termination of the holiday, the laws of "sheevha" relating to "kaddish" do not apply to him excepting during the first seven days counting from the day of interment after which he is under the laws of a "ben shaloshim".

One who heard of his father's or mother's demise many days after it occurred, although he observes all the customs of mourning yet does he not come under the laws of a "ben sheevha" excepting the first seven days.

4.—A minor "ben sheevha" and an adult "ben sheevha" are both governed by the same laws, with this exception that if there be present an adult "ben sheevha" and a minor "ben sheevha" also a "yahrtzeit" on an occasion when three "kaddishim" are said, the "yahrtzeit" should say no "kaddish" at all, whilst the adult "ben sheevha" should say two "kaddishim" leaving only one "kaddish" for the minor "ben sheevha" the

לעוקות למפטיר כל י"א חדש טום שנקבעו אביו או אמו. רהינו אם נקבעו אביו או אמו ביום י"ד לחודש אלול, יאמר קדיש ויתפלל לפני התיכה נס ביום ט' טנחים אב, וכליית יפסיק. ובשנה מעוברת, יפסיק ביום י"ד לחודש תמוז, ויש לו לארם למצוות לבניו שילכו בדרכיו התורורה, וביחוד יהירם להחיזס באיזו מצווה, לנחות בה בזהירות וזריזות, לזכות בות הוריה, והוּא תקנה טובת, אולי לא יוכלו לחתפלל בתמידות לפני הצבורה, או באמירת קדיש. ועכ"פ יזהוח בתפלת ערבית, וביחור במושש", כי אז הוא מעת שוכב לבנו להציל אביו או אמו מתנברות הדיינים. ומ"מ לא יתפלל, רם אם יהיה מרצה הפה, ומ" שירודע לחתחפלל ומרוצה לפקה, יתפלל ויניח קפודש שיאמר הקפטן. ומ" שמתה אמו, ואביו חי, יאמר קדיש יתום לזכות אמו, ואביו אינו יכול למתהות. אבל מי שאביו ואמו חיים, לא יאמר קדיש יתום על שאר פרובים. אבל לחתחפלל לפני התיכם ולאמר הקדושים השיבים לחש"ג, מותה.

ב) בו שבעה נרול, שהולד בשבת לבייחכ"ג, אםלו עשה מנין בביתו, מ"מ יש לו כל הקדושים, וזרוחה לבן שלשים וליאחרציות מכל הקדושים, וכן

according to the teaching of the "torah", especially endeavoring to inculcate in them a desire to accustom themselves to the observance, with great care and dilligence, of some particular commandment, whereby they may cause their parents to become meritorious. This is important, being the redeeming feature in case it is impossible for the sons at all times to officiate as Reader for the Congregation or to say "kadish". A son should, at any rate, be careful to take part in the Evening service, especially on the termination of the Holy Sabbath, this being a most propitious time for the son (by his merit) to save his father or mother from rigorous judgements, nevertheless one should only act as Reader with the Congregation's consent, thus, if he knows how to pray, the Congregation consenting he should pray (in public) leaving the "kaddish" for children to say. One whose mother died, although his father still lives, should say "kaddish yosoim" to make his mother meritorious, his father having no right to prevent him doing so, but he whose father and mother are alive should not say "kaddish yosoim" for other relations, but he is permitted to pray "before the desk" and to say every "kaddish" appropriated for the Reader.

2.—A male adult who had gone to the Synagogue on the Sabbath of the "sheevha" (his seven days of mourning) is entitled to say every "kaddish", (even if during the week days he has a "meenian" at his house) taking the precedence over a "ben shaloshim" (one who is in his thirty days of mourning) and a "yahrtzeit" (one keeping the anniversary of death of father or mother) in every "kaddish".

If the "ben sheevha" who is a minor prayed at the Synagogue the entire seven days, he is entitled to say every regular "kaddish" even taking precedence over a "ben shaloshim" excepting when a "yahrtzeit" is present he (the minor "ben sheevha" is only entitled to say one "kaddish").

המה נסרים תושבים לדין קדיש, אבל אם אין בו אחד מאילו, יש לו דין אורח, ואם הוא דר כאן, רק שהוא מתפלל תמייר בבית הכנסת אחרת, אז הוא נדרת לנצח, ואפיו הוא תור שבעה, דגרא מאהורת, כי אורח אין לו מקום אחר, וזה יש לו.

ב) תושב יא"צ ואורה יא"צ, נדרת האורה למורי, תושב בן שלשים או בן י"א חדש ואורה יא"צ, יש להאורה קדיש אחד, ואם יש תושב יא"צ והושב בן שלשים ואורה יא"צ, יאמר האורה קדיש אחד, ואינו יכול היה יא"צ תושב לדוחות היא"צ אורת, כי יאמר האורה, לאו מודיך פא שפילנא אלא מבן שלשים, ויאמר התושב יא"צ קדיש א', והאורה קדיש ב', והבנו שלשים קדיש ג'.

ג) תושב בן י"א חדש ואורה בן שלשים שווין, ויחלו בכל התפלה בקדושים. תושב יא"צ ואורה בן שלשים, יאמר התושב ב' קדשים, והאורה א'. ואורה בן י"א חדש, יש לו קדיש א' בין התושבים אם הם ג"כ רק בני י"א חדש, ובכיש הרבה אבלים שווים, אזו, כדי שלא יבואו לירוי מרביבות, נהנו בכמתה מקומות שאומרים כולם ביהר, וכי שירודע באביו או באמו שהיו רשעים, ראוי ומהויב לאמיר פריש אחירם י"ב קדשים.

ד) מי שיש לו זכות בקדושים יותר, כגון בן ז' או שלשים, או יא"צ, יש

entered) is altogether debarred from saying "kaddish" there, even during "shivha" possessing less rights than a "guest" the latter having no other place to pray while the former has.

2.—If a sojourner and guest both have "yahrzeit", the guest is entirely debarred from saying "kaddish", in favor of the sojourner. If there be present a sojourner "ben shloishim" or a "achad osor ben choidesh" (one during the first eleven months of mourning) and a guest a "yahrzeit", the guest is entitled to the saying of one "kaddish" and if there be present a sojourner "yahrzeit" and a sojourner "ben shloishim" and a guest "yahrzeit", the guest is entitled to say one "kaddish", nor can the sojourner "yahrzeit" debar the guest "yahrzeit" from saying that "kaddish", as the latter can claim: "It is not you whom I deprive of a "kaddish", but it is the "ben shloishim" (which is my prerogative)". The sojourner "yahrzeit" should say the first "kaddish" and the guest the second "kaddish" and the "ben shloishim" the third "kaddish".

3.—A sojourner "achad osor ben choidesh" and a guest "ben shloshim" are equal and should divide the "kaddishim" between them at each prayer. A sojourner "yahrzeit" and a guest "ben shloishim" divide "kaddishim" as follows: the sojourner saying two "kaddishim" and the guest but one. A guest "achad osor ben choidesh" at prayer with sojourners who are also "achad osor bnai choidesh" is entitled to say one "kaddish".

It has become the custom amongst the majority of Congregations to permit many mourners of equal time to say "kaddish" simultaneously, in order to avoid quarreling. One who knows this his father or mother led a wicked life, is in duty bound to say "kaddish" after them for twelve months (instead of eleven).

4.—One who is entitled to precedence in saying "kaddish"

פדרים, והקמו. קדיש אחד, הדבוק אומר להקטנו. הקדיש השני לא ממד קא שפילנא אלא מהיא"צ.

ה) יא"צ או בן שלשים דוחה לאבלים בני י"א חדש, מכל הקדושים של חיוב, שאומרים תמיד, ואם יש בן שלשים ויאחציט, יש ליאחציט קדיש אחד בכל התפלות של יום זה, ואם יש כמה יא"צ ננד כל הקדושים, נדחה הבן שלשים לגמרי.

ו) אם יש שני אבלים שווים, בןו של שבעה, או של שלשים, או י"א חדש, או יא"צ, יטלו גורל ביניהם,ומי שזכה בקדיש של ערבית, יאמר השני קדיש או יא"צ, יטלו גורל ביניהם,ומי שזכה בקדיש של ערבית, יאמר השני ומטילו גורל, מי שאמר קדיש אחד, לא יונח בגורל עד שייאמרו השאר אבלים נ"ב ב"א קדיש אחד.

דיני תושב ואורה לערין קדיש

א) מי שהוא ממחזיקי הכנסייה (מעמבר בלע"ז) אעפ"י שאינוadr כאו, או מי שהוא adr כאו ומתחל תמיד בבייחכ"ן זאת, אף שאינו ממחזיקי הכנסייה,

adult having this prerogative on the ground that the "kaddish" was not that of the minor but of the "yahrzeit".

5.—A "yahrzeit" or "ben sheloshim" take precedence over Mourners during their eleven months of mourning, in the saying of all the necessary "kaddishim" which are said regularly, and if there be present a "ben sheloshim" and a "yahrzeit", the "yahrzeit" is entitled to one "kaddish" at each service of that day. If there be as many "yahrzeits" present as there are "kaddishim" then the "ben sheloshim" is entirely debarred from saying "kaddish".

6.—If there are two mourners present both of same time, whether both are of seven days, thirty days, or in their eleven months of mourning, or if both are "yahrzeits", lots should be cast between them (or decide the precedence in saying "kaddish", the one who gained precedence to say "kaddish" at the evening service should leave the "kaddish" of the morning service for the other one to say without again casting lots, however as to the saying of the third "kaddish" lots should be again cast. In case there are more than two for whom it was necessary to decide the precedence in saying "kaddish" by the casting of lots, the one who had already gained the precedence and said one "kaddish", should take no part in the casting of the lots for the rest until each of the mourners had said one "kaddish".

LAWS RELATING TO A "SOJOURNER" AND "GUEST" IN REGARD TO "KADDISH"

1.—The member of a Congregation although he is not a resident, or a resident and habitual worshiper at a synagogue of which he is not a member, are called "sojourners" under the laws of "kaddish" not possessing either of these requisites, one is under the laws of "guest". A resident who is an habitual worshiper at another Synagogue (than the one he casually

המנחה, יאמר עננו, כמו בתענית יחיד, ואם התענית פעם אחת בלבד תנאי, אז נעשה עליו בnder, וצריך להתענות לעולם ביום היא"צ, ואם איןנו יכול להתענות, יתרו נרוו. ואם אמר בפירוש שאינו מקבל עליו בnder אין צריך התרה, ואם איןנו יכול להתענות, לכל הפתחות יתרור לתשובה, ויפשש במעשו, ויתחרט על חטאיו, ועי"ז יתעלן אביו או אמו בנו ער.

ב) נוהגנו להדליכ נר יא"צ בערב, בכוניות יום היא"צ, ואם חל היא"צ בשבת, ושבח להדליכ נר יא"צ מבעוד יומ, יוכל למצוות לעוכו"ם להדליכ בין המשנות, אבל בשבת אין להדליכ אפילו ע"י עכו"ם, וביו"ט אסור לישראל להדליכ נר היא"צ, ויהדר להדליכ נר היא"צ בבית המדרש, כדי שיתפללו ולמדנו לפניו הנר, ומישיש לו יא"צ ביום אחד על שני מותים, יוכל להדליכ ולצאת בנה אחר, כי נר לאחיה, נר למאה

ג) יום היא"צ הוא תמיד יום המיטה, ואפילו בשנה ראשונה, ואפילו מות בסוף היום, לאחר שתתפלל מנחה, אם עדין היה يوم, נקבע זה היום ליא"צ.

One who is not able to fast on that day should at least arouse himself to penitence, and rigidly examine his deeds, and be filled with regret for him misdeeds, by so doing he will cause his father or mother to attain a more exalted position in "gan eiden" (paradise).

2.—It is customary to light a "yahrzeit" candle on the eve of the day of "yahrzeit". If the day of "yahrzeit" fell on a Sabbath and he had forgotten to light the "yahrzeit" candle on Friday when still day, he is permitted to tell a gentile to light it, in the twilight, but when it is already Sabbath, the candle is not to be lit even by a gentile, and on holiday an Israelite is forbidden to light a "yahrzeit" candle.

One should always endeavor to have the "yahrzeit" candle burn in the "bes amedrosh" in order that by its light, praying and learning can be done.

One who has "yahrzeit" for two deceased on the same day, can by lighting one candle, make it do for both, "for a candle for one is a candle for a hundred".

3.—The day on which the parent died is always the day of "yahrzeit", even in the first year, thus if the death took place at the end of the day, after the Afternoon service was concluded, if it was still day that day is established as the day of "yahrzeit". However if the deceased was interred three days or more, after death took place, the first year "yahrzeit" should be counted from the date of interment, and the subsequent "yahrzeit", always from the date of death. One whose parent died on the month of Adar, of a plain year, must keep two "yahrzeits" on a leap-year, one on the date of death in "Adar rishon" (the first Adar) and the other on the same date of "Adar sheini" (the second Adar) however he should not encroach upon the rights of others in the saying "kaddish", but if the death took place in "Adar" of a leap-year, the "yahrzeit" should be kept in the month of "Adar" that the death took place.

The date of the "yahrzeit" is always reckoned by the days

לו זכות לעניין התפללה שיתפלל. ואם שניהם שווים, ושניהם יכולים לחתפלל ושניהם מרוצים לכהן, יטלו גורל ביניהם, שאחד יתפלל עד אשרי ובא לציון והשני יתפלל אשרי ובא לציון. ואם אחד יכול, והשני אינו יכול, ט"מ לא המצד זכותו בקדושים זה שהתפלל. ואם אחד מרצו, והשני אינו מרצו, هو כוח יכול וזה אינו יכול.

ה) נוהגנו שאין אבל מתפלל לפני הציבור בשבת או יו"ט, אך אם קודם האבלות היה דרכו לחתפלל בשבת ויום טוב לפני הציבור, גם בזמנו האבלות יתפלל.

ו) מי שהוא אבל או יאהרציט על אביו ונם על אמו. מכל מקום אין לו זכות יותר בתפלות וקדושים מאשר אבל או יאהרציט. משום דזכרו אחד עולם לבאו ולכאו.

דיני יאהרציט

א) מצוה לחתנות בכל שנה ביום שמת בו אביו או אמו. ולערב בתפלת

as for instance a "ben shivoh" or a "ben shloishim" or a "yahrzeit", has the same prerogative to officiate as Reader, therefore if there be two, at prayer, who are mourners of the same time or degree and both are able to pray in public, both also having the good will of the Congregation, lots should be cast between them, to decide which one should act as Reader until "ashrei uvo letzion" while the other should read from "ashrei uvo letzion" (concluding the service). If, however, one of them is able to pray while the other is not, or one is agreeable to the Congregation while the other is not, the one who acts as Reader does not on that account lose his rights to the saying of the "kaddishim" this rule also applies if one has the good will of the Congregation and the other has not.

5.—It is customary that at the Sabbath or Holiday service a mourner should not pray before the Congregation, nevertheless if he was accustomed to pray before them on these days previous to his becoming a mourner, he is permitted to act as Reader also during his period of mourning.

6.—One who is a mourner or has "yahrzeit" for both his parents, does not gain thereby more rights in praying publicly or saying "kaddish" than any other mourner or "yahrzeit", as the one remembrance does for both his parents.

LAWS OF "YAHRZEIT"

1.—It is one of the commandments that a man should fast on the day marking the anniversary of the death of his father or mother, and as usual in a private fast, he should say "aneinu" in the "shemoino esro" of the afternoon service on that day. Having once fasted on that day, without any qualifying conditions, it is counted unto him as a vow and he must therefore always fast on the day of "yahrzeit", and if he is unable to fast, he should have some one absolve him from his vow, but if (when fasting) he said plainly that he does not take it upon himself as a vow, he does not need abeolution.

המשתה שלו, כל אלו איז מתענין תענית יא"צ אבל בסעודת סיום אסור לאכול ביום היא"צ, ובוליה, אשר לטרח יהיה לו היא"צ, איז לו לאכול בסעודת חתונה, שיש שם מזומטי חתנו וכלה, אבל בסעודת ברית מילה, ופדיון הבן, וסיום מסכת, מותר.

ח) מי שאינו יודע ביום מותת אביו או אמו, יברור לו يوم א' בسنة לנהוג היא"צ, אבל לא ישיג נבול אחרים בקדושים,ומי שהו יא"צ, ולא אמר קדוש באותו יום, מפני איזה סיבה, יאמר קדוש בתפלת ערבית שלאחר היא"צ.

דיני למוד התורה וקדושת ספרים הקדושים

א) כל איש ישראלי חייב לקבוע לו זמו ביום ובלילו ליום תורה, ולכל הפחות ליום אחר בתפלת, ההלכות הנחוצות לדעת לכל איש ישראלי,ומי שאינו יודע כלל ליום, או שא"א לו מחמת רוב טהרות, יספיק לאחרים הלומדים, ויחשוב לו כלו לומד בעצמו, וכשהוא לומד וציריך להפסיק, אל יניח הספר פתוחה, וכל מה שהוא לומד, יוציא במשפטו, יושמע לאוניה, ויכוון דעתו בהם.

ב) מ"ע על כל איש ישראלי לכתוב לו ס"ת, ואפיו ירש ס"ת מאביו,

a "seudas sium" (a banquet celebrating the termination of a Treatise of Talmud).

On the night preceding the "yahrzeit" day one should not eat at a wedding feast, but he may partake of the feast of a "bris miloh, pidyon haben and a sium mesechta".

5.—One who is not aware of the day on which his father or mother died, should appoint for himself a certain day every year as a "yahrzeit" day, but he should not encroach upon the rights of others in the saying of "kaddish". One who had "yahrzeit" but was for some cause unable to say "kaddish" on that day, should say "kaddish" at the evening prayer following the "yahrzeit".

LAWS OF LEARNING THE TORAH, ALSO CONCERNING THE HOLINESS OF SACRED BOOKS.

1.—Every Israelite should appoint himself a certain time by day and by night for the study of the "Torah", he should at any rate learn, after his prayers are said, all the laws which it is necessary that an Israelite should know, and one who is unable to study for lack of knowledge, or owing to the stress of circumstances, should assist those who occupy themselves with the study of the "Torah", and it will be counted unto him as if he himself was studying. One who is obliged to interrupt himself while studying should not leave the "sefer" (sacred book) remain open. When one studies he should utter each word, which he should also hear and concentrate his mind upon.

2.—It is a positive commandment devolving upon each Israelite to have a "sefer Torah" written for him, and even if one had inherited a "sefer Torah" from his father, he is still commanded to have one written for himself. One who bought a "sefer Torah" which was already written and found an error therein which he corrected it is counted unto him as if he had writ-

אנו אם נashed הקבורה מהטומת' ג', ימים או יותר, ינהוג שנה ראשונה היא"צ ביום הקבורה, ואח"כ תמיד ביום המיתה, ואם מות בחידש אדר, אם מות בשנה פשוטה, ינהוג בשנה מעוברת שני יא"צ, באדר ראשון באותו יום, וגם באדר שני באותו יום, אך לא ישיג נבול אחרים בקדושים. ואם מות בשנה מעוברת, אויב בוה האדר שמת בו, בוה האדר ינהוג היא"צ, ולעולם מונינו היום של יא"צ רק לימי החדש, ובחדשי כסלו וטבת, שקביעות ראשוני החדש אינם רק יום אחד, אם מות שנה, ולפעמים מהה שני ימים ראש החדש, ולפעמים אינם רק יום אחד, אם מות אביו או אמו ביום ראשון של ראש החדש, או אם בשנה הראשונה של היא"צ היה נ"ב שני ימים ראש החדש, נקבע היא"צ ליום ראש החדש, ובין כשייהה שני ימים ראש החדש, ובין כשייהה يوم אחד ראש החדש, נוהג היא"צ ביום ראש החדש, היוינו כשייהה שני ימים ר"ח, היא"צ הוא ביום א' של ר"ח, וכשייהה ר"ח يوم א', היא"צ הוא באותו יום, אבל אם בשנה הראשונה של היא"צ, הוא ר"ח יום א', או באותו שנה שיהה ר"ח שני ימים, ינהוג היא"צ ביום ראשון של ר"ח, ובשנה שיהה ר"ח يوم אחד, ינהוג היא"צ ביום כ"ט לחיש שלפנינו, הינו ער"ח, ובימים ראש חדש אם אין שם חיובים אחרים, ותפלל ויאמר קדוש, רק לא ישיג נבול אחרים.

ד) בימים שאין אומרים בהם תחנון, אין מתענין בהם תענית יא"צ, ובימים מולח, האב והסנדק והמושל, או בפדיון הבן, האב והכהן, או החתן בו' ימי

appointed days for their New-moon are not the same every year, of the month, thus in the months of "Kislow and Tevas" whose sometimes having two days for the New-moon and at times only one. If one's father or mother died on the first day of the New-moon, if in the first year of the "yahrzeit" there were also two days for the New-moon, the day of the New-moon is the appointed "yahrzeit" and it matters not whether in the subsequent years the New-moon possess one or two days, thus if the New-moon will have two days, the first day thereof is "yahrzeit", but if it have only one day, the "yahrzeit" is on that day, however if in the first year of the "yahrzeit" there was only one day for the New-moon, any subsequent year which will possess two days for the New-moon, the first day thereof shall be the "yahrzet" day, and the year which will have only one day for New-moon of that month, shall have the "yahrzeit" day on the 29th of the month previous, which is the eve of New-moon, but on the New-moon day. If there be no other incumbent he should pray before the Congregation and say "kaddish" but he should not encroach upon the rights of others.

4.—If one has "yahrzeit" in one of the days when "tachnun" is not said he should not fast, nor should any of the following fast if a Circumcision takes place on their "yahrzeit" day, the father of the child to be circumcised, the "sandek" and the "Mohel", nor should the father or the "cohen" fast when "yahrzeit" day is being celebrated with a "pidyon haben" (Redemption of the first born) nor should a bridegroom fast on his "yahrzeit" day when it falls on one of his seven "days of rejoicing" (nuptial days), however one is forbidden on his "yahrzeit" day to eat at

וכדומה. אבל אם הוא עושה בזאת לצורך לטמו, מותר. ואין לעשות למחאה מפות או מעילום מדבר שנשתמש בו להדיות, ובדיעד מותר. אבל מדבר שנשתמש בו לעכו"ם, אפילו בדיעבד, אסור. ואסור לאכד שום דבר שבסדרה. ה) כאשרואה ישראל ביד עכו"ם, ס"ת תפילין או מזוזות, ישתכל לפנות ממנה. ולא יאמר לו המשך בזול מאר, ונום לא יתנו לו הרבה יותר טשווין, אלא יתנו לו כדי דמייה.

ו) אם נפל ס"ת מידי, אפילו בנדתו, צריך להתחננות. ונוהני שנם גוראים מתחננו. אסור לכתוב פסוק בלאشرطם, ואין לכתוב דברי חול בכתב שכותביו בו ספר תורה.

דיני אסורי רכילות ולשון הרע. ושאר מדרות רעות וטובות

א) כתיב לא תלך רכיל בעמר, זה שטוען חבריהם, והולך מזה לאו. בך אמר פלוני עלייה, בך וכך שמעתי על פלוני שהוא עשה לך, אע"פ שהוא אמת.

as for instance to use it as a protection from the sun etc., but if he does that for the requirement of his studying, it is permissible. One should not originally make covering for a "sefer Torah" out of material which had been put to ordinary use, but if it was inadvertently so made, it is permitted to use them, but of a material which had been put to idolatrous use it is forbidden to make any sacred thing and even if inadvertently so made it is forbidden to use them. It is forbidden to destroy anything that served a sacred purpose.

5.—An Israelite who sees a "sefer Torah, tefilin or mezu-zos" in the possession of a gentile should endeavor to purchase them of him, and he should not offer him too low price, nor must he give him considerably more than its value, but should pay him whatever it is worth.

6.—One who had let a "sefer Torah" fall from his hands, even though it was wrapped in its covering, should fast and it is customary for those who witnessed it to fast also. It is forbidden to write a sacred verse without ruled lines, nor should any profane matter be written in the chirography in which a "sefer Torah" is written.

LAWS FORBIDDING TALEBEARING AND SLANDER AND CONCERNING MORALS IN GENERAL WHETHER GOOD OR BAD

1.—It is written (Leviticus 19-16) "Thou shalt not go up and down as a talebearer among thy people", this applies to a gossip monger who goes from one to another, and thus speaks to each "That party spoke about you in such and such a manner", "I have heard so and so about what that one did to you", even if what he says be facts, it is included in the negative command quoted above, still more reprehensible is slander which consists in spreading reports defamatory of one's neighbor notwithstanding they be true reports, and if he calumnates him by spreading

מצוחה לכתבו משלו, ואם קנה ס"ת כתובה והיה בה טעות, והניה, הרי זה באלו כתבה, ואסור למכור ס"ת, ואם השעה דוחקתו, ישאל לחכם. וכן מצוחה על כל איש מישראל לפחות ספרים קדושים, שילמודו מתוכו, וכן ישאלן לאחרים. נ) חייב לנוהג כבוד נדול בס"ת, ומזכה ליחד לה מקום, וחרואה ס"ת עוברת, יעמוד ולא יירוק בוגר ס"ת, ולא יאחו הנלוון ללא מטפחת. והרואה ס"ת עוברת, יעמוד מפניהם, עד שיביאה הנושא למקומה, או עד שלא יראנה עוד. ובבית הכנסת בשעה שמוציאין או מכניסין אותה, ילזונה עד מקוםה. אם ספרים קדושים מונחים על הספסל, אסור לישב על הספסל, א"כ יניח הספרים על איזוח דבר גבוח טפה, ומכש"כ שאסור להניח ספרים ע"ג קרען לא יניח אדם ספר על ברכיו ואצלו ידרו עליו. בשעת הדחף מותר לישב על נבי תיבה שיש בה ספרים קדושים. אבל אם יש בה ס"ת, אסור. מניחים חומשיים ע"ג נביים או כתובים, וכן כתובים ע"ג נביים, או נביים ע"ג כתובים. אבל אין מניחין נביים או כתובים על נבי חומשיים. ואין להשתין מוס בפני ספרים, ואין זורקין ספרים, ואין מהפכו אותן, ואם מצאו הפהין, יניחם כראוי. ואם בלה ס"ת או שאר ספרים קדושים, או דבר שהוא בו חשמיש פרוצה, יגנו. ד) אסור להשתמש בספר להנאהו, כנו להעמידו להנו מפני החמה

ten it. It is forbidden (for a private person) to sell a "sefer Torah", but if one is in dire necessity, he should consult the wise. It is also incumbent upon every Israelite to purchase sacred books from which to learn and which he should also lend to others.

3.—It is the duty of all to treat the "sefer Torah" with the utmost reverence, and it is commanded that a special place be assigned for it, which shall be duly honored and also embellished. One should not expectorate towards a "sefer Torah", nor take hold of the scroll without its covering, and one who sees the "sefer Torah" being carried past him should rise for it and remain standing until it is brought to its place, or until it is out of his sight. In the Synagogue when it is taken out (of the Ark) or put back, it should be accompanied until it reaches its destination. One should not sit upon a bench on which sacred books are lying, unless he places the sacred books on something which is a hand-breadth high, and it is certainly forbidden to place the sacred books on the ground. One should not place a sacred book upon his knees and have his arms rest upon it. When compelled by necessity one is permitted to sit on a box containing sacred books, but if it contain a "sefer Torah" it is forbidden to do so. "chamoshim" (the five books of Moses) may be placed on "nevoim" (the prophets) or "k'suvim" (the scriptures) so also may "k'suvim" be placed on "nevoim" or "nevoim" on "k'suvim", but neither "nevuim" nor "k'suvim" should be placed on "chamoshim". It is forbidden to urinate in the presence of sacred books, nor should sacred books be thrown around, nor should they be turned wrangend up, and if he found them thus, he should place them in the proper positon. A "sefer Torah" or other sacred books or anything else which had served a holy purpose, should on their becoming worn out, be hidden away.

4.—It is forbidden to make personal use of a sacred book.

שעושה דבר עבריה, יוכיחנו על פניו, ואפילו תלמיד לרבו, אם יודע שיקבל ממנו, ולחבירו, אפילו אין מקבל ממנו. והשומע איזה דבר מהבירו, אסור לספר זאת לאחרים, כל זמן שלא הרשו על כר. ואל יספר אדם יותר מדי בטובתו של חברו, שמתוד שבחו בא לידי גנותן. אורה לא ישבח בעה"ב, שמא ירבו עליו אורהים.

ד) מצוח על כל אדם לאחוב את כל אחד מישראל כנופו, ודוקא אם הוא הולך בדרך הטוב והישר, אבל אדם רשאי שאינו מקבל תוכחה. מצוח לשנאותו, וחיבר אדם לאחוב את הגרים וחיבר אדם לזהר ביתומים ואלמנות אפילו הם עשירים נדולים, ובכל המKENTON, או מכעיסון, או הכאב להן, או רדה בהן, או אבד ממוּנס עובר בלה", וכש"ב המכחה אותן או המקללו, בד"א בזמו שעינה אותן לזכרו אבל עינה אותן לתוכחתו כדי ללחמו תורה או אומנות או לחוליכו בדרך ישירה, מותה. אבל ינהם בחדר ורחמים. ועד אימת נקראים יתומים לעניין זה, עד שלא יצטרכו להספֵר לאדם אחר ויאכלו לשעות כל צרכיהם לעצם.

ה) מדות טובות שלא לשוח אודות בני אדם, אם לא לאיזה תועלת, שלא

mitting a transgression, he should rebuke him to his face and repeatedly if necessary; a scholar may rebuke his teacher but only if he knows it will prove acceptable, he may however rebuke his neighbor even though not acceptable. One should not relate to others anything confided to him by his neighbor unless he gave him permission to do so. A man should not unduly praise his neighbor for his excessive praise might lead to his shame. A guest should not praise his host so that there be not too many besetting him for his hospitality.

4.—Every man is commanded to love his co-religionist as he loves himself, however such a feeling should be cherished only towards a good and upright man, as we are commanded to hate a wicked man who does not accept reproof. It is incumbent upon a man to love strangers and to be considerate in the treatment of orphans and of widows notwithstanding they be very wealthy, and anyone who annoys or provokes them or gives them pain, or domineers over them, or wastes their money, transgresses a negative commandment, how much greater then is the guilt of him who strikes or curses them! this has reference to him who accords them such treatment to further his own ends, but it is permissible to chastise orphans for their own good, in order to teach them the "Torah" or some trade, or to cause them to walk in an upright way, nevertheless should one lead them with kindness and mercy.

They are termed orphans in respect of having such consideration shown them until they reach the age when they can be independent of others aid and are fully able to provide for themselves.

It is forbidden "to put a stumbling-block" before one ignorant of the good and upright path, which will cause him to transgress a commandment.

5.—Good morals:—Not to speak about others except for

וחמור מזה, הוא לשון הרע, והוא המספר בגנות חברו, ע"פ שאומד אמת. אבל האומד שפה, נמצוא מוציא שם רע על חברו, ואסור לקלל לשום אדם, ואסור לקלל את חברו ישראל, אפילו בשעת התוכחה, ואסור לצער את חברו, ואפילו להונאות בדברים, אסור, ואסור להחזיק במחזקת, ואסור להתחבר לאנשי רשות, ומוצה להתחבר ליראי ה'.

ב) כתיב לא תשנא את אחיך בלבך, היינו אפילו אם בפיו שלום ידבר את רעהו, ובכך ישנאהו, אסור. ואם בקש טובה מהברור, ולא עשה לו, לא ינטור לבנאי ולא ינקום מחהבו. וחיביך אדם לדון את חבריו לכהן זכות, אם איינו ידוע לרשות, ואם ראהו עושה שלא כהוננו, חייב לחשיכתו. ואל יעמור אדם במקומ סכנה, אם ידבר עליך מי שאינו מאמין. בדברים עwis בדברי תורה, ענה לו, אבל אם ידבר אליך בדברים רעים במילוי דעלמא, אל תענו, ואל יתגנה בראשע, שהשעה משחחת לו. ואסור להנוף למי שהוא עול ד"ת, אם לא שמיירא שלא יחרגנו, ואסור לדבר דברי נבלה או ליצנות. ואל יוציא דבר מנונה מפיו, ואל יעשה שום דבר מאום בפני חברו.

ג) כאשר שומע דברים רעים, נאמרו מפני ייחיר, על חברו, אסור לו לקללו, רק אם רואה בדברים ניכרים, רשאי להאמין ולקלל. וכשהאדם רואה מי

false reports, he is guilty of blasting his reputation. It is forbidden to curse anybody. It is forbidden for one Israelite to put the other to shame even while in the act of rebuking him (for a misdeed). It is forbidden to aggrieve one's neighbor even by vexing him with words. It is forbidden to establish discord. It is forbidden to associate with wicked people, and we are commanded to seek the companionship of God-fearing men.

2.—It is written (Leviticus 19:17) "Thou shalt not hate thy brother in thine heart", this command forbids one, even though he should speak peacefully to his neighbor, to hate him at heart. One who asked his neighbor to do him a favor should not bear a grudge against him if he did not do it, nor should he take revenge of his neighbor, and it is a man's duty to judge his neighbor in the scale of merit unless he knows him to be wicked and if he saw him act improperly he should rebuke him, but no man should place himself in jeopardy.

If a non believer when talking to thee will cast aspersions on matters relating to the Law, thou shalt answer him, but if he makes slurring remarks about wordly matters, thou shalt not answer him. One should not be stirred to strife against a wicked man in his hour of prosperity. Yet is he forbidden to flatter one who transgresses the command of the "Torah", unless he fears that he will take his life.

It is forbidden to utter any wile word or to speak scoffingly nor should anything base pass one's lips, nor anything degrading be done in a neighbors presence.

3.—It is forbidden to accept evil tales brought by one person against his neighbor, unless they bear the unmistakable stamp of truth in which case he may give them credence, and accept them. A man should rebuke any one whom he sees com-

להטיל אימה על בניו ובנו ביתו, יתראה בפניהם שהוא כועם, ותזהא דעתו מושבת בינו לבין עצמו.

ז) אסור לו לאדם למסור דין לשמיים על חבריו, וודוק אבדאות ליה דין באראא, ואפילו אין לו דין באראא, ציריך להודיעו תחולת. ותמיד יזהר שלא לעשות איזה דבר שיכלון להשור אותו שעשו דבר עבירה, ומרת חסידות שלא יוכל מנהה משום אדם, אלא יבטה בה'.

ח) אסור לו לאדם להניח געצמו בדבריו החלטת ופיתו, ולא יהיה אחר בפה ואחר בלב, אלא תוכו כברו, והענינו שככל הוא הדבר שבפה ואסור לנוגב דעת חברו, בין דעת ישראל, ובין דעת איינו ישראל, כיضا, לא ימכור לו בשיד נבלח במקום בשיד שחומת, ולא מנעל של מטה במוקום מנעל של שחיתת, ולא יסרב בחבירו שיאכל אצלו, והוא יודע שאינו אוכל, ולא ירבה לו בת]|[רבת, והוא יודע שאינו מקובל, ולא יפתח חברו ציריך לפתחו למברן, כדי לפתחו שבשביל בכדו פתח, וכן כל כיוצא בו. ואפילו מליה אחת של פיתוי ושל גניבת דעת אסור, אלא שפת אמת, ורוח נכוון, ולב טהור מכל עמל והוות.

and the members of his household he may feign anger in their presence, whilst retaining his inward composure.

7.—A man is forbidden to invoke the judgement of heaven upon his neighbor (who had wronged him) so long as he has recourse to civil authority, and even if he cannot obtain legal redress, he should first notify the offender (before invoking heaven's judgement).

A man should take care not to commit any act that would lead one to suspect him of transgressing a commandment. It is the high of virtue not to accept presents from anyone, and only to trust in God.

8.—It is forbidden for a man to accustom himself to words of flattery and dissimulation; nor should he be deceitful, having guile in his heart and on his tongue, but his external appearance should reflect the inner man and only the thought of his heart should find expression on his lips.

It is forbidden to practice deception on anybody be he Jew or Gentile, thus one should not sell anybody the meat of a "niveiloh" (carcass) misrepresenting it as the meat of a "shcithoh" (an animal slaughtered according to the Jewish rites) nor shoes made from the hide of a "mitoh" (and therefore of an inferior quality) for those made of the hide of a "shcithoh" (which is superior in quality) nor should one press his neighbor to dine with him knowing beforehand that he will refuse, nor should he make too many advances to one to whom, he knows, they are not welcome. Nor should he make a pretence of opening winecasks to flatter his neighbor that he open them in his honor, when he actually does so in order to sell the wine, this and other such deception and even one word of hypocrisy and dissimulation is forbidden, but truthful lips, a right spirit and a clean heart are preferable to all the devices of deceit.

לדבר ושלא לשמע דברים בטלים אשר לא יビיאו שום תועלת. ולעולם ירבה אדם בשתייה, ולא ידבר אלא בדברי חכמה, או בדברים שצורך להם לחיה גוף, לדבר בנחת עם חבריו, ושלא לדבר מעשי העולם בכיהכ"נ או בבית המדרש, וולמוד מכל אדם, ויקבל האמת ממי שאמרו, ווישתדל בטובת חבריו, וירוחם אחר השלום, ויזכור יום המיתה, וישים תמיד ננד עיניו מטרת בריאותו ובאו אל העולם.

ו) האנשים חלוקים מהה בطبعיהם: יש שהוא בעל שחוק ומחתלות ויש שהוא עצב ואונז. יש שהוא רך לבב, ויש שהוא אמיץ לבב, יש שהוא בעל תאהה לא תשבע נפשו מהלוד בתאהה, ויש שלא יתאות אפילו להברורים שהונת ציריך להם. יש בעל נפש רחבה נבחל להו, ויש שהוא בטל ממלאכה ולא ירדוף להשיג רדי צרכו. וכן בכל המדרות והדרות, הדרך הטוב והישר שירגנויל האדם את עצמו לתקת בדרך אמצעי, ולא ינטה לאחת הקצוות. אכן מי שהרגל באחת ממדות הרעות, והוא נוטה לקצת הרע, מדה זאת, העצה היועצת לו, היא לנטות לקצת הטוב, עד אשר יעקור מטבחו והרגנויל המרה הרעה. ואנו יחוור לזרך האמצעי. אך הנאהה היא מדה רעה למאה, וויתרחק ממנה עד קצת השני, וכי שפל רות. וכן הכעס היא מדה רעה למאה. וירגנויל א"ע לבלי לכעום כלל. ואם ציריך

a useful purpose, neither to speak nor to listen to frivolous conversations that can be of no use. A man should always cultivate the faculty of silence, and should converse only on matters of wisdom or of necessity for his welfare,—to speak gently to all; not to converse on wordly matters in a Synagogue or Theological Seminary; to learn from all; to accept the truth no matter who speaks it; to be zealous in promoting his neighbor's welfare, to be in pursuit of peace; to be mindful of the day of death; and finally to have constantly in view the object of his creation and the purpose for which he came to this world.

6.—The natures of men differ widely: some there are of a gay and jocular disposition, and others morose and melancholy, some possess a tender heart while others are hard-hearted. One is voluptuary, his soul is never sated with desire, another possesses no desire even for the necessities of life; one is possessed of an unbounded greed for gold and strives to acquire it, while the other is a shiftless fellow who does not seek to earn even sufficient for his necessities, and thus it is with all manners and morals, therefore the good and upright way for a man to go in, is the middle course to which he should become habituated, avoiding either extreme; however it is advisable for one who had habituated himself to a vice until it obtained a pernicious hold of him to redeem himself by going to the opposite extreme until he succeeds in thoroughly eradicating that vice from his nature after which he should return to the middle course, but Pride and Anger are vices so repugnant that one should go to their opposite extremes in order to avoid them—thus should one be lowly of spirit and also habituate himself never to become angry, but when necessary in his exercise of authority over his children

ג) לעולם כשיأكل אדם, ישב במטמו, או יטה על שטמו. ולא יהלך, ולא ירכב, ולא יגעה, ולא יזעע נופו, ולא יטיל, עד שיתעכל המזון שבמעיו. וכל המטייל אחר אכילהו, או שגע, הרוי זה מביא על עצמו חלויים רעים וקשים.

ד) ביום והלילה עשרים וארבע שעות, ריו לו לאדם לישון שליש, שהוא שמנה שעות, ויהיו בסוף הלילה, כדי שתהייה מתחלתו שנותו עד שתעללה השמש, שמנה שעות. נמצא עומד ממנתו קורם שתעללה השמש.

ה) לא יישן אדם, לא על פניו ולא על ערכו, אלא על צדו, בתחלת הלילה על צד שמאל, ובסוף הלילה על צד ימין. ולא יישן סמוך אכילה, אלא ימתינו אחר אכילה נ' או ד' שעות, ולא יישן ביום.

ו) דברים המשלשלים את בני מעים, כגון ענבים ותאנים ותותים ואננסים ואבטיחים, ומיני הקשוואים, ומיני המלפפונות אוכל אותם האדם בתחלה, קורם אכילה, ולא יערבם עם המזון, אלא שוחה מעט, עד שי יצא מבטו הعلוון, ומונו. ודברים שמאיצים את בני מעים. כגון רטמוניים, ופרישין, ותפוחין, וקרישות מלון, אוכל אותם תיכף למזונו, ולא ירכח לאכול מהן.

ז) כשירצתה אדם לאכול בשר עוף ובשר בהמה אחת, אוכל בתחלה בשר

3.—After one has finished his repast he should remain seated, or lean on his left side and he should neither walk nor ride nor exert himself, nor agitate his body, nor promenade until after his food has become digested, and anyone who does promenade or tire himself (immediately) after eating brings upon himself sore and lasting diseases.

4.—As twenty four hours make a day and night, one third of it, or eight hours, should suffice for a man's sleep, these should begin from the end of the night, making eight hours to elapse from the time of going to sleep until sunrise, so that he awake before sunrise.

5.—When sleeping, a man should lie neither on his face nor on his back but on his side; in the beginning of the night—on his left side, and at the end of the night on his right side, and he should not go to sleep after eating but he should allow an interval of three or four hours to elapse, nor should he sleep during the day time.

6.—Articles of food possessing laxative qualities, such as grapes, figs mulberries, pears and cucumbers, and various kinds of melons, should be eaten before the meal, and should not be assimilated with the food, one should therefore wait until they have left the upper regions of the stomach, before partaking of his meals. Articles of food which invigorate the bowels, such as pomegranates, quinces, apples and pippins, may be partaken of immediately after the meal, but not to excess.

7.—One who desires to eat both the flesh of a fowl and the meat of an animal, he should eat the flesh of the fowl first, also when eggs and poultry are to be eaten, the eggs should be eaten first, the meat of small cattle and that of black cattle, that of the small cattle should be eaten first. One should al-

شمירות הגוף על פי הטבע.

(הוא לשונו הרמ"ם בפרק הרביעי מהלכות דעתו)

א) הואיל והיות גוף בריאות ושלם מדרני ה'. שהרי א"א שיבינו או שישיכנו בדבר מודיעת הבורא, והוא חולה, לפיכך ציריך אדם להרחק עצמו מדברים המאבדים את הגוף, ולהנгин עצמו בדברים המחלימים והمبرיא את הגוף, ואלו הן: לעולם לא יאכל אדם, אלא כשהוא רעב, ולא ישתחה אלא כשהוא צמא, ואל ישחה נקביו אפלו רגע אחד, אלא כל זמן שהוא ציריך להשתין או להסר את רגלו, יעמוד מיד. לא יאכל אדם עד שתחטמא כרישו, אלא יפתחות כמו רביע משבעתו. ולא ישתחה מים בתוד המזון, אלא מעט ומוגן ביוון, וכשיתחיל המזון להתעלב במעונו, שותה מה שהוא ציריך לשותות, ולא ירבה לשותות מים, ואפלו בשיתעלב המאכל, ולא יאכל עד שיבדק עצמו יפה יפה, שמא יהיה ציריך לנקיונו.

ב) לא יאכל אדם עד שילך סודם אכילה, עד שיתחיל גופו לחום, או יעשה מלאכה עד שיתינע ואוכל. כללו של דבר, יענה גופו ויונע בכל יום בבר, עד שיתחיל גופו לחום, וישקוט מעת, עד שתתהיישב נפשו, ואוכל. ואם רחץ בחמים אחר שינגע, ח"ז טוב. ואחר כר שוחה מעט ואוכל.

THE CARE OF THE BODY ACCORDING TO THE LAWS OF NATURE

(The following is a transcript of the words of "Rambam" (Maimonides) in the fourth chapter of "hilchas deias")

1.—Owing to the first essential for a Godly life being the healthy state and perfect condition of the human body, as it is impossible for a man to understand aught of the Creator, when sickness warps his intelligence, it is therefore incumbent upon a man to shun practices tending to destroy the body and to acquire habits conducive to his health and bodily well-being, these are as follows:—A man should eat, only when hungry, and drink, only when thirsty, and when necessary to ease himself, he should not delay even for a moment, but he should urinate or defecate as soon as the necessity arises.

When he eats he should not gorge himself, but eat about one fourth less than he would require to satisfy himself, he should drink but little water during the meal and that should be flavored with wine, and when the process of digestion has fairly begun he may drink as much as he requires but he should not drink much water even when his food is digested, and he should not begin a meal before making sure that he is in no need of easing himself.

2.—Before eating a man should exercise himself by walking until he becomes moderately heated, or by working until he is tired, as a rule he should take bodily exercise every morning until he begins to get warm, then he should rest himself until he regains his composure after which he may eat. To take a warm bath after a person has become tired is very beneficial, but one should take a rest thereafter before eating.

ויש מאכליים שהם רעים, ואינו כמו אלו, והם עוג המים, ובני יונת הקטנים, והתרmins, ולחם פלו, בשמן, והסולת שנפו אותה כל צרכה, עד שלא נשאר בה ריח מושון, והציהר, והמרויים, אין ראוי להרכות מאכליים אלו, ואדם שהוא חכם וכובש את יצורו ולא ימושך אחר תאותה ולא יאכל מן הנזקירים, אלא אם נוצרך לרפואה, הרי זה נבר.

יא) ליעולם ימנע אדם עצמו מפיירות האילנות, ולא ירבה מהן, ואפילו יבשין, ואצ"ל רטובין, אבל קודם שיתבשל כל צרכו הרי הוא כחרבות לנוגה, וכן החרובין רעים ליעולם, וכל הפירות החומצים רעים, ואין אוכליין מהם אלא מעט, ביוםות החמה ובמקרים החחמים, והתאנים, והענבים, והשקדים ליעולם מובים, ביו רטובין, בין יבשים, ואוכל אדם מהן כל צרכו, ולא יתמודר אכילהו בהם, (ואע"פ שהם טובים מכל פירות האילן).

יב) החבש והיוון, רע לקטנים, וופה לזקנים, וכ"ש ביוםות הנשימים, וצריך אדם לאכול ביוםות החמה שתי שלישיות, מה שהואائق ביוםות הנשימים.

יכ) ליעולם ישתרל אדם שייהו מעיו רפואי כל ימו, ויהיו קרוב לשלשות מעט. זהה כל נחל ברפואה, שכל זמו שהרעוי נמנע, או יצא בקושי, חלאים רעים באין. וכמה ירפה אדם מעיו, אם יתאמכו מעט, אם היה בחור, יאכל

10.—The following articles of food are unwholesome but less injurious than the former:—water-fowl, small young pigeons, dates, bread dried in oil, also fine flower which was thoroughly sifted until even the odor of the barn disappeared, and fat (of fishes) and beans, all these should not be excessively indulged in, and a wise man who subdues his passions and is not misled by his appetite and partakes of the foregoing only medicinally, is truly mighty.

11.—A man should ever avoid the fruits of the trees, and not partake too largely of them, even when dry, not to speak of fresh fruits, and before they are fully ripe they are like deadly poison to the body, the carobs also are always unwholesome, so are all acidulous fruits, and they should be eaten only sparingly, during the summer season only and in a warm climate; however, figs, grapes and almonds are always wholesome, whether fresh or dry, and one can eat his fill of them, yet should he not over-indulge himself although they are the best of all the fruits of the trees.

12.—Honey and wine are unwholesome for children but good for elderly people, especially so during the winter season. It is requisite for a man to eat during the summer season two thirds of the amount that he eats in the winter season.

13.—A man should always endeavor to be of lax bowels, they may even approach a diarrhetic state as it is a leading rule in hygiene, as long as there is no evacuation from the bowels or when same is attended with difficulty sore diseases are sure to result, how then can a man relax the bowels that have become somewhat hardened? An adolescent should eat every morning a decoction of orach and spices together with olive oil and the oil of salt fishes without bread, or drink a decoction of spinach

העוף, וכן בצים ובשר עוף, אוכל בתחילה בצים, בשר בהמה דקה ובשר בהמת נסה, אוכל בתחילה בשר דקה. לעולם יקרו אדם דבר הקל, ומאחר הכרבה.

ח) בימות החמה אוכל מאכלים הקרים. ולא ירכח בתבלין, ואוכל את החומץ, ובימות הנשימים אוכל מאכלים החמים, ומרבכה בתבלין. ואוכל מעת טו החרכל ומטו החלתית. ועל דרד זו הולך ועשה, במקומות השרים, ומקומות החומים, בכל מקום ומקום הראווי לו.

ט) יש מאכלות שהם רעים ביותר עד מאר, וראוי לאדם שלא לאכלו לעולם, כגון הרנים הנדרולים המלוחים היישנים, והנבינה המלוחה הישנה, והכמהין ופטריות, והבשר המלוח היישן, ווין מגנו, ותבשיל ששחה עד שנדרף ריחו. וכן כל מאכל שריחו רע, או מר ביותה, הרי אלו לגוף כמו סם המוות, ויש מאכלות שהוא רעים, אבל איןם כמו הראשונים לרוע, לפיכך ראוי לאדם שלא לאכול מהן אלא מעט, ואחר ימים הרכה, ולא ירנו עצמו להיות מזונו מהם, או לאכול עם מזונו תמיד, כגון דגים נדרולים, ונבינה וחלב ששחה אחר שנחלב כ"ד שעת, ובשר שורדים נדרולים, ותישים נדרולים, והטול, והספר, ולחם שעורים, ולחם מצות, והכרוב, והחציר, והבצלים, השמים, החרכל, והענו, כי אלו מאכלים רעים הם, ואין ראוי לאדם לאכול מהם, אלא מעט עד מאר, ובימות הנשימים, אבל בימות החמה לא יאכל מהם כלל, והפויל והדשים בלבנה, אין ראוי לאכלו, לא בימות החמה ולא בימות הנשימים. והדרלועין, אוכליין מהם בימות החמה.

ways eat the food which is more readily digested before that which it takes longer to digest.

8.—In the summer season one should partake of cold victuals, and should not over indulge himself in spices but should use vinegar in his food. In the winter season however, he should eat warm food and make a plenteous use of spices and should also partake (but sparingly) of mustard and lazarus-wort. After such a manner should he conduct himself according to what is proper for the climate he lives in if warm or cold.

9.—Some food is exceedingly injurious, and should never be eaten, big salt fishes that are old, salt cheese also mushrooms and morils and old salt meat, and wine from the press, and victuals that have become stale from standing, and all food of a disagreeable odor, or of a very bitter taste, all these are as deadly poison to the body. The following articles of food are also bad but not as injurious as the former, therefore one should partake of them sparingly and very seldom, and he should not habitually use them for his diet, nor continually eat them with his meals, these are, large fishes and cheese, also milk that stood twenty four hours after the milking, and the meat of large oxen or large he-goats, beans, lentiles, pulse, barley bread, unleavened bread, cabbage, leek, onions, garlick, mustard and radish. All these are unwholesome and should not be partaken of except sparingly and only in the winter-season; they should be entirely avoided in the summer season. One should not make a meal of only beans or lentiles, neither in the winter nor in the summer, and pumpkins may be eaten in the summer season.

בל גוטו בחמיין, שאיזו הנוף נכהה בהו, וראשו בלכיה, בחטינו שהנוף נכהה בהו, ואח"כ ירחץ גוטו בפושרין, ואח"כ בפושרין מן הפושרין, עד שירחץ בצוננו, ולו עבר על ראשו מים לא פושרין ולא צוננו. ולא ירחץ בצוננו ביוםות הנשימים, ולא ירחץ עד שזועם, ויפרד כל גוטו, ולא יאריד במרחץ, אלא כשייען ויפרד גוטו, ישתמך וויצא. ובודק עצמו קודם שיכנס למרחץ, ואחר שיצא, שמוא יהא אידיד לנקביו. וכן בודק אדם עצמו חמדי, קודם אכילה ואחר אכילה, קודם בעיליה ואחר בעיליה, קודם שינויו ויתהעל, ואחר שינויו, וקודם שיוישן, ואחר שיוישן, כשייעור הכל עשרה.

יז) כשייצא האדם מון המרחץ, ילכש בנדוי, ויכסה ראשו בכובת החצוז, כדי שלא תשלוט בו רוח קרה, ואפילו ביוםות החמה ציריך להזהר, ווישחה אדר שיצא, עד שתתהיישב נפשו ווינוח גופו, ותסור החמיימות, ואח"כ יאכל, ואם ישנו מעט, כשייצא מון המרחץ, קודם אכילה, הרוי זה יפה מאדר. לא ווישחה מים קרים בצאתו מון המרחץ, ואצ"ל שלא ווישחה מון המרחץ. ואם צמא, כשייצא מון המרחץ, ואינו יכול למנוע עצמו, יערב המים בינו או ברכש, ווישחה, ואם סדר בשמו במרחץ, ביוםות הנשימים, אחר שוישתפה, הרוי זה טוב.

יח) לא ירניל אדם להטינוدم חמדי, ולא יקוו, אלא עם היה ציריך לו בזותה.

alone may be washed with scalding water, then he should wash his body with warm water after which with tepid water, until he finally bathes in cold water, but he should not pour lukewarm or cold water on his head. He should not bathe in cold water during the winter season, nor should he bathe himself before he perspires and all the pores of his skin are opened up and he should not tarry too long in the bath-house, but immediately he perspires, and the pores of his skin are opened up, he should dress himself and then leave, and before entering the bath-room he should make sure that his body is not in need of being eased, he should also see to it upon leaving the bath-room and thus should he also examine himself both before and after eating, and before and after copulation, also before and after laborious exercise and before and after sleeping,—ten times in all.

17.—On leaving the bath-room one should dress himself and cover his head in the outer room as he otherwise subjects himself to colds, this precaution should be taken even during the summer-season, and he should partake of no food after leaving until he has regained his mental and physical composure and his body has become somewhat cooler, if after leaving the bath-room he takes a little sleep before eating he acts in a highly commendable manner.

When one leaves the bath-room he should not drink cold water, and it is almost superfluous to say that none of it should be drunk when in the bath-room, but if when leaving the bath room one is so thirsty that he cannot avoid drinking it, he should flavor the water with wine or honey and he may thus drink it. In the winter season one who had finished his bath and been washed, will find a rubbing with oil very beneficial.

18.—A man should not make it a continual practice to un-

בבקר בבקר, מלוחים שלוקים, מתבלין בשם זוית ובמוראים בלבד פת, או ישנה מי שלק של תרדין, או כרוב בשם זוית ומוראים ומלח, ואם היה זקן, שותה במש מזון במים חמימים בבוקר, ווישחה כמו ארבע שעות, ואח"כ יאכוף סעודתו. ווישחה כן יום אחד, או ג' או ד' ימים, אם צוריך לכך, עד שירפו מעינו. יד) ועוד כל אחד אמרו, בבריאות הנוף, כל זמן שאדם מתעמל, ווינגע הרבה, ואינו שבע, ומעיו רפין, אין חולין בא עליון, וכחיו מתחזק, ואפילו אוכל מאכלות הרעים.

טו) וכל מי שהוא יושב לבטה וAINERNO מתעמל, או מי שימושה נקיין, או מי שמעיו קשים, אפילו אכל מאכלות טובים, ושרמר עצמו על פי הרופאה, כל ימיו יהיו מכובדים, וכחיו תשש, ואכילה נסה לנוף של אדם, כמו סם המוות, והוא עיקר לכל החולאים, ורוב החולאים שבאים על האדם, אין אלא, או מפני מאכלים רעים, או מפני שהוא ממלא בטנו ואוכל אכילה נסה, אפילו ממאכלים טובים, הוא שילמה אמר בחכמתו (משלי כ"א) שומר פיו ולשונו, שומר מצרות נפשו, כלומר, שומר פיו מלאכול מאכל רע, או מלשבע, ולשונו, מלדבר אלא בצריבו.

טו) דרך הרוחיצה שיכנס אדם למרחץ, משבעה ימים לשבעה ימים, ולא יכנס ספוד לאכילה, ולא בשחוא רעב, אלא כשיתחיל המזון להתעבל, וווחז

or cabbage juice with olive oil, salt fish oil and salt, and if he be an old man he should drink a dilution of honey and boiled water every morning, about four hours should then be allowed to elapse before breakfasting, this should be kept up for several days, if necessary, until the bowels are relaxed.

14.—Another hygienic rule is this, as long as a man leads an active life, taking much exercise, and does not eat to satiety and his bowels are lax, he is exempted from sickness, his constitution becomes ever more vigorous and is not impaired even by the eating of unwholesome food.

15.—On the contrary, he who leads a life of leisure, without exertion, or one who delays in easing his body, or whose bowels are hard, even though he will eat the most wholesome food and (otherwise) take care of himself according to the laws of health yet will he be racked with pain all the days of his life and his strength will ever dwindle down. A heavy diet is like deadly poison to the body and is the principal cause of every disease as they mostly result from unwholesome food or from overloading one's stomach with a diet if the food be unwholesome. And thus did Solomon wisely say (Prov. 21—23):— "Whoso keepeth his mouth and his tongue, keepeth his soul from troubles", that is to say: "he who keepeth his mouth" from eating unwholesome food or from eating to satiety— "and his tongue" from speaking aught but what is necessary for his welfare.

16.—A bath should be taken regularly every week, but one should not bathe immediately after eating nor when he is hungry but when his food has begun to be digested; he should wash his entire body with hot water (but not scalding), the head

חוליו כל ימי, עד שיזקן הרבה, ווימות, ואני ציריך לרופא, ויהיה נופו שלם, ועומד על בוריו כל ימי, אלא א"כ היה נופו רע מתחילה ברימות, או היה רגיל במנגנון מן המנהנים הרעים, מתחילה מולדתו, או אם תבוא מכת דבר, או מכת בצורת לעולם.

כא) וכל המנהנים הטובים האלו שאמרנו, אין ראוי לנוהג בהן אלא חבריא, אבל חלה, או מי שנוהג מנהג רע שנים רבות, יש לכל אחד מהם דרכיים אחרים והנהנות כפי חליו, כמו שיתברר בס"ר הרפאות ושינויו סכת תחלת חוליו.

כב) כל מקום שאין בו רופא, אחד חבריא, אחד החוליה, אין ראוי לו לזו מלן הדברים האלו, שנאמרו בפרק זה, שכל אחד מהן, לאחריות תוכה מביא.

כג) כל עיר שאין בה עשרה דברים אלו, אין תלמיד חכם רשאי לדור בתוכה, ואלו הן: רופא ואומן, ובית המרפא, ובית הכסא, ומים מצוין, וכן נגר או מעיון, ובית הכנסת, ומלמד תינוקת, ולכלה, ונגאי צדקה, ובית דין השופטים. (ע"ב לשונו הרמב"ם).

הנוהגות טובות לקיום בריאות נופו ונפשו.

א) טוב להריגו עצמו לאוכל פת בשחרית, ולעולם ישתדל אדם לדור במקום שהאויר זר ונקי, במקום נכה ובניין רחב, ואם אפשר, לא ידרור בקיז' במקום פתוח לצד צפון, או מורה, ולשא יהיה שם שום דבר מעופש, וטוב מאד לנוקות

will attain a ripe old age without ever requiring a physician's care owing to his physical perfection, also that he will preserve his good health as long as he lives, unless he was created with a defective constitution, or if he had debilitated his system by becoming addicted to a demoralizing vice from his very infancy, or if epidemic fever prevail, or there be a general famine.

21.—Nevertheless all the good habits we have treated of are proper guides, for the conduct of the healthy person only, but for the sick person or for him who had grown accustomed to a vicious habit by many years indulgence, there are other methods and habits which each must acquire according to his sickness, as explained in the physical treatises, yet the (sudden) change of one's habits is the original cause of disease.

22.—Where there is no physician, neither the healthy nor the sick person should depart from any of the instructions we have given in this chapter as each one of them is productive of a beneficial result.

23.—A disciple of the sages "Talmud Chochom" is not permitted to dwell in a city which lacks these ten essentials, viz.—A physician, a blood-letter, a bath-house, a privy, a supply of water of river or fountain, a Synagogue, a pedagogue, a writer of documents, an almoner, and a court of justice.

(Thus far have we quoted "Rambam" (Maimonides).

HABITS BENEFICIAL TO THE MAINTAINANCE OF PHYSICAL AND MENTAL HEALTH.

1.—It is good to accustom oneself to breakfast in the morning. A person should always seek to dwell in a locality where the air is pure and clear, on elevated ground and in a building of ample proportions, if possible he should not reside in a place

ולא יקוו לא בימות החמה, ולא בימות הנשימים, אלא מעת בימי ניסון, ומעט כימי תשרי, ומאחר חמישים שנה לא יקוו כלצ. ולא יסיו אדם דם ויכנס לפרטח בו ביום, ולא יקוו ויצא לדרכ, ולא ביום שיבא מז הריך, ויאכל ווישתה ביום החקואה פחות ממה שהוא רגיל, וינוח ביום ההקואה, ולא יינגע, ולא יתעטף, ולא יטוויל.

יט) שכבת זרע הוא כה הנופ וחייו, ומאור העינים, וכל זמנו שתחטא ביוות. האופ כליה, וכחכו כליה, וחיו אוכדים. הוא שאמר שלמה בחכמתו (משל ל"א) אל תחנו לנשים חילך. כל השטוף בבעיליה, זקנה קופצת עליו, וכחכו תשש, ועיניו כהות, וריח רע נודף מפיו, ומשחיו, ושער ראשו, ונבות עיניו, וריסי עיניו נושרות. שער זקנו ושער רגלו רכה, ושיניו נופלת. הרבה כאבים, חוץ מאלה כאים עליו. אמרו חכמי הרופאים, לאחר מאלף מות משאר חולאים, והאלף מרוב משמש, לפיכך ציריך אדם להזהר בדברך זה, אם רוצח להיות בטובה.

כ) כל המנהיג עצמו בדרכיהם אלו שחרורינו, אני ערב לו, שאינו בא לידי

dergo the operation of blood-letting, he should not subject himself thereto unless in great need of it, and should avoid it during the summer and winter season, and have it done only occasionally during the months of March and September.—A person who has past the age of fifty years should not undergo the operation of blood-letting. One should not go bathing on the day that he had undergone the operation of blood-letting, nor should he undertake a journey on that day, and he should not undergo that operation on a day that he returned from a journey.

On the day that he undergoes the operation of blood-letting he should eat and drink less than his wanted ration, he should also rest on that day avoiding all labor or bodily exertion, and he should not promenade.

19.—The seed of copulation forms the strength of the body the life of the man and the light of his eyes, consequently excessive seminal emissions will cause the body to waste away by sapping its strength and destroying its vitality. King Solomon in his wisdom has also inculcated this principle in the admonition: "Give not thy strength to women" (Prov. 31—3). He who abandons himself to his passion for copulation grows aged before his time, his strength abandons him, his eyes grow dim, an offensive odor emanates from his mouth and is exuded by his armpits. It also causes the loss of hair of the head as well as of the eye-brows and eye-lashes and is productive of an abnormal growth of hair on the face also on the extremities of the body. It also causes the falling out of his teeth and subjects him to many other diseases. It has been asserted by the most eminent physicians that one of a thousand succumbs to other diseases the balance being the victims of excessive copulation. It therefore behoves him who has a regard for his welfare to exercise the utmost care in this matter.

20.—To him who will conduct himself in accordance with the health laws I have laid down, I vouchsafe an utter immunity from all diseases as long as he lives, furthermore that he

דרבי השלמים ומנהניהם הטובים.

א) שלא לאכול ולשתות דרד זול וסובא, ולא יאכל אלא בכיתו, ועל שולחנו, אבל לא בחנות, ולא בשוק, אלא מפני צורך גדול. ולא ירבה סעודותיו בכל מקום, ולא יאכל בסעודות שיש בהם קיבוצי הרבה, אלא א"כ הוא סעודת מצווה. ולא ישתחן יין אלא כדי לשירות אכילה שבמיעו, ולא ישתכר, וכל המשתקה הרוי זה חוטא ומגונה, ומפסיד חכמו. ואסור לשותה יין בזמנים, אפילו מעם אחר המזון, ובאמצע האכילה מותר.

ב) דרד בעלי דעה שיקבע לו אדם, מלאה המפרנסת אותו, תחלה, ואחר כדר יקנה בית דירות. ואחר כדר ישא אשה. משאו ומנתנו של תלמיד חכם, באמת ובאמונה. אומר על לאו, על הו, ה. מפרק על עצמו בחשבונו, וכןו ומוותר לאחרים, כשיקח מהם, ולא ידרדק עליהם, וכןו דמי המקה לאלהר, ואינו געשה לא ערב ולא קבלו, ולא יבוא בהרשאה, ואינו מחייב עצמו בדברי מלח וטמבר, במקום שלא חייב אותו תורה, כדי שיעמוד בדריכו, ולא ישנהו. ואם נתחייבו לו אחרים בדרינו, מאריך, ומוחל להן, ומלהוח וחוון. ולא ירד לתוד אומנות

THE WAYS OF THE PERFECT AND THEIR
GOOD HABITS

1.—Not to eat and drink after the manner of a glutton and drunkard and only to eat in one's own house and at one's own table, but not in a business place nor in a market place unless through great necessity, and one should not feast freely at all places, nor should one partake of feasts where there are large gatherings unless it be a "feast for a religious purpose" "seudas mitzvoh" and of wine one should drink no more than is necessary to wash down his food, but not to become intoxicated, as an inebriate is sinful and contemptible and his wisdom deteriorates.

It is forbidden to drink wine at noon-time, even a little at the end of the repast, and it is only permissible in the course of the meal.

2.—A man of knowledge proceeds as follows, he first establishes himself in a regular occupation from which he derives a livelihood, he then buys a house to reside in, then he takes a wife. The commerce of ■ Disciple of the Sages is true and trustworthy,—he says yes and no as warranted by the facts—when reckoning he is very scrupulous towards himself but to others he makes allowances, and is liberal when purchasing from them, not being too particular with them and immediately paying the purchase money, he becomes neither a guarantor nor a receiver, nor does he act in an authoritative manner, nor does he assume business obligations which the Torah does not impose upon him, in order that he may be consistent in his words, without any alterations thereof, and if others become liable to him by law, he waits them, and grants them immunity, and he lends and is gracious, he does not surreptitiously take the occupation of his neighbor, and never distresses any one in obtaining a livelihood. As a general rule—one should prefer

אויר הבית תזריר, בריחות טובות ובעשנים מועילום. וישמר אויר הבית שוותה, ממוצע בין הקור והחום, באופו אשר לא ירנייש שום קדרות, ולא יחם לו כיותר.

ב) אמרו חכמינו ז"ל שאין לאכול לב בהמה, או עות, וכו' לא יאכל ממקום שאכל בעבר או חתול.

ג) לשמר חוש הראייה, יזהר מדברים אלו: לא יבוא בחפותו בפעם אחד למקום חושך לאור נдол, או להיפר, כי התמורה מהושך לאור, או להיפר קשה מאר לחוש הראייה, לבן ירניל עינייו מעט מעט. אור החוזר מן המשמש ג"כ מזיש לעיניים, פירוש שההמשש זורחת על איזוז מקום, ומשם בא האור. אור זה מזיש לעיניים, זהר מלינגע עניינו לאור בין השמשות. או בעצם היום לאור המשמש, או בלילה לאור הנר, ולא יסתכל הרבה בצעע לבן, ולא בצעע אדרום צה, ולא על האש. העשן וריח נפרית מזיקין לעיניים. וכו' אבק דק, או רוח, הבא לנדר עיניים, וכו' הלייה מרובה או פסעה נשאה, או בכיה מרובה, והקשה מכולו, הוא רוב המשגנ, אבל מצות ה' ברה, מארת עיניים.

that is open towards the north or east, and it should be free from all decayed matter. It is very beneficial to continually clarify the air of the house with odoriferous substances and by proper fumigation. One should also see that the air of the house should be at an even temperature, neither cold nor hot, of a degree as not to chill a person nor to make one too warm.

2.—It has been said by our Sages of blessed memory, that one should not partake of the heart of an animal or a fowl, nor should one eat any food from a place that a rodent or feline had fed on.

3.—To preserve the sense of sight one should guard against the following:—Not to go suddenly from a dark to a very light place, or the opposite, for the change from dark to light or vice versa is very injurious to the visual nerve, therefore the eyes should gradually become accustomed to the change. Light reflected by the sun is also injurious to the eyes, i. e. the light radiating from a place upon which the sun shines affects the eyesight. One should be careful not to strain his eyes in the dimness of twilight or in the sunshine of mid-day or at night by candle light light, and he should not look steadily at white or a bright red color nor at fire.

Smoke and sulphurous odors are injurious to the eyes, also fine dust or wind blown towards them,—so are excessive walking, or a rapid gait, or copious weeping, however excessive copulation injures them more than all else,—nevertheless the commandment of the Lord (to be fruitful and multiply) is pure enlightening the eyes.

האל ברוד הוא, שנאמר, איש או אשה כי יעשו, ונומר. והתורה את חטאיהם אשר עשו זה וידוי דברים, וידוי זה, מצות עשה. כיצד מתודין, אומר: אנא השם, חטאתי, עויתתי, ופשעתי לפניה, ועשיתי כר וכיה, והרי נחמתי, ובושתי במשעי, ולעולם איני חור לדבר זה. וזה עיקרו של וידוי, וכל המרצה להתודות ומאריך בעניין זה, הרי זה משוכחת. והתשובה מכפרת על כל העבירות, אפילו רשות כל ימי, ועשה תשובה באחרונה, אין מוציאין לו שם דבר מרשען.

ב) אי זו היא תשובה נמורה, וזה שבא בידך דבר שעובר בך, ואפשר בידך לעשותה, ופירש ולא עשה, מפני התשובה, לא מיראה, ולא מבללו כה. זהה בעל תשובה נמורה, הוא שלמה אמרה, וכדור את בוראיך, בימי בחרותיך. ואם לא שב, אלא בימי זקנותו, ובעת שאינו אפשר לו לעשות, מה שהיה עשה, ע"פ שאיןו תשובה מעולה, מועלת היא לו, ובעל תשובה הוא, אפילו עבר כל ימי, ועשה תשובה ביום מיתתו, ומת בתשובהו, כל ענותיו נמחין.

ג) ומה היא התשובה, הוא שיעזוב החוטא חטאו, ויסירו ממחשבתנו, ונמור בלבו שלא יעשה עוד, שנאמר יעוז רשות דרכו ונומר. וכן יתנהם על שעבר

is his duty to confess before God, blessed be He, as it is said:—
 "When a man or woman shall commit any sin" etc., "Then they shall confess their sin which they have done" this is termed a verbal confession and is one of the positive commandments. In what manner should one confess? He should say:—'I beseech thee, O Lord! I have sinned, I have been perverse and iniquitous towards Thee, and such sins have I committed, and now I do repent and am ashamed because of my misdeeds and will never return to my evil way', this, essentially, is confession, and he who excels in making a full confession is praiseworthy. All sins are atoned for by repentance, even one who had been wicked all his life if he at last repented, he is no more reminded of aught of his former evil deeds.

2.—What is sincere repentance? A man to whom an opportunity offers the commission of a sin he was already guilty of, it is possible for him to commit it and yet he lets that opportunity pass without committing the sin, and that without being hindered by fear or through impotence, such a man is sincerely repentant, and thus did Solomon say:—"Remember now thy Creator in the days of thy youth". And although the repentance of one who turns from his evil ways in his old age when he lacks the power to continue his evil practices is not so edifying, yet does it stand him in good stead and he is ranked with the repentant, nay more one who had led a life of wickedness to the last, if he had but repented on his dying-day—dying a penitent—all his sins are forgiven.

3.—Of what does repentance consist? Repentance consists of the sinner's abandonment of his sin, its utter dismissal from his thoughts and a firm resolve to do it no more as it saith:— "Let the wicked forsake his way" etc., he should also repent of the past, as it saith:—"Surely after that I was turned, I repented", and he should take the Omniscient to bear witness

חברו, ולא יצר לאדם לעולם בחיו. כללו של דבר, יהוה מנו הנרדפים, ולא מנו הדורפים, מנו הנעלבים, ולא מנו העולבים.

ג) האדם השלם מכלכל דבריו במשפט, אוכל ושותה, וזה את אנשי ביתו כפי ממוןו והצלחתו, ולא יתריח על עצמו יותר מדי. צו הרים ואמרו, לעולם יאכל אדם פחות מזו הרاوي לו, לפי ממוניו, וילכש כראוי לו, ויכבד אשתו ובנוו, יותר מזו הרاوي לו. ואסור לו לאדם להפקידו, או להקים כל נכסיו, או יתריח על הרכות, ולא ימכור שדה, ויקנה בית, ולא בית, ויקנה מטלטליין, או יעשה שכורה בדמי ביתו. כללו של דבר, ישים מנותו, להצליח נכסיו, ולהחליא הכללה בקיים, ולא תהיה כוונתו ליהנות מעט לפי שעה, או ליהנות מעט, ויפסיד הרבה.

ד) האדם העושה כל המעשין האלו, וביווצה בהן, עליו הכתוב אומר, ויאמר לו עבדך אתה ישראל אשר בך אתפאר.

הלכות תשובה

(מלוקט מלשון הרמב"ם בהלכות תשובה)

א) כל מצות שבתורה, בין עשה, בין לא עשה, אם עבר אדם, על אחת מהו, בין בזורו, בין בשנאה, כשיעשה תשובה, וישוב מהטאו, חייב להתודות לפני

to be of those who are persecuted rather than the persecutors, of those who are reviled rather than to be of the revilers.

3.—The perfect man exercises judgement in all his actions; he provides food and drink for himself and family in accordance with his means, and state of prosperity, not assuming a greater burden than he can bear. Thus have our Sages taught. A man's disbursement for food should be less than he can afford but he should dress in conformity with his means, but in the honorable treatment of his wife and children he may go even above his means. A man is forbidden to make a public donation of his entire property, even for a sacred purpose and thereby become a public charge.

One should not sell his field for the sake of buying a house, nor his house in order to purchase movable chattels or to invest the money in merchandise, as a rule—he should make it his object to improve his property and to exchange the perishable for the permanent, and it should not be his purpose to enjoy a little temporarily, or to enjoy a little and lose a great deal.

4.—The man who conducts himself in accordance with the principles here set forth or in ways similar thereto merit the application of the following verse:—"And said unto me thou art my servant, O Israel, in whom I will be glorified."

THE LAWS OF REPENTANCE.

(Complied from the writings of "Rambam" (Maimonides) in "haluchos t'shuvo" (Laws of Repentance)

1.—When a man who had intentionally or unintentionally transgressed any of the commandments of the Torah, whether positive or negative, becomes repentant and turns from his sin, it

הכפרורים, היא יפה ביותר, ומתבלטת היא מיר. שנאמר דרישו ד' בהמצאו במתה דברים אמרים, ביחיד, אבל ציבור, כל זמו שעשיהם תשובה, וצועקים בכל שלם, הם נעניין, שנאמר, כר' אלהינו בכל קראינו אלו.

ז) יוחכ"ב הוא זמו תשובה לכל, ליחיד ולרבבים, והוא צי, מחילה וסילוחה לישראל, לפיכך חייבים הכל לעשות תשובה, ולחתורות ביווחכ"ב, ומצוות ידרוי יום הכפרורים. שיתחיל מערב היום, קודם שיאכל, שמא יחנק בסעודה, קודם שיתודה, ואע"פ שהתודה, קודם שיאכל, חורר ומתודה, בליל יום הכפרורים ערבית, חורר ומתודה, בשחריות ובמוסף, ומנהנה ובנעילה. והיכן מתודה, יחיד אחר תפלותו, ושליח צבור באמצעות תפלותו, בכרכחה רביעית.

ח) היהודי שנחנו בו כל ישראל, אבל אנחנו חטאנו, והוא עיקר הידיין. עבירות, שהתודה עליהם ביום הכפרורים זה, חורר ומתודה עליהם ביום הכפרורים אחר, אף על פי שהוא עומד בתשובהו, שנאמר, כי פשעי אני אדע, וחטאתי נגיד תמי.

ט) אין התשובה ולא יוחכ"ב מכפרין אלא על עבירות שבין אדם למקום, בין מי שאכל דבר אסור, וכיוצא בו, אבל עבירות שבין אדם לחייב, בין

ficial to him, still during the ten days, from "rosh ashono" (the New Year) to "yom hakipurim" (the day of Atonement) it is doubly so, or then it is immediately accepted, as (then is the time of which) it is said:—"Seek ye the Lord while he may be found", however, this only relates to the individual Penitent, but a repentant Congregation is answered at all times whenever they cry unto God with a perfect heart, as of them it is said: "For what nation is there so great, who hath God so nigh unto them as the Lord our God is in all things that we call upon him for"

7.—The day of Atonement is a time of universal repentance for both the individual and the multitude, for it ends (the sins), being the season of pardon and forgiveness unto Israel, therefore is it incumbent upon all to be penitent and to make confession on Atonment day, according to the commandment which is as follows:—On the Eve of Atonement before he partakes of the final repast previous to beginning the fast he should make the confession, lest he choke during the meal, before having confessed. Although he had already confessed before eating, the confession must be repeated as follows:—in the Evening services, the individual making the confession after his "tefiloh" whilst the Reader repeats it in the middle of the "tefiloh" at the fourth blessing.

8.—The confession which is in usage by all Israel is the formula "but verily we have sinned", this avowal being the essential of confession. Sins confessed on one Atonment day should again be confessed on the following Atonment day, even though the repentance for same was adhered to (the entire year), for it is said:—"For I acknowledge my transgressions and my sin is ever before me."

9.—Repentance and the Day of Atonement have the power to atone only for the transgression of the laws governing the

שנאמר, כי אחרי שובי נחמתי, ויעיד עליו יורע חטומות. שלא ישוב לזה החטא לעולם, וצריך להתורות במשפטיו ולאמר עוננות אלו שנרמו בלבו, וצריך לפרט את החטא.

ד) מדרכי התשובה, להיות השב צועק תמיד לפני ה' בבכי ובתחנונים, ועשה צדקה כפי כחו, ותרחק הרבה מן הדבר שחתטא בו, ומשנה מעשיו, כלו לטובה, ולדריך ישרה, ונולח ממקומו, שננות מכפרת עוז, מפני שנורמת לו להכנע, ולהיות עניו ושפלה רות.

ה) ושבח גודל לשב, שיתודה ברכיים, וירודיע פשעיו להם, ומגלה עבירות שבינו לבין חבירו, לאחרים, ואומר להם, אמן החטאתי לפלוני, ועשיתי לו כך וכד. והריני היום שב ומתנהם. וכל המתנהה, ואינו מודיע, אלא מכסה פשעיו, איזו תשובה נמורה, שנאמר מכסה פשעיו לא יצלה. במה דברים אמורים, בעבירות שבין אדם לחברו, אבל בעבירות שבין אדם למקום, אינו צריך לפזרם עצמו, ועוזות פנים הוא לו, אם נילם, אלא שב לפני האל ברור הוא, ופזרת חטאינו לפניו, ומתודה עליהם, לפני רבים סתם. וטובה היא שלא נתנלה עונו.

ו) אף"י שהתשובה והצעקה יפה לעולם, בעשרה ימים שבין ר"ה זיון

that never again will he commit that sin, he must also utter with his lips the words of his confession and the resolutions of his heart, and (when confessing), it is essential to specify the sin.

4.—The conduct of Penitence consists in the Penitent crying to God continually for forgivness; (craving his pardon) with weeping and supplications, practicing charity to his utmost ability, keeping at a safe distance from the causes that led him to sin, changing his mode of actions with a view to their betterment, conformable to the ways of the upright,—he also wanders from his home as (a life of) wandering atones for sin, insasmuch as it is productive of humility and causes him to become meek and lowly of spirit.

5.—It is very commendable for the Penitent to make a public confession, and openly acknowledge his transgressions towards his neighbor, saying as follows:— "Truly have I sinned against such a one and so did I act towards him, but I now repent of my actions and am filled with regret". Imperfect is the repentance of him who is proud and suppresses his sin by covering his transgressions as it is said:— "He that covereth his sins shall not prosper." This however, relates only to sins committed by a man against his neighbor, but as regards the sins which a man commits against his Maker, it is not alone unnecessary to make them public it is even arrogance to reveal them. It is to the blessed God alone that the Penitent should turn, before him alone should he confess and specify his sins, making a mere formal confession to others, for it is better that such sins are concealed, as it is said:— Blessed is he whose transgression is forgiven, whose sin is covered."

6.—Although the crying of the Repentant is always bene-

שבד וכדר עשיתי לו. ואם היה חייב לו ממון, יחזירו לירושים. לא היה יודע לו ירושים, יניחנו בבית דין, ויתודה. יב) כל מי שניחם על המצאות שעה, ותהה על הזכויות, אמר בלבו, ומה הועלתי בעשיותו, הלוואי לא עשיתי אותן, הרי זה איבר את כלו, ואין מוכירין לו שום זכות בעולם, שנאמר, צדקה האידיק לא תצילנו ביום פשעו, און זה, אלא בותה על הראשונות.

יג) ואלו הוא שאין להם חלק בעולם הבא : א) האומר שאין שם אלוה, ואין לעולם מנהיג. ב) האומר שיש שם מנהיג, אבל חן שניהם או יותר. ג) האומר שיש שם רבינו אחד, אבל שהוא גוף ובעל תמונה. ד) האומר שאין לנו בראשו וצור לנו. ה) העובד כוכב או מזל, ווולטוי, כדי להיות מליץ בינו ובינו רבינו העולםים. ו) האומר שאין שם נבואה כל, ואין שם מדע, שמניע מהברוא לכב בני האדם. ז) המכחיש נבואתו של משה רבינו. ח) האומר שאין הכרוא יודע מעשה בני האדם. ט) הכהר בתורה ואומר שאיןה מעם ד', אפלו פסוק אחד, אפילו תיבת אחת, אם אמר, משה אמרו מפי עצמו, הרי כהר

owed him any money he should restore same to the heirs,—if he know of no heirs, then he should deposit the money with the Rabbinate "beth din" and make a confession.

12.—One who repents of having fulfilled the commandments and regrets his good actions, saying in his heart:—"of what use were those good deeds?" thereby loses (the merit of) them all and none of the virtues which he had ever possessed, is remembered unto him, as it is said:—"The righteousness of the righteous shall not deliver him in the day of his transgression" which only applies to one who regrets his former good deeds.

13.—The following are those who have no portion in the world to come:—

- 1) One who says that there is no God and no guide of the world.
- 2) One who acknowledges that the world is guided, but claims, by two beings or more.
- 3) One who admits that there is but one Sovereign but asserts that he is a corporeal being and possesses form.
- 4) He who declares that He (the Creator) is not alone the first and the founder of all.
- 5) He who worships a planet or constellation or does homage to any other thing making it the intermediary between himself and the Sovereign of the Universe.
- 6) One who asserts that there is no evidence of prophecy, and that there is no science penetrating from the Creator to the hearts of the children of men.
- 7) One who denies the prophecy of Moses our legislator.
- 8) One who says that the Creator has no knowledge of the deeds of the children of men.
- 9) One who denies the Torah, saying it is not given by God, even if he reject one verse or but a letter, saying Moses

החולב את חבריו, או המקלל חבריו, או גוזלן, וכיוצא בהו, איןנו נמלל לו לעולם. עד שיתן לחבריו מה שהוא חייב לו, וירצחו, ואף על פי שהחזר לו ממו שהוא חייב לו, צריך לרצותו, ולשאול ממנו שימחול לו, אפילו לא הסנית את חבריו אלא בדברים, צריך לפיווט ולפנעו בו, עד שימחול לו, לא רצח חבריו למחול לו, מכיוון לו שורה של שלשה בני אדם מרעיו, ופונעיו בו, וمبקשין ממנו. לא נתרצה מהו, מכיוון לו שנייה ושלישית. לא רצח, מניחו והולד לו. וזה שלא מחל, הוא החוטא. ואם היה רבו, הולך ובא אפילו אלף פעוטים, עד שימחול לו. 2) אסור לאדם להיות אכזרי ולא יתפוקם, אלא יהיה נון לרצונות וקשה לכוון. ובשעה שمبקש ממנו החוטא למחול, מוחל בלב שלם ובנפש חפץ אפי' ה策ר לו וחטא לו הרבה לא יטום, ולא יטור, וזה דרך של זרע ישראל, ולכם הנכון.

יא) החוטא לחבריו, ומית חבריו, קודם שיבקש מחייב, מכיוון עשרה בני ארם, ומעמידו על קברו, ויאמר בפניהם, חטאתי לך' אלהי ישראל, ולפלוני זה,

relations between man and his maker, such as eating forbidden food, and for the violation of similar precepts, but they have no power to atone for the violation of the laws governing the relations between man and his neighbor (unless reparation is also made) thus one who wounds, curses or robs his neighbor, or otherwise injures him, is never pardoned unless he makes restitution on his neighbor's loss, damage or injury, and also, conciliates him, for although one had restored the money due to his neighbor, still must he seek his reconciliation and beg his pardon, if only by words did he offend his neighbor, he must still seek his reconciliation and insistently sue for his pardon until it is granted. If his neighbor refused to pardon him, he should bring three of his friends who shall earnestly intercede in his behalf, if he remain unreconciled, three other friends should be brought, (if their efforts also fail) a third effort through three other friends shall be made, if all that fail to effect a reconciliation, he may abandon any further attempt and the one who refused to grant the pardon becomes the sinner. If one had committed an offence against his teacher, he must make unremitting efforts to conciliate him making even a thousand conciliating advances, if necessary, in order to obtain his pardon.

10.—It is forbidden for a man to be vindictive and implacable, but he should be easy to pacify and hard to provoke, and when he who had offended him begs for pardon, he should pardon him with a perfect heart and with a generous spirit, even though he had done him a grievous injury and caused him much distress, still should he not avenge nor bear a grudge against him. This is the (noble) way of the seed of Israel, and (the natural inclination) of their upright hearts.

11.—If one had sinned against his neighbor who had died before he begged his pardon, he should bring ten men to the ground wherein the body lays interred and say as follows:—"I have sinned to the Lord, the God of Israel, also to this man (have I sinned) and thus have I acted towards him", and if he

חסודות, וזה הנראה מגלת פנים ב תורה, טפוני שהעינו מצחו, ונילה פניו, ולא בוטר מבררי תורה. יט) המוסר חבירו, ביד אנש להרנו, או להכחו. ב) המוסר פמו חבירו ביד אנש. כא) הרודה על הציבור בחזקה, והם יראים ומפחדים טמנו, וכונתו לכבוד עצמו, וכל חפציו שלא לכבוד שמי. כב) השופר דמי. כג) ובעל לשון הרע. כד) המושך ערלתו.

יד) כל אחד ואחד, מערבים וארכבה אנשים שמנינו, אף על פי שהוא מישראלי, אין להם חלק לעולם הבא. ויש עכירות פלוות טאלו, ואע"פ לו אמרו חכמים, שהרונו בהם אין להם חלק לעונה"ב, וכבריו הוו, להתרחק מטה, ולזהר בהם, ואלו הוו: המכנה שם לחבירו, והקורא לחבירו בכניו, והמלכין פניו חבירו ברבים, ומתחכד בפלו חבירו, ומבזה תלמידי חכמים, והמכזה רבותו, והמכזה את המועדות. והמחל את הקדושים. במא דברים אמורים. שככל אחד טאלו אין לו חלק לעולם הבא, בשם תושבה, אבל אם שב מרשעו ומota, והוא בעל תושבה, הרי זה מבני העולם הבא. שאין לך דבר העומד בפניו החשובה, אפילו

for he sins with effrontery, his brazen face demonstrating his shamelessness of the words for the Torah.

19) He who delivers his neighbor in the hands of a tyrant who will slay or torture him.

20) He who delivers his neighbor's money into the hands of a tyrant.

21) One who domineers over the Congregation overawing them, and causing them to be afraid of him, impelled only by motives of personal aggrandizement, having no desire in all that, to honor heaven thereby.

22) One who sheds anothers blood.

23) One who habitually slanders others.

24) One who draws down his foreskin (thus concealing the circumcision).

14.—None of the twenty-four enumerated in the foregoing section, even if they be of Jewish origin, have a portion in the world to come, there are, however, sins of a lesser degree than the former, which nevertheless, say the Sages, deprive the one who is addicted to them of a portion in the world to come, it is therefore of sufficient importance for one to eschew them and to guard himself from committing them, these are as follows:—To nick-name one's neighbor, or to call him by his nick-name, or to put one's fellow-man to shame in public, or to make one's self honored through anothers shame, or to despise the Disciples of the Sages, or to despise one's Rabbis (teachers), or to despise the festivals, or to profane things sacred,—in what way does one of the foregoing incur the forfeiture of his portion in the world to come, if he dies without repentance, however, if he turned from his wickedness and dies a penitent, he is one of those who inherit the world to come, for, nothing can stand in the way of repentance, thus even one who had denied a principle of the faith during his entire life, but repented at last, whether he repented openly or in secret, he is received; and he has a portion in the world to come.

בתורה. י) הכהן כפирוש התורה, והוא תורה שבعل פה. יא) האומר שהכוהן
החליף מצוה זו במצוה אחרת, וככבר בטלת תורה זו, אע"פ שהיה היה מעש
ה. יב) הכהן בתחיית המתים. יג) הכהן בכיאת הנואל. יד) מומר לעכיריה
אחד. זה שהחוכם עצמו לעשות אותה עכירה בודו, והוורג, ונתפרנס בה,
אפילו היה היה מופלות, והוא שעושה להכיעים. טו) מומר לכל התורה כולה, כמו
החוכמים לדת ה' העכו"ם, וידרכם בהם, ויאמר, מה בצע לי להדרך בישראל, שהם
שפליים ונורדים. טוב לי שادرך באלו, שידם תקיפה. טו) מהחמי' הרבים.
אחד שהחטאנו ברכך מודל, ואחד שהחטאנו ברכך כי, ואחד האונס אחרים עד
שיחטאנו, או שהחטעה אחרים, והדריהם. יז) הפורש מדררכי ציבור, אף על פי
שלא עבר עבירות, אלא נבדל מערת ישראל, ואינו עושה מצות בכללו. ולא
נכנים בצרתו, ולא מתענה בתעניתו, אלא הולך בדרכו, כאחד מנוי הארץ, וככאילו
אינו מהן. יח) העושה עבירות ביד רמה, בפרהסיא, בין שעשה פלוות, בין שעשה

promulgated it by his own authority, it is counted as if he denied the entire Torah.

10) He who denies the interpretation of the Torah, that is, the Oral Law.

11) He who asserts that the Creator has altered one commandment for another, and that this teaching is now a long time obsolete although it was given by God.

12) He who denies that there will be a resurrection of the dead.

13) He who denies that the Redeemer will come.

14) A renegade in the commission of a certain sin, meaning one who persists in committing a certain sin, with wilfulness, becoming addicted to it and notorious for it, even though it be a trivial transgression, if he commits it with the intention of provoking (the Creator) he is a renegade.

15) An apostate to the entire Torah,—one of those who become converted to a non-Jewish religion, saying, as he embraces their faith: "What profit is it to me to cling unto Israel who is lowly and persecuted, it is better for me to connect myself with those having the upper hand".

16) One of those who cause the multitude to sin, it matters not whether it be a heinous sin or a trivial transgression, whether he forced them to commit the sin, or led them into error and thrust them away (from the Lord).

17) He who segregates himself from the communal life of the Congregation, although he has not transgressed any commandment, but simply holds himself aloof from the Congregation of Israel, and does not participate in their general observance of the commandments, he is indifferent to their distress, and fasts not on their fast days, but goes his own way, (as unconcernedly) as though he were a gentile and not one of them.

18) He who presumptuously sins in public, whether they be trivial transgressions or heinous sins, he is called "megale ponim batorah" makes the Torah bear a meaning other than the right

שנפירה, לא ימצא מלמד ומורה לו דרך האמת. ח) השונה את התוכחות שחרי לא הניח לו דרך תשובה, שהתוכחה גורמת לתשובה. ומהם המשה דברים, העושה אותו, אין אומרם לו שישוב במשוכה נמורה. לפि שהן עונות שבין אדם לחברו, ואין יודע חביו שחתطا לו, כדי שיחזור לו, א) ישאל ממנו למחוץ לו, ואלו הוא: א) המקלל את הרבים, ולא כל אדם ידוע, כדי שיאשא ממנה כפרה. ב) החולק עם הנבב, שלפי שאינו יודע גניבת זו של מי הוא, אלא הנבב גנוב לרבים, וمبיא לו והוא לocket, ועוד שהוא מחוץ יד הנבב. ומחייביו. ג) המוצא אכירה, ואין סבריו עליה, עד שיחזרה לבعلיה, לאחר זמנו כשייעשה תשובה, איןו יודע למי יחויר. ד) האוכל שוד עניים ויתומים ואלמנות, אלו בני אדם אומלליים הם, ואין ידועים ומפורטים, ונולים מעיר לעיר, ואין להם מכיה, כדי שורע שוד זה של מי הוא, ויחזרנו לו. ח) המקביל שוד להטות דין, איןו יודע עד היכן הגיעו הטיה זו, וכמה היא כחה, כדי שיחזר, ועוד שהוא מחוץ יד זה ומחייביו. ומהו חמשה דברים, העושה אותו, אין חוסתו לשוב מהו, לפि שהם דברים כלים בעוני רוב הארץ, ונמצא חוטא, והוא ירמה שאין זו חוטא, ואלו

to be ejected from their presence, even as Gehazi was, and while he is dismissed he has not a teacher to guide him aright.

5) He who hates to be rebuked, and thus leaves himself no way of repentance, as it is reproof that leads to Repentance.

Five sins there are for which (though the sinner repent) the repentance cannot be said to be perfect as they are sins committed by a man against his fellow-man without a knowledge of the identity of the one he had wronged which would enable him to make restitution or to beg his pardon, they are as follows:—

1) He who curses a multitude, there being no certain individual known to him whose pardon he can beg.

2) He who divides with a thief (as he cannot make restitution) not knowing whence it was stolen, as the thief steals from many, and brings it to him, he being the receiver, he furthermore encourages the thief and causes him to sin.

3) He who finds a lost thing, and does not announce it with a view to returning it to its owner, then after a certain time has elapsed and he repents thereof, he knows not to whom to make restitution.

4) He who eats of the spoils of the poor, the orphans and widows,—being the weakest of the children of men, they are neither known nor recognized, wandering from city to city there is none to whom they are familiar, none who can identify the despoiled substance of the oppressed one so that restitution may be made to him.

5) He who accepts a bribe in order to prevent justice, as he does not know the extent of the loss incurred by him whose judgement he had wrested he cannot make restitution, furthermore he gives his support to the bribe giver and causes him to sin.

This category also embraces five practices of which one is not prone to repent as they are but lightly esteemed in the eyes

כבר בעיסר כל ימי, ובאחרונה שב, בין שהיתה תשובתו בנווי, ובין במטמוניות, מבלין אותן, ויש לו חלק לעולם הבא.

טו) ארבע ועשרים דברים מעכביין את התשובה. ארבע מהם עוז גROL והעsha אחת מהן, אין הקב"ה מספיק בירדו לעשות תשובה, לפיו גROL חטא, ואלו הן : א) המחטיא את הרבים, או המעכב את הרבים, מלעשות מצוה. ב) הטענה את חייו מדריך טובה לרעה, כגון מסית ומדית. ג) הרואה בנו יצא לתרבכות רשה, אם יש בירדו למחות ואינו מוחה, וזה כל שאפשר בירדו למחות באחרים, בין ייחיד, בין לרבים, ולא מיחיד, אלא יניחם בכשלונם. ד) האומר אהטא ואשוב, או האומר אהטא וווחכ' ב' מכפה ומהן חטעה דברים, הנועלם דרכיו התשובה, בפניו עשהן, ואלו הן : א) הפורש מן הצבור. לפיו שבזמנם שייעשו תשובה, ולפוי היה עמהו, ואינו זוכה עמהו, בזכות שעושין. ב) החולק על דבריו חכמים, לפיו שמלחוקתו נורמת לה לפרש מהו, ואינו יודע דרכיו התשובה. ג) המליעג על המצוות, שכיוון שנתבזו בעיניו, אינו רודף אחריהן, ולא עושן, ואם לא יעשה, כמה יזכה. ד) המבזה רבותיו, שדרבר זה גורם לו, לדחפו ולמזרו בגהזוי, ובזמו

15) The following twenty four sins are preventives of Repentance (to the one is culpable) four of them being such great sins that he who is guilty of one of them, is placed out of the reach of repentance by the Holy One, blessed be He, viz.:-

1) He who causes the multitude to sin or prevents a multitude from performing a commandment.

2) He who prevents his fellow man, leading him from a good way into an evil one, such as an Enticer, and one who draws men away from God.

4) He who sees his son pursuing an evil course and has the power to prevent him, yet does not do so, the same rule applies to him having the power to prevent others, whether an individual or a multitude from following an evil course, yet does not do so, but allows the stumbling-block to remain in their path.

4) He who says "I will sin, then I will repent", or he who says "I will sin and the Day of Atonement will absolve me".

There are five other sins in this category which bar the doors of repentance against those who commit them, these are as follows:-

1) He who segregates himself from the Congregation, for the reason that when they repent he takes no part, nor does he share in the merit of the good which they do.

2) He who opposes the principles of the Sages, for his antagonism, causes him to separate from them and thus he knows not the ways of repentance.

3) He who mocks at the commandments, and since they are contemptuous in his sight, he pursues not the course for their fulfilment, and if he fulfills not the commandments, how can he become meritorious?

4) He who despises his Rabbis, thereby causing himself

אלא שטכו הרכבת, שהרי פעם טעם החטא, ובירוש ממנה, וכבש יוצרו, אמתו חכמים, טפום שכעלי תשובה עומדים, אין צדיקים גמורין יוכלו לעמוד בו, כלומר טעלו נדלה, מטילות אלו שלא חטאו מעולם, מפני שהן כובשו יזרם יותר מהם (מלופט מלשון הרמב"ם בהלכות תשובה).

and departing therefrom thus suppressing his evil inclinations and thus said the Sages "Where the Penitent stand there the Perfectly Righteous cannot stand", meaning, that they have attained a more exalted position than those who never sinned, because the former suppress their evil inclinations more than the latter.

תם ונשלם ספרי זה חלק א', אבל חמדוי ה' לא תמו ולא כלו רחמי, ותני מחלה את בוראי כשם שוכית להתחיל חלק זה
כన תערוני לנמור עד חלק אחרון.

תפלת המחבר.

זה: ג) האוכל טבואה טaina מספקת לבעליה. ב) המשתמש בעוכם של עני. ג) המסתכל בעירות. ד) המתכבד בפלתו חבירו. ה) החושר בכשרים. וmeno חמשה דבריהם, העושה אותן, ימשר אחריהם תמיד, וקשיים הם לפרש מהם, ואלו הן: א) רכילות. ב) לשון הרע. ג) בעל חמה. ד) בעל מהשכה רעה. ה) המתחבר לרשות. כל אלו הדברים, וכיוצא בהן, אף על **מי** שמעכביו את התשובה, אין מונעיו אותה. אלא אם עשה אדם תשובה מהם, הרי זה בעל תשובה, ויש לו חלק לשונה"ב.

טו) אל תאמה, שאין תשובה אלא מעבירות, שיש בהן מעשה, אלא כשם שציריך אדם לשוב מלאו, כדי הוא ציריך להשפץ ברעות רעות שיש לו, ולשוב צו הצעם, ומן האיבה, ומן הקנאה, ומן החיתול, ומרדיות המתו, והכבוד, ומודיפות המאכילות, וכיוצא בהן, צו הכל ציריך לחזור בתשובה, ואלו הענות קשים מאותנו שיש בהם מעשה, שבזמןו שארם נשקע באלו, קשה הוא לפרש מהם. ואל ידמת אדם בעל תשובה, שהוא מרווח ממעלת הזריזים, טפוני העונות והחטאות שעשה, אין הדבר כן, אלא אהוב ונחמד הוא לפני הבורא, וכך לא חטא טעולם, ולא עז.

of the majority, consequently the one guilty of them sins yet never imagines that they are sins, those are as follows:—

- 1) He who partakes of a repast which does not suffice for the master
- 2) He who makes use of the pledge of the poor.
- 3) He who looks with lustful thoughts.
- 4) He who seeks to acquire honor through the shame of his fellow-man.
- 5) He who casts suspicion on the righteous.

There are five propensities also comprised herein which are engrafted on the one who is addicted to them, finally becoming inveterate habits from which one can with difficulty wean himself: 1) Tale bearing, 2) Slander, 3) Anger, 4) Evil thoughts, 5) Evil associations.

Although all of the foregoing and practices of a similar nature are hinderances to Repentance, still they are not preventives thereof, on the contrary, he who repents of them earns the appellation "Penitent" and has a portion in the world to come.

16.—Let one not think that it is only of sinful actions that it is necessary to repent, for proportionately to the repentance required for these so must one search for the bad morals which he possesses and turn from: Anger, Hatred, Revengfulness, Deceitfulness, Avariciousness, pursuit after honor and Gluttony, from these and from similar passions should he repent, for these sinful passions are even more burdensome to a man than are his sinful actions, for being sunk in them he can eschew them with difficulty.

Let not the Penitent be under the impression that he is very inferior to the Righteous because of the iniquities and the sins he did commit, for it is not so, for he is as beloved and precious before the Creator as if he had never sinned, moreover does he earn a great reward for having known the taste of sin

ספר תורת ישראל חלה חזרשות

אשר דרשתי במקהלו בזמנים שונים בטוב טעם ודעתי
במשלים ערביים הלקוחים מן החיים, המושכים את הלב
לאכינו שבשים. בעברית, אידיש ואנגלית

מאתי

ישראל ירמיהו ב"ר חיים ווידעסקי
החותפ"ק טשעלטס, מאסס.
ארה"ב אמריקה

TORATH ISRAEL ESSAYS

delivered at various places at different times
containing illustrations of actual life and having
the tendency to reform humanity in ways of
better living.

WRITTEN BY

RABBI JEROME WIDISKY
97 Shurtleff Street
CHELSEA, MASS.

—○—

שנת הנפ"ז לפ"ק

פָּרוּעַם לְהַמְּחַכֵּר :

RABBI JEROME WIDISKY

Shurtleff Street

CHELSEA, MASS.

אכפנאי היה עיר אטעלבאָרע, מספּ. אשר אַנְכִּי יְשַׁבְּתִּי בָּה סְקוֹדָם בְּעַ"ה
וחזיוּקוּ אָוֹתִי בְּכָכֹוד, כּוֹלֵם יְעַמְּדוּ עַל הַכְּרָכָה וַיַּתְּבְּרָכָו מְטָמֵנִי
הַכְּרָכָת, בְּרוֹךְ הַחֲנוֹן לְאָדָם דָּעַת שְׁחַבְּיָאַנִּי עַם הַלּוּס אָנָּא ד'
שִׁיפְתָּחַ לְבָנָנוּ בְּתוֹרָתוּ וַיְשִׁים בְּלְבָנָנוּ אֲהַבָּתוּ וַיַּרְאָתוּ לְעַשּׂוֹת
רְצֹוֹנוּ וַיַּעֲבֹד בְּלְבָבָ שְׁלָמָט. וַיַּעֲנִינוּ תְּחִזְוָנָה בְּשָׁוֹם הָ'
אֶת שִׁיבָּת צִיּוֹן בְּמַהְרָה בַּיּוֹמָנוּ אָמָן. יִשְׂרָאֵל
יְרַמְּיָהוּ בֶּן חִיּוֹם זְלָל וּוּידָעֵצָקִי, הַחֲנוֹנָה
כָּעֵת בָּעֵיר טְשָׁעָלִסִּי, מַאֲסָסָאָזָוָתָעַם
שָׁנָת תְּרִפָּה זָ לְפָק

קרפּון תָּוֹדָה

טּוֹב שֵׁם מְשֻׁמוּ טּוֹב, לְעַתִּיד לְכֹא כָּל הַקְּרָכָנּוֹת בְּטָלוֹן, וְקָרְבָּנוּ תָּוֹדָה אִינוּ בְּטָל
כָּל הַתְּפִלּוֹת בְּטָלוֹת וְהַהְוָדָה אִינָה בְּטָלוֹה (מְדָר וַיְקָרָא פְּטָה)
לְכוּ בָאָתִי לְהַרִיך בְּרָכָה וְתָוֹדָה לְאָחֶר הַמִּזְוֹחֵד שְׁבִיכְיָרִי נְדוּבִי עַמְּנוּ הַ"ה הַגְּבִיר
הַגְּבִיר, רַב הַעֲרֵד מְשַׁכֵּל אֶל דְבָר אֶמֶת רַאשׁ וּרְאַשׁוֹן לְכָל דְבָר שְׁבָצְרָה
הַנְּדִיב הַמְּרוּמָם מַוְהָר יְשַׁעְיָהוּ בֶּן מְשָׁה הַוּרְוֹויִץ, הַפְּרָעָוִזְיָדָעַנְתָּן
וְגַם הַנְּדִיב הַמְּרוּמָם מַוְהָר שְׁלָמָה מִילָעָר, וּוּיְוִסְ-פְּרָעָוִזְיָדָעַנְתָּן
וְגַם הַנְּדִיב הַמְּפּוֹרָסָם מַוְהָר אַסְקָעָרָמָאָזָוִיִּץ, הַטְּרָעָזְשָׁוְרִיעָר
וְגַם הַנְּדִיב הַמְּרוּמָם מַוְהָר יְוָהָר אַלְיָהוּ פְּרִינְקָלִין, הַסְּעָקָרָעָטָאָרִי
וְגַם הַנְּדִיב הַמְּרוּמָם מַוְהָר יְוָסָפָט בְּעֵד בֶּן שְׁמֹאָל צְבִי מִילָעָר, טְרָאָסְטִי
וְגַם הַנְּדִיב מַוְהָר שְׁוּלְמָאָן, טְרָאָסְטִי
וְגַם הַנְּדִיב הַמְּרוּמָם מַוְהָר נָתָן גָּאָרָב, טְרָאָסְטִי
וְגַם הַנְּדִיב הַמְּרוּמָם מַוְהָר לְ. הַיְלָעָר, טְרָאָסְטִי
וְגַם הַנְּדִיב הַמְּרוּמָם מַוְהָר מְ. מַאֲרָקָאָוּן, טְרָאָסְטִי.
יָאָרִיךְ הָ' יְמִיהם בְּטוּבָם וּבְנְעִימָם וַיּוֹצְאוּ לְעַלּוֹת לְצִיוֹן בְּרָנָה בְּכָ"א
נָאָם הָרָב יִשְׂרָאֵל יְרַמְּיָהוּ וּוּידָעֵצָקִי, הַמְּחַכְּרָבָר

ואלה יעמדו על הברכה!

בן אחותי המשכיל המצוין פיוועל ב"ר צבי הכהן ז"ל מעדים
בן אחותי המשכיל המצוין אברהם ב"ר צבי הכהן ז"ל מעדים
בן אחותי המשכיל המצוין טוביה ב"ר צבי הכהן ז"ל מעדים
בן אחותי המשכיל המצוין דקטאר מאיר ב"ר צבי הכהן מעדים ז"ל
בן אחותי המשכיל המצוין משה ב"ר צבי הכהן ז"ל מעדים
בת אחותי מרת שרה בת צבי ז"ל עם בעליה מוח"ר ישראל שניידער וב"ב,
בת אחותי מרת יונטע גאלדע בת צבי ז"ל
בן דודו אהרן ב"ר געצעל דימאנד
בן דודו ברוך ב"ר געצעל אבראומאוז
בן דודו פיוועל ב"ר יוסף שניידער
בן דודו חיים ב"ר יוסף שניידער
בת דודו ליבע בת ר' יוסף
בת דודו בילע בת ר' יהודה וכבעל חיים וכל ב"ב
וידידי הנדיב מוח"ר נתן שמאקער ואשתו דושעשע ובנו אוירווניג
אהרן ב"ר נתן שמאקער.

עינוי עינוי יורדה דמעה

על אחותי הצנעה רך כימים נקטפה באבי ימיה
מרות מינע מאדייסקע בת"ר חיים ז"ל
ביום כפור שנת תרמ"ו
ועל ניסי היקר והצדיק
מודה"ר צבי ב"ר יצחק הכהן מאדייסקע ז"ל
נפטר רך בשנים כ"ב טבת שנת תרמ"ח

מכתבי תהלה מנדי ישראלי

בע"ה יום ד' פ' בשלוח.

בעוז ירידות לכבוד הרב הנדרול ח"ב צמ"ס י"א עמוד התורה כ"ה
טוה"ר ר' נתן נטעל מו"ז דהקבוץ הקדוש לוציאן

אחדשה"ט, באתי לבש بعد הבוחר המופלג והמפורס והשנו ומצא כ"ז
מרתו ה' ישראלי רמייהו ב"ר חיים ווידעツקי, קיבל אותו בהקבוץ בכל צרכו
למען יכול להלוד לבטה דרכו כי הוא מכירו מתמיד נדרול וכו'.

הרבר ר' אליהו, מעד נרויזא אצל דווינסק.

מהרב הנאנן קאמאראָב, מו"ז דאניקסט

למען האמת ולמען כבוד התורה מצאתי לוחבה לבש بعد הבוחר המופלג
השני ותורת ד' מעוזו, המתמיד ומצא כ"ז מודתו ה' ישראלי רמייהו ב"ר חיים
ווידעツקי, הרוצה לקיים והוי גולח למקומ תורה למען הוסיף חכמה ודרעת, ובחר
לו את העיר סלוצק, להסתופ בצל הישיבה שמה, ולהתחמס באורן של חכמים
ע"כ אני מפיל תחנתי לאסוף בכבוד את העלמ היקר הזה למען יכול לפולס
לו נתיב אל המטרה אשר אליו הוא נושא את נפשו ומעידני עליו כי ברכה בו
ויכול להתעבור לאילנא רברביה.

ובאה"ח י"ד אדר תרנ"ט א ניקסט.

נאום אהרון נפתלי יצחק קאמאראָב מו"ז דפ"ק

בעוזה.

האמת ניתנו לכתב על כבוד הבוחר החשוב והיקר המופלג הרב חריף ובסי
מו"ה ישראלי רמייהו ב"ר חיים ווידעツקי, ילוד א ניקסט פלד קאוונע, פלפלתי
עמו הרבה והוא מלא דבר ד' בש"ס ובפוסקים ונם הנהו דרשו מפואר נאה דורש
ונאה מקיים ובכו אמרתי ישר כחו וחילו לאורייתא ווירה יידין, במא"ט
ונג"ת וטוט"ה והוא רעווא שישלח לו הרחמן מקום מוכבד לפני כבודו כי ראי
והנון הרב הנעל לנו צאו קרשום, ובאתוי עה"ח יום ד' כ"ד ימים לחודש אדר
תרס"ב לפ"ק.

נאום ישראלי שיוינזאָן, הרב דישקיסיאו, פלד קאוונע

שיר לכבוד הפרעוזידענט, מקהילת אטטאלבארא, מס' מס'.

באתי להרייך ברכה ותודה להפרעוזידענט

ימינך ה' נאדרי בכח וימינך ד' תרעץ אויב
שמעו עמים ירנוון חיל אחים ישבי פלשת
עיני כל אליך ישברו ואתה נתן להם את אכם בעתו
יהללו שמו במחול בתף וככור יזמרו לו
הדר בכבוד הוזך ודבורי נפלאתך אשיה
עווזו נוראיך יאמרו וגדליך אספRNAה

בכל יום אברך ואהלה שמק לעולם ועד (בבאי בתלמוד תורה בכל עת)
רצון יראו יעשה ואת שועתם ישמע ויושיעם (כי יוז פתוחה לכל)

מהר יקדמוני רחמין ביום צורתנו ואם לא למעננו למענך פעל
שומר ישראל שומר שאירית ישראל (ילדי הת"ת האומרים שמע ישראל)
הכל הבו נדל לאלהינו ותנו כבוד לתורה.

הנידן בשמות צדקו וראו כל העמים כבודו כי איש תם הוא
ועז מלך משפט אהב אתה כוננת מישרים
ראש דברך אמת קורא מראש דור ודדור
ותבט עיני בשורי בקמים עלי מרעים
ויהי ה' לי למשגב ואלהי לוצר מהשי
יערב נא שיחי עלייך כי נפשי תערג עלייך
צדיק כתמר יפרח כארו לבנון ישגה

פוחח את ידק ומשבע לכל חי רצון
ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו
עדות כי הוסףשמו בצתתו ארץ מצרים
זכר רב טובך יביעו וצדקהך ירנו
ישלח דברו וויסם וישב רוחו יולו מים
דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום
עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו
גאו לחייך בתורים צוארך בחרזים
טעמו וראו כי טוביה אשריו הנבר יחתה במו

מכחבי תהלה

מכח תהלה מאת הרב הנזון הנadol ר' אליעזר ווינשטיין

ב"ה.

מדוי עברי דוד עיר נארמה העמטעו מאפס. ושבתי שם ודברתי עם הרב והשוו"ב ומטייף דשם ה"ה הרב י"שראל יומיתו וויזעטן. פלפלתי עמו הרבה בהלכה וראיתי אשר ידוו רב לו באורייתא בטוב טעם ורעת בהלכה ולמעשה נט ראייתי כמה נלענות אחדים מספר **תורת ישראל** אשר יגע וועל האברך היסר המאור הנдол הרב י"שראל ירמיהו וויזעטן. הספר הוא מלא זיו ומספר נוגה מעוריו היכן לבו לשקד על דלתי התורה ומצא חכמה ויפיק חכונה.

לכון ידי עמו ואמרתי יישר כהו וחילו לאורייתא ווורה ידין ידין במ"מ וגונ"ת וטומ"ט וד' ישלח לו מקום מכוון לפיו כבודו, כי ראוי והנו הרב הנ"ל לנחל צאןقدس וברכהו בברכת ה' כי עוד יזכה להפיכ פרי תנובתו לחקים אהלה של תורה ביד ד' עליון, ואחלה לכל ישרי לב להביא את ספר הרכחה אל ביתם ונזכה כלנו לראות בנוועם ד' בכא"ס. ■ ידי תיכן עמו ואקח ספר אחד ואשלם כפי אשר ישית עלי הרב המחבר הנ"ל בימי רב כה דברי הכו"ח לכךות התורה ולומריה היום יום א' לסדר ויקחו לי תרומה, כה מעשו הניד לעמו שבט תרפה"ה.

הכ' אליעזר בהרב ר' משה ווינשטיין
ראש ומנהיג לעדת ישראל בספאלא פילד ווילון
ובעת במאנטנאנמרע אלאנמא

בעזה".

האמת ניתנו לכתב על כבוד הבוחר החשוב והיקור המופלג ההנו חדש מפואר נאה דורש ונאה מקיים מוה"ר ירושל יומיהו ב"ר חיים וויזעסקי ליד אנוקטט, פילד פאווען. שלמד ושנה בשנה ומחוצה וראה סיטו יפה בלימודו וחתט כמה נסות דעתות ושופות, ויצאו בהכשר ר"ת כאשר העיד השו"ב המומחה דפה, ונום אני סלאלתי את סכינו של שחיטה במעמד השו"ב המומחה דפה, והעמדו שובחר וחלק כאחד המומחים במעמד השו"ב המומחה דפה והרניש בפניהם רשות מושך הדקה ושובחר חזר והשחינו את הסכין ומצאו כשר לשחיטה ושאלתי מדריני שו"ב והשיב הכל בהלכה כפי המבוואר בספריו הראשונים ואחרונים, חצובים ומונחים על גוח לבו. לנו אמרתי ישר כחו וחילו כי ברכה בו. ומורתינו כל ישראל לא יכול משחיתתו ובידתו אפילו המדריך מושך ומחרاوي לחזור על למודו תמיד, ולא ישג נבול שום שו"ב אחר. يوم נ' ב"א ימים לה' אדר שנת תרמ"ג.

נאום שלמה הכהן מה זילניא

אמצא חובה לנפשי להכיר ולהזכיר לפני עדת אחינו בני ישראל את חיינו יקרת הרב הנאכ"ד דק' אנטולברא מאסם. מוה"ר ירושל יומיהו וויזעסקי שליט"א אשר הרה הגה מכמה שנים והוציא בעזה"ש לפעולות את מחשבתו הרצויי להעתיק את פסקי שו"ע בשפט אנגלית. ודרושים הם לכל חפציהם, ע"ב החובה על ב"א לקבלו בסבר פנים יפות, ולספה המחברת באלו למען לימדו בניו את דרך ה'.

הבעה"ח י"ב אלול תרפ"ו.

נאום יוסף ראנזין רב הכלול דפה פאסאיק, נדו.

בעזה".

ראיתי הנירויות ביד הרב ירושל יומיהו וויזעסקי מרבני נאונים סמכה הוראה מהרב הנאנו הצדיק ר' ירושל שיינזאהן, וקבלת שחיטה מהרב הנאנו הצדיק זקו הרבניים. ר' שלמה הכהן ומהרב הנאנו רב בניזון, פלפלתוי עמו הרבה שאלתי אותו בכמה דיןיהם מדריני הוראה והשיב הכל בהלכה בקי בש"ס ובפוסקים ולכון גם ידי תומכו יורה יורה ידין בם"מ וגונ"ת וטומ"ה ונום הנחו דרשו מפואר נאה דורש ונאה מקיים הרחמן ישלח לו מקום מכובד כי ראוי והגנו הרב הנעלח לנחל צאו קדשים.

ובאתמי עה"ח יום עש"ק לסדר ויצא יצחק לישיח בשדה, שנת תרמ"ג.

נאום אהרון יצחק בן הרב הנאנו משה מרדכי קאנגראוועיז.

הרב דוויסונטאמ

Department of Public Utilities
 67 State House
 Boston, Mass.

November 8, 1926

Rabbi Jerome Widisky,
 Attleboro, Mass.

Dear Sir:

I have glanced through the volume of your "Torath Israel" which you have shown me, and I find that the translation is written in a very readable style. The English vocabulary is good and it would seem as though a person, who was uttered unfamiliar with the Jewish law, ought to be able easily to understand and to follow this work.

Respectfully yours,

LEWIS GOLDBERG

Temple Mishkan Tetita,
 Boston, Mass.

October 26, 1926

To Whom It May Concern:

Rabbi J. Widisky, of Attleboro, Mass., the bearer of this letter, has undertaken the formidable task of translating the "Shulchan Aruch," into English. The "Shulchan Aruch," is the great code of law which regulates every detail of Jewish Religious Life, and though small portions of it have been before this rendered into various European languages, no one has yet attempted

Jewish Advocate Publishing Co.

November 8, 1926

To Whom It May Concern:

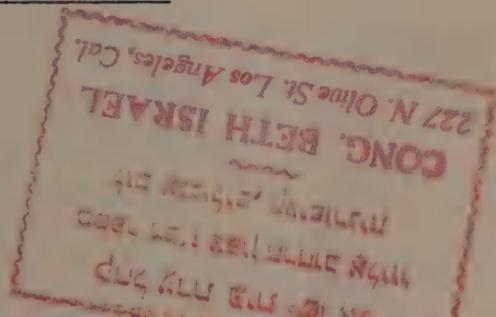
This note introduces Rabbi Jerome Widisky, of Attleboro, Mass., who is well known for his religious activity in his community, and especially for the excellent pieces of scholarship which he has recently produced, after a labor of nine years, by translating the Shulchan Aruch Yoreh Deah, Choischen Mispat and Eben Ezra, into a splendid idiomatic English. Rabbi Widisky's scholarly labors should be gratefully appreciated by all people who understand the significance of carrying on scholarship from generation to generation.

His work has been a labor of love, otherwise, such a stupendous task could not only not have been finished, but not even undertaken. The work he has translated, until now have been a closed book to many Jews and Gentiles who have not had the good fortune to know Hebrew, now reveal their spiritual and literary treasures to all who would not seek.

It is a privilege to recommend Rabbi Widisky, and his work which, we hope, will be not only appreciated by word of mouth, but which should also be practically supported so that all his labor will be truly recognized as a notable literature and spiritual contribution.

Sincerely,

JOSEPH S. SHUBOW
Literary Editor

BOSTON TRANSCRIPT

November 2nd, 1926

"Toras Israel" in English

"Rabbi Widisky of Attleboro, has completed the translation of the book of the knowledge of the law. Never made available before in a European tongue.

The first two volumes have been published and the other volumes are in the publishers hands, at the Hub Printing Company, Saint Louis, Missouri. *Toras Israel* of the *Shulchan Aruch*, the book of knowledge of the law, embodying the final decisions of the chief Rabbis, founders of the Jewish laws, made three hundred and fifty years ago, and preserved in Babylon. The translation into English has been done by Rabbi Jerome Widisky of Attleboro. The Hebrew Original and the English Text appear on each page, the book refers not only to matters of religion, but also of the law adopted by the world of all nations, "the *Schulchan Aruch*, writes Rabbi H. H. Rabino-vitz of Temple Mishkan Tefila is the great code of law which regulates every detail of the Jewish religious life, and though small portions of it have before this been rendered into various European languages, no one as yet attempted to translate the four parts of this work. Rabbi Widisky is to be commanded for his zeal in trying to make this store-house of Jewish law, ethics, Jurisprudence and the theology accessible to the Jewish layman, who is not able to consult the original sources. And I earnestly bespeak for him, the encouragement and the assistance of all who value Jewish scholarship". Louis Goldberg, of the state department of utilities says that the translation is written in a very readable style, and that it would seem as though a person utterly unfamiliar with the Jewish Law, ought to be able to understand and follow this work. State attorney I. Stone, calls it "a fine contribution to the Hebrew Cultural valuers". And Rabbi Harry Levy, "A good piece of work". Several other Rabbis have endorsed the work".

Rabbi Widisky, who has spent 14 years on the trans-

to translate the 4 parts of his work. Rabbi Widisky, is to be commended for his zeal in trying to make this store-house of Jewish law, ethics, jurisprudence and theology, accessible to the Jewish layman, who is not able to consult the original sources, and I earnestly bespeak for him the encouragement and assistance of all who value Jewish Scholarship.

H. H. RUBENOVITZ

Department of Justice
United States Attorney
District of Massachusetts

Boston, October 26, 1926

Rabbi Widisky,
Attleboro, Mass.,

I wish to congratulate you upon your publication of the volumes of "Torath Israel" which, in my opinion, constitute a fine contribution towards the Hebraic Cultural values. The Jewish youth of America will be enabled to make themselves conversant with the fundamentals of Judaism, and will thus be enabled to have a higher appreciation of Judaism.

I am confident that your work will be received by the Jewish Public with the enthusiasm it deserves.

With best wishes, I am,

Very respectfully yours,

ELIHU D. STONE

when nineteen years old, by chief Rabbi Solomon Cohen, of Vilna, Rabbi B. Benjamin, of Ityan, Rabbi of Kovno, and Rabbi Weinstock, of Wolin. He graduated from the university of Penn. receiving the degree of A-B fourteen years ago. He translated part of the *Toras Israel* and was requested by a number of Rabbis to complete the work, which now numbers twelve volumes. Besides this translation he also has three hundred lectures in Hebrew and English, showing how the Jews were organized from the beginning to date.

Rabbi Widisky first occupied a pulpit in Philadelphia, where he served for nine years, after which he received a call from Washington, D. C. where he remained eleven years. He has occupied the pulpit at Attelboro for the past two years for the sake of the illness of his son

TEMPLE ISRAEL, BOSTON MASS.

October 29, 1926

Rabbi Jerome Widisky,
97 Shurtleff Street,
Chelsea, Mass.

Dear Sir,

I have had occasion to glance at the new volume of your translation of *Toras Israel*, the translation of the four volumes *Shulchan Aruch*. You have done a good piece of work. I hope you succeed in getting the response you desire.

Sincerely yours,

HARRY ZWI

lation, was ordained at the age of 19 by Chief Rabbi, Solomon Cohen of Vilna, Russia. Rabbi Benjamin of Ityan, Covna, and Rabbi Weinstock of Volin. In 1904 he came to this country, and during the nine years as Rabbi in Chelsea took the degree of A-B at the university of Penn. He was at Washington D. C. for 11 years, and two years ago went to Attleboro on account of his son's illness.

THE BOSTON GLOBE

October 30, 1926.

"Translates Hebrew Law into English" Attleboro Rabbi Finishes Nine Years Task

"After nine years of continuous labor, Rabbi Jerome Widisky, of Attleboro, Mass. has completed the translation into English of the *Toras Israel* Book of the "Knowledge of Law". The book which contains the final decisions of the chief rabbis founders of the law, is both, in Hebrew and English, all of the Boston Rabbis who have been given an opportunity, to review the book, speak very highly of the work. The translations are clear and concise the language used throughout shows effort and careful study as to details. In the past it has been found nearly impossible to secure an accurate translation of this book, owing to the fact that the Hebrew scholars were not versed in the use of English, and those who could translate into the English were not well versed in Hebrew. The final decisions of the law as given by the Chief Rabbis is not only translated, but each law is explained clearly, telling why those decisions are made.

Rabbi Jerome Widisky the translator of the book, came to America 23 years ago, he was ordained Rabbi

years. He has occupied the pulpit in Attelboro for the past two years."

A letter from Nathan Issacs, Professor of business reads: "It was a pleasure and privilege to look at some of the proof sheets of the first part of your translation of the complete Schulchan Aruch. The task that you have set for yourself is stupendous indeed, the task of such a translation has been felt not only in the surplus with which you are immediately concerned the Jewish youth, but also the scientific circle."

Another from Rabbi Lewis N. Epstein, of 15 Starnes Rd., Brooklyn, says: "I consider it a very great endeavor and I believe it will answer a definite need of American Jews". "I bespeak every courtesy for Rabbi Widisky, both in the interest of the Jewish scholarship and on behalf of the very effort to make Jewish Law accessible to our English reading Jews and Jewesses."

"I have had occasion to glance at the new volume of your translation of *Toras Israel*, you have done a good piece of work. I hope you succeed in getting the response you desire" is what Rabbi Harry Levy of Temple Israel Boston writes to Rabbi Widisky.

Rabbi Herman Rubinovitz of Temple Mishcan Tefilah, of Boston writes: "Rabbi Widisky has undertaken the formidable task of translating the Schulchan Aruch into English. The Schulchan Aruch is the great code of Law which resolves every detail of the Jewish religious life. Though small portion of it before has been rendered into various European languages, no one has yet attempted to translate the four parts of this work, Rabbi Widisky is to be commanded for zeal in translating this Jewish law, ethics, Jurisprudence and theology accessible to the Jewish layman, who is not able to consult the region of sources, and I earnestly bespeak for him the encouragement and assistance of all who value Jewish Scholarship".

Other letters from E. D. Stone, U. S. Attorney, Joseph F. Shubow literary editor of the Jewish Advocate Publishing Co., Lewis Goldberg of the department of Public

CHELSEA EVENING RECORD

November 13, 1926

Translates Jewish Religious Laws into English Language
Rabbi Widisky has completed work of nine years
Highly praised by leading Jews of the nation.

"After nine years of continuous labor, Rabbi Jerome Widisky of Attleboro, well known in Chelsea, has completed the translation into English of *Toras Israel* "Book of Knowledge of the Law". The book contains the final decisions of the chief Rabbis founders of the Hebrew Law. All of the Boston Rabbis who have been given an opportunity to review the book speak very highly of the work. The translations are clear and concise and the language used throughout shows effort and careful study as to details.

In the past it has been found nearly impossible to secure accurate translations of these books, owing to the fact that the Hebrew Scholars were not versed in the use of the English language, and those who could translate into the English, were not well versed in Hebrew. The final decisions of the law as given by the chief Rabbis is not only translated, but each law is explained clearly, why these decisions are made.

Rabbi Jerome Widisky, the writer of this book, came to America 22 years ago. He was ordained when 19 years old by chief Rabbi Solomon Cohen, of Vilna, Rabbi B. Benjamin, of Ityan, Rabbi of Kovno and Rabbi Weinstock, of Volin. He was graduated from the university of Penn., receiving the degree of A-B 14 years ago. He translated part of the *Toras Israel* and was requested by a number of Rabbis to complete the work which now numbers 12 volumes. Besides the translation, he also has three hundred lectures in Hebrew and English showing how the Jews were organized from the beginning to this day.

Rabbi Widisky first occupied a pulpit in Philadelphia, where he served for nine years after which he received a call from Washington, D. C. where he remained eleven

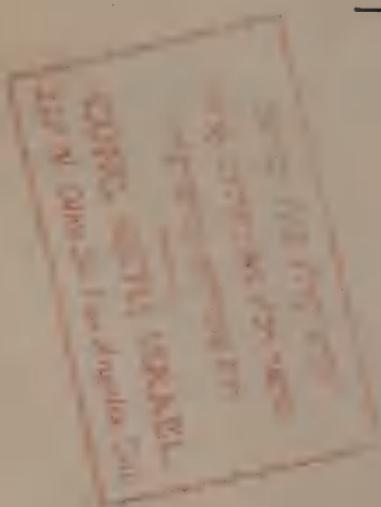
BOSTON DAILY POST

December 1, 1926

Translates Laws of Rabbis into English

"As the culmination of nine years of labor, Rabbi Jerome Widisky has completed here the translation into English of the Shulchan Aruch, the code of all the laws and rulings of the rabbis for the past 350 years. This is the first time that these laws have been translated and compiled into a single work, which he has named the "Toras Israel."

"Rabbi Widisky was ordained at the age of nineteen by chief Rabbi Solomon Cohen at Vilna, Russia, and in 1904, came to this country. The University of Penn. conferred upon him the degree of A. B. Prominent legal authorities and churchmen have endorsed his translation which will be published soon in 12 volumes."

Utilities, Boston, Lewis Hurvich, Superintendent of the Bureau of Education, Boston, Rabbi Nachman S. Arnoff, of New Bedford, all command on the splendid accomplishment of the work of Rabbi Widisky and send him fairly felicitations on his work.

RABBI LOUIS M. EPSTEIN
Brooklyn, Mass.

November 10, 1926

To whom it may concern—

"The bearer of this note, Rabbi Jerome Widisky, is publishing a translation of the "Shulchan Aruch" the code of Jewish law for the English reading student and seeker of knowledge of the Jewish law. I consider it a worthy endeavor and I believe it will answer a definite need of American Jews. I bespeak every courtesy for Rabbi Widisky, both in the interest of Jewish scholar and on behalf of the very worthy effort to make Jewish laws accessible to our English reading Jews and Jewesses.

Rabbi Widisky, I am confident, does not intend to give the readers of his book the illusion that by the study of it they become authorized in Jewish law, but to give them an intelligent grasp of the law as formulated in the standard code: as such, I recommend it heartily."

Very respectfully,

LOUIS M. EPSTEIN

קוה ע"ה בית ישראל

ספר רבינו יצחק הירוב א.י.ז.
לום אוניליאם קליטרנוי

CONG. SETH ISRAEL
227 N. Olive St. Los Angeles, Cal.

NATHAN ISAACS,
Professor of Business Law

HARVARD UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF BUSINESS ADMINISTRATION
GEORGE J. BAKER FOUNDATION
CAMBRIDGE, MASS.

November 9th, 1926.

Rabbi Jerome Widisky,
97 Shurtleff Street,
Chelsea, Mass.

My Dear Rabbi Widisky,

It was a pleasure and a privilege to look at some of the proof sheets of the first part of your translation of the complete Shulchan Aruch. The task that you have set for yourself is stupendous indeed. Faith and daring, as well as several types of skill and learning rarely found together, are necessary in a pioneer attempt to put into English the entire code that has penetrated to every aspect of Jewish life for the last three hundred and fifty years. The lack of such a translation has been felt not only in the circles with which you are immediately concerned, the Jewish youth, but also in scientific circles.

I trust that you will meet with success in this important work.

Very respectfully yours,

NATHAN ISAACS

JEWISH ADVOCATE

November 18, 1926

Rabbi Jerome Widisky Makes Great Translation

"Rabbi Jerome Widisky of Attleboro, Mass., has recently completed a great piece of scholarship. After nine years' labor he has translated the Shulchan Aruch, Yoreh Deah, Hoshen Mishpat, and Eben Ezra into a splendid idiomatic English. This has never been done completely before and Rabbi Widisky is to be commended on his great enterprise and his singular achievement. The book also contains, aside from the translation of the great legal trac-
tions, twelve lectures and speeches delivered by the Rabbi on various occasions and on topics of life.

The translations from the specimen pages that the editor has seen, seem to be careful, exact, and very readable. Further announcement of this book will be made in the literary department of our paper at a later date."

תורת ישראל

חלק הדרוש

דרוש א.

דרוש לצוון אשר דרשתי בנארטאדעמסס מאם.

הנבי ישעיה ע"ה בנהמו את עמו מה נאו על ההרים רגלי מבשר משמייע
שלום מבשר טוב משמייע ישועה אמר לציוון מלך אלתין.

לכאר דבריו החזויה אלה, אתה למשל אוני את אשר קרה.
בעיר פלונית היה שם נביר גדול ונודע בשמו בכל הפסיביות, והיה האיש
ההוא נזיב לב ועשה צדקות, ויהי לו בסוף וזהב ונכסים רבים, אדר מען ה'
מננו פרוי בטע כי בנים לא היה לו. ויתיעץ עם אשתו שיקחו אל ביתם יתום בו
טוביים ויבגדלו אותו להם לבנים. כי ר' ר' אמרו: "כל המגדלים יתום בתוד ביתו כאלו
ילדו", ואולי יבנו ע"ג. ויקחו יתום בן טוביים לבתיהם וילבשוו וינעלוו וישכרו
לו מלמדים ומורים להועיל ויחסבו לפרי בטנים. ואפ' היהות חשבם לאבותיהם.
וכאשר הניע עתו עת דודים התחתנו אותו עם נביר אחר ויתנו לו אלף שקלים
נדוניה וארכותה על שלחנם. ויהי כאשר הצמד הזה אכלו את ארכותם, ויתיעץ כי
יקחו אל ביתם עוד יתום בן טוביים ולעשות עמו בכל הטוב אשר עשו להראשון,
וכה עשו וישכרו גם לו מלמדים ומורים להועיל ויתנו גם לו אלף שקלים נדוניה
ויתחתנו גם אותו עם נביר, ויקחו אל ביתם עוד עני בן טוביים. וכן שליש
ורכיש וחמשו גם עתיהם בכל המטבות שעשו עם השניים הראשוניים.
ויתחתנו אותם עם נבירים נדולים, ויאחבו את כלם אהבה עזה ולכני פרוי בטנים
חובם, וגם הבנים קראום אב ואם.

והנה ברבות הימים החל נלגל הנביר לרדת מטה, ויקרא לפניו את בניו
כלם, ויספר לפניהם את מצבו, בראותו כי מצבו יורד אחורנית יום יום, והוא
ירא פן. יגע גם בכסף זרים, וכאשר אין ברצונו לגעת בכסף זרים, ע"כ הוחלט
בדעתו כי ימכור את כל אשר לו וישלם לנשויו, ואם יותר מאומה נס לו ייחית
בנותר. והנה אחד הבנים אשר אהב ביותר אמר לו שלא יתו לו לעשות בזאת
בשם אופן, ובאשר כי רכשו עולה לכמה אלפיים כסף ע"כ יתו את כל רכשו
ליד אביו הנביר ואולי יצליה ה', כי ע"י כספו יושב למללו הראונה, ואפ'
כי אביו הנביר לא חפץ לקבל כסף בנו, אדר הבן ההוא לא הרפה ממנה ויפצר בו
מאר עד שנתרצה לו ויתן את כל רכשו ע"י אביו אויל ע"י כספו ירים קרן
מסחרו.

והנה לא עבר זמן כביר והצלחת הנביר ירדה פתאום ונם כל הרכוש שלו
יהר לטמיון וושאר נקי מנכסיו, רק כסף זרים עוד נשאר בירוי, ויקרא אליו
עוד פעם אחת בנוו כולם, ויספר לפניהם את מצבו כי נס כסף בנו נאכבר.
ועכשיו נשאר נקי מנכסיו, על כן כאשר כי יד אלהי היהת בזה לזאת נאלץ הוא
עתה למכור את נכסיו ולשלם לנשויו, ולפניו אין דוד אחרת כי אם לנשוע ולנרד
מעבר מים לאמריקה כי לכו יאמר לו כי שם ימצא את ההצלחה, ומדבורי לו

BUREAU OF JEWISH EDUCATION

לשכת החינוך דבוסטון

CONSTITUENT ORGANIZATION OF FEDERATED
JEWISH CHARITIES

24 Providence, Boston, Mass.

—OFFICERS:—

PROF. NATHAN ISAACS, Pres.
JUDGE DAVID A. LOURIE, V-Pres.
MORRIS MORSE, Treas.
MEYER, J. SOWYER, Secretary

BOARD OF GOVERNORS:

RABBI SAMUEL J. ABRAMS
DR. LOUIS ARKIN
RABBI LOUIS M. EPSTEIN
ABRAHAM S. HIRSHBERG
RABBI HARRY LEVI
DR. LEON S. MEDIOLIA
MOSES MITCHEL
JACOB RABINOWITZ
RABBI H. H. RUBINOWITZ
JOSEPH RUDNICK
MAX SHOOLMAN
LOUIS HURWICH, Superintendent

CONSTITUENT AND AFFILIATED
ORGANIZATIONS

HEBREW TEACHERS COLLEGE
17 HEBREW SCHOOLS
8 SUNDAY SCHOOLS
3 TWICE WEEK SCHOOLS
10 CONGREGATIONS
8 EDUCATIONAL ORGANIZATIONS

November 8th, 1926.

Rabbi Jerome Widisky,
97 Shurtleff Street,
Chelsea, Mass.

Dear Rabbi,

Enclosed please find check for ten dollar, \$10.00 for the first two volumes of the good translation of the Turim. I wish to congratulate you upon your translation of the *Toras Israel* of the four *Turim* is very good.

I am confident that your work will be received by the Jewish public with the enthusiasm it deserves.

With best wishes I am,

Very respectfully yours,

LOUIS HURWICH, Superintendent

ובצדיה הסתיר את פניו ממנה כל השכוע, בלב כואב קבלה מאתו את השהה שקיי בסוף, ובשבוע השלישי בכוונה אל בנה השלישי, החל לזרות שער מלך על פצעי לבבה, ודבריו היו כמדקרים חרב ובחרוון, ובעם השליך לפניה את השהה שקיי בסוף, אז הבינה האם את מצחה הרע, ותלך מאתו בעינים זולפות דמע, ותגנמר בלבנה כי אחר אשר בניה הפכו מצות אביהם ואת שכעתם אליו חללו, ותחדל מעתה לבש עוזר מהם ותבחר למות ברעב ולהיות חי עזרא אשר לדושם מהם עוזרה. ומאו והלאה הופירה רגליה מדרור על מפתחו ביהם ותשכור לה מעוז עזרא, ומהיתה היה רך מאחד בניה אשר שמר את שבועתו ומרדי חדש בחדשו נתן לה את העשרה כסף כפי שמניע לחילקו, וויתר, ונם בנה הדל פרנס מלוחמו ויהי לעוזר לאמו, וינחמו אותה תמיד כי עוד תשוב תפארה בשושנה, והבנות שלשה לא זכו את אםם ולא באו לדושם בשלומה לדעת איר תהיה אםם, וכחה עברו שנים אחדות ומאביהם לא נשמע דבר.

והנה פתאום הגיעו מכתב מאביהם ובו כתוב לאמר: כי עד עתה עוד לא מצא מועז לאכסף ומשתכר הוא רך למחיתו ברוחה, על כל זה לא אבאה תוחלתו מה, ולבו אומר לו כי בקרוב יושע תשועת עולמים וمبקש את בנו שישמרו את שכעתם לאםם ומכתיהם שנית שישלם להם את נמולם לרבעות כפי אשר הבטיח להם. הבנים בקראמם את מכתבו שחקו על חלומותיהם ועל דבריו ועל דמיונו הכווב, והמכתב לא פעל מואמה על רוחם ולא הטיבו חסדם לאםם, וכשה עברו עוד שנים אחדות. והנה פתאום קול נשמע בכל מכתבי עתים בארץות תבל מהפלא הנדול אשר קרה באמריקה, כי איש אחד מארץ פלוני מפלך פלוני בשמי, אחר אשר ירד הצלחהו בארציו נסע בשנה פלונית לאמריקה ונם שמה לא מצא את הצלחה כמה שניים, אך פתאום האירה הצלחה אליו פנים באופו אשר לא ישוע כי הנה חבל ארמה קנה וימצא בה מקרה של זהב, מדור של לא יכוב בעולם ועתה הנהו העשיר האחד בכל ארצות תבל ואין שני לי, הבנים בשמעם השמעה ההיא, ויבנו היטב כי האיש הזה, הוא אביהם אשר נסע מביתו בשנה פלונית הוא ולא אחר ועתה הוא העשיר הנדול בכל ארצות תבל, ויבאו אל אםם לבקש קרבתה, ויבקשו ממנה שתמיר מעונה הדל בנהו יפתח, והם יספיקו לה די צרכיה בכבוד ויתנו לה אלפיים ויבקשו סליחה מאתה על אשר הסתרו פנים ממנה עד כה, אך האם הקשה את ערפה ולא חפיצה לקבל חסדם, ותען אליהם כאשר סבלת לחץ עד כה עוד תסכל עדר שירחם ה' עלייה, ולא תקבל עוד חסד מהם, וילכו הבנים ממנה במחנה נפש, והנה פתאום בא טעלונראם מאביהם אליהם כי יהיו נכונים ליום פלוני אל אביהם כי בא יכוא ולא יאהר.

בקראם את הטעלונראם נבהלו מאר ונפשם מריה עליהם, כי כלמה תכסה פניהם להביט בפני אביהם ובמה יצדקו לפניו בשאלו מהם על שבועתם, ואיך עזבו את אםם בצרה, מה ישיבו על תוכחתה. ויבאו אל אםם ויפלו לפניה ארצה לחכו עפר רגליה בכו ויתחנן לה כי תסלח על עותתם גנאה, וכי תעתק מעונה אל ביהם וילכישו הוד והדר, אך היה דחוף בכם ולא אבה אף להביט בפנייהם ולא הוועיל להם כל בכיהם, בראותם כי אםם הקשה לבנה מהם ולא יוכלו לרדך את לכה לאחבה ויתיעטו בינהם אולי טוב לפניהם שלא יסעו אל תחנות הברול למכל פני אביהם, אך באחרונה נגנמר בינהם כי נאלצים מהה לנוטע לכבול את פניו בכו, כדי שלא להעלות עוד יותר חרוץ אפו, הלא בחתי המשפט יוביל

ימונן אחר. אך זאת דואג לבו בקרבו על מי יעוז את אשתו את אם הוקנה, וכי יהיה עליו לסתורה, על בו מבקש הוא מאתם שיבטיחו לו וישבעו לו שבאותם שיטורו את אם הוקנה, וכל אחד מהם יתחייב את עצמו ליתנו עשרה אלף לוחש, ובאשר כי ארבעה בנים הם כי בנו אשר נאבד רכושו מאותם לא מבקש מהם שיתחייב נס הוא בעשרה שקלים לוחש, והסכום ארבעים סה"ה יהיה דין לה לאם שתחיה בכבודה, אף כי אם לא כהרגלה כאשר חיתה עד הנה בחיכל תפארת ובמרכבות כבוד בעבדים ושבחות לשרת לפניה אבל נס לא בשפלות ובונני.

ויאמר אליהם. כי בקשתו זאת. לא יבקש מאתם חסド חנם. כי עוד לא אבד תוחלתו מה' ולבו אומר לו כי שם יתעשר עוזר רב. על בו יניח אל אם ספר זכרו וכל אחד כאשר יתנו העשרה שקלים לאמים יכתוב ואתם בספר לזכרו, והוא בטוח ששולם להם בערך כל עשרה כסף מאה כספ. ומלבך הפנינים ואבני החן ועריו היקרים שיביא להם בבואו מאעריקא שהחירים עלה לכמה רכבות עד יוסוף להם כהנה וכחנה. ובאשר ישבעו לו שבאותם על זה או יסע במנוחה ולבו לא ידאב עליו על אשת נעריו שעובה שוממה ונלמודה. הבנים כולם, בשמעם את בקשת אביהם ואת הבתחתו אשר אמר ששולם להם את נמולם שחקו בקרבם. היתכו? הנה אביהם נסוע הוא מביתו עני ודל לבקש להם והצלחה תרימתו למעלה ראש שיהיה לאל ידו לשלם להם בערך כל עשרה אלף כספ' מאה. — ועוד יביא שי להם פנינים ועריו זהב שמחירות עלה לכמה רכבות? הלא כאחד הכספיים ידבר!

על כל זה. הבטיחו אותו וישבעו לו שבאותם יוסייח כבבנת עינם ובככל אשר שאל מאתם יملאו ולא ינרטו דבר. ויעש הנבר כאשר אמר. ויכרד את בניו ויפרד מאתם בלבד קרוע ומורתת, והנה בשבוע הראשון באה האם אל בנה הראשון שיתנו לה העשרה כספ. ותכלם לבוא אליו בבקר. ותבווא לעת הצהרים. ובראותו אותה. קבל אותה בכבוד ויתנו לה כסא לשבת. ולבו כל עמו ושאל לשלומה. ויאמר אליה הנירה לי אמי יקירוי מה שאלת ומה היא דרישת אשר אתה דורש ממני. וכחיצים שנונים ידרדו דבריו אלה אל חדריו בטנה. על שאלתו: מה היא דורתה ממן נאלו איננו יונע עד מה. ותען לו בכתש פנים השבחת בני את הבכחתך לאביר בתרם נסע מפה. ועתה הנה יום השוק הניע ועלי לknות את הדורש למעני לאוכל נפש. ועתה בני תנו לי את העשרה כספ. ויבקש בנה סליחה ממנה. וילד לו אל ארונו הברזל. ויחפש בשטרות המלך. וישב אל אמו ושני שטרות בידו. ויאמר אליה שלחי נא לי אמי כי לא מצאת שטר בו עשר כי כולל בני מה מה ועתה קבל נא מני שהה כספ' אלה ואת המותר הארבעה כספ' אשיך לך בשבעו זו. ותקבל ממן את השהה כספ' בתוקתך כי בטה יתנו נס את הארבעה. ובין כה בשבוע הבו הראשון על ימים אחדים. וכשה עבר השבעה ואת תר' כספ' לא השלים. ובשבוע השני באה אל בנה השני לקלם ממן את העשרה כספ. אף הוא קבל בכבוד ולא שאלת אפילו מה חפצה. כי אם תיכפ' בבואה לך מצלהו שהה כספ' ווושט לה. ויאמר אליה שלחי לי אמי על אשר אמנע מאתך עוד ד' שקל' כספ. האמינו לי כי העת רעה היא. והלא נס אחינו הבכור לא נתנו לך כי אם שהה כספ' אשר הוא עשיר ממני. לדעתנו נס שהה כספ' לשבע יהיה דין למחיתך בכבוד ד' והותר. ותבין האם כי מרמה היה בפי בנה שאמור לה שלא מציא שטר בו עשר.

הלהץ שסבלת, هو בושה וכלהה, זאת תנומלכם אלינו אשר משפטות הרומיות אתכם ואספתי אתכם אל בתי ערומים ויחפים והעלותי אתכם על בתי הצלחה, ואתם אכזרים שכחتم כל זאת ולא שמתם אל ללבכם מוקד מהצתתכם ותעוזבו אתכם בעוני וחסר כל, ולולו רחמי אחיכם שעוזר לך בעשרה כספּו ארמסכם ורחמי בני הדר כי עתה כבר מטה ברעב, עתה צאו لكم מאת פּני פּו ארמסכם באפי ועשה אתכם כליה, הניחני ערד חשור חמתי מעט ואדרעה איזה עונש לעונש אתכם ולשלם לכם במדתכם, וגם על השבועה שהשבעתם נקה לא אנקה אתכם, מרוב החרדה והפחד יצאו בניינו כולם מעת פּנו. ויקרא אביהם ירחקו, ומגдал הפחד שנפל עליהם יצאו בניינו כולם מעת פּנו. ויקרא אביהם את שני בניו אשר הטיבו לעשותם אם אפס חסדם וקיים את שבועתם שישובו אליו. וכברביו עשו, וויאיר פּנו אליהם וידבר אתם באהבה, בני מהמדי לא עליכם אשפוד חמתי ידעתי את החסד אשר עשיתם אתכם ואת תנחותותיכם אליה. הנהו לשלם לכם גמלכם ברוב תודה וכרכוב ידי, אדר על זרע מרעים אלה אשפוד חמתי על הלאם את שבועתי ולא זכרו חסרי אתם.

הispiel הוא, הנגיד הוא הבודא יתברך שם, הידוע בשמו כי הוא מאיר לעולם כלו אשר לו השמים והארץ וرك באבותינו בחר לעם נחלה בזכות אבותיכם אברהם יצחק ויעקב, ויתן להם ארץ זבת חלב ודבש, ובעה"ר הנעה העת אשר בכיכול אבינו שבשימים היה נאלץ להרחיק נדוד מעתנו לשוב שכינתו שלמים, והנה נמצאו איז חסידי עליון מעתים כמו דניאל חמו"ע אשר ברכושם הרובῆה בצדקתם וחסידותם עזרו במעט ויעזרו אותו בכיתו שלא ימהר לנסוע כמארם עשר נסיעות נסעה שכינה וכו' אדר בסוף נם צדקתם לא הועילו לעכובו בביתו, ובכיכול היה נאלץ להרחיק מעתנו אדר בטרם נסעו והרחיק מעתנו בקש אותנו ע"י נביאנו ויאמר, אנא, בני הנני עוזב פה את אמכם היקחה היא ציוו וירושלים שוממה וגולמורה, העיר אשר היהת עיר לילית יופי רבתינו בנים שרתוי במדינות ועתה נשאהה באלמנה היה, על כן דברו על לבה תמיד ונחמו אותה, ציוו תשאלו ודורשlim תעלה על ללבכם, ובמה תנחמו אותה רס בזזה שתראו לzech את עמוד התורה ולחזק יידי ת"ח להרבות תורה בישראל, כי עלייכם לדעת על מה אבודה הארץ על עזם את תורה, על כן איז לכם תרופה אחרית להסביר את ירושלים לתחפורה כי אם בזזה שתחזיוו את קרו התורה וקרו הצדקה וע"ז תצכו לחרות בשמחה פּני, ותוכו לבניין ציוו וירושלים, ואתם אל תחשבו כי חדר הנני מבקש מעתכם, הלא כה אמר ד"ר על ידי נביאו, תחת כספּ אביה והב וחתה הנחת אביה כספּ וננו". بعد אשר תחזקו יידי ת"ח בכספּ שקל אחד אביה לכם זוב עשרה מונים, ומכלך אלה עוד נכוו הנני להביא לכם פּנינים ואבני חפץ לרוב. כאשר יאמר ע"ז נביאו, "עניהם סוערת לא נחמה", אמן ציוו סוערת לפּודות נפשה, וחתה זה אנכי מרביין בפּוד אבניך וישותך בספרים וננו" ורב שלום בגין, ולכל בני ציוו הדורשים בשלומה שלום רב וכל טוב יהיו לךם. ואין דבר זולת התורה והצדקה במה לקרב את הנאולה, וימים רבים עברו וכול אבינו שבשימים לא נשמע בארץינו, והנה מכתב אבינו הניע אלינו על ידי רוז"ל המזוהיקים ידים הפות שלא ואמרו נושא, ומבקש מעתנו שיתדרלו לחקים את עמוד התורה ויבטיחו בשם ה' כי בטח יקים הבטהתו אלינו ע"ז נביאו.

ובעה"ר, רבם המה המתיאשים מן הנאולה כאשר מתאוננו הנביא אין מנהל לה מכל בנים ילהה, אין מי שיראה לקבע עתים ל תורה. עוד אין אף מי

לפחות מהם כל רוכשם כי הכל שלו, וזהאמת כי בשת פנים תכסם, אף הכל
אבייהם הוא איש טוב ורchrom וחנון וכאשר יבקשו סליחה ממנה בטח וילך להם
על פשעיהם, וישוב וירחם. אך זאת רע ומר להם מה יענו אותו בהפניהם
הראשונה בדרשו מהם שלום אםם. ואיד יכלו אותם אל מעונה ה策 וחדל,
וימצאו עצה נם לזאת, איד להסביר לאביהם על שאלתו אותם אודות אםם. ויסעו
אל התחנה בלב קרווע. ויהיו עוד נאלצים להראות על פניהם אודות שמהה למען
לא יכין אביהם את מבוכתם. ובכל אשר קרבה השעה לבא המשע דפק לבם מרוב
פחד ורעה ויהי למים. ויהי כאשר הגוע המשע ואביהם הופיע נגדם בכבודו
והדרו ועבדים רבים ושרותים נלו עמו לשרתחו, ויפלו על צוארו ויחבשו
וינשטו את ידו. בלבם אבל, פחד ורעה, ועל פניהם שמהה, ואף הוא אצל להם
מנשיות פיהו ושאל לשלומם. וידרש נם מאמם לשולם אםם ומדוע לא באה
אף היא לקדם את פניו, וידמו כמו אבו, אך אהיהם הבכור השיב אמריו אליו,
אבינו מהמר עניינו, הלא ידעת את נפש אמנו היקחה כי צנעה וחסידה היא
בכל מעשיה, מאו הפרדה מתנו ונפשה ערנה אליך לא מצאה נוחם לנפשה,
וכל תנחומו אליו לא העילה ולא יכלנו להרני את רוחה, וכל תנחומה מצאה
רק בשפהה לבה כל היום בספר הלהות בו ישי וכספר מנותה המאור, ותשמע
כי יש בעירנו מלמד הלומד לתלמידיו מקרה מפורש בשום לב ושכל ולו בית
רחב ותשכור אצלו מעונת חוכל לשם לטענו לשם תזה"ק בלמדו עם
תלמידיו, וכל בקשתנו לא הוועיל להניא אותה מחפיצה זאת, וזאת היא שעשויה
יום יום. ועתה כבד עליה לנסוע בלילה לקדם את פניך, לנו אבינו מהמר נפשנו
שברנו לunned מעו בית גדור, כי לא לפה כבודד הוא שתסע אל בית המלמד
ולמחר תבאו אמנו אל בית מעונת. ויען להם אביהם כי שומע הוא אל עצם,
ויבקש מאמם כי למחר בברך השם יבואו אל מעונת לחודת בשםיה פניהם
כי עתה עיף הוא מדרכו, ויצום כי נם חשבו מסכום הכסף שננתנו לאם כל

העת יבאו איהם וישלם להם כהכתחו אליהם.

הבנייה, בראותם את כל הכבודה ורוב המשא מכל סגולות מלכים שהביאו
עמו אביהם נמס לבם בקרבם, וכל הלילה בכו על פתח ביתם. ויתחננו אליו
וירידו כנהל דמעה כי תסלח לפשעיהם ולא תנלה על עונם לפני אביהם, ולא
בעלו מאומה, ולא ענתה אותם דבר, ובכבר השם בלב חרד וככושת פנים
באו לברך את אביהם, וימצאו על השלחן מסודר מכל אבני חפץ ספר ויהלום,
ומכל מוני מנדירים ווין הרקת. ובכל כח גברו על חרודתם ויאירו את פניהם
וישאלו לשלוומו, ואף הוא דרש לשולם וידבר אתם רכות, ואחר כד של מאתם
כי יתנו לו סכום החשבו שננתנו לאם, והוא ישלם להם את נשים, ויחלו הבנים
להסתכל איש בפני אחיו ואין מענה בפיהם, אך אהיהם הבכור מצא נס חבעם עז
בנפשו ויען את אביו, אבינו תפארתנו, שלומד וחיד וקרים בעינינו מכל סגולות
מלךים ולא לבקש חובות באננו הפעם כי אם לחרות בשמהה את פניך ולחת
תודה לה' שהשיבך בשולם לפקוד את נור ואת בניך. וינסה להציג כום יי'
לשנות לחיי אביו ולחיי אמו, אך אביהם לא אוכל לשוש אתכם משוש. על כו תנן לי
בראשונה את חשבון הכסף ואשלם נשים לא אוכל לשוש אתכם משוש. בראותה
וחזרישו ולא ענו דבר, ואוזיהם הבכור הצע \square הפעם לנשות דבר אליו, אך פתאום
יעצא הקצע מאביהם, ועינו מורותם בעם וחרון ויאמר אליהם מדויע תחרישו
הו בניהם בחשים, התחשבו שלא אדע מכל עליותיכם עם אמם היקרה, ואת

הראשונים אשר היצר יסית בהם את האדם בְּ יְקַח חַלֵק מעסך התורה והמה
מנbijים זה לעומת זה, ע"כ חל עליינו להבינו במה חם סותרים את דבריו
הראשונים, ונביא בזה עוד אמר ר' במסכת ברכות אמר ר' יונה אמר ר'
זירא כל הלו שבעה ימים בלבד נקרא רע שנאמר רע שביעו ליוון כל יפקד רע
את שביע אלא ישבע, והמאמר הזה אומר דרשני, וכי בשבייל שלא חלום לו ז'
ימים יקרא רע כמה צדיקים שעברו מהם ימים ושבועות בלבד חלום, נס
הרטמו שתוליה דרשתו על הפסוק לשבש את המקרא ולדרוש הוא ורוזק מאדין
והנה בעל המאמר הזה הוא ר' זירא, אשר ידוע לנו בשם חסיד נדו, והיה מתבונן
את חייו עזה ז' מادر עד כי מעולם לא עבר שחש כל על שפתיו והיה יראתו מادر,
עד כי אחת לשלשים יום היה בודק את גוףו אם תשלוט בו ליה אש, והמאמר
זהו נאה למי שאמרו ואמר את החידה הזאת על אלה אנשים המבילים ז מגן
לרייך, וחיים בעולםם חמי הכל בלי דעת וחשבו הנפש.

הנה המפרא וכמו הפייטנים והמליצים מבנים את חייו האדם בעזה ז' בשם
חלום אדרה ומורגל הוא נס כו בפי המכון כי שנות האדם אדר חלום הנה, אפס
האיש הכלול והבעיר יאמר לו אמת כי שנות האדם אדר חלום עובר, הנה עכ"ז
נס חלום נעים טוב הוא לפיו שעיה, אבל האיש החכם אחרת יחש דבריו, כי כאשר
יחלום האדם כי מתענג הוא עונג רב, מונה וסופר הוא כnis נדול עם כסף תועפות
וכאשר יפוץ משלתו ונפשה ריקה והוא איש עני ודל, עוד יותר ינדל צערו, כו
הנה כל תענוגו עזה ז' אדר לפיו שעיה כאשר יאמר עכ"ז משל נעים, פעם נבעו
זה בזה שר הצלחה ושר החלומות, וילכו יחד לשוטם בארץ ויתור אותה, ויעברו
ערום וימים ומדיינו תרחות וילכו כל היום עד הערב וינעו מאה, ויאמר שר
 החלומות אל שר הצלחה הנה עיפן אנסי מאדר עכ"ז נבא אל העיר הקטנה הזאת
ונלין בה ובבקר השכם נלכה לדרכנו הלאה, ויאמר אליו שר הצלחה, הנה אנשי
העיר הזאת רעים מהה מאדר וכאשר אליו בסרבה אפ' ליליה את הלא ימצאו את
הצלחה עכ"ז אם טוב בעיניך בא אתה לבדך אל העיר הזאת ולו בה ואנסי
אחכח עלייך מחוץ לעיר עד אור הבוקר, ובבא שר החלומות לבדך אל העיר ליאו
בה, ובכלתו אמר אל לכו אעשה צחום בעיר הזאת ולו בה ואנסי רעים מהה...
ובבא אל בית אחד מושבי העיר שהיה מבעליה החשובים שאבד רכשו ובע"כ
סבלו רעב ועוני איש לא ידע, ובבא אליו שר החלומות לבדך אל העיר ליאו
נדול וכפסף לרבעות לו ובתיו מלאים כל טוב, ולו כל כדור הארץ, ומרכלו פרץ
לרוב והוא מתענג בהיכלו על כל נועם ועה. והנה הציקו הרעב פתאום. ויצוח
על עבדיו לעוד לפניו השלחן, ובבא אליו פתאום רץ מהר לקרוא
לו אל אחת החניות כי שוהדים נפלו עליה והמה בזווים את הסחורה, וירץ
מהרה אל חנותו ובבאו שמה והשודדים נפלו עליו ויבו אותו הכה ופצעו,
ויחרד מאדר ויזעק בקהל נדול לערוה עד כי ב"ב הקיצו משנתם לקהל ועתקו ויחדרו
מאדר ויזעקו גם המה ותהי צעה נדולה בבית עד כי נשמע קול צעקהם עבירות
ויתאספו כל השכנים מסביב לבתו ויבאו אל הבית ויראו את נדול לחציו ודרשו
בי נפשו ברעב תחטונג, וידע כי נפשות ב"ב לא אלכו לחם זה ימים שלשת,
וכו עשה שר החלומות צחום בכמה גרו העיר זה אבד כספו בחלומו וזה נתעורר
זה עליה לנдолה עד כי ישב כסא המלוכה וזה מצא של ר' רב ובאחרונה נחדר
שמחתם לתונה, ובבקר השכם עמד שר החלומות ממשכובו וישב אל שר הצלחה
ויספר לפניו את הצלחן אשר עשה באנשי העיר ואיד החריד את המתעורר

שיהוו ידי ת"ח, אשר ע"י החזות התורה מקרים אותה מעפר חורבנה, וישבחו את אם ואת ארעם, ועוסקים כל היום רק בישיבה של עולם ובוניהם חרכות למו בית מדרות ועליות מרווחים, ורק מתי מספר מגבירות עמנו אשר ראת ה' נעה אל לבם וחזריהם אל דבריו רק מהה לבדם דורשים בשלום ציון וירושלים, ורובם עתים ויזחישו ידי ת"ח נס שלוחים פרט מנספם לומדי תורה בירושלים, ורובם המחויקים מהה עני ישראל, הפורסום מלחחים לדל ויקבעו עתים לתורה ומחזיקים ידי ת"ח וירושלים תעלה על לובם תמיד ודואנים על שכבה, והנה פתאום ישמעו בכל קצוי תבל ובכל ערי ישראל לאמר הנה ישעכם בא וכל קדושים עמו, וכאשר יאמר הנביא מלacci ע"ה ופתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים לנו, ועל עת ההוא ינבא הנביא ישעה ע"ה ויאמר מה נאו על ההרים רגלי מבשר כי פתאום ישמעו בכל ארצות תבל ובכל מכה ע"י הנה אלהינו בא משמע שלום, והיא מליצה נשגה כי תחת אשר אמרנו ציון רואנת תמיד וחורת, ואמר ציון עורנו ה', וה' שבחני ע"ז יתבשרו בראשונה, כי שלום لكم ושלום לאבינו שבשימים עם האם הזקנה, ואח"כ מ ב ש ר ט ז ב . תשמע בשורות טובות משמע ישעה, כי ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, ותשמע כי נתעורר פתאום והוא העשיר האחד בכל קצוי תבל ואין שני לו, ואח"כ יבוא טלית גראם מאבינו שבשימים כי יבוא ליום המיעוד, וمبקש את בניו שיתאספו כלם לקלב פניו ואת מלכותו כי אמר לעציו מלך אלהיך. ויקרא אז את בניו כולם לפניו לקבל מהם החשבון על מעשיהם כמה השתדרות עשו, להרמת ציון וירושלים. אם קבעו עתים לתורה, אם חזקו ידי ת"ח, אם קוו לישעה, כאשר יאמר הכל על ידי נביאו האחורי מלacci והקרבתינו אליכם למשפט והיתרי עד ממהר לנו, וברגע יתנו קולו וישאל מהם איה הבתחתם ושבועתם אליו אם אשכח ירושלים תשכח ימינו, ולאללה המעטים המחויקים ידי ת"ח והקביעים עתים לתורה והדואנים לשולם ירושלים יאמר ע"י נביאו מלacci, אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו, אז בעת ההוא, מכל אשר נדברו בין יראי ה' איש אל רעהו, ויקשיב ה' ישמע ויכתב ספר זכרו לפניו.

ויאמר הנביא כי ישם אז ה' הנמול לכל אחד כפי מעשיו ויאמר כי הנה היום בא עבר כתנו ולהת אוטם היום הכא וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפאה בכנפיה, וכל הדואן לשולם ירושלים ומשתדל במעשייו להקים חורבנה זוכה לראות בנחמת ציון וירושלים ויזכה לבניין אריאל ולעלות לציון ברנה, ובא לציון נואל בב"א.

ד רו ש ב .

אשר דרשתי בנארד-עדעם מאסם.

במסכת אבות ר' שרפון אומר היום קצר, ומלאתה מרובה, ותפעוליים עצלים, ותשבר הרכת, ובעה"ב דוחק, הוא היה אומר לא עלייך המלאכה לנמרז ואוי אתה בן חורין לחתול ממנה, אם למדת תורה הרבה נותנים לך שבר הרכת, ונאמן הוא בעל מלאכתך ששולם לך שבר פועלך, ודע שמתן שברן של צדיקים לעתיד לבוא.

המאטורייאלעו ואף אוצרות קrho לא יספיקו לי : (ה) והנרו מבלם כי אומרים שאין לבתו על ממשלה המדרינה ההיא, כי אוצרה דל ואין יrho משנת לשלם, ומיחעשה כי אגמור המסלה, ואח"כ לא תשלם שכרי? ע"כ הנני נבוך בזה ולעוצר אחלה. הפקיד לך את הקול פורא, ויקראהו בשום שכל, ויאמר אל אדוננו אשר לפוי דעתך, יוכל אדונני לחתת מהעסך הזה ויזליך בע"ה, וסלח לי אדונני את אשר אומר כי קרא את הקול פורא בחרפה ולא דרך בו היטב, ואני הנני להסביר על ראשוני דראשו ועל אחרוני אחרון :

(א"ב) על שני החסרונות שחשב אדוני כי הומו קדר והמלאה מרובה, זה היה שיר אם חפצה הממשלה, כי אד איש אחד יכח את כל העסך ויגמור בשנה אחת, הלא בהclock קורא כתוב, רק, אשר ברצון הממשלה לעשנות במדינתה מסלה לאורד מאה פרסה ולגמורת השנה אחת, וمبקשת מאת הקבלנים שיבכוו ויעמדו על המתקת, ואח"כ יכול אדונני לחתת חלק מהעסך הזה על עשרים פרסה, ועל עשרים פרסה יכול אדונני לשלווח חכמי חרשיס לנסות את האדמה, ומשך עשרים פרסה בנסל יגמור במשדר שנה, ובכופנו זה יהיה אדוני בטוח מכל פחד.

(ג) מה שאנשי המדרינה ההיא עצלים, ע"ז מצאתי עצה, לעשנות עמהם חוויה כי מחייבים לעבוד עשר שעות ביום, ואם לא יקימו את תנאים לא יקחו אף פרוטה אחת, וא"כ יהיה מוכרחים לעבוד, ויאמר אלא אדוני, הנה ידרוע כי שני מניין עצלים המה. יש עצל שאינו רוצה לעמל, חובה הוא את ידו ואוכל את בשרו, ויש עוד מין עצל אף כשהועשה הוא את מלאכתו עשויה בעצלים, ואותה המלאכה עצמה אשר החורי עשויה אותה בשעה, העצל עשויה בשש שעות, וא"כ אף כי יעבדו עשר שעות, אבל לא תצא מלאכה מידם, ונם רבים כשיםעיסו עליהם לעבור עשר שעות ביום יאמרו לא הזו ולא שכון. ויען הפקיד ויאמר גם לזה מצאתי עצה, כי אדוני ישכור הפעלים ע"ז האופן, על השעות ועל הקלאפטער, כי יעבדו עשר שעות ביום, אך בזה האופן כי התשלומים יהיה מכל קלאפטער, בעדר האקלאפטער א' זהב ובער השני שני זהובים ובער הנ' ד' זהובים, וכן להלאה. ע"ז האופן באשר יראו את שכרם הרב כי כל אשר יוסיפו לחפור עד קלאפטער יקחו שכר כפול, אף החלש יאמר גבור אני והעצל יהיה לחורי, ותיתטב העצה בעני הגבר.

(ד) ואת אשר אדוני אומר כי ברצון הממשלה לעכב כל התשלומים עד שתגנמר בנינו כל המסילה, ומאיון יכח אדוננו כסף לשלם להבעולים ושכר המאטורייאל יסלח לי אדוני כי בחפazon קרא את הקול קורא כי רק כתוב לאמר כי שכר הרוחה תעכט הממשלה, אבל שכר הפעלים ושכר המאטורייאל תשלם מדי חדש בחחשון וא"כ לא יכבר על אדוני לחתת חלק בהעסך הזה.

(ה) מה שהוציאו לעו על הממשלה כי אוצרה דל ותעמוד משלם, ירע אדוני על נכו כי רק אוביי המדרינה הוציאו הלווע הוהו, ודבת שוא הוא, ומוי כמוני יודע היטב את המדינה ואת אוצרה, כי ישכתי בעיר המלוכה כמה שנים, ואני היודע ועד כי כסוף זהוב לרבות נמצוא באוצרה ותשלם במייטב בספה, ע"כ לפוי עצאי ינסח אדוני לחתת חלק מהעסך הזה ויעשה עשר רב.

בדבריהם האלה ידבר התנאה אליה ר"ט ע"ה, בחמשה דבריו הראשונים יאמר לנו דברי היצור הרע במה ואיך מפתח את האדם כל יקבל עליו עסך התורה, כי כבר עלייו הדבר לעשות :

ואין כל, עד כי התאמטו אל ביתו כל השכנים ונגלה לפניהם את גדוֹל עניין, ויגער עליו שר החילחה, ויריב עמו ויאמר אליו, אדר לְאֵיראת את הַחֲטָאת חטאה גדוֹלה, כי לא דיו על העני הזה את צדרכו ביתו ואת גדוֹל לחציו ותקם עליו לzech בז' ולחסום יגנוֹן להגלוות לחציו לעליו כל, במא תצטרכ נפשך לפנֵי במא המשפט. וזהו לשער החלומות מאר וישב למחזרו דבר ויאמר אל שר החילחה אתה צדיק ממי ? הבה ונכח ונראה מי הוא הרע מעלהים משנינו, אנכי עשייתך צדיק מהאיש העני הזה בא היותך שוכב על מטהו אדר על שעה אחת ורק נדרה לו כי נסוע וסוחר את הארץ ואפ' כי ע"ז חלומי סבל בושה וכלהה, אבל ע"ז כאשר נודע עניין בעיר לא יסבול עוד חרפת רעב, ואתה אשר צדיק הנדר בעיניך תקה איש עיר ותבא אל ביתו בהקץ ותשגע אותו על כמה שנים בכתים ובשודות בכיסך ובזחוב ויבנה היכלות לו ותעבירותו ימים ונחרות לא ישפטו ולא ינוה בהקץ, ויחשוב בעיניו כי הוא איש מצליות, ולא תתנהו לחשוב על מצבו בשעה ? למה בא אף על רגע ופתאום תקה את הילחה ממנה והוא ישאר עני וDEL בהקץ ולא בחלים, או כי פתאום ירד כבר וכל הונו ורכשו ישאר אחריו, וע"ז אבד סה חלקו בעזה ? ב, ועוד מעשי תעouthים כמו אלה אשר תצח בירושבי תבל יחר. ואתה הנדר צדיק בעיניך ואנכי איש רשות וחומאות אשר מתי יפקח הארט את עיניו ויקוץ משנה האולת ויראה כי אדר חלום שהוא כב ימיו והחלומות שוא ידרבו, הוא סר בטרא מותו כאשר רמתבונו על כל סביביו והعمل שעמל עליו כל ימי חייו ויבין או כי נם הילחה אשר היהת באהלו היהת אדר או רתעה כאשר יאמר אספ' ע"ה בחלים בהקץ כי כל הילחה עזה ? הנה מה חלום בהקץ אדני בעיר, כאשר תעורר אותו מחלומו או צלמו תבזה, אטמן מה טוב ויפה היה לכל הפלחות כי ימות בדעת צולחה וברוח נכונה בכרבו.

ועתה נבוא לדברי ר"ט ע"ה ע"ט הצעיר הזה, הנה נביר מפורטים הבונה מסילות הברזל, פע סבא אל ביתו פקידיו היותר נבואה, וימצא את אדרונו הולך בהיכלו הנה והנה תפוש ברוב שרעפיו עד שלא התבונן על ביתו, ויעמוד מזרחום ולא הרחוב לונשת אליו, ופתאום וירא הנביר את פקידיו עומד לפניו, ויאמר אליו מוב כי באת אליו כי דבר נחוץ לי ליעץ אחד, והוא כאשר קבלתי קול פורא מארחת הממשלות בארץות המורחה כי יש ברצונה לעשות ממשלה ברזל במדינה, וمبקשת פנֵי כי אבאו לקלן בנין המסללה. והנני נבור מאר ולא אוכל לשית עזות בנפשי אם אנסה בעסק הזה, כפי שאפרט לפניך אחד לאחד (א) בקהל פורא כתוב, כי ברצונו הממשלת לבנות ממשלה ברזל במדינתה לאורד מהה פרסתה, ולגמור בנין המסללה בשנה אחת, אם בז החומן קדר מאר, וזה לא יתכו בשום פנים לנמור ממשלה אודר מהה פרסתה, כי לא אוכל לשער כמה היא תודה ע"ז : (ב) ידוע כי אדרמת המדינה ההייא לא אדרמת ארצנו, והיא מלאה סלעים וחרים אשר פשה מאר החפירה והחציבה באבני ובהרים, והמלאתה מרווחה מהה, ולא אדרע כמה ללבש עד כל פרסתה, כי לא אוכל לשער כמה היא המלאכה : (ג) הלא ההכרה לעשות המלאכה עם אנשי המדינה ההייא, ידוע כי אנשי המרווחה מחלוקת אויע' מהה עצלים מאר, בשעה זו רוץיה לנוח, בשעה זו לשותות קפפער, בשעה זו לעשן, ולהביא אנשיים מדיניתנו אי אפשר כי לא הרגנוו באויר המדינה, ואמ' כו הפעולים עצלים, ומאיון אף עושי המלאכה ? (ד) הממשלה תאמר כי תעוכב התשלומים עד שתגמר מלאכת כל הממשלה בשמלות, ועלי לשלם שכר הפעולים לעושי המלאכה, והשכר מרווחה, לנחות

העזה לזה שיקבע בלבבו כשם שאינו אפשר לו לחיות היום באם שלא יתנו מזון גשמי לנפשו,כו אי אפשר לו לחיות ביום שלא יתנו מזון רוחני לנשחתו, ואינו הוא בן חורין להבטל מקביעה עתים לTORAH בכל יום ויום. וליותר באור נבادر אמרם ז"ל איזו דברי תורה מתקיים אלא בימי שמשית עצמו עלייה שנאמר זאת התורה אדם כי ימות באלה וע"פ פשוטים קשיים הדרבים וכי תורה"ש TZUCHA SHIMOT אדם א"ע באלהו של תורה, הלא דרכיה דרכיו נועם וחוי בהם ולא שימות בהם? ולכוא אל מילצת דבריהם הקדושים נבادر ע"פ מה שמשמעותי בעת מלחמת אמעריקה כי נקרא שר האלוף עם אנשי חילו עמדו בעיר קטנה בדרך העולה לוואשינגטן, והשר האלוף נס הוא לא ידע כמה יתמהמה בעיר הזאת, וימצא לפניו איש יהודי חנוני לאיש נאמנו ויבחר בו אשר בכל העת עמדתו בעיר הזאת יהיה היהודי הזה המסתפק כל צרכיו החיל ונגס כל החדשן לו לביתו, יתמהמה בעיר הזאת כמה ירחים, והנה באה הפקודה מהמערכה שיבא עמו חילו אל המרבה, ולמהר בשעה השתים עשרה היה עליו לעזוב את העיר, וישלח את עבדו אל החנוני שימחר ליבו אליו עם החשבון וישלם לו ככל המנייע לו כי למהר עליו לעזוב את העיר, ולא מצא העבר את החנוני וינגד זאת לאשתו, ותשכח האשה להניד מזוה לבעלה עד הערב כאשר בא מהביהם"ה, ולא מצא אז עת מוכשרת למכנת אל שר האלוף עם ספרי החשבונות, כי כבר הנעה שעה העשירות וניח את הדבר למחורת, ונס בבדר טרם התפלל לה', ובטרם למד פרק משנהות לא חפץ נ"ב למכנת אליו, ובין כה שכח את כל הדבר. וחק קבוע היה לו לחנוני והוא צי מדי יום ביום היהת נדול לא הופיעו שיבטן מלמדו, ובין כה הנעה העת סנור, ואף העסק היותר נדול לא הופיעו שיבטן מלמדו, והשר האלוף בחרר הקבוע ויבא אל חדרו ויסגור בדרכו וישב למלמו, והשר האלוף בראותו כי היהודי עודנו לא בא עם החשבונות, וולד בככדו אל חנות היהודי, ויאמר אל אשתו שתמחר לקרו לבעה כי עוד מעט עליו לעזוב את העיר, ויבא נס ספרי החשבון, וברצונו לברך אותו ברכות הפרידה ולקבל ברכתו, ותמהר האשה אל ביתה ותעמור אחוריו הפתח ותקרה את בעלה שימחר לכו לאחנות כי שר האלוף בככדו מכחח עליו בחנותו לעשות עמו חשבו כי עליו לעזוב את העיר, ולא ענה אותה דבר ותבקש ממנו חנונים, כי אדר הפעם יניח את שיעורו וילד אל חנותו כי השם מכחח עליו, אדר הוא לא האזינו לדרביה וילמד את שיעורו. בראותה כי לא עינה אותה שבת לחנותה בכוורת פנים ותנד לרשות האלוף קשת אמרי אמרת את החם שעשה בעלה ולא יוכל לעזוב עתה את למודה ע"כ שלח את ברכתו ע"ז ונס החבשו תעשה בלאדי אישת. וותקצף שר האלוף מאר, ויאמר לה כי תחיש למלואו אותן איננו שוה בעינוי לכתל מלמדו על חצי שעה, ויזו אותה לאמר באם שלא ימהר לכו, איזו מכל המנייע לו לא ישלם פרוטה. נקל להבין את חנוניה מבעלה בעמלה אחוריו הפתח על הדלת ותתחנו קולח ברכנו וברחמים ותבר, ותבטח לו כי بعد החצי שעה שיבטן מלמדו עתה תנו לו על חדש ימים שלא תפריעו מלמדו ולא יבא חנותה, ונס קללות ונדרפים לא מנעה ממנה כי יחום על כספו הרבה המנייע, ושר האלוף בראותו כי בושש לכו וויתקצף ויתרגנו, וישב על כספו ויסע. והאשה שבת לחנותה ותבכה על אבדו כספה. ויהי כללות את שיעורו הקבוע ויבא אל חנותו כדרכו יום קאלו לא נעשה עמו דבר. ואנחנו נוכל לעשר את אשר היה בכואו ■ לחנותה הקולות והגנופים אשר קבל מਆתו, אדר הוא ענה אותה בקר רוח ויאמר, מה עשית אם המקה עצמו סרה כי הייתה מות ומונח בקבר, ושר האלוף לא חפץ לשלם את הכסף עד שתכזיא את

א) היום שעה, כי כמה מה הרים ולא יספיק ללמוד כל התורה כליה אשר נדולה באיכות כי ארוכה הארץ מלה ורחבת מני ים.

ב) המלאכה מרווחה, תורה שבכתב ותושוב"ב, משנה, הלכה, אנדרה, פרד"ס, וראה לנו את הכתוב בתרכ"א השאלות ששולאים ביום הדין הלא תסمر בשר אדם, ביום שלמד מקרה, שולאים ממנה מדוע לא למד נס משנה, ואם למד נס משנה מדוע לא למד נקרה, מדרש, ואם למד גם גمرا ומודרש, מדוע לא עסף נס בסתרי תורה, במעשה בראשית, גם במעשה מרכבה, ומדוע לא עסף גם בספר יצירה, וא"כ אהרי כי ביום היצרים אי אפשר שילמדו הכל, והעונש בז' כה ובה, טוב לו שלא קיבל עליו על העוברה קשה מעסיק התורה כליה.

הפעלים עצלים, מהה אברוי האפ' במאמרים עיר קטנה ונגו' אלו אברוי הנפה, והוא נשמי, בשעה זו ברצונו לאכול, בשעה זו לישון, בשעה זו לטיול, לנוח, בשעה זו לעשן עלי טאבאך, והתורה היא רוחנית, ובכל עדר הגוף אי אפשר להעשות העסוק הזה, וקשה מאד בפעלים אלה למסות את עסף הזה.

ד) והשבר הרבה, ידוע כי שכיר מצוחה בהאי עלמא ליכא, כמש"ב היום לעשותם ומחר לקיבל שכרכם, ושכיר הפעלים מהה אברוי הנוף מוכראה האדם לשלם, تحت להם את אכלם בעתם, ההוציאה מרווחה, ואשתו ובניו צועקים ללחם, כאשר שמעתי הלאה מרבי אחד, שאמר כאשר יוכיחו אותו מהתנאה היל ע"ה כי אם כי היה עני עכ"ז עספ בתורה, וענה כי מה יעשה כי לחתנאה היל היתה לו אשה צנואה אשר נס לה הותה די פט הרכבה, וקיבלה הכל באהבה למען יוכל ללמוד תורה, אבל לא זו אשתו שתמරר חיזיו וצעקה תמיד היב וככל אשר יספיק צרכי ביתו לא תאמיר די, והיא תפירשו מלמדו. וכן מצאתי באדר"ג כי הטענה היא יוכל אדם לטען כי אשת היל אשר בשמה בקורה קבלה הכל באהבה, ואם כו איר יוכל אדם לעסוק בתורה אהרי כי צרכיו מרבים?

ד) ובעה"ב דוחק, הנה רבו היום הפקידים בעזה"ר שמכחישים בחו"ב, וופתת לו היצר הלא תעמל כל ימי חייך بعد חי עזה"ב ומיו יודע אם ישלמו לך מאומה, אך יש שכיר רוחני, והלשוון בעה"ב דוחק הוא בנוו סופרים וצ"ל ובעה"ב דוחק והפר הפעיל לנצח, ואלה החמשה טענות שהעמיד התנאה בראשונה דברי היצר שלא יקבל עליו עול תורה, כי היום קצ'ר, והמלאכה מרווחה, והפעלים עצלים, אלו אברוי האדם, והשבר הרבה מהה צרכי האדם, ובעה"ב דוחקומי יודע אם יקבל מאומה בעדר עמלו, וע"ז בא התנאה בדבריו אחרים לסתור את פתו היצר בדברים צודקים. על הטענה א' וב', היום קצר והמלאכה מרווחה יאמר לא עלייך המלאכה לנמר, האם מהובי אתה לחיות בסקי בכל הש"ס, עלייך רס החיוב ללמד כפי שכך וכפי יכלתך, ובנכל תוכל לקלח חלם מהעסוק הנדרול הזה כי תקבע עתים לתורה, הוז אמרת ששאלות ביום הדין שאלות רבות, אבל אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, האיש שהיה לו פנאי ללמוד בכל יום פרש משניות ולא למד בטה יונש על בטוול למד משניות, אבל לא יונש אשר לא למד סתרי תורה ומעשה מרכבה, והאיש שהיה ביכלתו ללמוד בם דפ גمرا בודאי יונש מה לא למד דפ גمرا בכל יום, וכן יונש כל איש ואיש לפיו מה שהוא ולפי זמנו. וא"כ בטלו הטענות היום קצר והמלאכה מרווחה, וכן נמצא בתרכ"א שהשיב אליו זיל לאיש אחד בשאלו ממן אם בז' תורה הוא והשיב לאו כי לא נתן לו ה' בינה ללמוד, וישאל אליו זיל ממן על מלאכתו ויאמר כי ציר הוא ע"ש.

ועל הטענה ג' והפעלים עצלים, יאמר ואי אתה בז' חוריון לתרטט ממנה,

עד שבכינויו יהיה סע לגלות ובא למצוון גואל. וזהו שיספר פעם אחת הלכתית בדרכו הוא דרך הידועה בדרכו הגלות ונכנסתי לחורבה אחת מחרובות ירושלים להתקפה החרובית אחת היא נ"כ החורבה הידועה, אפס לא ידע מזה הסוד כי הוא דבר בלתי אפשר שבכינויו תהיה הגאולה, כי נלה לו אליו ז"ל כי שנות המשיח מתחילה קע"ב שנה אחר החורבן, ומאו מתחיל הקץ של אחישנה כאשר יאמר מפוזר במקצת עכו"ם תדב"א שני אלפיים תורה, שני אלפיים ימות המשיח וכו', ועד העת היא אפ"ם יאדקו כל ב"י לא הגיעו עד ימאות המשיח וחתנו אליה ר"י ע"ה היה חי בערך שבעים שנה אחר החורבן ואפ"ם ירבה תפללה הוא לא הועיל. ע"ב נלה אליו ז"ל ונלה לו מהסוד הזה כי הוא דבר בלתי אפשר שבכינויו.

ונבואר בדרכו היזיר, הנה נביר גדוֹל אשר רק בת יחרה היה לו לך חתן עליון גדוֹל ויר"א ושלם ושודר על התורה, והוא לו נדוניא כמה אלפיים ור"ב ויפסוק לו ארוחת תמיד על שלחנו כל ימי חייו. והחתנו הוא ישב בהתמדת נדולה ועסף בתורה ועובדיה יומם ולילה וחותנו הספים לו כל צרכו בכבוד ואחבותה. והוא לא יצא מעולם מקייר העיר וחוץ, ולא ידע הדרך ב"א מביתו לבייחמ"ר ויהי לעת וקנת הגביר ויחסב בדעתו הלא לא לעולם יהיה, והנה חתנו ובתו ייחידתו אשר ירשו את רכושו זה הוא איננו יודע עד מה ממשר וקנין, ואם כל מסחריו ינהל רק ע"י פקידיה הלא בעת קצורה יلد כל כספו לטעמו, ע"ב איז טוב לפניו ב"א להריגול את חתנו בעורו בחיו שידע מעט ממשר, למען יוכל לבוא אל בית מסחרו שעשו או שתים בכל יום לפתח על תהליכי מסחרו וקנינו. ומסחר הגביר היה לknوت מהאמילש, ויטכם עצה כי ישלח את חתנו להאמילש לknות חזרה, ובאשר כי איננו יודע עד מה מדריך המשר, ישלח עמו את אחד מפקדיו הנאמנים, והוא ע"י סדר כמה אלפיים כספ' לknות חזרה, ובכימים החם מסילת הברזל עדין לא היה בארץ, ויקחו בעדו מרכבה רתומה לשני סוסים, וכל צרכי הדרך וגם הפקיד ישב עמו ויסעו צלהה, ויהי בבואם בדריך עוד לא הרחיקו מהעיר, והמרכבה עלתה הרום ירדה בקעות, והאברך אשר מטבעו היה רד וענוג ולא נסה לנסוע מימייו ויפנה אל הפקיד וישאל ממנו האם מהרה יגעו למחוז חפצם? וצחוק כל עבר על שפתי הפקיד, וווען את ראשו ויאמר אליו: דעبني כי הדרך להאמילש עוד רב מאד, ולא לחנוך אמר דוד בתפלתו ענה בדרכך כהו, והנני נאלץ להניד לך מראש הדריך אשר יכול להיות עד באננו שם.

הנהبعث השמים יזהירו, ובחירות בשחקים, ויכול היה כי פתאום יתקדר טוהר השמים, וברקים ורעמים אשר ממראות עיניך תאהזיד פלצות, ותדרמה כי חילתה קי לחייך הניעו, ע"ב הנה מוהירך שלא תירא ולא תפחד מכול הרעמים והברקים, כי מבלעדי רצוץ העליון לא יזקוק מאומה, והנה אחוריים נשם שוטף אשר ירטיבו את בניך ועד בשדר יגעו, עד כי בשדר תסמר מקור, נס לזה לא תשים לבך, ודע כי אחורי הנשם יפיצו העננים, ורוח העברות ותתהרם, וחום צח יבא ויבש את בניך ויחם אתبشرך, ודע כי את כל אלה עשה אלהים שיראו מלפניו. עוד הנה מותירך מראש שלא תירא רע, הנה עלינו לעבור דרכם אשר יושביהם הם אקרים עובדי ארמה נס' השכל, ובאשר נקרב אל הכהר כלבים נדולים עז נפש יצאו לקראותנו ויפלו על המרכבה בכול נבחם וירדפו אחרינו וכמעט המרכבה יעפלו לעלות, ותחשוב כי כמעט חיים יבלעו. ע"ב דע שלא תפחד מהם ומהמן נונבחו דים ויחרתו שן וסביב המרכבה

בעלך מקברו, האם הועיל לך תחנוניך את בעליך כי יוקם מקברו, כן תחשבי כי בהשתי שעות שהייתי סגור בחדרי היתי מות, ועליך יש לך לשמה עתה ויצאת במחול כי החייה בעליך והנהו נצב לפניה. ואלה הדברים יאמרו לנו רוז"ל במליצתם איז דברי תורה מתקיים, או אפשר לקבוע עתים ל תורה אלא מי שמצוות עצמו עלייה, כי בהגעה עתו לŁלמוד יחשוב א"ע כאשר הוא מות בהעת ההוא, או כי הגעה עתו למות, ומהו"מ בא אליו וקורא אותו, האם יועיל תחנונו שיתנו לו וכן שיפנה מכל העסקים, ויסדר את עסקיו כן יחשוב בעת הקבוע לŁלמודו, אבל הוא מות בשעה היא ופנוי מכל העסקים. וזה הכוונה נ"ב ואוי אתה בו חזרין להבטל ממנה. וטכරח הוא לŁלמוד בעת הקבוע, אף העצה הזאת איננה מועלת עוד בשלמות כי ישנים שני אנשים כשנפטרים מעסוקיהם קובעים עת לŁלמודם בכל יום. אמן אחד בבאו לבייהם י"ד משליך מעליו כל הדאגנות ומשים לך רק לŁלמודו, ובשתי שעות לומד הוא כמה דפ' נمرا, והשנוי מביא את הדאגנות עמו, אל ביהם י"ד ובשתי שעות לומד הוא כ"א חז' דפ' נمرا או משנה אחת משנהו. ע"ז בא התנא ואומר, הלא עליך לדעת אם למדת תורה הרבה נותנים לך שכר הרבה כי בכיוון עשה ה' שמשלם תמיד שכר כפול بعد המשנה השניה, וכן כסדר כפי החשבון שצירנו וכהעצה שניתנו הפקיד אל הגבר שיעשה חזה עם הפעלים, וכאשר ישות ואות אל לך האם לא ישתדל להוסיף על לומדו למען הרבות השכר.

ועל הטענה חד', והשכר הרבת, ומאיין יכח שכר פועלם והוצאות ב"ב אחרי כי שכר מצוה בהאי עולם ליבא, ע"ז יאמר ונאמנו הוא בעל מלכתר שישלם לך שכר בעולתה, זו אמרת כי תורה"ס תאמיר היום לעשותם ומחר לקלבל שכרם, הוא רק על עיקר הריווח שכר הפעולם שמור לעזה"ב, אבל ארבי הפעלים שלוחה ה' לאיש ללחם חזוק, כמו שיאמרו רוז"ל אבל דברים שאדם אוכל פירוטיהם בעזה"ז והקשו קיימת לעזה"ב ות"ת כנperf כלם. וכמו שהבטייה תורה"ס שכר נשמי למי שיעמל על התורה אם בחתתי תלכו שתהייוعمالים בתורה ונחתתי נשמייכם. ועל הטענה הא' ובע"ב דוחק, כי יש מכחישים בגמול עזה"ב יאמר ודע שמתנו שכון של צדיקים לע"ל, ועל מי תוכל לבטוח יותר אם על הנכיאים חוויה ועל הצדיקים היודעים על נכוון את גמול עזה"ב ורב טוב הצפוז ליראי ה' אחר המות, אם על אלה הפוקרים אשר בהפקרא ניחא להו, הלא תוכל להאמינו יותר בהנכיאים כי שכר עזה"ב הוא אמת. ע"ב נם היה בטוח כי שכרך לך וקופתך, והיה מיהעבידים את ה' והקובעים עתים לŁלמוד, ותזכה נם אתה לראות בנים"ה ולבך טוב הצפוז לחצדיקים ולהחסידים נעימות בימינו נצח לאורך ימים אמו ואCTION.

דרוש ג.

הנה התנא ר"י יספר פעם אחת הלכתית בדורך ונכונתוי לחרובת אחת מחורבת ירושלם להחפכל ובא אליו ושמר על הפסח וכו'.

לכאר את הויוכות הזה נבואר ע"פ דריך הכותב בעיו יעקב בהרחב כי או פר סוף המאמר, ונאמר כאשר צפה התנא הירושלמי ר"י ע"ה ברוח קדשו איר הנלות יתמשד מאר, ואיד עם ב"י יסכלו צרות רבות ורעות, ויהיו לכהן ולמשיסה להרונה ולשרפה, עלה בדעתו שלא ישיקום ולא ינוח וירבה תפלה בכבי ותחנונים

לך להתפלל בדרור, כי זה אדר מעט אשר החלטות לילכת בדרור, וככה תקצר נפשך, ווליד רק התפלל בדרור לחקל מעט את עול הנלות, א"ל מתירה היזי שמא יפסקוני עובי רדכיהם, כי באמת ריבים מה הקייצים, וככמה מנאנו אשר חשבו את הקץ, וכבר כלח כל הקצים ועדיוין בו דוד לא בא, ואולם באמת הנאנים אשר חשבו את הקץ באמת לא שנו מחשבונם, כי עת פקידה ראו עינם, ואם היה אז אכשדר דרא היה הקץ, אדר כאשר עונותינו רכו ונבר המקטרן נהפר מפקודה לפקודה, והיתה אז עת צרה ליעקב כירען וזהו שהשיב ר"י וא"ל מתירה היזי שמא יפסקוני עובי רדכיהם העוברים על הדת, ומפסיקים תמיד את הקץ ע"י עונם, ובכל פעם אשר נדמה לעני בעצפיו ברוח קדשי אשר שמה הוא קץ לחש, ואראה כי שוא חזית כי עוד חסר נורא, וענין חסר על כל סבובי, ע"כ התאמצת בתקפתי לקרב את הפע בימי, א"ל הנה לך להתפלל תפלת קצרה, והנה אליהו ז"ל נלה את אוניו להביא את הקץ ביום, אבל לא בלתמי אפשר, וויעז לו כי ירבה בתפלת שיקוצר ה' את אורד הלילה, אבל לא להביא הגאולה ביוםיו, א"ל בני מה קול שמעת בחורבה זו, וכמו א"ל וכמו לך לשעה זו בלבד כד אלא שלש פעמים ביום כד ולא עוד אלא בשעה שיישראל מתכנסים לכתני בנסיות ולכתני מדירות ועוניון אמן יהא שמייה רבבה מבודד הקב"ה מנענע בראשו ואומר אשרי המלך שמקליסין אותו בבתו כד וכמו להבינו ע"פ הפשט מדוע ימדל השבח הזה של אמן יהא שמייה רבא, עד כי כי כביכול הבוית' שם מכב עונגן רב יותר משאר תפלות ישראל י"ח ברכות שתקנו אנשי כנה"ג?

ונאמר בזה, הנה כל אנשי חיל המלך עובדים עבירותם באמונה, וכע"ז יש עובד מיראה, ויש עובד מהאהבה, ובעת עכודתם לא נוכל להכיר במאומה ההפרש ביןיהם, ואדר מתי נוכל להכיר ולדעת מי הוא העובד מיראה וממי הוא העובד מהאהבה, הוא רק בעת אשר נטול עליהם לילכת לעובד לאכבה, ויתברכו ברכת הפרידת, עם ב"כ אשתם ופורי בטנם, האיש העובד מיראה, ובע"כ הولد הוא לעבודת המלך, או בברכת הפרידה עניינו תרданה דמעה מאין הפונת, ויפול על צווארי אשתו ובנוו ויבק מרה אנה אעובי אתכם מהחדרי עניין, ומה גם בעת מלחמה ויאמר מי יודע אם עוד אראה את פניכם עוד פעם, וכאשר ליטבח יובל הولد הוא לאכבה, אותן הוא כי עובד הוא מיראה אבל באם בעת ברכת הפרידת הוא שמח, והולד הולך לילכת לאכבה לבל שמח, ומנחם את אשתו ובנוו, ויאמר אליהם, הלא חותמי לילכת לאכבה להן بعد ארץ מולדת ואהבת מלכי ואדוני, ועתה לא עת לדיוגן بعد אשתי ובני, אותן הוא כי עובד הוא מאהבה וכי אהבת ארץ מולדתנו ואהבת מלכנו גבריה על אהבת אשתו ובני, וכן בעת המלחמה כאשר נפל צבא רב, וקוראים איז חיל חדש למלאות את הלגונות הלא בעת ההיא קוראים נס אנשי הצבא אשר כבד גמרו את חוקם ואלה אשר תעדות בידם ויקורה איז כי בנדוד אחד יעבד אב ובן יהוד אח ואחיו נס איז נוכל להכיר אם עובד הוא מיראה או מאהבה, בעת כי יראה את אביו או את אביו בנדוד יפול על צוארו ויבכת מרה אוי אובי אוי אחוי, מי הביאכם הלוים, לא דיו שהו לא יראה עוד את ביתה ועוד הוסיף על חלופיהם, ועוד דבריהם כמו אלה, אותן הוא כי עובד הוא מיראה.

אבל ביום בעת שראה את אביו ואת אחיו יפול על צוארם ווישמה לקראותם, וככה יאמר ברור ה' כי בהם נס את הלוים, הנה אנחנו עיפנים וונעים, ועתה בחיל חדש נחלופ' כה, אל תדאו מואמה כי עליינו להרף את נפשנו بعد מלכנו

ירשו, אבל אותו לא יעשנו מואומה, נס דע כי בכוונו אל הכהפה, והנה ילדי הכהפר ערומים ויחפים נס מה ירדרפו אחרי המרכבה ויקראו מלא אהרינו ויש אשר נס יערפו בעפר, ולפעמים ידו נס אבו בנו ויצעקו בכל כחם יהודין, יהודין, אל תושם אליהם לך, ותזוכר כי بلا בינה ו דעת המה. ערומים ויחפים יצעקו עד כי נחר גרונים ויחדלו, כאשר נבוא אל בית המלון להנפש, המציא שמה הבית כלו מלא הוא מאכרי הכהפר שכורי יון, והבית מלא עשו, נס מה אשר יבומו עלייה, וינוועו אחריך ראש וילענו עלייה, נס נבוא אל בית המלון ולהבליהם, כי עלייך לדעת כי עם הדומה לחמור המה. נס נבוא אל בית המלון ללווע, והבית יהיה מלא אנשים אשר שכנו שמה לאורד ולרווח הבית ברוחה ואתה תהיה עיף ויגע ותחפש איזה פנה להניח את ראשך וצר היה לך המוקם, ועוד מקרים אלה.

חthon הנגיד בשמו דבריו הפקיד רעדת אחותו ועצמותיו רחפו ממקור, ויאמר: אהה! מי יודע אם יהיה בכחיו לסבול כל אלה עד בואי אל מהו חפצין, אם ח"ו לא יקרני אסנו בדרך, אמנס כאשר פתר לו הפקיד בו, היה, שר כי נס האברד הרד והעונג התרגל מעט לכל הפתרים האלה, ויט שכמו לסבול עד כי לא עשו עוד עלייו המשעים האלה שום התפעלות בנפשו, יישב בדד וידום, ובראותו את אורד הנסועה כי יעדר יומ וויאת ליליה, ואל מקומו לא הניע עד במעט אמר נואש ויחשב מי יודע אם יגעו למחוז חפצין לנצח ויחדר אפ' לשאול את הפקיד אם קרובים הם אל העיר. ויהיה כאשר הקריבו אל האלטיש ויאמר אליו הפקיד, בנפש צלה עתה תוכל לאשות בפה מלא אם קרובים אנחנו אל מהו חפצינו, די כי בעוד שתי שעות בטרם יבוא המשם נבוא העירה, שמה תנפש מעל הדרה, שמה תמצא מרגע, שמה ידעו להזכיר ערד, ויקבלו אותו בכבוד נдол.

כציור הזה היה עם התנאי אלה ר"י ע"ה, שמספר פעם את הלכתו בדרה, עד לא הרחיק בדרכו, וישא עיניו צופה ומכביט ברוח קץ להדרך הארכיה הזאת, ויראו והנה יעד נдол ועצים גבויים סוככים ואחוויים זה בזה, ודרד חסר וחלקלקות מסביב, וחושך נורא מלמעלה, והנה הוא צופה אליו וראה קץ העיר, והנה נדמה לעיניו כי שם לא רחוב יתום העיר, ושם לפאת מורה החל עמוד השדר לזרוח וכאשר יניע שם יהיה קץ להחשה, וישא עיניו להביט ברוח קדו עוד פעם, וירא כי לא ראה נסונה, כי שם וחלאה יאל להשתרע יעד נдол ונורא חדש וחושך נורא על כל סביבה ואור מתחה ראו עיניו כדרמות עמוד השדר, ויקו לאור ואין, ויצעק מנהמת לכו אהה! ה' אלהים עד מתי ואיך חשכת הלילה, עד מתי לא יפיצו ענין חסר אלה אשר תריאנה ענין? כאשר יאמר ע"ז ישעיוו הנביא ע"ה אמר שומר הוא השומר לבודה, הצדיק המצפת לנואלה ישראל, אבל אהה! הנה אני בקר נרמה לו כי אתה בקר ועוד מעט וורה שמש ישראל, אבל אהה! טעה בחשבונו כי נס לילה ארוכה בלילה קץ ותכלית, ויאמר הנביא את תבעוין בי שבו אתיו, כי לזכות באמת קץ של אחישנה, ולקרב את הבודה, תלוי רס בבשורה ותפלה ותשובה, וכל עוד שלא ישבו לה/, רק לה' לבודה יודע עד מתי יאריך חשכת הלילה, והנה התנאי הקדוש ר' יוסי ע"ה בראותו כל אלה, אמר אני מי יסום יעקב בכל הצרות האלה ובאורד הנגולות, ע"כ הפייס בתפלה ובתchanונין, למהר את הקץ בימיו, והנה אלהו ז"ל נתארה לפניו ויגלה לו את הסוד כי הוא דבר בלתי אפשר אשר בימי יהוה הנואלה כי עוד לא התחילה ימות המשיח, וישאל ממוני בני מפני מה נבנתה לחורבה זו, א"ל היה

ג"כ כמו עתה לאסוף לכתבי הכנסת ולכתבי מדරשות, כי הלא אז ארץ זכת חלב ודבש הנחלתיך והייתה על כל טוב בהיכלי אכיד. הנה הנביה ירמיהו ע"ה יאמר בנבואתו הנה קול כחולה שמעתי צרה כמכבריה קול בת ציון תחיפה תפresher כפיה אוי נא לוי כי עיפה נשפי להורנים. והכתובים האלה איז להם ביאור, מתחלה שמע קול כחולה, ואח"כ צירוי יולדת, והטה אז אוננו ושם ע"כ הוא קול בת ציון אשר תפresher כפיה ותאמר אוי נא לוי כי עיפה נשפי להורנים, מי המת ההורנים? ולכادر הכתובים האלה אתה למשל אוזני, הנה נבירותיך אחד אשר ראה חיים עם אשתו אשר אהב, וכבר עברו כמה שנים אחר חתונתם ולא נפקדו עוד בילה, ויתפלל תמיד ללה' כי יתנו הרוון לאשתו, וה' שמע בפלו ותהר אשתו. הלא נוכל לשער את שמחתם, ויקו על היום שיזוכו לראות בן קיימא. והנה בעת לדתת הנפקו עליה ציריה ותקש בילדתיה מאה, ויראו לכל הפראפעסארים הייתר נדלים להצילה מרווחה, והנה הרופא הייתר נדול קרא את הבעל אל הדר מיוחד וינלה את אוננו ממצב אשתו כי הסכנה מדרחת על האשת, ואוי במה להצילה כי אם בזה שיחתכו את הولد במעיה לאברים ולהוציאו אברים, ושאל ממן ליהוות לו דעתו במה יברור אם ברצונו כי יחיה הولد נאלץ לנקות את חייו בחיה אשתו, ואם בוחר הוא בחיה אשתו נאלץ הוא להמית את הولد ולהוציאו אברים. ויהי כשמיון הבעל דבריו הפראפעסאר ויצעק עצקה נדול ומרה, אוי נא לוי על אשתי אשוי נא לוי כי יחתכו אותו לאברים. עכ"ז אמר אל הרופא בקול בוכים לו אשתי תהיה אוי לוי כי יחתכו אונו לאברים. עכ"ז אמר אל הרופא בקהל בוכים לו אשתי תהיה לפנוי, ויתנו הרשיזו להוציא את הولد לאברים, והמכברת בשמעה את קול הכביה ותבע את אשר עמדה, ותשאל להניד לה מה זאת, וינש הרופא לפניו מטהה וינלה נם לה קשמ אמריו אמת יען כי עונגה ורכה היא, והבז אשר במעיה הנחנו יلد ברוא ונדרל, ולא תוכל מלט. על כן למעו היה און ברורה אחרת כי אם להוציאו לאברים. ויהי בשמעה דבריו הפראפעסאר, ותאמר אליו שלא תחן לשות כזאת לפרי בטנה להמיתו בחיה, וינלה הרופא את אוננה מהסכנה המרחת עלייה, כי לא תוכל להמליט את הבן, אם לא תקנה את חייו במוותה, ותאמר אליו ה' בטוב בעינו יעשה, והוא לא תחפוץ לנקות חייה בחיה בנה, ויאמר הרופא לפניהם כי עודנה צעירה לימים ועוד לא שבעה נפשה בחיים ולמען בעלה אשר אהב אותה בנפשו תבחר בחיים, ובכטיחת נאמנה כי כאשר יוציאו את הولد לאברים לא תקרה לה כל אסון ותשאר בחיים, וירדר על לבה כי אין הולד שווה כי תמסור למוות נפשה אף כי עוד לא ראתה את תמוותה. והמכברת השיבה אמריה אליו כי אחרת תהשב. הזו הלא לא לעולם תהיה, ומה תכלית האדם בחיה הלא רק להשair אחריו שם ושראות, וכזה לא מות הוא, וזאת יודעת כי כאשר יעשו לה נתוח לא תלד עוד לעולם והאיש בלא בנים במת נחשב הוא, על כן באשר בין כה ובין כה בחתמותה היא, לזאת החיליטה בדעתה כי יקר בעיניה המות עתה, אם ארד כי ישאר אחריה בנו קיימא.

לתאר את היללות והצעקות אשר בביתה, כל בן דעת יבין מנפשו והנה נס היה כאשר הרנישה בנפשה כי רגעי חייה הוציאו, ועוד מעט ואיננה, הראה את באי ביתה שינשו לפניו מטהה ותאמר אליו חנת קרב קצה למות ונפשה יודעת את אשר היה עמדה ביום המחרת כי תשכב על אדמה על מצע תבז, והטופדים יספירו עליה מספֶד מר, ויספרו שכחה אחריה כמנהג אמריקה לאמור הספרדים על כל מות כי נאבד אם ליתומים, ואם רחמניה לאלמנות ולאבונאים וכו', ורבים ילוו אותה, עד נבול קבורה ועל כתף ישאה. אולם כלם ישבו לכיתם

האהוב ובعد ארצנו וב"ה נעשה חיל, ווקר לנו המותה בשירה קטל, אם כי נשגב ומתעדד ננדן צרינו את הוא כי עובד אהבה, ונם האות הזה הוא בישראל בשעה שישראל מתכנסים לכתבי נסיות ובתי מדרשות וועוני (מלשונו הרמת כל) אמן והוא שמייה רבא מברך, ולא יבקש על נפשם ועל נפש ב"ב אשר לזה יחדר פרנסת, לזה בריאות הנוף, וועזובים צרכי נופם ומקשים רק על חלול ה', בנולח ועל ארץ מולדתם כי יתנדל ויתقدس שמייה רבא, ואף אם כל התפללה התפלל שלא בכוונה, אבל את האמן יהיה שמייה רבא עונה הוא בכוונה, ע"כ כביכול מקבל מזה ענג יותר נдол מכל התפלות, אותן הוא כי עוד לא כבה מקרב לכם אהבת ארץ מולדתם, ויאמר אשרי המלך שמלכים אוטו כה, אשריו לו להמלך שויש לו אנשי חיל באלה האוהבים את מלכם יותר מנופם, מה לו לאב רעים לכושת אבותיהם, וכל תוכחת אביו אליו במלך נועם ובשבט מוסר היה ללא העויל, ומרעה אל רעה יצא, ומרוב הcosaשה שהה לו שחת את הרחמי ויפשוט מעליו את בעדיו וינרשחו מביתו ומיירו, והבן ההוא היה נודד מעיר לעיר.

והנה פעם עבר נעד אחד דרכ עיר מגנו של האב הזקן ויסר אל ביתו, ויאמר אליו כי יכול להניד לו משלום בנו ומעשונו, וייהי בשמעו שם בנו כלמה בסתת פניו, בחשבו כי בטה ראה אותו בנודד אסורים אסור בזיקם, וויסוף הנער לדבר כי נס מכתב שלח ע"י, וגם הראש היישבה מעיר פלונית אשר בנו לומד שמה שלח נ"כ מכתב ע"י להניד עליו ישרו והתמדתו הרבה, כאשר ע"ש שפדו נдол וירא ה' ובמעט כל ו' חלקי הש"ס שנורוים על פיו ויסר הוא בעניין עד פאדר. ואח"כ קרא את מכתב בנו המבקש סליחה ממנו שיסלח לו על חטא נעריו, וכי חרפה בסתת פניו לשוב לבתו, ועד שלא היה בקי בש"ס נדר נדר גדו לה' שלא ישוב לביותיו, ומספר לפניו מכל אשר קראו עד שבא עד הלום. האם נוכל לשער את שמחת האב הזקן ודמעות שמחה תרמענה עינינו, אפשר שנשמעו נס את הדברים היוצאים מפי האב הזקן, אהה בני ייחידי כמה סבלת, וכמה מכות הכהר, וכמה פעם מביתוי גרשתי, וכמה רעב וקור סבלת, עד כי נתת אל לבר להתייצב על דרך טוב, ונם עתה עוד לא נפל חלך בנעימים. הלא משכבר על ספסל היישבה, ויציע תבו תחתיך, ומאלך בבית איש יומי אהה בני הלא אתה עצם גורתך לך כי אביך שחת רחמיו מבנו ייחדו וינרשוך מביתו ערום ויחת, אם לו למדת בבית אביך אף חלק עשויר כמו עתה, הלא היה על שלחן.

אביך וمعدנים האכלתיך ומשכבר היה תחת קרין וכסתות, אהה בני בני.

את החיוו זה יצירו לנו ר"ל ודברי אבינו שבשים כביכול, כי בשעה שישראל עושים נחת רוח להקב"ה במעשים הטובים יאמר מה לו לאב שהנלה את בנו אהה בני בכורי ישראל, כמה מעשים מכוברים עשית עד כי גורת בעשיך כי שחת רחמי מך והנליתי אותך ארצץ לחיות נודד בנולח ואוי להם לבנים שנלו מעל שלחן אביהם, אווי לו לנו שהיה גדל בבית אביו על כל טוב, עתה הוא גולח, ומנו גוי ינרשוחו, ומאלך מתמצית השפע כירוע, ומוי עשה לך כל זאת אם לא אתה עצמה, כי אם בהיוולד בבית אביך אם עשית אז

בוחרים, כי בנים כמו הוא לא יהיה לה עוד, ומה עשה הקב"ה ויצאת אש בעזון
ושפָרְחַתְּ חַמְתָּו עַל עַצְּמָיו וְאַבְנָיו, וַיַּחֲתַל הָאָם מִלְּלַב הַבָּנִים וְעַיְזָן נִשְׁאָרוּ הַבָּנִים
בְּחַיִּים.

וזהו מאמרים בשעה שרף הקב"ה את הביהמ"ק מצא לאברהם, אל מה ליריד בביתי, אל בני היכו הם, אל חטאו ונלו. ע"פ המשל הזה, כי כאשר שרף הקב"ה את הביהמ"ק מצא לאברהם אוחבו וינחם אותו, ויאמר לו שלא וירא רע כי מה לירידי את אשר חפצתי לעשות עם בני הירדים החלפת ביתי החרבתית את ביתי, אל"א רבש"ע בני היכו הם? מודיע זה לא השארת את בני, אל חטאו ונלו, כי נם עכשו חשבתי אותם לטוידים ונתחיכו ח"ז בלוין, ובזה שרפה את המקדש יחשב להם מעה לשונג ויתכפרו בגולות אפס זאת בקשה מאננו אמנו ציון, בני אהובי שימו זאת אל לבעם כי למענכם היתי למאכלה אש, ובחורתי במות לטמען חיותם, ע"כ ירושלם תעללה על לבעם תמייה, זוכרו חמיד את הימים המר והנמהה יום אשר כל מהדריכם על עפר נחת, ובמה תקימו את אמכם מעפורה כי תחצקו את עמוד התורה והצדקה, מחרו על מה אברהה הארץ על אשר עזבו את תורה, ועיין תצכו לחותות מלך ביפוי וציון על תליה תבנה.

והנה בימים מלפנים הייתה אהבת ירושלים בוערת בכל בניה, ובימים שמהם
העל אט ירושלים על לבכם, וכנה הייתה אהבת ירושלים תפועה בקרב לכם. עד כי
סירה אשר איש ישראל בעת ברכת המזון ובנה ירושלים עיר הקודש וכו'
מרוב אהבת ירושלים ומרוב הצער, וחסכין היה מונח לפניו על השלחן ויקח
את הסכין ויתקעחו בלבו, ולזכר המעשה אסרו לנו פדמונינו להניח סכין מונחה
בעת ברכת המזון. וכאשר הגינו השלשה שבאות הנקראים בין המזרים היו
פונים מעסוקיהם והחלו לחתאבל על חרבן ירושלים, וכאשר הגינו היאירצ'יט
של אמנו, כמה דמעות שפכו אז עינם, וישבו על הארץ כל הלילה, וכל היום
לא הסיחו דעתם מאבלות מהווים המור חוזה אשר בו גנדע קרן ישראל.
והנה כמעט כבתה אהבת אמנו מלכובנו, עד כי **ה** היאירצ'יט לא נשמר
בדת ולא יעשה רושם בלבנו, ויקצת עלינו אבינו שבשימים, ויחל להעיס אותנו.
ע"כ אחוי לא נעשה כבנו הכלל אשר לא ישים אל לבו את קצת אביו ולא ידע
במה לשבד את חמתו, הבה נחזק את עמוד התורה, וע"ז נזכה לראות בبنيו
ירושלים ולתשועת עולמיים.

ואת הציוויל הוה יציר לנו ירמייהו ע"ה אשר חזה ברוח קדשו איך אמן ציוויל מבקשת מה' לחת כפר נפשה بعد בניה ויאמר, הנה קול כחולה שמעתי, בתהלה נשמע לאוני קול כחולה, ואח"כ שמעה אוני צירה מבכירה כמו מבכירה נשפכה בצירה, וכאשר החתיית את אוני שמעתי, קול בת ציון, הוא אשר תחיפה תפרש כפיה, ומתחננת על בניה אווי נא לוי כי עיפה נפשי להורגים מוטב שיעשו הכליזון כי מאשר יעשו להורגים אלו בני. וע"ז יאמר הנביה ישעיהו ע"ה ציון במשפט תפדה, אמן ציוו מגעת לה ע"פ משפט לפדות כי היה לא חטאה מאומה, ושביה בצדקה, אפס לבניה ע"י צדקה אשר יעשו וע"י חזוק קרו התורה, יזכו לנאוליה בב"א. וככה אמר ה' שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לכובא וצדקה לחייבות והיה ת' ביום ההוא אחד ושםו אחד בב"א.

ודך היא לברוח תשאר באוזן תחתית, והזמנן אשר הוא משכח הכל ישכח גם אותה ולא יפקדו ולא יעלו אותה על לבם. על כן מבקשת מאטם כי זאת חסודם אשר יעשו עמדת, כי ישבעו לה שבאותם אמונם בטרם תמות, הנה הילד הנולד לא ידע אף כי היה לו אם רחמניה אשר הקירבה לשחת נפשה במחבר עולםיה בעברו, ע"ב כאשר יndl הילד יעשו עמה את החסד הזה כי יובילוו אל גדר שברה, להראות לו מקום קבורה כי תחת הנל הזה מצאה אמו מנוח, ותספחו לפניה מותה, כי זאת חסודו אשר יעשה עם אמו העזירה, כי ישים אל לבו תמי. לפניו אהבתם אמו אליו אשר בעברו בחרה במתות בימי נערויה, ע"ב צותה כי רס בעברו זאת הקברתי למתרים נפשי למען להשדר אחורי זכר ושארית, ע"ז לא אמות לנצח, ע"ב יראה להיות יהודית נאמנו לדתו וילד בדרד טובים, ואת היארציזיט של אמו ישמור מאר, ובוום היארציזיט שלה ישבו עשרה לומדים שילטטו משלניות בעברו נשמה, ע"ז תשכב במנוחת נופה בסקר ונשמה בצחורה החיה, וכחתימה לזו תלכיתה נחפה בצעירה ותמת, והשכנים שמרו פקדותה ושבותם. וכאשר נדל הבן וויבלו אותו אל קבר אמו ויספרו לפניו מכל אשר צotta לפני מותה, ואת נדלו אהבתה אליו, עד כי פנה את חייו בחיה אמו. ויהי כשמו הנער מכל אשר קרה לאמו נפל על קבורה, ויבד בכיו נדלו, וכל השנה לא מש זכר אמו מלכו, וכאשר הניעו הימים הקרובים אל היארציזיט עזב את עסקו והכין את עצמו אל יום המר ההוא, יום היארציזיט, והיום ההוא היה יום חדר בעדרו. וכאשר ירד בפעם הראשו לפני התיבה להתפלל ערבית הוריד דמעות רביים, וכמה פעים התעלף, ווישב מניון שלם שילמדו משלניות בעברו נשמת אמו, ונם הוא ישב כל הלילה ולמד משלניות, וכל היום לא יצא פפתח ביהם", ופלני מים ירדו עיניו על זכר אמו העזירה שנקטפה בימי שלומה.

והנה בהמשך הימים כאשר הורגל בהיארכיזיטין, אם כי זכר אמו עלת איזות פעם על לבו, אבל הוצרך לא עשה עוד התפעלות בלבו, להתרגש לשמה ולזכרה ולא עשה עוד הבנות ימים אחדים לפני היארציזיט, ובוום היארציזיט התפלל לפניו התיבה בלוי כל רנטנות הנפש, ולא שבר עוד מניון שילמדו משלניות לזכר נשמה, ותיכוף אחר התפללה פנה לעספיו, וכשה כביה זיק אהבתו לאמו העזירה אשר הקירבה לשחת נשפה בעדרו, ויחר אף אביו על אי אמוני הבן לאמו הרחמניה, ויחל להיעס אותו ולהסתיר פניו ממנו. ואם הבן הוא חכם ישים אל לבו הנסבה מדויע וצא עליו הקצף מאת אביו, ויחל מחדש לשמר צואת אמו לשות נחת רוח לנשמה, ואם הוא בן לא חכם לא ישים אל לבו נס לאota.

והນשל, הנה אנחנו נקראים בנים למקומות בניין בני בורי ישראל, אשר בחר בנו מכל העמים עכו"ם וכראש עונותינו כי רבו, וחתינו כי עצמו, ובאי בנים עד המשבר ויצאה הנורה אם ח"ז לעשות כליה אתם ולא ישאר מהם שריד ופליט. וירושלם, והמקדש לשרפת אש, ע"ז אבדו מהמננו יוכלו הבנים להשדר בחיים, והכורה ת"ש אשר שנייהם יקרים בעיני אבינו שבשים אמר אז קלוני מראשו כביכול מר לי מר משניהם אם אשחית את האם וציוו הרבה תחרב, כביכול קלני מראשו אין לי מקום להניח עליו את הראש, כי נס ירושלים שלמעלה וביהם"ק חרבים ושותמים יהיו עד יום פקדי אותם, ואם ח"ז אשחית את הבנים כביכול קלני מזרועי, כי עם מי אשתעשע ואכח על זרועי. וכאשר שמעה אמנו ציוו הנורה, והנה סול ברמה נשמע רחל מבכה על בניה ומה בקשה או מה' כי באות נפשה תנתן עperf נפשה תחת בניה, אם אדר כי ישאר בנה בכורה ישראל

הארץ ארצה ותמתה, ותשב הצפור לארצها במחנה נפש ולא חפזה להדריאב נפש המזמר ממות אחותו. והנה נקרה כי עברה הפצור לפני הלוון המזמר, ובראותו אותה קראה אליו, ושאל ממנה להניד לו אם שמרה הבתחתה אליו, ותאנח הצפור ותדום, ויבקש ממנה המזמר להניד לו אמר אמת מדוע תאנת, ותספר להמזמר מכל אשר קראה לאחותו כי מטה מהבשורה הפתאומית, והמזמר בשמי עליון כל אמר אל לכו, כי מטה עליון אחותו החריש ולא דבר מאומה ויחשב מזימות ויאמר אל לכו, אחותוי לא מטה, היה היא ותחי לנצח, אך זאת היא עצה ותושיה לא שערה כל בני. ויהי ממהרת וימצאו בבית המלך את המזמר עצוב רוח וראשו כפוף ולא ישמע את הור קולו ואוכל לו בא אל פיו, ויבנו כי חולת הנהו, וליימים אחדים מצאו אותו מטה בכלובו, ויקחו את המזמר ווישליךו החוצה והמזמר בראותו כי חשי הוא, וירם את כנפיו בכל כחו להמריא במרום ויעף השמיימה ויאמר.

ואדר' ה' אשר הצלחת בידך את העצה אשר שלחה אליו אחותו. והדברים האלה יאמר המזמר אתה הרכבת אנוש מראש מגניה שפלת סכלת ורוח יקרה יודעת בינו מה טוב, אצילה מכבוד העולה הוא למעלה, אתה עשית לנו את הנפש הזאת גנובת היכלי מלך שכונה באלהים עליונים ועתה מתגוררת בארץ, זאת שונשת עמקים, זאת בבדה בת מלך פנימה תובור וקר משפחתה ולא ידעה מי הביא הלוום וכו', לבני זכר בורא הפקיד בידך רוח נדיבבה בגר ארץ, נאספת לבייה כאורה בחסיד נתחה לו, ומדוי היותה במאסר בית אף נושא עינה, מקום אשר לקוחה ממש, והוא כמו הצפור הנלכדת קשורה ביד הפתיה היונק תבitem המו צפירים עפות מימינה ומשמאלה יעופפו כקניהם וכו', ומלואו שם כי ישם האדם אל לבו מוקור מהצטוו ויזכר כי בן תמותה הנהו ולא ישחית את הפקדו אשר הפקד בידך ובזה יהיה לנצח, בצעת הצפור אשר רק בה ינצל המזמר מהבלוב כי ימית א"ע.

וזאת היא תשובה חכמי הנגב לאקסנדר מוקדו אשר כל העולם כלו לא היה די לפניו, הרוצה שיחיה ימיה את עצמו, כי ישם את המת לננד עיניו. ע"ז ינצל מקנאה תאוה וכבוד ויהיה לנצח ולא ימות לשבח. וע"ז צועק הנביא ישיעו ע"ח קו לכו וער שם זעיר שם.

ולבוא לבאו הכתובים נאמר צייר קטן: באחת הערים הנדרות נמצאה בת נדרול ונקראו נו המלה, והנן היה מוקף נדר אבנים נבוה מאד מסביבם למען לא יוכל לבוא אל תוכו כל איש, ושער הנה היה סגור על מסגר ושומריו המלך שלופי חרב עמדו על המשמר, ומיראתם פן ימצא איש ישם את נפשו בכפו ויטפס על הנדר לבוא אל תוכו, ע"כ לתוכה השמירה חפרו תעלת בתוכו מסביב, ואחר התעללה היה עוד נדר אבניים נבוה יותר מהראשון. הלא דעתך נכון נקל כי כל העובר אצל הנה הוה ויראה בעיניו את השמירות שעשו אל הנה ויחסוב לבבו שלא לחייבם עשו שמירות כאלה כי בטה נמצוא בהן אילנות ועדי פרן. והנה איש עשיר אחד שחד את השומרים בא אל מבוקשו ויתנוחו לבוא אל תוכו. אף מה גדלה מכובתו בבאו אל תוכו פנימה, מה השותם לבו בקרבו בראותו כי הנה ריק מכל עץ פרי, והוא מלא קוצים וברקנים, ויהי באיש משונע.

בדברים האלה יצירר לנו הנביא, הנה אנחנו נקראים כרם ה' כאשר ישוד שיר לידידו כרם וכו', וה' נתן לנו תורה אמת וחוי עולם נבע בתוכנו והקיטו אותנו בתורה במצוות וחוקים וכאשר בעוה"ד שומרים אנחנו רם את הנדרים והכרם נשאר שמיר ושית, עליינו לשבות את השבת ולחכין הכל מערב שבת. ויתזכו לאריך ימים אמו ואמנו.

דרוש ד.

מה שאמרתי לליידיום אויקוילערי מיטינגן

במסכת תענית, הרוצה שיחיה סת יעשה, השיבו ימיה את עצמו, ושאל עוד הרוצה שימות מה יעשה, וושיבו אותו ותיה את עצמו.

ע"פ משל שנמצא במדרשי קהילת על פסוק שמה בחור בילדותו וגנו, א"ר לוני לועף שהיה חבו שבכוב בא עוף אחד ועמד לו על גבו, וא"ל אשיריך מה מזוניך מצוין לך, א"ל ביש נרא וטמייע מזלא למזונותי את מסתכל ולחכושי לית את ספר, דלאחר נפקין ונכסין לי כה, ודע כי על כל אלה יביאך אלהים במשפט, ואנחנו לצורך דודשנו נרחיב את המשל:

בארכמו המלך היה תלוי על החלוון שהוא פתוון לנו המלך לבוב זהב וכו צפורי המזומר, והנה צפורי דברים שמעו מרוחק כל אחד מאחיהם ישורר בחלוון, ויעופו אל החלוון ויעמדו מרחוס ויראו את המזומר אשר יוזר בפול נעים, והנה הוא בבלוב שבלו זהב, וכו מכל מני מאכל אשר יאכל, ומים קרים הכל בבלו זהב, ויקנאו הצפירים להמזמר ויאמרו אליו, מה נעים גורלך וטוב חלך שנפל לך בענימים, הנה ביתך בית זהב ובתוכו מכל מני מאכל ומשקה להשיך את נפשך, ולא תדע מדור ורعب וצמא, לחמד נתנו מיםיד נאמנים, אבל אנחנו אווי נא לנו הנה עוד בירחוי הקיז נמצא טרף לנפשנו, ובعمل נביא לחמננו, אבל אהה, עוד מעט יגינו הימים שאין לנו בהם חפה, הנה במכסה לנו יוכסח כל שתה האדרמה, כמה יגיאות ניינע וכמה רعب נסבל עד שנשיגנו גרעין להשיט רעבון נפשנו, עוד מעט וכל הנחרות וכל בצעי הימים יקפאו ויהיו לאבון, במתה צמאו נסבון עד שנמצא מעט מים לשבר צמאנו, הנה החורף ישילד קrho, ופוך גדו, כמה שעות עמל תעברנה עליינו עד שנשיגו איזה פינה להסתיר את נפשנו שלא יגע בנו הקור הנדר. ואתה אשורי וטוב לך הנדר יושב בבלובך הזהב על כל נועם ועדן ולא תדע מהחרור.

ויהי במשמעות המזומר את קנות הצפירים בו, וווענה אונט, אל תקנאו כי אחוי על גורל שנפל לי בענימים, כי מר לי מכם מאד, לא עלייכם גורלי ומגעומותי זהה. אהה, מה בצע מכובוי הזהב ומכל מני המאכל הנתנו לך, באם כי סנור הני בבלובי הזהב כאסיר אל בור, מה יטס לך בקרבי בהבייטי מרווח את אחוי החפשים לזרחם, עפים ודים לבל עבר ורות, ורוק אני לבדי במתנת אלחים אשר חנני בכנפי לא אוכל למצא בהם חפה, והנני סנור כל היום בבלובי, לא אוכל ליצאת ולכוא, והני בירוי אדם אשר שמנני לשוחק לילדוי, גם אנבי בכל לבי חפוצתי לבסול רעב וצמאן וקור אם אד כי אחיה חי דדור, לא עלייכם אחוי את האסן אשר קרני. ויבינו הצפירים כי צדקן דברי המזומר, כי טוב לך את מאשר לו כי הינה חפשין לזרחם והוא חבוש בבלוב, ווועספ המזומר לדבר אליהם, ואמר, כי חפץ מי בכם לחים עלי ועל חפשי כי יאהה לך בבל עליון את המשא, הנה יש לך אהות חכמה מאד, והוא נמצאת בעיר הלבן על צמרת הארץ פלוני שמה תפנו. כי אהות חכמה מאד, והוא נמצאת בעיר הלאן על צמרת הארץ פלוני שמה תפנו. מי ייחפץ למלא בקשתי ולדאות אל העיר הלאן להודיעעה את האסן אשר קרה לך, אויל תשלח לי עזה ומומה איך להנצל מפח נפשי. והנה אהות הצפירים ניכרנו רחומיה על המזומר ותאמור אליו כי נוכנה היא למלא בקשתו, ותעש כה, ובכואה אל אהות המזומר ותבשר לה מהאסן אשר קרה לך, והוא בשעה הבשורה הנוראה והיא יושבת על העטרת ומשוררת שיר בקר, נפלת מצמראת

ופרנסתו נמצא לו ברוח ונחת, וכל הנויים שלויים ושקטים ואנחנו דויים וסוחטים מעוניים בכל צרה וצוקה ואינו לך יום שקללתו מרובה מהברתו וא"כ מה לנו לשמה בחר הזה, אהתמה, אבל כל החלטת הגבאי לומר שאינו עלייה תשובה, כי כאשר נשמע תשוכת הוקנים הנ"ל אז גם לך לא נתפלה עליהם נ"ב כי הוקנים ענו ואמרו להבאי השואל שאלות באלה, אדרון נכבך, כל תחשוב לך למשוגעים ולחסרי דעת, יודעים גם ענו של זמן זהה אין לך לשמה בנסיבות גניל, אבל שמחתנו מהולה בתקופה טيبة הנשפת לנו כי שמע נא והאו תולדתינו וסורתינו ואו לא תתפלה, כי אנו היינו בנעור ממצב גרווע נורא ואו, ומוב מותנו מהיינו או אמרנו, וד' הטוב שלח לנו ישועתנו ממרומים עד שבצמו פער היינו מאושרים בתבל. והנה ידוע כי כאשר הארים קוצר בינה ושבלו סטן מהכיב, ולא הסכין מעולם לחיות חי נחת וועגן, ע"כ כאשר יוסין לו ר' ישועה ממורים הצלחה מתואמת, או אוננו יכול להבלין על רוחו וייה סדר מדרכו. והנה הצלחתנו הי' הולכת ונדרלה מיום ליום שלא כדרך הטעע, עד שנתקנו בנו כל שבי, וב' ה' בנוינו הי' לנשימים נדרלים חשובים ואפרתים, ומרוב מובה סרני מני דרך, ותעינו מן אורח ועשינו מעשים זרים ומונינים ולא לכבור היה לבניינו הנגהנתנו, אשר לתקליה זאת לא פעם אחת ושתיים הוכיחו אותנו שנסיר מדרכו הרעה, ולא שמענו בקולם. ושלחו לנו עד חכמים להוביינו, ונם שלחו לנו רופאים לנחות מזורנו, אשר ישלחו לנו עורתנו, אבל יתי' בהצעע ובהסתה, שלא נדע מקורות מהיתנו וקייםנו, והבטיחו לנו, אף שנסובל הרבה אבל לא נמות ברעב, ומפער יחום ומקרת הנורא, והוא כאשר יצירנו לנו ביותר או נקרא להפרעה שליהם, אשר הוא בכל המסתומות ואו בטה תא לא יושעתנו, והנה הבטיחו לנו אשר נהיה נעים ונדרים עד אשר נרפא ממחלהינו, או עד שנבא לפך הוצאות והתלאות, אשר לא יהיה בבחנו לסובלים, ואו יקחו אותנו אצלם. והנה בעת פרידתנו מבניינו היקרים בכינו הרבה בכ"י איזה אב יקר אשר יפרד מבניו אהובי נפשו, ולא יבכה מאין הפוגות, אבל הבטחות הנאמנות שהבטיחו לנו זאת החיתנו בעניינה, בימי נדרינו, ואנו הולכים נעים ונדרים זה כמו וב' ה' שעדרנו שלמים וקייםים. והנה בעניינו ראיינו ישועתם לנו ביחור, כי כאשר נפרדנו מארצנו, הילכנו בלוות עוד בסביבים, ובזמנו פער הי' פוחתים והולכים בני לוייתני, וכעת אין זכר מאנשי חברתנו, וב' ה' אנו כאשר היינו אז לנו סכ עתה לא גנער ממן דבר. והנה אם לנו קרה סכנות נוראות ועוצומות, וראינו בעניינו אשר ישועתם תא לא לעולם, כי כמה פעמים היה כפתע בעניינו ובין המות, ומ' מיצאנו בשלום, ואם לא השנחת ה' עליינו ממורים מי יודיע מה היה לנו, והיה גורלנו כי יתר בני לוייתנו, מזאת נראת שם להבא לא ימוש חסרם כאשר קימו הבטחות לשעה, בטה יקימו טה להבא, וזאת היא נחמתנו בימי נדרינו, אשר לא נסובל עוד כאשר סבלנו, כי ראיינו בעניינו אשר הבטחות נאמנה וקייםה. והנה להוצאות על זמן בריאותנו וזאת לא נוכל, כי כשל כח הסבל, אבל זאת נוכל להחות אשר עוד יורה שמשנו, עבור כי תש חנו, ואין בבחנו לסובל עוד, והנה כאשר קיימו הבטחות על קיומנו, אשר הוא למעלה מהטבע, בטה נס' יקניהם הבטחות על פרות נפשנו.

והנה בעניין זה גם לנו קרה, כי במצרים היינו מעוניים בעבודת פרד, בחומר ובכלנים ובכל עבודהبشرה וזהו בנטיות, וגם ברוחניות היינו מנושמים עד שאמרו עליינו הללו עוכדי ע"ז והללו עוכדי ע"ז, עד שאמרנו כי נאכדר ח"ז בעניינו. אבל ישועת ה' כהרא עין ושלח לנו אותן ומוסיפים בארץ חם, וכאים

דָּרֹשׁ ה.

מה שאמרתי בשבועות בנארטאדעטסס, מאפס.

הנה לפלא בעיני על נסח התפללה שאמריהם אנחנו אתה בחורתנו מבל העמים וכרו' ואני שמחים בחן הזה הנפרא מזו תורה ופלא הוא בעיני לשמחה מה זו עשו.

ונציר לעיניו כאשר מנהג העולם שכל האיש אשר הנהו מהאפרתים והפרתמים ששחן יום הולדת בו או יום נשואים שלו, ואם הוא מהמלכים שעשה חן ביום נתנו כתר המלכות בראשו, וכל המדינה שמחים בשמתהו. ואם בעל השמחה נכבר הוא במשפחהו לבדו או כל המשפחה שמחים בשמתהו. ואם הוא נכבר בעירו או כל העיר לוחמים חלך בחנו. ואם הוא הנהו מוחדר בעולמו, החיינו, המלך אשר כל הסרים למשמעתו שמחים בשמתהו, כמו שאנו חוגנים יום הנתנו כתר מלכות בראש נבורנו המלך החסיד האoir בכל העולם. כי גם כל הארץות והמשלוות נוטלים חלך בשמתהנו, ובכל שנה תגבר השמחה ונתספה החדרה לנו. ואם הנתנו דת לעם צריכו נ"ב לעשוט יום משתה ושמח עבור כי איז מה נתקשו לאנודה אחת ויש להם שם ושאר בחברתם, כאשר תבעור שנה או שנותים איז השמחה נ"ב נדולה. אבל כאשר תעבור ומניט ועדונים מאה שנה או אלף שנה או תנדר השמחה ביתר עז להמתופפים בצללה, עבור כי רתת עמדת זה כמה, וכ"ז אך אשר המתאבקים ומתיירדים בדעת המת שלוים. ושתפם תחתיה. אבל אם כל הצרות ותלאות יסבלו מזעם, היוכן שישמחו ויתעננו החוסים בצללה?

ונטה למשל אונינו לאיש ואשה בא' בימים לוי זקנה מופלגת, והמה נעים ונדים ומחורים על הפתחים, ומקום מנוחה לא ימצאו למו יום ולילה, וכיודע אשר בעירות הקטנות מקום משכן העניים המסבבים בבית האוסף שלהם, אשר הנהו במקומות בזווי ושפלה, והביה מלא רפש וטיט ועשו, וקהלות מוזרים נשמע שמה תמייר, מהווים העניים הבאים מתקומות שונות להתקות שמה מוזר וממטר, פעע אחת נודמו אשר הנבאי בקר את האهل הזה, ומצא שמה זקן זקנה יושבים בירכתי הבית על הארץ אצל מטה שברה ושותים יי"ש, וכל אחד ואחד יענה ויאמר לחיים, האיש לאשתן, והאשה להאיש, ושאל אותם הנבאי, לשמחה מה זו עשו, וענו ואמרו לו אשר היום נתקשרנו בקשר אמוץ, כי זה חמישים שנה מיום באננו בברית הנשואים. והנה הנבאי הנ"ל מלא שחוק פיו לדבר המשונעים וחסרי רעת הוקנים האלה, נעה ואמר כי השמחה הזאת נאה ויהא רפ אתם אנשים אשר מאושרים בתכל מה אשר יהיה חיים של חוץ וויכל לחתיב נס למשפתם או לחשוסים בצלם, מהה יחנו בשמחה את חם זה כי פועל ישועות בקרב עם, ובכותר ישמחו אתם האנשים והנהנים בטובם ומחסדם. אבל לא לכם לניל בשמחות כאלה הלא טוב מותכם מחייכם וכי מה הוא התועלת אשר הכתם בחיכם עלי אדרמות, ומה היה חסר בשולם אם אתם

זה כבר מתיים ואייזה תועלת הכתם?

כו גם אנחנו לנהנום הזה נדמוני, אנחנו הנה מעת קבלנו את תורהנו הק' עברו וזה כמו יותר משלשת אלפיים שנה וכעת ישבנו על ארמתנו ובירושלים עיר פרשנו, עם מלכינו ושרינו או היה לנו לשמה בחן הזה. אבל לא לנו אשר זה שנים רבות אשר גנשנו מארצנו, ונפרדנו איש מרעהו, ונעים ונדים אנו תמלכה לממלכה ומגנו לנו, ואין לך יהורי אשר ימצא לו מפרק נאמו למחתו

ד ר ו ש.

הנה תוה"ק תבקש מאתנו ובחרת בחיים למען תחיה. ובארתי כי הוא ע"פ מאמרם כל דספיד יספידינה ודריל ידרילני וכו'. והוא כי שני מינוי נמ"ח הם. נמ"ח שעושים עם החיים, גnm"ח שעושים עם המתים, וה' אשר הוא משלם שבר מלה בנגד מלה, ע"כ להאיש שעושה חסר עם החיים משלם לו נטולו בחיו, והאיש שעושה חסר עם המתים משלם לו נטולו ג"כ אחר המת.

ונכאר ע"פ צור : בעיר אחת נרו שני אחום תאומים, ושניהם היו בראים ותוקים, ולשניהם היה רכוש רב, ושניהם נרו בבית אחד ומסחרם היה בשותפות. ואכלם אחד, ושניהם לא נתנו לכל רבר שבצדקה אף פרוטה אחת. והנה פתאום מת אחד מז האחים, והנשאר בחיים בעת שובו מבית העולם, ותהי חתת אלהים לעליון ואמות מות נפל לעליון בשומו אל לבו, והוא היה היה בריא אלים במויה, וגם עשרו ומעונו ומאכלו כמויה ויחלה וימת בעצם ימיו, ומה יעשה כי ימות נם הוא כאחיו, וכי נבר שלא יבחר בחיים, עד כי פחד המות נפל לעליון, וגם בשכבו על משכבו שוה המות לנגד עיניו, וכמעט שלא מת מפחד המות. ויחל לבקש עצות במה ואיך יקנה לו את החיים ויחפש ויוכור תרופה בדקה לחיים, אשר שמעה אונזו זה כבר מרפא עסאר נאהול ונאמן. ואף כי חכם מרפא הלויה יעלה לו בדמים יקרים, אבל מה לא יעשה האיש بعد חיים, הלא כל אשר לאיש יתו بعد החיים הוא בלו רם بعد זלתו ולא בדרכ שונגע לנפשו.

ואנכי לא אמנע טוביה להודיעו לכל מתרופת החיים למען תוכלו לשמש בתתרופה הזאת ותאריכו ימים גם אתם והוא, בהיותו נער למד בבית רבו את הספר משלוי, ושם כתוב מפורש, כי צדקה תציל ממותו. ולא דבר ריש הוא הון שלמה ע"ה היה פרפאעסאר נדול לחולין הנפשות מאין כmoהו והוא אמר ובטה נאמנו דבריו, האמת כי הסם מרפא ההוא יעלה לו בדמים יקרים, ולמען החיים החליט בדעתו כי יחל לנסות התרופה ההיא. והנה קרה מקרה כי בא ימי החורף בירח טבת וחקור היה נדול מארוד ויבא איש דל אל ביתו, אשר פרנס את ב"ב מעמל ידרו, ואך מסכת הקור לא רוח כמה ימים, וויבש לפניו צרת ביתו ועל נפשות ביתו שש נפשות ויחנוו אותו בדאלדר אחד, ויספר לפניו צרת ביתו כי מסכת הפור לא הרויה זה כמה וב"ב סובלים חרפת רעב וקור ובDALDER אשר יחוינו אותו יקנה بعد מהচיות הכסוף לחם ובעל מהחץ השני עזים ויחית נפשות, ויבטיחו כי بعد המזווה של פטוח נפשות יקנה לו חי עזה ז' וחיו עזה ז' ויאיריך ימים.

וייה בשםינו את לחץ הדל ואת נדול השבר המוכן לו بعد דאלדר אחד, וישמח בלבו, ויחשוב כי לא יקר הוא הסם מרפא הזה כאשר בתחלת, הלא بعد דאלדר אחד יקנה לו אריכת ימים, ויאמר אל הדל שיחכה בבית האוכל והוא יבא אל חדר אוצר הכסוף, ויקח את המפתח לפתחה את אוצר הכסוף, ועוד לא פתח דלת הארון, והנה פתחו נראת אליו היזח"ר, ויבא ויתיצב לפניו וישאל לשולמו, ושאל במתפללא ממנה מה זה היה כי מתחת את יידך? הלא עליך לזרעת אם מה תעשה הלא מזרל מהרה, ויהי בשםינו דבריו היזח"ר ויתר אטו וירב אטו ויאמר אליו, עתה הנני רואה, כי שניתי הרבה עד כה בחשביו אוטר לאוחבי הנאמן, שתה ידעתי כי שניתי במשפט, כי חפץ תחפוץ במויה, והנך ערי, היזח"ר בשםינו מוסר כלימתו לא התקצע ולא התרגע, ולא השיב למחרפו דבר ונחפר הוא

הנורא הילכנו כביבשה, והובילנו במדבר לעמוד אש וענן, ברעש וברעם. לחים מן השמיים נתנו לנו, ומום מון הפלע השקנו, ועוד כמה נסائم ונפלאות עשה לנו אשר לא זכו כל זה כל אומה ולשון והשميد כל אויבינו הרוצים לבלענו, והכח ש"א מלכים השוכנים במקומותינו, עד שבאנו אל המנוחה ואל הנחלה, והיינו כ"כ צולחים עד שכל האומות נתקנו בנו, ואמרו מי הם העולים באש וירדרים באש (מכילתא פ"ד בשלח) כי בקהלת התורה רעשה כל הארץ וכל האומות תמהו ופחו כמבואר בכמה מקומות בחז"ל.

והנה בחיתוננו על אדמתנו מרוב מובה סרטן מני דרך, עד שהיינו לכו לשכינו, כמ"ש ראה צדים שחתו על משבתייה, ושלה לנו אבינו שבשים מליצי יושר נבאים וחוזים, שיישבו אותנו מדריכנו אשר לא טוביה, ולא שמענו עד שבא העת והעונה לנוינו מארצנו, כי ארצנו לא יכול שאת עד תחלוכתינו, כי נם העמים אשר היו לפנינו, נורשו ג"כ מארצנו עברו עשות המזימותה. והנה בעת נפרדו מארצנו בכו כל שרפי מעלה על גאותינו המר כמ"ש זו אראלים צעקו חזча מלacci שלום מרד יבכון, וככיבול הקב"ה בכה ■ הוא כהאב הנפץ מבנו ייחדו מכואדר בחז"ל (חגינה ה' ע"ב), אבל אבינו שבשים הבטיח לנו נאמנה אשר לא יעשה עמו כליה חחתאותנו בಗאותינו, כי עין רואה מצבינו, כמ"ש אתה אל תירא עבדי יעקב נאם ה' כי אתך אני כי יעשה כליה בכל הגוים אשר הדתיך שמה, ואותך לא עשה כליה, יוסרתיך למשפט ונקה לא אנקה, כל כלוי יוצר עלייך לא יצלה, ובאהר נבא לעת צר ומצוק או נזע בקהלנו וישמע שועתינו, וגם הבטיח לנו נאמנה שישותנו במרום יבא לנו, או כאשר נהיה בריאים ושלים וקיים ר"ל שנטיב מעשנו, במאמר חז"ל (סנתדרין צ"ח ע"א) וא"ר יוחנן איין בו דוד בא אלא בדור שכלו זכאי, או כאשר נבא לפרק הערות והתלאות אשר לא יהיה בכהנו לסובלים עוד. וזהו בדור שכלו חיב. ועיוון מהרש"א שם ועיוון שם שפירש על זאת הכוונה זכו אחישנה לא זכו בעתה. והנה כאשר הילכנו בנולה הילכו עמו כמה מהאומות פלשת, צור, צידון מצרים, וכל עוד ומהם לא נשאר אף אחד כי כלם התבלו לבין העמים שנלו לשם, ואינו זכר למו, וכמה אשר לא נשאר מהם שריד ופליט, ואנו ב"ה קיימים בדורינו מה נראה אשר השנחתנו חופפת עליינו בכל עת ובכל זמו, כי מראש אמר לנו אבינו שבשים על ידי נביאו הנאמנו והיה כי תמצאו אותו רעות רבות וערות וננהה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו ולא נפל מכל דבריו ארצתה, וכמה פעמים בקשׁו אויבינו לאבדנו ולא יכלו. והנה כמה פעמים קרה לנו אשר מצד הטבע לא היוינו יכולם להמלט מצורתיינו ושלח לנו עוזרו ממרום, בטה אשר שמר הבחתו לשעבר, בטה יקרים מאמרו להבא וישועתנו קרובת לכו, אשר יבא העת והעונה המוכשרת, וע"כ נוכל לשמה בזה החן עבר כי עברו עליינו זה כמה מהערות והתלאות ולא היזוינו ממקומנו בטה ד' המוב ישלה עוזרו בקרוב, עבר כי כשל כהנו לסבול עוד גאותינו המר והנמהה, וד' הטוב יקיים מאמרו בענילא ובזמן קרייב אמן ואמן.

מהצדקה, אבל האם אמרתי לך כי תחנו את הספר לעני ובאיו באהפו כי הספר יוכל לולד לאיבוד עי"ז? הלא רך נמ"ח יעצתי, והנ"ח הלא תוכל להלוות לאיש בטוח אשר תרע כי הספר יושב לך, אבל לא כי יאבד הספר חנם, זה נס ח"ל אמרו כי נמ"ח בינו לעניים בין לעשירים, ע"כ את החנוני הדל תшиб את פניו ומצות נמ"ח תעשה עם איש בטוח ותאריך ימים, ותיטב בעיניו עצת אוחבו, ואת החנוני השיב את פניו, ויצא ■ הפעם בטענה נפש.

והנה לא עברו שבועיים ויבא אל ביתו איש אשר בין נבורי עירו יחשב והוא לא בא ביתו ברוח נמוכה, ויבקש ממנו שילוחו לו חמש מאות דאלען על ימים אחדים כי הרוש לו בעת למסחרו, וישמח לפרקתו ויתו לו בסא לשבת, והוא בא אל אוצר הספרו ויפתח את הארונו ויחל למןנות את הכסף, והנה היזח"ר הופיע בחרדו, ויפער עליו את פיו, פוי שותה לאבד בידים חמש מאות כסף, אמרתי אחכמד והיא רחוכה ממה, זכר נא, את הדל על פקוח נפשות חסת על דאלען אחר, את החנוני העני אשר בחמשים כסף יכולת להקימתו על רגלו השיבות את פניו להלוות לו על המשכונו פו תשאר בידו כמה דאלארים, ואף כי יוכל להיות כי איש אמונה הוא וישלם לך עד פרותה, ויצאו נכלמים מאתה, ולהאיש הזה תחנו מעמד חמש מאות דאלען, יען כי בא אל ביתך בנבזה רוחו ותחשוב אותו לנכיר בעמו, תדרה יען כי באורך נמצא שלשים אלף כסף, נס בארכונו נמצא כסף למכביר, מי יודע אם לא ארוננו ריק הוא, והוא מהעשירים ואין לו, ויכול להיות כי ליטים אחדים ייפשוט את רגלו לנושו ונס אתה תהיה בתוכם והיית לחרפה ולכליה, ואובייך ילענו אל פניך. מנערת היזח"ר נפעם היכלי עד כי עצמותיו רחפו מגרה, ויבין ■ הוא את האות שחייב לעשות, עכ"ז לא נכנע מלפנינו ויאמץ את רוחו וישאל ממנו, הלא אתה בעצם יעתני שאעשה נמ"ח רק לאיש עשיר?

אם גם היזח"ר מצא תשובה ולא נכשל בלשונו ויאמה, עד מתי לא תבוא אל לבד חכמה? זו אמת יעצהך שתעשה נמ"ח עם איש עשיר, אף כי תרע כי עשור הנהו באמת, אבל לא לעשר מתעשר והוא לו מאומה, ויאמר אליו היכלי ואיך אדרע לעשות פרות בין עשיר באמת לעשיר מכחש? האם אדרע את רכשו? ויאמר אליו היזח"ר אחריו כי לא תרע להבדיל בין אמת לשקר, ואני מאשר אהובך אני ורחמי מרובים עלייך וחפץ אני בחיך הוא וזה מצאתני עוד עזה לפניך כי תאריך ימים, זה ח"ל יאמרו כי נמ"ח בין לחיים בין למתים, וגם רשי"ז ו"ל אמר שנמילות חסדים עם המתים הוא חסד של אמת וכו' ע"כ הנה מצות נמ"ח החיים וקובל לך את המשא הזה לשעות נמ"ח עם המתים. לקיים מצות בדור חולים ומצות הלוית המת. וגם בזכות נמ"ח הזה תאריך ימים, והנה הוא: אשר משלם מדרה בנדג מדרה ישלם ה' נס לו את החדר הזה וسفיד יספדרונייה ודקבר יCKERוניה עד אשר נס לתחה"ט לא יוסיפ כום, ע"כ תאמר לנו תורתינו הקדושה שלא נשמע לעצת היזח"ר כ"א ובחרת בחיים, עשה צדקה עם החיים למען תחיה, נס אתה, וההורף צדקה, ימצא צדקה כבוד וחווים אמו ואמו.

קהל עדת בית ישראל

מספר רכ"ז צפונ הרחוב אליזו

לומ אנטוינטן, דרכטורון

CONG. BETH ISRAEL

227 N. Olive St. Los Angeles, Cal.

כִּי עֲנָה לְמַחְרֶפֶוּ דְּבָרַי נָחַת. יַדְעַתִּי כִּי חַפֵּץ חַיִם אַתָּה, וְחַי נִשְׁפָר כִּי גַם חַיְיד
וְקָרִים בְּעֵינִי מֵאָר וּבְלִי שְׁפָתִי חַנְפָּא אָוֹטֵר לְךָ כִּי אַמְתָּה בְּפִיד שְׁמַעְלָם לֹא מְרִית
אֶת פֵּי, וְאַנְשִׁים בְּמִזְרָח שִׁיסְמְכוּ רֶק עַלְיָה מְעֻטִים הַמָּה בָּעֵיר הַזָּהָר אַתָּה יְחִיד.

אָמַנָּם יְדִירִי וְאַהֲבָה שָׁמַעַנָּא נָא דְּבָרַי וְאַחֲרַת תְּדִבָּר, שֶׁנָּא אֶל לְבָד כִּמְהָה לִילּוֹת
עַמְלָעָבָרְוּ עַלְיָד עַד שְׁכָנַתְתָּא אֶת הַעֲשָׂרָה הַזָּהָר לְבִתְּךָ, וַיַּדְעַתִּי שֶׁלֹּא בְּנֶסֶל יְרוּחָם
אִישׁ דָּאַלְעָרָא אַחֲרָה, וּבְמָה נַחַשְׁבָּה הָאָדָם בְּלֹא כְּסָפָר, הַלָּא עֲנֵי חַשּׁוּב בְּמַתָּה, וְאָם לֹא
יַדְעַתִּי כִּי חַוְּצָאָתָה הַסָּם מְרָפָא לֹא יַעֲלֵה לְךָ כְּבָא אַיְזָא דָאַלְעָרָה הַחֲרַשְׁתָּא, אֲדָר יְוּדָעָה
אָנֵי אָמַתָּה פָּתָחָה תְּפָתָחָה אֶת יְדָךְ לְעֵנִי אַחֲרָה, עַד מְהָרָה יְסּוּכְבָּוּ הַעֲנִיִּים בְּדָבְרִים
וְכָל רְכּוּשָׁךְ יַעֲלֵה בְּתַהּוֹה, וְאַיְכָה אָוָלָל לְרָאָות בְּרָעָה אֶת אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת אַוְהָבָה
דְּבָרַי הַיְזָה"רַ הַנְּמֶרְצִים הַמְסָוָא אֶת לְבַכְּלִי, וַיְחַל לְדִבְרַ רְכּוֹת וּוּסָר, יַדְעַתִּי כִּי
הַצְּדָקָה אָתָרְךָ כִּי הַכְּסָפָר יְקָרִים מֵאָה, אָבֵל הַלָּא חַפֵּץ חַיִם אָנֵי, וַיְזָה"רַ עֲוֹנָה
לֹא הַלָּא אָמָרְתִּי לְךָ כִּי תִשְׁמַע דְּבָרַי וְאַחֲרַת תְּדִבָּר, הַלָּא יַדְעַתִּי כִּי יְוּדָעָה סְפָר אָנֵי
וְאַתָּה בְּתַחַת הַנְּדָמָד מְאָמוֹן לְדִבְרַ חַזְ"ל עַכְבָּר שָׁמַעַנָּא אֶת אֲשֶׁר יִמְרוּם הַסָּם כִּי גַּדְולָה
נַמְ"ח וּוֹתָר מִן הַצְּדָקָה וְעַתָּה אָמַת חַפֵּץ חַיִם אֶת הַשְּׁמָעָה בְּכָלְלִי, אֶת הַעֲנֵי הַזָּהָר
תְּשִׁיבָה פְּנֵיו רַקְמָם. וְלֹמְדָעָה חִיּוּר הַיְקָרִים נִסְמָךְ לִי, תָּלוּה לְאַיִשְׁתָּה הַמְטָה יְדוֹ כִּמְהָה דָאַלְעָר
עַל מְסָחָרָה, כְּסָפָר יוֹשֵׁב לְךָ בְּשִׁלְמוֹתָה, וְלֹא יִגְרַע מְמָנוּ דְּבָרָה וְאֶת נִשְׁפָר תְּצִיל תְּשִׁוּתָה
חַיִם יַרְבּוּ לְךָ, וַיְהִי כִּשְׁמוּעַ עַצְתִּי הַיְזָה"רַ וְתִימְבָּבָעָה בְּעֵינָיו וּוּבְקָשָׁ סְלִיחָה מְמָנוּ
אֲשֶׁר דְּבָרַ סְרָה עַלְיָוָן וּוּבְטִיחָהוּ כִּי גַם מְהָיוֹם וְהַלָּא יִשְׁמַע לְכָל דְּבָרָוּ, וַיְזָה"רַ
רְבָּה הַחֲמָד סְלָחָה לֹא בְּרָבָ מְטוּבָה, וּוּבָא הַכְּלִי אֶל בֵּית הַאֲוֹלָל וְהַדָּל עַוְתָּד וּמְחַכָּה עַלְיָוָן
וַיֹּאמֶר אַלְיוֹן כִּי לְחֹנוּנוֹ אַוְתָּה בְּדָאַלְעָר לֹא יִכְלֶל, וְאֶסְתָּר חַפְשָׁוֹן רְגָלָם דְּלִיטָה פְּתָוחָה וְאַלְיָה
תְּפָנָה וְתַעֲזֵר בְּצָרָר לְךָ וְיִשְׁוּטָה לֹא אֶת הַאֲנוֹרָה, הַאֲיָשׁ הַדָּל, חָרָה אַפָּוּ, וַיֹּשִׁיבָה לֹא
את הַאֲנוֹרָה עַל פְּנֵיו וַיָּצַא מְבִיתוּ בְּלֹב נִשְׁבָּר וּבְרוֹחָה נִשְׁבָּרָה.

וְתַהַה עַבְרוֹ שְׁבוּוֹת אַחֲדִים וַיְבָא אֶל בֵּיתוּ חַנוּנוּ וּוּבְקָשָׁ מְמָנוּ לְהַלּוֹת לֹא
חַמְשִׁים דָאַלְעָר עַל מְשִׁכְוָן, וְהָאָרָא יִשְׁלָמָן לֹא לְשִׁיעָוְרִין דָאַלְעָר לְשִׁבְעוֹן,
וּוּסְפָּר לְפָנָיו אֶת מְצָבָו כִּי יִמְיָּה הַפְּסָחָה קְרוּבִּים לְבָא וְחַנוּתוֹ רִיקָּה, וְהַנָּהָם
כְּסָפָר נִמְצָא בְּיָדוֹ, וּבְאָשָׁר יַלְוָה לֹא אֶת הַסְּכָום הַנְּגָלָל יִתְהַנֵּם אֶל הַסּוֹחָר הַנְּגָלָל
הַהְלָסְיָלָעָר בְּעַד סְחוּרָה הַיְשָׁנָה וַיַּתְּנוּ לֹא סְחוּרָה חַדְשָׁה בְּהַקְפָּה, וְתַרְאָה לֹא אֶת
נוֹדָל הַמְצָהָה הַזָּהָר לְהַחְזִיס אֶת הַאָחָה הַמְטָה יְדוֹ, וְכִי גַּנְמָ"ח נְדוּלָה הוּא יוֹתָר
מְצָדָה וְעַיְזָן יִקְנָה לֹא חַיִם אַרְכּוּם בְּעוֹה"ב וּבְעוֹה"ג, וַיַּשְׁבַּע לֹא גַם כֵּן בָּה
שִׁישָׁלָם לֹא כְּסָפָו בְּשִׁלְמוֹתָה, וַיְהִי כִּשְׁמוּעַ בְּקַשְׁתַּחַןְנוּ וַיֹּאמֶר נִסְמָךְ אַלְיוֹן שִׁיחָכָה
מַעַט בְּבֵית הַאֲוֹלָל וְהָאָרָא יוֹכָא אֶל אַוְצָר כְּסָפָו, וַיַּקְחָ אֶת הַמְפָתָח לְמַחְתָּה בְּזַה
אֶת הַאֲרוֹן, וְהַנָּהָה אַוְהָבָו הַיְזָה"רַ נִתְרָא אַלְיוֹן שְׁנִית, וַיַּאֲלֵ אַמְנוֹתָה זֶה זֶה הַיָּה
לְךָ כִּי נִהְפְּכָת פְּתָאָם לְאִישׁ חָנוּן וּמְלָוָה, וַיַּקְצַּפְתָּ שְׁנִית עַלְיָוָן וַיְזָה"רַ שְׁמַע אֶת
כְּלִימָתוֹ נִסְמָה הַדָּבָר וְהַחֲרִישָׁוֹ, וְאַחֲרָה נִהְפָּר לְאִישׁ כְּלִי עַל פָּנוֹ
וַיֹּאמֶר אַלְיוֹן זָרְבָּנִי, לְפָנִי יְרָחִים שְׁנִים כַּאֲשֶׁר בָּא אֶל בִּתְרַד אִישׁ דָל וּוּבְקָשָׁ מַאֲתָד
לְחָנוּנוֹ אַוְתוֹ בְּדָאַלְעָר אֶחָד לְפִקְדָּה שְׁבַע נְפָשָׁות, הַשִּׁבְוֹת אֶת פְּנֵיו דָל נְכָלָם וְעַתָּה
הַיָּה לְנִדְיוֹבָה לְכִבְשָׁה לְחָנוּנוֹ עֲנֵי חַמִּשִּׁים דָאַלְעָר עַל עֲבּוֹתָו, וְאֶת כְּסָפָת שִׁישָׁלָם לְךָ
לְשִׁיעָוְרִין, יוֹכֵל הַיּוֹת כִּי בְּשְׁבוּוֹת הַרְאָשָׁוֹנָה יִשְׁלָמָן לְךָ דָאַלְעָר לְשִׁבְעוֹן, אָבֵל
בְּאֶמְצָע הַשְּׁלֹׁמוֹתִים יַעֲמֹד מְלָשָׁלָם וְאֶת הַמְשָׁבָן לֹא תִּמְכֹר אוּמָרְשָׁבָן יַכְלָה
וַיַּאֲבֹד בְּבֵיתָה, אוּ כִּי תַּהֲוָה נָאַלְעֵץ חַבִּיבָה לֹא אֶת עֲבּוֹתָו, וְאֶת כְּסָפָר תָּאָבָר,
וַיַּעֲזַב הַכְּלִי אֶל הַיְזָה"רַ הַלָּא אֶת הַעֲצָמָה בְּעַצְמָה יַעֲצַתְנִי כִּי עָשָׂה גַּמְ"ח לְמַעַן חַיִם
אֲשֶׁר יִשְׁרֹו בְּעֵינִי וַיְשַׁחַם הַיְזָה"רַ וַיֹּאמֶר, הַוְאָמָתָה כִּי גַּמְ"ח נְדוּלָה

הנור אחד י"ג שנה ואו יהיה כל פרי האילו ההוא שhabנים והתורה נמשל בו פורש הלולים לה' ואו צדיקים ישבחו ויעלצו לפניו ה' שטחת עולם על ראשם שנא' שמהו צדיקים בה' והוו לזכר קדשו יתנו ה' שלום לאבי ואמי וכל קרוביו אמן ואמן.

דרוש ח.

אשר דרשתי בשבת פ', נח באטאלבארא, מאסם.

גמורא פשתנים קי"ח א' אמר גבריאל לפני הקב"ה רבש"ע ארד ואצנן ואצליל את הצדריק מכבשן האש אמר לו הקב"ה אני יחיד בעולם והוא יחיד בעולם, נאך ליחיד להציג את היחיד ולפוי שחקב"ה איןנו מקפת שבר כל בrhoה אמר חזקה וחציל שלשה מבניינו, דרש ר"ש השלונו בשעה שהטיל נבוכדנצר הרשע חננאה מישאל ועוזריה לחוץ האש עמד יורךמי שר הכרד לפני הקב"ה אמר לפני רבש"ע ארד ואצנן את המכשן ואצליל לצדוקים הללו מכבשן האש אמר לו גבריאל אין גבורתו של הקב"ה בכך שאתה שר ברד ותכל יודען שהטום מכבין את האש אלא אין שר של ארד ואקרר מבנים ואקרר מבחן מבחן ועשה נס בחוץ נס אמר לו הקב"ה רד, באותו שעה פתח גבריאל ואמר ואמת ה' לעולם

המאמר הזה הוא תמה מאה. וכבר עמד עליו המהרש"א. מודיע בא יורךמי לפני הקב"ה בשעה שהפיל נ"ג הרשע את חמו"ג בכבשן האש לירד להצילם, ולא בא בשעה שהפיל נמרד את אברהם אבינו לתוכם לבשו האש ? ותירץ המהרש"א דירוקמי ידע דאיו הצלחו של אברהם אבינו אלא ע"ז הקב"ה בעצמו. ואין זה נכון כלל, כי אייך יתכו שירוקמי שר הכרד היה יודע יותר מגבריאל שר האש, כי זה האיש נבריאל אחד מכלacci עליון היוטר נבוחים. וכבר ידענו אותו מין התורה בסיפור האבות, וככתובים הוא נזכר בשמו מפורש בנבואת דניאל, אבל את שם יורךמי שר הכרד לא שמענו בלתי היום, ואיד יתכו שירוקמי שר הכרד היה יודע יותר מגבריאל שר האש ? ונם מצד השכל נוכל לדעת כי נבריאל שר האש הוא נדול יותר מירוקמי שר הכרד, כי יסוד האש הוא יותר רוחני גם מיסוד המים כסדר ארם"ע, וכ"ש שהוא יותר רוחני מהברד, שהחמים כבר נקפאו והיו לאכון ? עוד הקשה המהרש"א אייך בקש יורךמי אח"כ להציל את חמו"ג, והלא כבר הבטיח הקב"ה הצלחה זו לנבריאל, ותירץ דירוקמי לא ידע מזה. וגם זה ופלא, דאם יורךמי לא ידע ה"ל לנבריאל להשיבו זה, כי כבר הבטיח לו הקב"ה הצלחה והוא למה השיבו תשוכנה אחרת אין גבורתו של הקב"ה בכך ? ובכלל יש לנו לדעת שאין לנו לתלות חסרו ידיעת המלכים, לומר שמלאך זה ידע ומלאך זה לא ידע, האם בשבייל שאין אנו יודעים להבוי דבריו חז"ל, נתלה חסרו ידיעת שלנו בהמלאך לומר שהוא לא ידע, והיתה שואל שלא מודעת, וזה המלאך השיבו גם כן שלא כהונן, אלא חסרו הידיעת הוא בנו, שעדינו לא ירדנו להבין מה כיוונו חז"ל בזאת.

ומלבד השאלות האלה, יש כאן שאלה אחרת חמורה מאה. מה שנות המהרש"א לא התעורר עליה, דממה שהשיב הקב"ה לנבריאל אני יחיד בעולם

דרוש ז.

לבר מצוה

מצינו שלוש פעמים עם זו : א) נחת בחסדך עם זו נאלת. ב) עם זו פנית. ג) עם זו יוצרת לי. וכפי הנראה לי שנ' פעמים אלו שמספרם י"ג רמזו לנו עמודים אלו אשר הבית הפרטני והכללי נכו עליים והם תורה ועובדתנו ו"ת, וכולם נכללו במספר י"ג כאמור במספר זה. א) התורה עם זו פנית ואין קניון אלא התורה שנאמר ה' קני ראותך דרכך. ב) העכודה דהינו התפללה זה"ש עם זו יוצרת לי תפלתי יספרו. ג) הנימילות הסדרים זה"ש נחת בחסדך עם זו. ומאחר שמספר י"ג כולל שלשתו, על כן מזו הרואית והנכון שהאדם לא יהיה בר מצוה עד אחר מלאת לו י"ג שנה, כי אז נ' עמודים אלו כלם נקבעו באו לו וזה יתבאר.

התורה היא הבהאה לארם בשנת י"ג רook ואין מודגן אליו נם היוצר טוב, וזה יתבאר על פי הצעה זו, כי כבר הוא מנו היודע מה שארו"ל בז חמש ליטראן בז עשר למשנה וכבר אמרו העוסק במקרא מודה ואינה מודה, במשנה מודה שנונני עליה שכבר, נמצא אתה אומר שהיצור טוב אינו מודגון לאדם כ"א אחר י"ג שנה עד שאמרו רוז"ל אם פגע לך מנוול זה משכחו לבית המדרש נמצא שה תורה סיבה לבטל היוצר הרע ואנו מטילא יוזוון אליו היוצר טוב זה לא תקום ולא תהיה עד אשר יתחיל למסודר המשניות באור הדברים הסתומים במספרה כי זולתם לא ידע ולא יבין ודבר זה אנו למדין ממה שנאמר כי תבואו אל הארץ ונגעתם כל עץ מאכל וערלהם ערלותו שלוש שנים. במלת כל עץ לברות הבנים כד"א אשר בנוינו שנטיעתם מנודלים כי האדם עץ השדה הוא ובנוינו כשתילי זיתים סביר לשלחנו עושים דרי צדיק וצמח שדה. שה תורה נמשלת בהם. וערלהם ערלותו שלוש שנים לפי שעשרה שנים הראשונים שלא התחילה למסודר המשנה עדין אין בכללי ימי חייו ומטעם זה אמרו דורשי רשומות תבא בכלheit אליו כבר, בכלח בן' שנים, וקשה למה חסרו עשר שנים הקצובים לסתם אדם שהרי כבר נאמר ימי שנותינו בהם שבעים שנה. אלא לפי שעשרה שנים הראשונים אין בכללי ימי חייו והרי זה בומה ממש למה שארו"ל במחשבים הושיבני במתי עולם או תלמודו של הכל והיינו לפי שמצד עומקו לא יוכל איש לבא עד תכונתו לפיכך הלוודרים נחשבים שמתים כד הוא בעשרה שנים הראשונים שלא למד כ"א המקראות הסתומים והחתומים א"כ עדין לא הניע למדת האחיזה בסנסני עץ החיים התרוני עד אשר יתחל למסודר המשנה אחריו מלאת לו עשר שנים ואנו התחילה ימי חייו כד"א כי היא חיה. נמצא שנטיעות עץ חיים התרוני ונטיעות הבנים אין למןות כ"א משנת עשרה והוא והלאה, אמן מ"מ עדין לא הבשילו אשכלהותיה ענבים עד אחר שלוש עשרה שנים, ודבר זה אנו למדין מפרש חזקת הכתים שאנו לאדם חזקה בבית עד אשר יאכל נ' שני חזקה בלבד מהאה כד היוצר טוב הבא לאדם אחר שנת עשרה אינו שוכר בבית האנושי עד אחד נ' שנים. והנה עד עשר שנים היה היוצר הרע הבע של הבית האנושי ובעתים ההם אינו שלום לוועצא ולכוא מפני האויב הפנימי אשר בקרבו שם ארבע אמם מפצע עשר שנים לשבת האדם בארץ מאפלה זו שהוא בא לכלל משנה ואין מודגן היוצר טוב אליו ויתחיל רוח ה' לפעמו להיות הولد ונדרול בתורה וחכמה, ויאכל נ' שני חזקה, והוא ישר היוצר טוב לבדו ווועציא לפועלותיו לאור

להוציאו מזורע מלחמה אלקית בעולם, כי אז יהיה כל החוקים על אברם מוכרים להשליך כל איש Ubodat האלילים ולקבל אמונה אברם, בראותם את הנם, ואני חפי לבא עליהם בכפיה, כי אם להניחם על דעתם ובחירותם, זו"ש הקב"ה לנבריאל שבשבר זה, שאתה לא תצליח את אברם בנס נגלה, רק אני לבדי אצליחו בנס נסתר, באופן שכל העולם יכחישו, ויסכול אברם עוד דרישות קלות ונוצאות מכל העולם, על שהוא חולק עליהם ומבטל עבדותם, וכמו שהיה אחר שהוציאו מארוד כשרדים שהיו הכל מקלים אותו כט"ש תורה ט' לך ואבראה מברך ומבלך אאו, הרוי מפורש שם אחר הנם של אוור כשרדים היו רכיבים המקלים אותו, וברך זה יהא נמדד שם בינוי אחריו יהיו נדרשים מאת עובדי אלילים, ואז תזכה אתה להצליל שלשה מבני בינוי בנסים נוראים מאד, שאז היה נצדך דבר זה מאך לישראל כאשר אברא בע"ה.

דרש ר' שמעון הילוני בשעה שהפיל נ"ג הרשע א' חט"ז לtower כבש האש עמד יורקמי שר הברד לפניהם הקב"ה, הנה יורקמי הוא מלשו יורקם, וחיווד האחרון הוא נספ' לשימוש במו כאובני שמעוני, והוא משלוון הכתוב (תהלים ק"ט) אשר עושיתך בסתר רוקמתו בתחום ארי, והוא כשהנס האלקוי נעשה בסתר ונרקם בדריך הטע הארצי ובארו חז"ל מה עניין יורקמי? ואמרו כי הוא של הברד, כי ההשפעה הרוחנית היורדת מון השמים נקרה בשם מים כמשח"כ (ירמיהו ב') אותו עוזו מקום מים חיים, וכמו שכותב המורה בפרק י"ב מהלך ב' שהלשוון העברי התיר עצמו לומר על פועלם הבוי"ת בלשון שפע. מפני הדרמות בעין המים השופע והוא אמרו אותו עוזי מדור מים עכ"ל, וא כאשר המים נקפאו, ועלמו הימים, נעשים ברד ע"כ אמרו שירקמי תוא שר הברד, ר"ל הוא שר העומד ומשמש לפניהם הקב"ה כשההשפעה האלקית נעשית בסתר ואמרו חז"ל שבשעה שהפיל נ"ג הרשע את חט"ז בתור לבשו האש או עמר יורקמי שר הברד לפניהם הקב"ה, ר"ל אז היה החומר שירקמי היה עומר ומשמש לפניהם הקב"ה, שהשנההה ה' על ישראל היה נעשה בסתר, טרומת בתחום הארץ, שהרי זה היה אחר החורבן שהיו ישראל בתכליות הסתרה, וע"כ כשהשליד נ"ג את חט"ז לtower לבשו האש אמר יורקמי לפניהם הקב"ה ארד ואצנו את הכבש ואציל את הצדיקים הללו בדריך הטע ובנים נסתר, שכד היתה צריכה להיות הצלחה לפיה מצב חומר החיה אחר החורבן, אך נבריאל המלך בא אליא בטעה גדולה מאד, ואמר אין נברתו של הקב"ה בבד וטענתו היה כה דאמרינו ביוםא ס"ט שמשה אמר האל הנדרול הנבור והנורא אתה ירמיהו אמר עכו"ם מרסדיין בהיכלו איה נוראותיו, כי בימי ירמיהו אף שעדריו לא גלו ישראל עכ"ז היו באים שרי בכל והלכו ביביהם ס' בראיתא בסנהדרין ק"ג ויבאו כל שרי בכל וישבו בשער התוור, אמר ר' יוחנן משום רשב"י מיקום שמחתיכין בו הלכות, לא אמר נורא: אתה דניאל אמר עכו"ם משעתעבדין לבניו איה נברותיו לפיו שבכינוי כבר יטראל בגולות בכל לא אמר הנבור. מכאן שבזמנם של דניאל ח"ז נחטעת כבוזו יתברך כל כה, עד שהניע למדרגה כו שדריאל לא אמר הנבורה, ע"כ בא נבריאל וטעו לפניהם הקב"ה רבש"ע! כל האומה הישראלית עומדת עת בסכנה גדרולה, סכנת היאוש, שיתיאשו ח"ז לגמרי מן הנזלה ויאמרו שה עזם שנס דניאל איש חמודות אינו אומר הנבורה, שאומר עכו"ם משעתעבדין לבניו איה נברותיו? ע"כ ההכרה עתה להזuir תואר הנבור של הקב"ה למקומו, וזה נבריאל אין נברותו של הקב"ה בבד. ר"ל עתה הוא ההכרה להזuir תואר הנבור למקומו.

והוא ייחד בעולם, נאה ליחיד להציג את היחיד, ממשמע דחצלה הקב"ה בעצמו נאה יותר מאלו הציגו נבריאל, ודבר זה פלא נורא, שהרי הנם של הצלת נבריאל את חמו מכבשו האש היה נאה כ"ב עד שלא יצויר כלל הצלחה נאה מזו. עד שגמ' נ"נ הרשע אמר שירה לפני הקב"ה אתה במאה רברבון ותמהו כמה תקיפין מלכותיה מלכות עלם ושלטניתם עם דוד ודור. וחוז"ל בסנהדרין צ"ב אמרו אילמאל בא מלך וסטו על פיו בקש לננות כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהילים, אלים הצלחה שהציג הקב"ה את אברם אבינו לא מצינו בתורה שמצוון מנהו, ונם לא בדבריו חוץ מה היה או, ואם היה או איזה פרטום למה לא הזכירה התורה מזה?

ואני אומר לפיו ענ"ד שהענינו הוא כה כל מלכותא דארעא וכל ממשלה יש לה שני מינויים. יש עניינים שהמשלה מנהגת אותם בנלוי, וכל מה שירוכר כהה בין יוציא המשלה, וכל מה שהמשלה עושה בהם. יודעים כל אנשי המדרינה, יעו שפרוסום איננו מזיך להמשלה. ואדרבה פרוסום טוב לה, למען ידרעו כל יושבי המדרינה, כי המשלה משגחת עליהם ודואנת לטובותם; ויש עניינים שהם סודות המשלה, כי מועצתה ומעשייה בדבריהם הללו הם סוד כמוס להבדה. והם הדברים הנוגעים אל שלטונו המשלה עצמה להפאליטא, שפרוסום יכול להזיך להמשלה, ע"כ היא צריכה להניח העניינים האלה בהסתדר מבני המדרינה, אלם כשהתבצע המשלה את מחשבותיה, ואינה צריכה להפוך עוד מון הפרוסום. אז יודע לכל בני המדרינה מה שהמשלה עשתה, ורואים את חכמת הנהגת המלוכה, וכן הדבר במלכותא דראקיע, יש עניינים שהפרוסום שליהם איננו מזיך להכונה האלקית בהנחת העולם ואדרבה טוב הוא לה, והם מציאות ה' השנחתו ויכלתו, בהם תחנן ההנאה האלקית לפעמים בנסים נגlim, שלל ודם ותפארת מצויאות ה'. השנחתו ויכלתו כמו שהיא ביצ'ם שאמר הכתוב למען תרע כי אין כה אלהינו למען תדע כי אני ה' בספר הארץ. בעבר תדע כי אין כמווני בכל הארץ.

אמנם יש עניינים שהם מסתוריו של הקב"ה, שפרוסום מזיך להכונה האלקית בהנחת העולם, ובדברים האלה הוא מוכח להנתנה בנסים נסתורים, הדברים האלה הם הפאליטא שלו, מה שנוגע למלכותו יתרך בעולם, והם הדברים הנוגעים להאומה היישראלית בלבד, כמו שאמרה תורה ואתם תהיו לי ממלכת טמלה כהנים, שלא אמר ותת קלים היא מלכות כהנים רך ואתם תהיו לי ממלכת כהנים. שממלכת כהנים שלכם היא מלכויות אני, וכמו שאנו אומרים בכל תפולותינו, גלה בבוד מלכותך עליינו, וע"כ بما שנוגע להנדייל בבוד האומה היישראלית בעולם צריכה המשלה האלקית להנתנה בנסים נסתורים, ובהנאה נסתרת מבני המדרינה, כי הפרוסום בעניינים אלה מזיך הכוונה האלקית ויפריע כל עצמו. עד שהתבצע המשלה האלקית את כל עצמה ומחשבותה אז גלה בבוד מלכותו יתרך עליינו לעיני כל חי ואו יראו הכלויות חכמת הנהגתה של המשלה האלקית.

ע"פ הדברים האלה תבון מ"ש הקב"ה לנבריאל, שבא להציג את אברם בנסים נגlim כמו שהיא ראוי לאברהם, אני ייחיד בעולם והוא ייחיד בעולם, שהוא הנושא דגל אלקטוי ואחדותי בעולם, והוא הפאליטא שלו, ע"כ נאה ליחיד להציג את היחיד, צrisk שיתהה הנם עדרין בהסתדרה וביחידות, שرك אני והוא נרע בות, ולא בנס גלה בפרוסום כל המדרינה, כמו שהיא הצלת חמו' בפרוסום באומו נורא מאד. כי בזה תפירע את כל עצמי, אשר בחרתי באברהם

כגונו היה נקי מכל עונות. א"כ השבח זה הוא שבך רק להגוף והחומר שלפי רוב שניו לא היה לו רבוי בחשבו העונות, וכן השבח השני שאמר שהיתה בת ב', בכת ז', ליוופי, הוא מכוון שהוא שבך חומרי ממש"ב שקר החן והבל היפוי!

אולם מה שנגע למעלות הנפש ראיו שיותכח האדם להיפר, גם ביחסו צער לויים לא היה בקשר רק היה בזקן, מלא חכמה ודעתי. וכמ"ש פנקו חדש מלא ישות. ואמרו ת"ח כל מה שモקין דעתו מתוספת עליוון, שנאמר בישוים חכמת באורך ימים תבונה. וכבר אמר החסיד בחו"ה שער הכנה פרק י' שאלו אחד מזו החכמים במה הייתה אדרון לכל בני דורה. אל מפני שלא פגמתי אדם אחד שלא ראתה בו מעלה יתרה עלי שאם היה נדול מימיים, אומר כי זכיותו רבים מזכיותו, ואם היה פניו מימיים, אומר כי עונתו מעתים מעונתו, וא"כ השבח ששבה את שרה שמנ בהיותה בת פ' הייתה בכת ב', הוא רק לעניין השבון העונות שהצעיר יש לו מעט חשבון העונות מהזקן וחשבון העונות הוא בא רק מצד החומר והגוף, אבל במעלות הנפש בזכיות ומעשים טובים, הלא יש להזקן מעלה יתרה על הצעיר, וא"כ במעלת הנפש היה ראוי לשבח את שרה להיפר, לא בת פ' בכת ב', רק בת ב', בכת פ', שמנ בהיותה אש צעריה בכת ב', עכ"ז היהנה הנגנתה במעלות ובמרות טובות בכת פ' באשה זקנה, וכן יש לנו לומר לא בת ב', רק בת ז', רק בת ב', שמנ כאשר היהנה ערנה ילדה צעריה בכת ז' לא הילך לבה אחר מעשה שעשויים של ילדות טנות ב"א היהנה בת דעה שלמה בכת ב'.

והנה מצינו בגדרא סנהדרין ס"ט על הפסוק ויקח אברם ונחורה להם נשים שם אשת אברם שרי ושם אשת נחורה מלכה, בת הרו אבי מלכה ואבי יסכה. ואמרינו בגדרא יסכה זו שרה על שם שהכל סוכין ביופיה, ד"א יסכה שהיתה סוכה ברוח הקורש, אם כן מכוון שנס בעוד שהיתה שרה בת הרו ילדה צעריה נקראת על שם אביה. כבר היהנה סוכה ברוח הקורש, ע"כ במה שנגע למעלת הנפש של שרה ורוח הקורש שהיה לה, אנו עריכים לשבח אותה במספר הכתוב בפסוק זה למלך, שהיהנה בת ז' בכת ב', שכבר בהיותה ילדה בת ז', בעת שהיתה משתבחת ביפה בכל הילדות בנות נילדה כבר היהנה משתבחת ברוח הקורש בכת ב', ובכת ב', בכת ב'. ש"ח כל מה שモקין חכמת מתוספת בהו שנאמר בישוים חכמתה, וו"ש לנו הכתוב במה שסיסים הכתוב באחרונה שני חייו שרה ר"ל לאחר שסימת כל המספר של הכתוב מראוו לסופו, ציריך אתה לחתיכיל ולחשוב שני חייו שרה מסוף הפסוק למלך, ולאמר שני חייו שרה הם שבע שנים ועשרים שנה ומאה שנה. כי סדר המספר של הכתוב מראוו לסופו הוא מדבר רק במעלות הגוף שלה, כי מהלך הגוף הוא הולך ומתדרדר מטה מטה. ע"כ הוא הולך מראוו לסופו.

אבל במה שנגע למעלת נפשה ורוחה"ק שבך ציריך אתה לסדר הכתוב למלך מסופו לראשו, והטעם בזה? כי מהלך הנפש הוא הולך ממעלה שכחות הנפש הולכים ומחזקים, ות"ח כל זמן שモקין חכמת מתוספת בהם, ע"כ השבח הנפשי שלה ישובה בכתוב מסופו לראשו ונכוון הוא.

ובענין מה שאמר בת ב', בכת ב', לחתאה, מה בת ב' לא חטא, וכבר עמלו בזה כל הראשונים והאחרונים איד יתכו שעל העונות דקודה ב', אין גענשיז? ואני אמרתי ע"ז, דהנה מ庫ר דבר זה בשכת פ"ט דיזח אמר להקב"ה דל עשרין דלא ענשת עליוהו, ופירוש"ז שם כמו שמצוינו בדור המדבר שלא נזרה הנורת

ע"ב אף שלפי מצב הזמן שהוא אחר החורבן, הוא הזמן שיורקמי עומד ומשמש לפני הקב"ה, אך עתה ההכרה שהיא הנם דוקא על ידי בנים נגלה נורא מאר, לחומם לבו של ישראל שלא יתיאשו מן הנגולה. ארד ואקרד מבפנים, ואקרד מבחוץ. ר"ל שמלבד מה שאקרד מבפנים ואציל לצדיםם הלו מככשן האש, עוד אקרד מבחוץ, והענין אמרינו בוגרמא חלק צ"נ שיצא אש מככשן האש ונשרפו ד' מלכיות, והנה בוגרמא שם אמרינו ד' מלכיות שנשרפו נפשי מקראי דכתיב דניאל ג' מלכא שלח למכש לחשדרפנא סנניה ופחותה אדרנורוריא וגנוו. ותשב שבעה מלכיות, ולכטוף אחר שיצאו מוככשן כתיב וסתבנשין לחשדרפנא סנניה ופחותה. ואינך ד' לא כתיבי כי נשרפו.

ולכארה ציריך להבין למה נשרפו רך ד' מלכיות אלו ולא כל זה' מלכיות שהשubs תחולת ? אבל ע"פ דברינו הוא מכוון, כי הנם זהה שבא ע"י נבריאן באופו נורא כ"כ, בא לרמו להם שלא יתיאשו מן הנגולה בכל הד' מלכיות, שנלות בבל היהת הראשונה מהם, שכל הד' מלכיות יפלו וישרפו. וישראל יהיה שיים לעד ! אבל הקב"ה לך רה, באותה שעה פתח נבריאן ואמר ואמת ד' לעולם, ר"ל מעתה יכול האומה היהודית להיות חזקה בתוקתה, בכל הד' מלכיות, כי אמת הד' לעולם, כי הוא שומר אמת לעולם, גם כי תהיה ההסתדרה נוראה. ואחרי אשר ראו את נס הצלחה של חט"ז שנעשה בעת ההסתדרה הנגולה. ובזה יתבואר מ"ש הפייטן לפ' חורש במוספ. ארבע מלכיות וגנוו, במדותיך פועלתך כבראשונה, כאשר שמענו לנו עוד חיש נא, שלכארה אומרו במדותיך פועלתך כבראשונה אין לו באור, אבל הכוונה כמו שאמרנו כבראשונה בעת שנשרפו ד' מלכיות שהשליכו את חט"ז במככשן האש, והוא פרוב לפ' וטב מאר.

דרוש ט.

דרוש לפרש חyi שרה

ויהיו חיו שרת וכיו' שני חיו שרה לסת חור שנויות שני חיו שרת ? פירש"י לומר שכלו שווין לפוכות, ופירש"ו המפרשים שלא בלבד שהיתה בת ק' בכת ב' לחטא, ובת כ' בכת ז' לופי, אלא שהיתה גם בן בת ק' בכת ז' לופי, וזה שאמר שהיו כלו שווין בכל מני הטבות, הן בנקיות מן החטא והן בירופי.

ולדעתי נראה מה שהזר וככל שני חיו שרה העניין הוא כה. כי הנה כל השבחה הווה הנזכר בכתב שיתה בת ק' בכת ב' ובת כ' בכת ז', שהמספר הרב היה שווה למספר הפחות ממנו. והפחות להיוטר פחות ממנו, כל השבחה הווה שיר רך במלעות הנוגעות אל הגוף וחומר האדם, כי בכל אלה ישתבח רך הגוף. שאנו אומרים עליו השבח, שאף בהיותו זקו בא בימיים, ולפי רוב שנויותיו של האדם יש לו לחשבן גודל מרבי עונותיו מכל שנויותיו שעברו, לפי מה שראוי לטבע הגוף והחומר הבהמי, ועכ"ז אף בהיותו בן ק' היה בחשבו הענות שלו בנו ב'. שעדרינו אין בידו שם עוז, כי עד כ' לא נחשב לו עוז.

(א) כי ותמת שרה, שמייתה היה פתאם, שלכך לא נאמר אצלם בלהו ותנווע שרה ותמת, כמו, שנאמר אצל אברהם בסוף הסדר, ואלה ימי שני חי אברהם אשר חי וכו', וונוע ווימת, רק נאמר ותמת שרה שמתה פתאם.

(ב) וכן שלא בכיתה בכאר שבע, רק בקורת ארבעה, ר"ל בעיר אחרת במקום שאין לו אחזקה ומקום קבועה.

(ג) היא חברון, היא הייתה העיר אשר כל בני המדינה ייחדו אותה ועשו אותה למקומות בית הקברות, לקבור שם מתייהם, השרים הנדולים שלם מכל המדינה, וכמ"ש בכתבאות קי"ב ואיזו ל"ד טרשים בכל ארץ ישראל יותר מחברון דהו קבריו בה שכבי, מכואר מזה שהעיר חברון הייתה מקום הקברות מכל ארץ בנען. שכל הארץ ייחדו אותה לקבור בה שכבי, וכודאי רק לאנשים הנדולים והמצויינים של המדינה, ואולי ל"כ קראו חברון, כי שם חобра לה ייחדו כל נדולי המדינה, באיש אחד חברים, ולא התפזרו עור. כי היה בית מועד לכל חיה, וא"כ במובן מלאו שם לא היו נותנים לאיש זר שלא מבני מדינתם לחיות לו שם מקום קבר, שהיה מקום זה יקר אצלם מאר, ולא היה אפשר לו למצווא שם מקום לקבור אשתו.

(ד) בארץ בנען, בין אנשים רעים, לא כמו אנשי ארץ פלשתים, שהיו אנשים טובים שאמר לו הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שם. וכן כרתו עמו ברית, אבל ארץ בנען היו אנשים רעים כי הוא היה אחיו של מצרים כמ"ש ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען, וכבר ידוע שפערעה מלך מצרים אמר לו כי את אשתר ול"ד. וע"כ היה לו לאברהם הצער מיתת שרה מר מאדר ועכ"ז לא הרהר אחר מרותיו של הקב"ה, וכמ"ש סוף סנהדרין שא"ל הפסב"ה למשה חבל על דרכיו ולא משתכחיו, אני אמרתי לאברהם כי לך ולזרעך אתה את הארץ הזאת, ולבסוף בקש מקום לקבור את שרה, ולא מצא עד שנה באربع מאות שקל כסף, ולא הרהר אחר מרותיו !

זה שאמר הכתוב נדולתו והנהמו של אברהם ויבא אברהם לספור לשרה ואח"כ למכותה, כי אברהם אבינו לא בכח כלול על מה שקרה אותו במיתת שרה, כ אדם שבוכה על צערו, כי לא הרהר אחר מרותיו של הקב"ה, רק ויבא אברהם כאשר בא ומצא פתאם שמתה שרה, אז בא לסתורה לשרה כמו שלא היה חדר נונע אליו רק שהוא בא להספיד אדם נדול שמתה, ורק ע"י הספר מה שיספר מעלוותיה, וכמה היא הייתה נדולה במדינה, מזה התעורר לכויות כמו על ת"ח נדול שאינו קרוב שלו.

ויקם השדה והמערת אשר בו לאברהם
לאחזות קבר מאת בני חת —

הפסוק הזה הוא כפול והוא לモתר לנMRI שהרי כבר אמר ויקם שדה עפראו אשר במכבלה וכו', לאברהם למקנה לעיני בני חת והוא פלא. (ב) אמרו מאת בני חת, הוא פלא, הלא רק מעפראו החתי קנה את המקום, ולא מבני חת, ועד עתה אמר רק לעיני בני חת ועתה אמר ויקם השדה והמערת מאת בני חת ?

והנה איתא במדרש, אמר ר' אלעוזר כמה דיות מושפכות, כמה קולטמים משתברין, כדי לכתב עשרה פעמים בני חת, למלוד שכל מי שהוא מביר טקתו

על פחות מבו עשרים וע"כ נ"ל שזהו רק לעניין חטא הצבור, לענש את הצבור כולה בזה אין נחسب בחשבו עונות של הצבור אותו העונות של פחות מבו כ' ואינו עונש הצבור חל עליהם. שהיה עונש מבו עשרים אינו נכון בעבודת הצבור, כמו בעונש של דור המדבר. שהיה עונש כלל על חטא הצבור, אבל עונש פרטני מענישין גם קודם בז עשרים, וכן עובדרא דשכת שם. שא"ל הכה"ה ליצחק בניד חטאו ומחויבים להיות עוד בגנות, שזהו עונש כלל על הצבור, כמו העונש של דור המדבר, בזה יפה טעו יצחק דל עשרין דלא ענש עלייהו.

אולם על זה היה קשה לי מشرת, שאמרו בה בת כ' בכת בת כ' לחטא, הרוי נס שלענין עונש פרטני ליחיד אין מענישין קודם חטא, והוכרתתי לתרץ בדוחק שקדום מותן תורה לא הוא מענישין כלל על קודם כ'. וכמש"כ בתשובה חתום סופר. אך באמת נס על זה קשה לי. שהרי ריש"י פירש בפ' בראשית שקדום מ"ת עד כ' לא היו בן עונשין ועין כאן בשפט חכמים אותן נ' בשם הרא"ם. ע"כ נ"ל כת שבאמת האבות אברהם ושרה היה להם רין צבור שהרי הם היו האבות ובהשorsch נכלל כל הענפים העתידיים לצאת מהם ע"כ העונש המנייע להם הוא כמו עונש של כל ישראל, ע"כ לא נחשב להם עון לעונש אותם על קודם כ', ועוד דבר"ה ח' אמרינו מלך וצבור מלך נכנים תחלה לדין שנאמר משפט עבדו ומשפט עמו א"כ נס מלך יש לו דין צבור וכן דין האבות הוא כמו דין צבור.

ותמת שרה בקרית ארבע היא חברון בארץ
בגנון וכו'

הנה יש לדסDEM למה האריד כ"כ לומר שנקראת קריית ארבע ונם היא חברון, ונם שהיתה בארץ בגעו? נם כבר הקסו כל המפרשים על אומרו ויבא אברהם לספוד לשרה ולכחותה? שהרי אמרו חז"ל נ' ימים לכבי ואח"כ להספד? אבל באמת יספר הכתוב בזה נדולת אברהם, שכאשך שרה לו הזרה הזאת ממיית שרה פתאמ, עכ"ז לא היה מחרה אחר מרתו של הכה"ה, כי הנה אם הייתה שרה מטה כדרך כל הארץ, שהיתה חוליה ואברהם היה עומד עליה למסדרה על משכבה, ואף אם נאמר שבימים מלפני עד יעקב אבינו לא היה האדם חוליה מותה, כמו שחז"ל ב' מ"ב' עד יעקב לא היה חולשא אתה יעקב בעא רחמי והוה חולשא, שנאמר ויאמר ליווסף הנה אביך חוליה, עכ"ז הרגניש כי קרכו ימי למות והיתה מדברת עמו קודם מותה מה שהיה לה לדבר, ובפרט איך שיתנהג עם יצחק שכבר הינו עתו להשiao אשה, ואז לא היה הצער ממייתה של שרה מבהיל כ"כ, שהרי המיתה היא סוף כל אדם. אבל כאשר שרה לו זה הדבר שמתה פתאמ, ונם הוא לא היה שם בעת מותה, זה היה ציריך להרע לו מאה, ועוד יותר, מזה, לא מטה שרה בכיתו בכאר שבע. שם היה לאברהם אשל, ופונדק לאורהחים, ובית ושרה וברדים, וכל אנשי הארץ עם אבימלך ופיקל שר צבאו כולם ברתו ברית עמו, ונתנו לו כבוד נדול, אז נ"כ לא הייתה מיתת שרה נדול וمبהיל כ"כ כי לא היה ציריך לבקש לה מקום איפה לקברה, כי היה לו שם אחוזה שלו. וגם כל יודעיו ומיכרו מגוריו המדרינה, היו כולם נוהגים בשרה כבוד נדול, והיו באים כולם לסתה, לחלק לה הכבוד האחרון בראוי לה, לא כו עתה שהיתה מיתת שרה נורא מאר.

מהר סיני, אבל הם"ת שבידינו בלי שום שניי אע"פ שהיה גם כן עדרות חזקה עליינו כמו שאמרנו, אבל אין זה גוף הם"ת שקבלנו מהר סיני, וגם לא זו הם"ת שכתבה משה רבינו בעצמו ידו שהוה מונח מצד ארון ברית ה'. לכן כתוב הרכבתם"ת שם"ם הם"ת שלנו היה גם כן מעידה עליינו כמו הלוחות, יען שבה נכתבו הדברים שבלוחות זהו הבואר הנכון של דבריו הרכבתם"ת הללו.

והמברא בזוה שמדובר האחד אשר יש בידינו המUID עליינו שאנחנו עם הנבחר מכל האומות הם העשרה הדרבות של הלוחות, וההתורה שנשאה בידינו מזמנו אבותינו בלי שום שניי, ועל זה אמרה התורה והיה שם ברך לעדר !

הדבר השני שנשארא לנו מימי קדם המUID עליינו שאנחנו עם הנבחר, בני האבות הקדושים אברם יצחק ויעקב הוא המערת המכפלת. שכל העולם יודעים שבמעלה זו שוכבים אבותינו אי"ז, והאמותה שרה רבבה ולאה, ואם לא היה בעולם מערת המכפלת. אז היו כל באי עולם מכחישים את כל הפספור של האבות, כל מה ששרה לאברהם יצחק ויעקב, ושהקב"ה ברת ברייתו עמהם. כי היו אמורים שמעולם לא היו בשלם אי"ז, רק הכל בידינו מלכני, אבל המערת המכפלת שהוא נמצא בזוה, שם קברים האבות הקדושים, הוא מUID לכל באי עולם שהוא בעולם אבות הקדושים, וכל הפספור שלהם הכל אמת, ושהקב"ה ברת בריית עמהם להם לאלים ולורעם אחריםם, ואנחנו בני אבות האלה הננו עם הנבחר, ע"כ העדות של מערת המכפלת הנמצאת בידינו הוא יקר לנו ממד כמו עדות הלוחות. לפה שאנחנו יכולים להראות זה בחושך לפני כל באי עולם שזה קברות אבותינו אי"ז ואנחנו זרעים.

אמנם ביד מי מסר הקב"ה את העדרות של מערת המכפלת להוירע לדור אחרון, שהמקום הזה הוא פברות האבות? העדרות הזה מסר ביד בני חת. שמו העת שAKER שמים אברם את שרה היו כל בני חת מחזיקים את המקום הזה למשך פדרוש מודר. שהוא מקום קבר של אברם אבינו והוא נזירים בקדושת המקום, ואבות לבנים היו מודיעים שיזהרו בקדושת המקום הזה, כי הוא מקום קברות האבות. וע"ז בני חת אנו יודעים היום את מקום מערת המכפלת. וע"כ בתבה

התורה בפרשנה בני חת עשרה פעמים כמו עשרה הדרבות.

זה שאמור המדרש, אמר ר' אלעזר כמה דורות מושפכות וכמה סולדים משתבזין כדי לכתוב עשרה פעמים בני חת, ללמדך שככל מי שהוא מבדר מפקחו של צדיק כאלו מפיים عشرת הדרבות, כי הצדיק איננו חי וקיים בארץ עולם, כי סוף אדרם למות, ונגפו הקדוש הוא קבור באדרמה, וע"כ היו יכולים בני אדם אחר כמה דורות להכחיש שלא היה בעולם הצדיק הזה, וע"ז היו מכחישים בזוה את כל קבלות האבות, ואת כל התורה, אבל מפקחו של צדיק הוא נשארא בארץ לעולם. הקבר הוא לבודו מפקחו של צדיק. כי אין לאדם בעולם כי אם ר' אמות של קבריו שזה לבודו נשארא לו בעולם, ע"כ מי שהוא מבדר מפקחו של צדיק שהוא מUID שזהו קבריו, של אבות העולם, ולא יוכל להכחיש שלא היה בעולם ולא יוכל להכחיש קבלת האבות. ע"כ הוא כאלו מקיים עשרה הדרבות ר"ל שהוא דומה כעדות של הלוחות, והוא נכון בעז"ה.

ע"כ יש לנו לחתובן כמה גדול והוא העדר של בית הקברות, שהוא לבודו מפקחו של האדם בארץ, כי רק הקברים הם מיידים שאנשים האלה היו בעולם, ולא נוכל להכחיש את מציאותם, שם נמצאו קברות הצדיקים הנודלים הם אבותינו הקדושים שמסרו נפשם על שמירת תורתנו הקדשה, הם מיידים עליינו שאנחנו בנים של אדריכי עולם וחסידי עליון. הקברים האלה הם מיידים עליינו

של צדיק באלו מקיים עשרה הדרשות. והמאמר הוא פלא ומלבוי"ם זצ"ל היביאו
באו ובאו ברדר רוחקה.

ולהיבינו את המאמר הזה יש לנו להביאו נס את המאמר השני הטעוד לו.
אמר ר' יודן חמשה פעמים כתיב בני ברזיל, באלו הוא מקיים חמשה ספרי תורה, 55טוד
שכל מי שהוא מכיל פרוסה לאזוק, באלו הוא מקיים חמשה ספרי תורה.
ושיש להבינו למה במני שמכיר מקחו של צדיק אמר מקיים עשרה
הדרשות ובמי שמאכיל פרוסה לצדריך באלו מקיים חמשה ספרי תורה? וכבר
עמד על זה היפ"ת, ואמר שבאמת היינו הר, ועייר הכוונה של שני המאמרים,
שמי שמסיע את הדריש בין בקנינו בם"ש שהוא עושה פרקמטייא לת"ח
או שהוא מכילו ומרפנסו הוא באלו מקיים את כל התורה כולה. כמ"ש כי
בצל החכמה בצל חכמת שעתיד הקב"ה לעשות חופה למחזקיי לומדי תורה בצל
של ת"ח עצם, ודבריו דחוקים, האם בני חת היו עושים פרקמטייא לאברהם
אבינו הלא מה היו רק עדים שעדפונו מכר את השדה והמערה לאברהם, כמ"ש
לעוני בני חת?

אבל לענ"ד העניין הוא כה, שני דברים יש בידינו, הנשאים אצלנו מוטן
אבותינו, והם קיימים אצלנו לעולם, המעידים علينا לפני כל באי עולם, שאנו חנו
עם הנבחר שהקב"ה בחר אותנו מכל אומה ולשון, שאנו בני אברהם י匝ק
ויעקב, שהקב"ה כרת ברית עמם להיות להם לאלקים ולורען אחריהם, השני
דברים הללו הם, האחד הוא, זאת התורה המצויה עתה בידנו שהוא הנתעה
למשה רביינו ע"ה. שכל אומה ולשון שבעולם נס המאמינים בה שהוא אלקית
כלום שנואו אותה עד שאינו לה כלל צורתה שהיתה לה בעת שנחתה. ורק בידינו
לבד היא משומרת בקדושתה ובטהורתה ואנו חנו מוסרים נפשינו עליה שלא
לשנותיה אפילו בקוצו של י"ד, וזה לנו לאות שאנו חנו עם הנבחר אשר קרבנו
ה' לדור שניינו ונתנו לנו את תורה האלקיות. יעו שرك בידיו היא מצויה כמו
שנתנה בלא שניינו כלל.

והנה בזמנו בית ראשון, טרם שננו יאשיהו המלך את האדון. אז היה לנו
ערות יותר גדולה שאנו עם הנבחר, שאו היה בידנו הלווחות עצם אותם
שקבל משה מהר סיני, ואו היה בידנו להראות בחוש בערות יותר ברורה שאנו חנו
עם הנבחר. שהרי שנוי לוחות הברית, לוחות הערות מעדים על זה, שהארון
וחלווחות חם בידינו. ולא ביד אומה אחרת. אולם עתה אחר שננו יאשיהו את
הארון שוכן אין לנו עדות הלווחות, כי גננו מעתנו מעתנו, אבל עכ"פ יש לנו ■ כו
■ עמה עדות חזקה ממה שהتورה היא בידנו בלא שום שניוי.

ובזה יובן מ"ב הרכב"ם סוף הלכות ספר תורה הלכה י"א שעריכין אנו
לנהוג בכבוד גדול בספר תורה, לפי שהיא העד علينا לפני כל באי עולם שאנו מאר
דברים ל"א ב"ז לך את ספר התורה זהה ושמחתם אותו מעד ארון ברית ה'
אלקיכם והיה שם בר לך. עוד כתוב שם הרכב"ם קודם בהלכה ט' כי ציריך
לנהוג בכבוד בס"ת וליחדר לה מקום, לפי שהדברים שבלוחות זה בספר תורה,
והדברים האלה היכאים נס כו המטר ושו"ע י"ד בסימן רפ"ב. ולכאורה אנו
מובן, האם רק בשבייל שנכתבו בתורה הדרשים שבלוחות ציריך לנהוג בה כבוד
ונרול, הלא הס"ת בעצמה היא נ"כ קדושה כמו הלווחות?

אבל כוונת הרכב"ם הוא כי לעניין הערות על ישראל לפני כל באי עולם,
שאנו חנו עם הנבחר כשהיא"כ והיה שם בר לך, היו הלווחות הערות יותר ברורה
מן הספר תורה. שהרי הלווחות שם בידינו הם עצם הלווחות שהוריד משה

לויט דעם טויטש אנטאנגן, האט נברוכט שטעהו : מתחילה, ניט בראשית — 2טען. וואס שטעהט דער ווארט בראשית מיט ■ נרויסען בית, נרע סער ווי די איבערינע אותיות? קומען אונזערע חכמים און זאנען : איז דעריבער שטעהט בראשית, ניט מתחלה, צו וויזען או צולעב די תורה, וועלכע ווערט אונגעראפערן "ראשית", האט נאט בעשאפען די וועלט, און צולעב דאס אידישע פאלק. סיי די תורה און סי דאס אידישע פאלק ווערט אונגעראפערן "ראשית".

לאמר בעטראכטן ווי איזו ווערט אונגעראפערן די תורה און דאס אידישע פאלק "ראשית". סייר טויטשען בראשית, בעניניג, דאס ווארט דראשית נעהט זיך פון ווארט ראש, קאנפ. איזו ווי דער קאנפ פון מענטש איז דאר די הויטט זיך פון טערטער, פערשטעהן סייר איז איזו רופט זיך יערע בעשאפען זיך דראשית, וואס מיר וועלען טויטשען די הויטט זיך, מיר וויסען דאר איז ת"ת איז בנד כולם, די תורה איז די הויטט זיך פון דער וועלט, און וווער היט אפ די תורה, איז דאר דאס אידישע פאלק, דערום האט די תורה נלייד געויזען, איז צו לייב די תורה איז צולעב די אודען וואס היטען אב די תורה, איז די וועלט בעטשאפען געווארען.

מייר קאנען איזיד זאנגען, איז איז דעם "ב" פון בראשית לינט נאר ■ בעט דייטונג ווי דער פרדש זאנט: איז די תורה בעריהט זיך — ביז ראשית. דער שטינער איז איז מעו בויט א הויין רופט מעו איז ארכימעט, ער מאכט דעם פלאן ווי צו בויין, איז דאס זאנט די תורה, איז ביז געווען דער פלאן וואס נאט האט איז מיר ארכינעקסקט איז בעשאפען די הימעל איז די ער. איז סייר טויטשען דעם פסום איזו : בראשית, די תורה וואס הייסט בראשית, האט נאט געקסקט איז ברא את השם ואת הארץ.

די צוויטע פראנען, ווארט שטעהט א נרויסער ב'? פערשטעהן סייר שויין איזו ווי מיר זאנגען, איז די וועלט איז נור בעשאפען געווארען צולעב דעם אידיען ער זאל היטען די תורה, איבער דעם שטעהט דער ערשטער איז פון דער תורה ■ גרויסער, איזו ווי איז דבר היימים, וואו עס ווערט דערצעהטל ווי מען האט ארכוינעטריבען דאס אידישע פאלק איז גלות בכל, פאננט זיך דארט איז: אדים, איז דער אלך איז ■ נרויסער, צו וויזען איז די גאנצע מעשי בראשית, איז נור צולעב דעם "אדם" די וועלט איז נאר בעשאפען געווארען צולעב דעם איז דען וואס הייסט "אדם" ווי אונזערע חכמים זאנען אטם קריין אדם ואין אומות העולם קריין אדם, איז פאר וואס רופען מיר זיך אדם, וויל מיר היטען די תורה. דארום פערהאָפ איז דאס מײַנע עלטערען וועלען מיר נאר נישט פערלאזען איז וועלען מיר געבען די מעניליכסיות וויטער צו לערנען אום איז זאל אללעס קאנען פערשטעהן איז וויסען ווי צו היטען, וועל איז דאו זיין ■ שותך מיט די תורה וואס ווועט אימער מיר בעשיצען איז דאס נלייכען מײַנע ליבע עלטערען איז נרויס-עלטערען, איז מײַנע אללע טיטשערם איז גוטע פרינדר איז אלע אידיען בכל אמן ואמו, טענקיין.

שאנחנו עם הנבחר. ואם כי בע"ר הצרות והתלאות וארכיבת הנלות שננו אונתנו הרבה ומכ"ש באמריקה, עד שבעה"ר יש הרבה מפקדים בשם זה שאננו מחויקים בו בכלל עז, שאנחנו עם הנבחר, אבל עדרים הם הקברים של אוכתינו הדרושים שבכל דור הנמצאים בקרבנו נם היום.

וכמה גודל הוא יקרת ערד החבורה קדושא גומלי חסד של אמת, שהיא מבררת מהחו של צדיק, ומשגחת על קיום הקברים, שהוא בכלל מקיים עשרת הדברים, כמה קברים הצדיקים נמצאו באדמה של קבריהם נוכל לומר שם נCKERו הארווי והלוחות, כמ"ש ר' יהודה הלוי על קברו של הרב אלפס בזמננו.

ובזה מובן המדרש השני אמר ר' יודן חמשה פעמים כתיב בני ברזויין, כנמ' חמשה ספרי תורה, למלמד שכל מי שהוא מאכיל פרוסה לצדיק בכלל. הוא מקיים חמשה ספרי תורה, כאן לא אמר שהוא בכלל מקיים עשרת הדברים, כמו שאמר במי שמכור מeko של צדיק כי המוכר מeko של צדיק אוטו המקה בעצמו הוא נשאר לעולם, וע"ב הוא דומה כמו עשרת הדברים של הלוחות שאוינו הלוחות עצם שקבל משה מהר סיני הם היו בארץ בקרב ישראל לעולם, אבל המאכיל פרוסה לצדיק שאוינו הצדיק עצמו שהאכילו ופרנסו אינו נשאר בארץ לעולם. רס שתורתו שלמד הוא נשארת בארץ עד עולם ע"י תלמידיו שלמד בהם, ותלמידי תלמידיו עד הדור האחרון, ע"ב הוא דומה בכלל קיים המשא ספרי תורה, שהספר תורה שלנו אינו אותו הספר תורה שבתב משה רבינו בעצמו, וגם אינו הס"ת בעצמו שקרה בו עזרא הסופר או התנאים והאמוראים והנאונים אחרים, כי גוף הס"ת של הקדמוניים כבר בלו ונפטרו על בית הקברים, כמו הנוף של הצדיק וכמ"ש בגדרא מיליה כ"ז ס"ת שבלה קברין אותו אצל צדיק, ורק הדרבים שהיו בתוכים בספר תורה של הראשונים, הם נשארים לעולם בארץ, כי הם בתוכים בס"ת שלנו בלו שום שני אפילו בסצ'ו של יוס"ה, וע"ב אמר שהמאכיל פרוסה לאזיק הוא בכלל מקיים חמשה ספרי תורה, והוא נכו בע"ה.

ובזה שכתבה לנו תורה שאחר שAKERם את שרה אשתו במערת המכפלה או ויקם השדה והמערה אשר בו לAKERם לאחות קבר, ר"ל מה שאחר הקבורה נתקיים שזה המקום השדה והמערה אשר בו אחות קבר של אKERם, עד שנס היום אנו יודעים את המקום הזה מזה נראה כמה נדול קביעה בית מחויקים את המקום ההוא למקום חדש שבו סבר אKERם את שרה, והם היו מבררים מeko של צדיק, ואבות לבנים היו מודיעים להזוהר בחדשת מקום זה עד שנס היום אנו יודעים את המקום הזה מזה נראה כמה נדול קביעה בית הקברים, ובילע המות לנצחה, אמן ואמן.

דרוש י.

דרוש לבר מצוה של לחיות בשכנת בראשית

הינטינגר שבת און וועלכון איד ווער ברמצות, און שבת בראשית, מיר פאנגען און די תורה פון אונפאנגן. נאד דעם ווי מיר האבען מסיים ניעווען די תורה שמחת תורה. דער ערשות ווארט און דער תורה און בראשית, דאאר פען מיר פארשטעהען דעם פסוק בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, און דו בעניטונג האט גאט בעשאפען דעם הימעל און דו ערדה. פראונען אלעט

דָּרֹשׁ יְבָ.

ADDRESS DELIVERED BY A BAR MITZVOH

Praised be the Lord God of Israel, the creator of the world; who has given me strength and life to reach this blessed moment, Amen.

Blessed be this holy congregation, assembled here to day, may the Lord God of the universe, brighten their presence and future; and also their sons and daughters, shall cause them divine pleasure, which I cause to my good and happy parents to day.

Today what a blessed moment this is, and how happy I am to be the one called by the Lord, to take this responsibility of His commandment, serve Him and obey His laws, and be happy. The wise ancestors of our race, have declared that a youth of thirteen, is already possessed of sufficient strength to serve the Lord, and be responsible for his deeds. I have reached this age now, and I am already to be counted as a member of any congregation, I am proud of it, I am a member of that race which has given me light to the world at large, and who has proclaimed the fundamental principles of true humanity to the family of mankind.

The Lord of justice and righteousness, He is our protector and deliverer. I am from now on, under His protection, and the moment my father, has uttered the two words—I become a man who is responsible to his Maker, and Creator for his actions. God, asks us only to be good and noble and then stamps us with the mark of respectability and honor.

God, has willed everything for our welfare; and every youth must follow his advice for his own good, I am here with promise and declare that I am one of the people of Israel, and I will perform what God may ask of me.

There shall be no other thought within me than the one of doing right, and obey the commandments of the Lord. Here standing near the sanctuary of the Lord God of Israel, I do repeat my solemn oath to be just and up-right all my life time, for the Lord God of Israel.

I do also ask Thee dear God grant long life and happiness to my loving parents, so that they may further instruct me how to walk in the path of justice and nobleness. Give them strength and life that they may be able to bring me up to be a good man

דָּרֹשׁ יִאָ.

ADDRESS TO THE ISRAELITES

From the laws, which came into possession of mankind, there is only one law which is eternal; unchangeable and yet for all generations, this law is ours, which Moses, through the inspiration of God, gave to the children of Israel, all the laws are made according to their needs and necessities of time. But the law of Moses and Israel are the hand-work of God himself who comprehends all the needs of Israel for all the times and epochs.

In studying the laws that were given to us through our teacher Moses, we become better acquainted with the great principles of the Creator, who desired the welfare of the human family in Meroe. We become aware of his wisdom and penetrate into the depths of virtue, goodness and most noble actions.

The Talmud says, "The one that follows up the law in poverty will subsequently follow it up in riches". This great maxim we are only able to understand the better when we are told all that is in the law. The result thereof leads surely to happiness, in this world or will in the world to come. No nation on earth has suffered and endured, more persecution, no people has shed more tears and blood than we, the children of Israel, for adhering to our law, mighty and powerful of nations kings, monarchs, and thrones have crumbled into dust and disappeared from the earth, but we the people of Israel, have survived them all, and with the law of the living God, we stand still credulous.

Truly we have lost our country our Holy Holiest, our National dignity and all our dear possessions. The law still remains with us, the law of our God, has been our comfort through our Tribulations, and the law of God, will finally accompany us back to our former glory and greatness. This law proclaimed to us has been our cherished inheritance, through centuries of ill-treatment and in human persecution, it has been indeed a bitter trail, but we have withheld it, and now we can boldly come back to this civilized world, appealing to these very same laws for wisdom and thought.

וְאֶלְהָ יַעֲמֹדְוּ עַל הַבָּרֶכָה

ובאתה בזה לברך לכל האנשים שקנו ממני ספרי "תורת ישראל" חלק א' הלכה ואגדה שיתברכו כולם מן השמים ובכל אשר יפנו יצילו בכל דרכיהם, ואבקש מהשי' כשם שזכה להוציאו לאור ספרי תורה ישראל חלק א' כן יעוזני השית' להוציא את שאר החלקים "תורת ישראל אשר ישأتي בכתובים ברוב שמחה ובקרב הימים אמן.

ויסוף ב"ר אהרן וזוגתו פרומת בת"ר זלמן
אברהם יהודא שערמן
ישראל ב"ר יעקב וזוגתו אסתר בת ר' אליעזר טיער
אנשיל ב"ר אברהם וזוגתו חי' בת ר' שבתי מאשקלאוייט
יצחק ליב וזוג' באשע רבקה בת משה הילער
בצלאל שערמן
אורוועיג ב"ר אליהו וזוג' חנה בת ר' שמאלו מאיר מילער
אחרון וזוגתו דאפקע בת"ר ליב ס. דאספק
ישראל פרידיע
מענדעל ב"ר אהרן ליעע ז' מהעמא בת
אברהם ליעע
יאשקע ב"ר ויסוף וזוג' פיגע בת משה
אברהם דוב ב"ר דוד נתן ז' באשע

פראויידענס ראוד איילאנד

הרב הגאון ר' יצחק בוק
אברהם יעקב ב"ר ויסוף ראיינסמן
ויסוף ב"ר שרגא פיעווויל ליטווין
באנעט ראווען
שמעאל ב"ר מאיר הכהן פיעווער
רפאל ב"ר ויסוף לינווא
ליופא ב"ר נתן לונדר
יזקאל ב"ר שמעון היימען
אוריאל ב"ר אברהם קויפמאן
ויסוף ב"ר אברהם שמואל בלוייזער
אברהם ב"ר אלקנה מרדי גאלדמאן
דוב בער ב"ר יהודה ליב הלווי גאלדשטיין
משה ב"ר יהושע צבי פליינט

אטאלבלברא, מסמס.
ויסוף ב"ר שמואל צבי וזוג' נחמה בת"ר
חיים זכריה מילער
אלעקסנדר דיגעל
יעקב ב"ר שמואל וזוג' מלכה בת יצחק
ליב פרידמאן
חיה זכריה ב"ר ויסוף וזוג' חי' בת"ר
משה מירעוויז
שלמה ויסוף ב"ר חיים זכריה זז' בילה בת
ליב ראטענבערג זז' עטעל פערעל בת"ר
פיזווויל
שבה ב"ר ליב זז' גאלדע בת שמערעל
ראטענבערג
מענדיל ב"ר נחמן זז' בילע בת"ר
ישראל גאנב
שמעון ב"ר אברהם ויסוף זז' ריווזעל בת"ר
מאיר געלסאן
שלמה ב"ר אליעזר וזוג' שרה בת"ר
משה ב"ר זלמן זז' שרה הילער
יצחק ב"ר משה זז' חי' רבקה בת"ר
אברהם מאקאוסקי
שלום מאיר זז' חדים פלוושער
נחמה בת"ר שלום פיין
מאיר מרדיין ב"ר ויסוף וזוגת הינבע
מארכמאן
אליהו ב"ר ויסוף וזוגתו מאטעל בת"ר
פישעל פרוינקלין
שלום ב"ר שלמה דוב זז' מנוחה בת"ר
ישראל אלעבערט
טשאָרלַי הורוויז זז' פיעשע בת"ר משה
סעם הורוויז זז' פיעשע בת"ר משה
וועם טוב וזוגתו רעסעעל סאלעט

in Israel, and worthy citizen among my fellow-men, so that they may live to see the honor that their children have given them. Blessed be the Lord, and he will bless my parents, my teacher, and all the congregation.—Amen.

דרוש יג.

ADDRESS DELIVERED BY A BAR MITZVOH

It is now thirteen years from the time God, in his abundant goodness has sent me unto the light of the world. It was His will that I shall be, and I am. Then the Lord, has also willed that I shall be a Hebrew, that I shall have good and loving parents, giving me an education fit for any youth in the society of mankind, and that I shall reach my present age, when the law of Moses and Israel, confer upon me the honor of a responsible person, performing the commandments of the Lord, through which we may be happy and content. Surely I have sufficient reasons to thank the Lord, of all creation, bow unto him and open my lips in prayer to the Almighty and merciful Lord, of all beings, saying "Blessed be those oh, Lord, of Israel, who hath given me happiness, strength and understanding, in order that I may serve Thee and praise bountiful goodness for ever and ever. I am now thirteen years of age and I am fully entitled to all the holy privileges accrued to any member of my age, to a gathering of ten, I am a good strong member with whom I may promise my God, in His sanctuary and everywhere. My father, is no longer responsible for my deeds, between me and my God, I interpret the duties of a Hebrew, who must be mindful of his actions, and fulfill all that God has told to do.

Indeed it is a sweet duty to be the servant of the Lord, the king of the universe, of the source of all wisdom and do his biddings. They are all for our welfare and happiness he bids us be honest, upright and just, and for this noble acts we enjoy the greater good on earth, contentment, he further commands us, to serve Him, praise his presence so that we may have happiness itself already. Yes the Lord God, of Israel, has been therefore that we may be happy and contended. May the merciful God, further sustain and favor my good parents wth all worthy goods in order that I their son, may share in their welfare, may the Lord, of mercy, bless and cause happiness, so all the congregation may He shower upo n them from his bountiful, so that everyone shall praise the Lord in happiness and contentment.

Amen.

עדת בית ישראל

מספר רבי צפון הרחוב אליאן

יום אנג'ליקן, קליפורניה

CONG. BETH ISRAEL

מַקְסָם נִיקָּעֵלְסָן
בְּצָלָל וּוּוֹנוֹגְרָם אָוֹן סָאנְסָמָן
וּשְׁעִיחָה בָּרְדָּר מַשָּׁה חַיּוֹם יָאנְגָּן
שְׁמוֹאָל יְשֻׁעָיו בָּרְדָּר בְּרוּךְ וּוּוֹינְגָּר
שְׁלָמָה בָּרְדָּר נְחָוָם סְעִימָוּעָל
אַפְּרָוִים בָּרְדָּר יְשֻׁרָּאֵל דִּיוּוּוִים
שְׁמוֹאָל בָּרְדָּר אַבְרָהָם לְעַבְיוֹל
פְּרָוִינְק בְּרָאְדָּעָר
דָּרְדָּר מַשָּׁה בָּרְדָּר וּסְפָּה גְּרָאַסְמָאָן
דָּרְדָּר מַלְךָ בָּרְדָּר יָצָחָק דְּנוֹאָל בָּרָע
לִיבָּר בָּרְדָּר אַחֲרָן מַאְרָקָוָם
חַיּוֹם נַחְתָּן בָּרְדָּר אַלְקָנָה פִּישָׁמָאָן
יָצָחָק אַחֲרָן בָּרְדָּר שְׁנִיאָוָר זְלָמָן וּוּאַרְשָׁאָוָן
אַלְיָהוָן בָּרְדָּר מַשָּׁה שְׁמוֹאָל פְּרוֹדָמָאָן
מַשָּׁה מְרָדָכָוָן בָּרְדָּר שְׁנִיאָוָר זְלָמָן וּוּאַרְשָׁאָוָן
קָאנְגָּן. סָאנְסָמָן אָפָּ אַיְזָרָאָעָל עַיִּן הַמּוֹרָה
שְׁלָמָה מְנָחָם גָּאַלְבִּיצָקִי
וּסְפָּה בָּרְדָּר גְּרָשָׁוֹן סְאַלְאָנוֹק
מְרָדָכָי בָּרְדָּר יְסָפָּה קָאָפְלָאָן
קָאנְגָּן. אַנְשָׁוֹן שְׁלָמָן עַיִּן הַוּוֹיְסָפָרְעָן
וְהַסְּעָקָה. אַבְרָהָם עַפְּעַלְבָּרָעָג
יָצָחָק בָּרְדָּר צָבִי דּוֹב קָאָהָעָן
דּוֹד בָּרְדָּר יַעֲקֹב רָאֹזָעָנְכָעָר
קָאנְגָּן. אַנְשָׁוֹן סְפָּרְדָּעָן עַיִּין לִיְבּוֹשָׁן בָּרְדָּר זְלָמָן
נִידָּעַלְבָּרָג

הַיּוּוּעָרָהִיל, מַאָסָם.

אַבְרָהָם בָּרְדָּר מַשָּׁה לְאַשְׁמָאָן
מַשָּׁה בָּרְדָּר שְׁנִיאָוָר זְלָמָן בְּרוּדָע
דּוֹד בָּרְדָּר יְשֻׁרָּאֵל אַיְסָוָר הַאֲרָשָׁמָאָן
שְׁמוֹאָל בָּרְדָּר פָּסָח קָוָק
וְיְשֻׁרָּאֵל בָּרְדָּר צָבִי קָלָדָקִין
לוֹאִים הַוּרְוּוֹי
לוֹלוֹעַן קָאָתָהָן
יְהָוָה לִיבָּר שְׁמוֹאָל בְּעַרְמָאָן
דָּרְדָּר. לְעוּוֹנוֹנְשָׁטָהָן
טוּבָהָה בָּרְדָּר אַבְרָהָם יוֹנָה

קָעָנְטָעָן, מַאָסָם.

רָאוּבָן בָּרְדָּר אַלְיָזָר אָבָא גָּאַרְדָּאָן
וְהַשּׁׁעַ נְפָתָהָי הַעֲרֵץ אַבְרָאַמָּאָוֹוִי
שְׁמוֹאָל בָּרְדָּר וּסְפָּה וּוּגְנָעָקִי
יְשָׁכָר בָּרְדָּר וּסְפָּה אַלְיָעָן

גָּאַרְדָּנְעָר, מַאָסָם.

וְיְשֻׁרָּאֵל בָּרְדָּר וְהַדָּה הַאֲשָׁטָּמָאָן
אַהֲרָן פְּיוּוֹלְסָהָהָן
מְרָדָכָי מִיכָּל בָּרְדָּר מַשָּׁה דּוֹב קָאָפְלָאָן
מְרָתָה רְחֵל פְּיוּעָה בָּתָּר יָצָחָק הַכָּהָן
יָצָחָק בָּרְדָּר מְרָדָכָי מִיכָּל קָאָפְלָאָן
חוּם בְּצָלָל בָּרְדָּר מְרָדָכָי מִיכָּל קָאָפְלָאָן

דָּוד רָאוּזָם

שְׁלָמָם בָּרְדָּר שְׁמוֹאָל לְעַנְדָּעָר
וַעֲקָב בָּרְדָּר אַבְרָהָם עַפְּשָׁתְּיוֹן
לוֹאִים עַ. בְּעַקְעָר

וּוְאֹסְטָעָר, מַאָסָם.

יָצָחָק חַיּוֹם בָּרְדָּר אַבְרָהָם יָאנְגָּן
אַבְרָהָם בָּרְדָּר מְרָדָכָי אַיְזָרָאָל
סְעִימָוּל פְּרוּוֹת
בְּאנְגָּשׁ וְאַלְקָאָוּעָטָץ

א. שְׁמָאוֹלָעָנְסָקִי

עַלְיקָר רִיזְעוֹסָקִי

לִיבָּר הַוּרְוּוֹי

אַבְרָהָם בָּרְדָּר צָבִי דּוֹב פִּילּוּוֹר

ר. שְׁעָהָר

זְלָמָן וְיַהְוָה בָּרְדָּר מְאִיר רִימְיָעָר
בְּרוּדָק לִיבָּר בָּרְדָּר מְאִיר רִימְיָעָר

שְׁמִירָה סִידְיָעָק

דָּוד בָּרְדָּר גְּרָשָׁוֹן כְּחָן

וַעֲקָב בָּרְדָּר אַבְרָהָם וּוּוֹנְשָׁטָהָן

סְיִוָּמָן כְּחָן

מְאַרְדָּרִים גָּאַרְדָּאָן

פָּסָח לִיבָּר קָרָאַנְצָמָאָן

מָרָ, אַשָּׁגָּן

אַגְּוָדָת יְשֻׁרָּאֵל אַנְשָׁוֹן סְפָּרְדָּעָן

סְיִוָּמָן גָּוְדָמָאָן

נְחָמָה בָּת שְׁלָמָה הַלְוִי

וַעֲקָב מָשָׁה אַרְגָּנָאָט

רָאוּבָן בָּרְדָּר שְׁרָאָגָע פָּלְעָמָת

מְעַנְדִּיל בָּרְדָּר לְעַמְהָאָן קָרְעָמָעָר

וּסְפָּה בָּרְדָּר אֲשָׁר לְעַמְהָאָן אַרְקָעָ

בִּיחְכָּבָג בָּנָי וַעֲקָב עַיִּן הַפְּרָעָז. מָר. סּוּגָּה

הַשְּׁמָשׁ הַמְּוֹפָלָג שְׁלָמָה בָּרְדָּר וּסְפָּה שְׁרָיוּעָר

מְנָחָם מְרָדָכָי בָּרְדָּר זְלָמָן בָּרָע קְרָאָק

מַאָקָס רָאַבָּעָנָם

וּוְיַנְאָקָעָט, מַאָסָם.

מָר, צָבִי סִירָקָוָס

הַמּוֹרָה הַמְּצָוִין מָר. צְדוּק מְיֻלָּעָר

וַשְּׁכָר בָּרְדָּר יְסָפָּה אַלְמָעָן

סְטָוִיטָעָן, מַאָסָם.

דּוֹב בָּרְדָּר אַבְרָהָם סְפָּעָקָטָאָר

וְיְשֻׁרָּאֵל לְאַנְדָּעָם

מְרָדָכָי לִיבָּר בָּרְדָּר מַשָּׁה קָאָפְלָאָן

פִּיטְסְבּוֹרָג מַאָסָם.

דָּוד גָּאַלְדָּבָּרָעָג

לְאַרְעָנִי, מַאָסָם.

לִיבָּר הַיְרָשָׁ בָּרְדָּר יַעֲקָב שְׁוֹאָרָק

וּסְפָּה בָּרְדָּר יַעֲקָב קָוְסָעָל

שמעאל דוד לין
אברהם שבך מענדעלסאן
חוים מענדעלסאן
משה כהן
אסתר גולדמן
רחל עטעל פוינשטיין
אברהם עפשטיין
מאירוס הורוויז
דוד קויפמן

ה"ה יום המר בכל שנה אזכורה בזכרו
יום זה אבל אעורה על פטירתה האשת
פרידעל בת ר' חויים יצחק הערמאן
שמונה ימים בהחדש אדר שנת תרכ"ז

פאלאריווער

שלמה הורוויז
ויספּ יודיצקי
אוֹזָרָעָל שַׁאֲבָעָלָאָוּ
טובייה ב"ר אברהם יודיש
שלמה טובלין
משה ענטשיין עורך דין
ויספּ ראנדאוסקי
דר. ס. ת. איסעלעש

פייבעדי

זאמיע ב"ר שלמה זלמן הלווי ראנסטען
אפרום פישעל ב"ר אהרן היישעניאן
הענץ ב"ר יעקב יצחק שטינן 8 סטשין סטן
ישראל ב"ר שלמה אליוו איזנובונדער
יעקב ב"ר דן רעמעיש
לויאס וויליאם פרידמאן
אלימלך ב"ר דוד כהן קאראען
אברהם גארדען
זונדעל ב"ר אלהו קאראעליאן
דוד ב"ר צבי קירשטיין
צבי ב"ר משה שמואל גאלדבערג
בעווערעליאן

זאב ב"ר ישעיה אדלער
פרידיע יאפע
שלמה קאנטער
מאיר כהן
סאול סילווער
חוים שלמה ב"ר ליב ליב שטער
תלמוד תורה דבעווערעליאן "עי הרב ר' משה
דוד גולדמן
אברהם ב"ר נתן באראן
סילעלעם,
אקסעלראָד בראָדערס
מרדכי ב"ר שמשון סילווערמאן

משה זוקינד ב"ר אהרן פראנק
מענדיל ב"ר אידעל ווינשטיין
אדאלף גראנובאָלד
מענדיל ב"ר משה דוב לער
מאיר ב"ר וואל ארי' גאלדבערג
דוד שלמה קאניקין
גאָלְדְּוֹי' ב"ר זאלקין שעספּא
דושאן פֿאָלְמָאָן
גאנס, דראָג טְאָר
אליעזר ב"ר יעקב כהן
פֿוֹלוֹו אַוְּבָּרָאָם
אליהו ב"ר אהרן אַרְקָע עַפְשְׁטִיָּין
לוֹוּ וְצַחַק ב"ר אברהם שמואל בלוייזער
פסח ב"ר פֿסְחָ רַאֲטַאָרָן
צבי ב"ר אברהם לעוון זוֹגָן פֿוֹגָע בָּת
ר' שמואל ותנו שינגען

וּגְנוּוֹתָעַד סְטוּוֹתָם רַיּוּל עַסְטָוִתָּם אַיְנָקָאָפּ
רַיּוּל עַסְטָוּתָם מַאֲרְגַּיְדָוָשׁ הַאוֹזְסְפְּצִיעַ
לוֹטְמִין, 65 פֿאָנְטָאָן סְטָרִיטָפְּרָאוּוּיְדָעָנִים.
U. S. Real Estate Trust,
Real Estate Mortgages, Res. Dwellings
a Specialty, 65 Fountain St. Providence

ה"ה יום המר בכל שנה אזכורה בזכרו
יום זה אבל אעורה על האשת שרה בת
ר' יעקב קאפעל כהן שחלבה לעולמה
ו"ח חנון שנת תרע"ט

ניז בעדפֿאָרָד

לייב ב"ר אברהם יצחק הערמאן עורך דין
וּזְהַקָּל אַלְיוֹזָר ב"ר אברהם עבער, גענַּיְדָעַת
דָּעַר, ש"ז וְשׁוֹבָבּ

משה ב"ר שמואל גאלדשטיין
אליהו ב"ר שמואל מאיר ווילען
אברהם זאב ב"ר שלמה שלום
שמואל כהן קאָפָּלָאָן
מרדכי איזראָעָל
ראָזְבָּן כהן

שלמה שוֹסְטָעָר
אייזוק מאָרְדָּעָר
משה פֿנְחָס גְּרִינְשְׁטִיָּין
געליאַן בְּלוּם
אברהם רָאוּעָן
וְאַל עַפְשְׁטִיָּין
דר. דּוֹשִׁינְקָאָבּ דּוֹשְׁעָנְעָט
שְׁמַעְנָן אַמְבָּעָר
אברהם עַפְשְׁטִיָּין
מרום הָאוּעָר
יעקב לְזִידָעָר
זלמן רָאוּעָנְבָּרָג, עַורְךָ דין

אהרן יצחק בר' יעקב אלטמאן
שרה לאח בת ר' יעקב איזנשע
טוביין בת ר' יעקב שרירא
שרה שאשע בת אהרן גאלדפער
אדאלף ב. פרידמאן

סעם ארנסט
סעם קאפין

יעקב בר' אברהם דרוזנער

הבחור מנשה בר' זיסקינד רובין
משה בר' יעקב קאבריז
יחיאל בר' אברהם אלחנן סמיט
ויספַּקְ שמעון בר' פינחס קופער
אברהם בר' משה ליברטמן

קאגן אוחב צדק ע"י עקס-פרוז. מר. ס. ב.
פרידמאן קארטערער נוּ דושרוי
הרב היגאון ר' טובייה גפן אלאנטא דושא.
הרב היגאון הגדול וחידוק אליעזר בהרב ר'
משה זוינשטיין מאנטנאמרי אלא.

רעוו. מ. מאrk, טראנטאום פא.
רעוו. בורגער טאמפא, פלארידא
רבי איזוראול ווערגער, קאלאטבום א.
רבי ה. לעווענדאך, האלידאך קאעם,
ווירדזשינא

נוּ יארק פאבליק לייבורערוי
הרב היגאון הגדול רבי זלאטניך מראדעם
פויילען
רעוו. מ. לעווענסטען, אגדענטבורג ז.
דושואויש סאשעל ריסוירטש,
114 פינטער עווענינו גוּ יארק

ולמן בר' מאיר מארקום
נחמן משה בר' יצחק דוד הערמאן
אפרים בר' דוד פעלמאן

ביינגאר, מיין

ביה"כ בית ישראל ע"י הפלריזידענט
הנרייב המפורסם שמיעון עוזר קמונסקি

דוד בר' שעטפער ברויידע

יעשייהו שרירא
א. מ. שרירא, באראהארבער מיין

אשר בר' ישראל יהודא ראלניך

גימפערל בר' דוד פנחים טריינער

אברהם משה בר' יעקב הלוּ סגל
משה בר' שבתי געוּ

סמייעעל כהן

העררי עפְשְׁטְּיוֹן

באסטאן באטען טאָר ע"י מר. ברויידא
העררי א. לעווענסטען

סעם ליפסקי

באנטן לאנדען

משה בר' אליהו נחום קאַרְיַצְקִי

חויום שמואל בר' אליהו טריינער

דאָבע גארדען

פויוועל אלטמאן לעוּג אמו ז"

האשח פרוידא חי' בת אהרן אלט
מאן נפְתַּר ז' תְּמוּז תְּרִפְּג'וּ בעיר
ביינגאר, מיין.

הכל מודים

כיב הטעע של החברה קאנסאלידיטעט קאָ.

185 דיוויזיאן טרייט, ניו יארק

היא היוטר טוביה בכל העולם

דוד ב"ר שלום שיינבערג
יעקב ב"ר שואל שיינבערג
בנימין ב"ר מאיר אלטמאן
שלום ב"ר שמעון בעדריך
ש שניצער

VIDURFÄRD, MIIN

ויליאם קאהען
מאරרים פינקעלשטינן
אליהו לוב ב"ר יעקב מרדכי פעלקאווייך
חוים ב"ר יעקב מרדכי פעלקאווייך
סטעוועל קאהען
סלאמאן בראָס.
אליהו ערמאן

ABURAH, MIIN

העררי 5. באקער
ויספּ מ. באקער
חוים חוייקיל ב"ר אליעזר דינעם
ר' יהודא ב"ר שבתי קארטעל
יצחק ב"ר חיים גודקאווסקי
אברהם יצחק ב"ר יהודה סיינגר
יצחק ב"ר שלמה חיים טאר

APERTELAND, MIIN

סטעוועל ראָזענבערג
העררי יודעלסָן
מאָרָק פֿונְאַנְסָקִי
מאָרָרִים סָאַקָּאָנָָאָפּ
ראָובּן ב"ר שלום קָאָדִיש
ישראל בערדענשטיין
אברהם ב"ר ישראָל הלוּ סָגֵל
עלְלִים ע. ווּאמְטָרָמָן
ראָובּן גָּאַלְדָּשָׁטִין

יעקב ע. יונְג
ויחיאל יהודא ב"ר הרב חנוך יעקב הכהן
אפרים פֿוּשָׁלָעָן ב"ר שמואָל סִימָאָן
העררי שולטָן
י. שאָפּוּרָא
חוים אברהם ב"ר דוב גינזבורג
אברהם מרדכי פֿעלקאווייך
דושאי שקלָאָר
וילְלִיאָם עדעלשטיין
ל. מ. לעווענסאָהָן
דר. גָּאַלְדָּבָּרג
לוֹאִים ווּאַסְמָאָן

יחושע ב"ר נפתלי הערץ לְיוֹאָי
חש"ב המופלן הוקר צבי סְעַמְוָנָקִי
יצחק שמחה ב"ר מנחם מענדיל בראטמאן
אברהם ב"ר יוסּפּ אַיּוֹזָמָן
יוסּפּ פֿינְחָס ב"ר דוב קָאָן

חַיִם ב"ר נַחֲמִיה פָּאַנְדְּרָאָוּ
וְשַׁׁעַוְהוּ וּוּסְפּ ב"ר יַעֲקֹב גָּאָרָאָן
אַבְרָהָם שְׁמַעַן ב"ר דָּוָד וְשָׁרָאָל הַלוּ סָגֵל
חַיְעָנָא בְּתָר' אַלְיָזָר
חוּעַנְעַז בְּתָר' אַבְרָהָם שְׁמַעַן סָגֵל
אַבְרָהָם שְׁמַעַן ב"ר שְׁנַיְאָר זְלָמִן פְּרִידָמָן
חַיִם שְׁלָמָן ב"ר אַחֲרָן רָאוּזָעָץ
חַיְעָנָע בְּתָר' אַחֲרָן רָאוּזָעָץ

לעמענסטער, מאסָם.

ראָובּן ב"ר ישְׁרָאֵל באָנד שׁוּבָּן וּשׁוּבָּן
וְאַלְיָזָר יַצְחָק ב"ר אַבְרָהָם נִיּוֹמָאָרָק
מרְדָכַי ב"ר אלְיָקָוּם הַלוּ פָּאָלָק
מְנַחַם מְעַנְדִּיל ב"ר אלְיָקָוּם הַלוּ פָּאָלָק
וְחוּשָׁע ב"ר שְׁמוֹאָל פָּאַסְטָעָר
בְּנִימָוִן ב"ר יעַקְבּוּן בְּרִיטָאָן
לוּבָּן זְלָמִן דְּשִׁוְיָקָאַבְּסָאָן
שְׁמוֹאָל ב"ר זְרָחָת הַכָּהָן
חוּמָם ב"ר דָּוָבָּר בָּעָרְסָלָאָמָן
טָאַנְטָעָן, מאסָם.

צְבִי קָרְעָעָן
זָאָב וּזְאָלָף זָאָקָם
אַבְרָהָם בְּאָרָאָן
יְשָׁרָאֵל פְּיוּוּוּל שׁוּבָּן וּשׁוּבָּן
מְשָׁה דָּאָנוּנָעָר
מִיכָּאָל בְּחָן
זָאָב דִּיּוּנָעָר
לְעַמְּעָל רְיוּנָאָרָת
יְקוּתְּיָאָל אַלְטָעָנָהָוִז
יְהָוָה אַדְלָעָר
אַבְרָהָם קְוּפָּרְשָׁטִיָּן

וועטערליַיא, מאסָם.

פָּנָתָם ב"ר מאיר יְאָל זְלָק גָּאַלְדָּבָּרָג
מָאָקָם נָאָוּוְגָּאָרָסָקִי
וְדָעַל אָוּוְגָּדָר ב"ר יְחִיאָל גָּאַרְדָּאָן
יְחִיאָל ב"ר מאיר גָּאַלְדָּבָּרָג
זְלָמִן יְאָל ב"ר סְעַנְדָּעָר זָאָב סָלָאָוּוְיָוִצָּוִן
אַלְיָזָר ב"ר יצְחָק סִילּוּוּעָרְשָׁטִיָּן
קָאָנָג. שְׁעָרִי צְדָק
אֲשֶׁר לְעַמְּלָל ב"ר אַבְרָהָם יצְחָק סָלָאָמָן

קלינטָאָן, מאסָם.

מְנַחַשָּׁה ב"ר יְוֹסּוּפּ לְאָנָג
דָּוָד ב"ר מְשָׁה זְוִידָעָל
יְהָוָה לְיבָּן ב"ר צְבִי גָּוָלָד
מְנַחַם אַלְיָזָר ב"ר מאיר אלְטָמָאָן
לוּבָּן ב"ר שלום שיינבערג
סְעַמְּיָוּל שיינבערג

לוח המפתחות

עד	עד	
65	28	עקריו האמונה
68	29	אור המורה
69	30	יסודיו התורה והלכות דעת
76	31	ההשכמתה
77	32	טוהר הרוח הגוף ומקום
80	33	הברכות
82	34	מצוות צדקה
85	35	התפילה
87	36	בר-מצווה
92	37	דינו מזווה
99	38	шибת ציון
101	39	יסודיו התורה הלכות דעת
102	40	דינו ההשכמתה
135	41	דינו נטולת ידים שחריות
140	42	דינו טוהר הגוף ומקום
146	43	דינו ברכת השחר
154	44	דבריהם האסורים קודם התפלה
158	45	דינו צדקה
159	46	דינו התפילה
162	47	דינו מזווה
163	48	דינו חננת התפלה
166	49	דינו פסוקיו דזמרה
172	50	דינו קדוש וברכו
174	51	דינו קדושה שםע
175	52	דינו שמנה עשרה
176	53	דינו משיב הרוח טו"מ יعلا ויבא
177	61	ועננו

THEOLOGY LIBRARY
CLAREMONT, CALIF.

A9821

מה נאמר ומה נספר הלא אתה יודע שהמצה של מאנישעוויז היא כשרה אתה יודע שהרבנים הגאנונים قولם כאחד נתנו הסכמותיהם שהמצה היא יותר כשרה בעולם

ונוצץ נגה האופים האחרים ונצחו לטוב

יודו הרבנים הגאנונים צדיקים וחסידים כי המצה היא יותר כשרה

שומר מאנישעוויז את המצה כי תהיה כשרה למהדרין מן המהדרין

ענין כל ישראל אליך מאנישעוויז ישברו כי אתה נותן להם המצה

בחדר הכלשות

ברוך תהיה אתה וב"ב וכל הנלויים אליך

יהי רצון שנשמר חוק נזוכה ונחיה ונראיה בנהמת ציון וירושלים

צדיק ה' בכל דרכיו ויברך כלبشر שם קדשו לעולם ועד

כל האוכל מצה של מאנישעוויז מקיים "אל תפוץש מהצבוד".

בית האפיה של האחים מאנישעוויז עומד תחת השגחה
התמידית של אגונת הרבנים האודוכסים דארצות הברית וקא-
נאדא, וכשרה היא למהדרין מן המהדרין אף בארץ ישראל.

יותר משמשונים רבענים גאנונים צדיקים וחסידים מכל קצוי
תבל נתנו את הסכמותיהם בכתב שמצו מאנישעוויז היא
היותר כשרה בעולם.

יותר מ-3000,000 יהודים בכל העולם כולו האוכלים בכל
שנה מצות מאנישעוויז הכריזו מה אחד כי בונגע לאיכותה
וטעמה היא המצה יותר טובה וערבה ואין כדמותה בכל העולם.

בתי האפיה של האחים מאנישעוויז הם יותר גודלים
בעולם ומדתם יותר מ-137,000 סקווער פום ובכל יום נאפות
בhem יותר מ-1,250,000 מצות.

אכלו את מצות מאנישעוויז ואל תהיו יוצאים מוהכלל!

библиотека
בית ישראלי

BM
707.2
W5

THEOLOGY LIBRARY
SCHOOL OF THEOLOGY AT CLAREMONT
CLAREMONT, CALIFORNIA

PRINTED IN U.S.A.

A 9821

23-262-002

INDEX

Page

1. The Confirmation of the Law.....	7
2. The Light of the Torah.....	8
3. The Foundation of the Torah and the Law of Ethics.....	10
4. Regarding Early Rising.....	11
5. Spiritual Purity, Bodily Cleanliness, Cleanliness of Place.....	14
6. The Blessing.....	15
7. The Commandments of "Tzitzis".....	15
8. The Phylacteries.....	17
9. The Confirmant "Bar Mitzvo".....	18
10. The "Mezuzo".....	21
11. The Captivity of Zion.....	23
12. The Foundation of the Law, Laws of Ethics.....	24
13. Law of Early Rising.....	25
14. Laws of Washing the Hands in the Morning.....	26
15. Laws of Cleansing the Body, Ridding the House of Dirt.....	27
16. Laws of Blessings.....	29
17. Things that are Prohibited Before Morning Prayer.....	31
18. Laws of "Tzitzis".....	32
19. Laws of "Tfilin" (Phylacteries).....	36
20. Laws of the "Mezuza".....	41
21. Laws of Preparation for Prayer.....	45
22. Laws of the Verses of Song in Prayer.....	47
23. Laws of "Kaddish" and "Borchoo".....	50
24. The Law of "K'rias Shema".....	52
25. Law of "Shemoino Esro" (Eighteen Blessings).....	55
26. Laws Concerning "Mashiv Oruach, Tal Umutor".....	61
27. Laws Concerning the Reader's Repetition.....	65
28. Laws Concerning "Tachnun".....	68
29. Laws Concerning the Reading of the Law.....	69
30. Laws of "Ashre" and "Uvo Letzion".....	76
31. Laws of "Kaddsh Yosoim".....	77
32. Laws Relating to a Sojourner, Guest in Regard to Kaddish.....	80
33. Laws of "Yahrzeit".....	82
34. Laws of Learning the Torah.....	85
35. Laws Forbidding Talebearing and Slander.....	87
36. The Care of the Body According to Laws of Nature.....	92
37. Habits Beneficial to the Maintenance of Health.....	99
38. The Ways of the Perfect and Their Good Habits.....	101
39. The Laws of Repentance.....	102
40. 1st Address on Zion, at North Adams, Mass.....	135
41. 2nd Address Delivered at North Adams, Mass.....	140
42. 3rd Address Delivered by Rabbi Widisky.....	146
43. 4th Address Delivered at a Ladies Auxiliary Meeting.....	154
44. 5th Address Delivered on "Shevuoth" at North Adams.....	156
45. 6th Address Delivered by Rabbi Widisky.....	159
46. 7th Address Delivered to "Bar Mitzvo".....	162
47. 8th Address Delivered at Talboro, Mass.....	163
48. 9th Address Delivered by Rabbi Widisky.....	166
49. 10th Address Delivered to a "Bar Mitzvo".....	172
50. 11th Address to the Israelites.....	174
51. 12th Address Delivered by a "Bar Mitzvo".....	175
52. 13th Address Delivered by a "Bar Mitzvo".....	176

School of Theology at Claremont

1001 1330381

M
07.2
5